

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Samenvatting.....	4
Programma 1 Bestuur en veiligheid.....	9
1.1 Bestuur	10
1.2 Veiligheid.....	18
Programma 2 Ruimtelijk domein	23
2.1 Openbare ruimte en verkeer.....	24
2.2 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	33
2.3 Afval, riolering en begraven	42
Programma 3 Maatschappelijk domein.....	51
3.1 Sport en recreatie	53
3.2 Cultuur	57
3.3 Onderwijs	61
3.4 Economie.....	62
Programma 4 Sociaal domein	70
4.1 Preventie	71
4.2 Basishulp	78
4.3 Individuele hulp.....	83
Middelen.....	91
Overhead.....	91
Algemene dekkingsmiddelen	93
Paragrafen	95
Paragraaf A Lokale heffingen	95
Paragraaf B Weerstandsvermogen en risicobeheersing	104
Paragraaf C Onderhoud kapitaalgoederen	113
Paragraaf D Financiering	120
Paragraaf E Bedrijfsvoering.....	124
Paragraaf F Verbonden partijen.....	129
Paragraaf G Grondbeleid.....	135
Paragraaf H Subsidies.....	139
Paragraaf I Openbaarheidsparagraaf	141

Balans	143
Activa en passiva	143
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	144
Toelichting op de vaste activa.....	149
Toelichting op de vlottende activa.....	152
Toelichting op de vaste passiva.....	157
Toelichting op de vlottende passiva.....	168
Niet uit de balans blijvende verplichtingen en rechten	170
Wet normering topinkomens.....	172
Baten en lasten	174
Overzicht van baten en lasten.....	174
Incidenteel / structureel	175
Investerings	178
Verschillenanalyse jaarrekening	180
Overhevelingen	183
Kerngegevens.....	183
Rechtmatigheidsverantwoording.....	184
Begrotingsrechtmatigheid	184

Samenvatting

Inleiding

Deze jaarstukken zijn de afsluiting van het jaar 2023 en daarmee van het eerste volledige jaar van deze collegeperiode. Het jaar 2023 volgde op een drietal jaren die door crises en onzekere ontwikkelingen van buitenaf werden gedomineerd. Hoewel het wereldtoneel zeker niet tot rust is gekomen, zijn nieuwe gebeurtenissen met majeure impact op gemeenten in 2023 uitgebleven.

In deze bestuurlijke samenvatting blikken wij terug op 2023, met een toelichting op de belangrijkste financiële en inhoudelijke ontwikkelingen en resultaten. Vervolgens gaat het jaarverslag per programma in op de realisatie in 2023 en krijgt u via de paragrafen een toelichting op een aantal belangrijke thema's.

Het tweede deel bestaat uit de jaarrekening 2023. Hierin is voor het eerst de rechtmatigheidsverklaring van het college opgenomen. Deze is door de accountant betrokken in het oordeel over de getrouwheid. De accountant heeft over de jaarrekening een goedkeurende verklaring afgegeven.

De begroting 2023 was de eerste begroting van ons college en bevatte de eerste aanzet voor een aantal grote ambities en opgaven, waarbij wij het bestuursakkoord als leidraad hebben gehanteerd. Bovendien vertoonde de begroting meerjarig een positief saldo in de eerste drie jaren. Deze uitkomst kwam tot stand door onder onzekere omstandigheden zorgvuldige

inschattingen te maken. Daarbij hebben wij onder meer rekening gehouden met extra indexeringen en stelposten. Waar nodig zijn bovendien risico's benoemd.

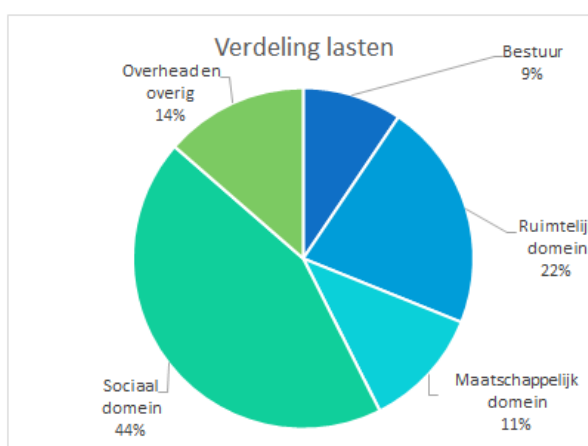
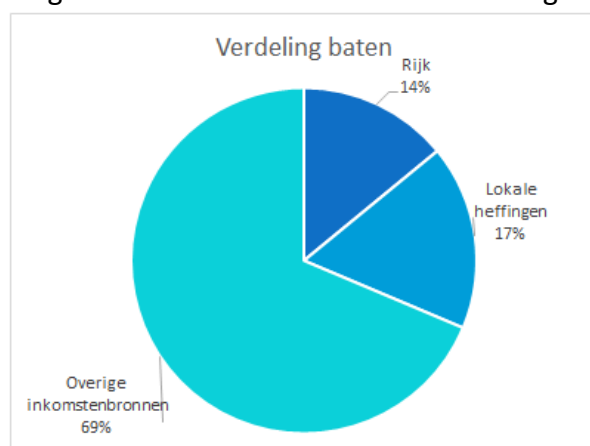
Het saldo van de begroting 2023 was nagenoeg nihil. Pas halverwege 2023 begon het saldo op te lopen, via de begrotingswijzigingen van september en december. Na de laatste wijziging zette de groei van het resultaat nog verder door.

We sluiten het jaar 2023 af met een positief resultaat van bijna € 6,7 miljoen. De cijfers bevatten per saldo voor ruim €3,6 miljoen aan incidentele baten en lasten. Het saldo van structurele baten en lasten komt daarmee op ruim €3 miljoen positief.

Daarmee is 2023 het derde opeenvolgende jaar met een overschot. De forse omvang is aanleiding voor een meer uitgebreide analyse, verderop in deze samenvatting.

Overzicht van baten en lasten	Begroting 2023	Begroting 2023 na wijzigingen	Rekening 2023		
	saldo	saldo	lasten	baten	saldo
Bestuur en Veiligheid	-5.665	-5.904	9.100	3.709	-5.391
Ruimtelijk domein	-5.803	-6.222	20.899	14.651	-6.249
Maatschappelijk domein	-7.837	-7.656	11.088	3.549	-7.539
Sociaal domein	-30.387	-31.536	42.263	11.798	-30.465
Overhead	-10.765	-11.384	11.953	338	-11.614
Algemene dekkingsmiddelen	61.575	64.422	1.172	65.456	64.284
Vennootschapsbelasting	-4	-4	3		-3
Onvoorzien					
Stelposten	-1.250				
Saldo van baten en lasten	-135	1.716	96.479	99.502	3.023
Resultaatbestemming	147	2.562	9.174	12.836	3.662
Saldo na bestemming	11	4.278	105.653	112.338	6.685
Waarvan incidentele baten en lasten	-985	550	15.038	18.675	3.637
Saldo structurele baten en lasten	996	3.728	90.614	93.662	3.048

De grafieken hieronder tonen de verdeling van de baten en lasten.

Bestuurlijke terugblik

Krimpen aan den IJssel is een gemeente waar je fijn, veilig en gezond moet kunnen wonen en werken. In 2023 hebben we samen met onze bijna 30.000 inwoners en vele (maatschappelijk) ondernemers weer hard gewerkt om ons kleine stukje aarde te onderhouden, verbeteren en vernieuwen.

Zo hebben we, samen met onze veiligheidspartners en in een interactief proces, een nieuw integraal veiligheidsplan opgesteld. Dat hebben we gedaan om vanuit een strategische focus op de volle breedte van het veiligheidsdomein ook in de komende jaren de veiligheid in onze gemeente te bevorderen.

Op het gebied van duurzaamheid hebben we verdere stappen gezet naar een Klimaatneutraal en gezond Krimpen aan den IJssel. Dat doen we door te informeren, stimuleren, faciliteren en door partijen uit te dagen ook zelf aan de slag te gaan op de thema's energie, circulariteit, klimaatadaptatie en gezondheid en voedsel.

In 2023 zijn de lokale maatregelen ter bestrijding van energiearmoede vastgesteld en uitgevoerd. Door de raad is een ruim budget en een pakket aan maatregelen vastgesteld. Veel maatregelen zijn in 2023 uitgevoerd.

Aan het thema gezondheid hebben we invulling gegeven met de eerste activiteiten in het kader van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Sporten en bewegen maakt daar onderdeel van uit.

In december is de nieuwe sport- en beweegnota 'Heel Krimpen beweegt 2024 – 2027' vastgesteld. We willen er met dit vernieuwde beleid voor zorgen dat 50% van de Krimpenaren in 2027 aan de landelijk beweegnorm voldoet.

Verder zijn we in 2023, na jaren van voorbereiding en onderhandeling, begonnen met de (laatste fase van de) vernieuwing van het voetbalcomplex van DCV aan het Waalplantsoen. Ander maatschappelijk vastgoed waar de realisatie goed op stoom is gekomen, zijn de nieuwbouw van de Groeiplaneet/Populier en de scouting.

De opvang van Oekraïense ontheemden en asielzoekers blijft een aandachtspunt. De schaarste aan opvangplekken is groot en de situatie vaak schrijnend. We hebben daarom ons eigendom De Noord in gereedheid gebracht voor de opvang van Oekraïense ontheemden. Ook blijven we het in onze haven mogelijk maken dat aan boord van het riviercruiseschip de Alemannia circa 150 personen kunnen worden opgevangen.

Binnen het sociaal domein zien we een stabilisatie van de kosten in de individuele voorzieningen die wij op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning verstrekken. Het uitkeringsbestand van de participatiewet is ook stabiel, maar binnen de individuele voorzieningen vanuit de Jeugdwet zien we in 2023 wel weer een stijging.

In deze terugblik op 2023 willen we ook uw bijzondere aandacht vragen voor de uitvoering van ons (ambitieuze) investeringsprogramma. We hebben 11 projecten kunnen afronden. Daar was een bedrag van bijna 15 miljoen mee gemoeid.

Een groot aantal andere investeringsprojecten (tot een bedrag van in totaal 60 miljoen) hebben wij in voorbereiding of uitvoering. Het betreft hier met name investeringen in het ruimtelijk domein (Meerjarenplanning Openbare Ruimte) en het maatschappelijk domein (Integraal Huisvestingsplan Onderwijs en Binnensport).

In 2023 zijn belangrijke stappen gezet om tot concrete invulling van een aantal (her)ontwikkellocaties te komen. In Centrum-Zuid zijn de eerste woningen opgeleverd. Voor de Werf aan den IJssel is het bestemmingsplan vastgesteld en is gestart met het bouwrijp maken. Ook binnen de projecten Cripnenersteyn, KOAG en Kerkdreef is belangrijke bestuurlijke voortgang geboekt.

Kijken we naar 2024 en verder, dan zien we als onze belangrijkste uitdaging om het opstellen van de Omgevingsvisie, het nieuwe beleidsplan voor het sociaal domein en het nieuwe

participatiebeleid te verbinden met de financiële zorgen die wij hebben voor de jaren 2026 en verder. In de Kadernota 2025-2028 zullen we daar voorstellen voor doen.

Financieel verloop 2023

De begroting 2023 startte met een saldo van nagenoeg € 0. In de afronding van de begroting werd de financiële ruimte optimaal benut voor het opnemen van ambitie van het nieuwe college. Maar er werd ook rekening gehouden met de vele onzekerheden. De coronacrisis was immers nog maar net achter de rug en de gevolgen van de oorlog in Oekraïne waren nog niet geheel duidelijk en zijn dat nog steeds niet.

Halverwege het jaar werd duidelijk dat algemene stelposten voor mogelijke kostenontwikkelingen vanwege onverwachte inflatie deel konden vrijvallen. Bovendien kwamen extra middelen beschikbaar via de meicirculaire. In de laatste begrotingswijziging van 2023 konden voordelen worden verwerkt op het sociaal domein, waaronder de inkomsten vanwege het Integraal Zorgakkoord (IZA). Bovendien waren de resterende stelposten niet meer nodig in het jaar 2023. De prognose van het resultaat over 2023 bedroeg in december € 4,3 miljoen.

Na de laatste begrotingswijziging is het saldo verder opgelopen door onder meer onderbesteding op de ontvangen middelen voor de opvang van Oekraïners en onderbesteding op het onderhoud van de openbare ruimte. De uitvoering van het actieplan Energiarmoede en de uitbetalingen van de energietoeslag lopen door in 2024, voor een groter deel dan eerder werd verwacht en op treasury werd vanwege oplopende rente een voordeel op uitgezette middelen gerealiseerd. Een meer uitgebreide toelichting is opgenomen in de verschillenanalyse van deze jaarstukken. Voor een aantal van de genoemde voordelen en onderbestedingen doen wij, zoals eerder aangekondigd, in het raadsvoorstel bij deze jaarrekening een voorstel om via bestemming van het resultaat een overheveling naar 2024 tot stand te brengen.

Hierdoor is het resultaat over 2023 opgelopen tot € 6,7 miljoen. Na verwerking van de voorgestelde bestemmingen resteert een bedrag van € 5,5 miljoen, dat wij betrekken bij de kadernota, waarin de financiële uitdagingen van de komende jaren aan de orde komen. Hoewel het rekeningsaldo een incidentele baat is, wordt onderzocht hoe deze zo optimaal mogelijk kan worden ingezet voor de structurele tekorten die vanaf 2026 opdoemen.

Financiële positie gemeente

De financiële positie van Krimpen aan den IJssel is zonder meer solide te noemen. De weerstandsvermogen is met 4,55 vergelijkbaar met voorgaande planning en controldocumenten en blijft daarmee hoog. Vrijwel alle financiële kengetallen laten een verbetering zien, waarbij met name de netto schuldquote en solvabiliteit in positieve zing opvallen. De reservepositie laat zien dat de buffers goed gevuld zijn. Dat is een geruststelling met het oog op de tekorten in het meerjarenbeeld, met name vanaf 2026. De financiële uitgangspositie om die uitdaging het hoofd te bieden is goed, maar structurele oplossingen kunnen alleen door het maken van (ingrijpende) keuzes worden bereikt.

Rechtmatigheid

Over 2023 legt ons college voor de eerste maal een rechtmatigheidsverantwoording af. Deze is opgenomen in het onderdeel baten en lasten van de jaarrekening. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt daar een toelichting op gegeven. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording kent een lange aanloop en tot op het laatst zijn wijzigingen

doorgevoerd in de regelgeving. In 2023 heeft de gemeenteraad de financiële verordening aangepast en de verantwoordingsgrens op 2% gesteld. Tevens hebben wij gedurende het jaar bevindingen op het gebied van rechtmatigheid met de raad gedeeld via de begrotingswijzigingen.

De begrotingsrechtmatigheid is over 2023, conform besluit van de raad, voor het eerst beoordeeld op beleidsthemaniveau, waar dat voorheen op programmaniveau gebeurde. Hoewel er sprake is van meer begrotingsonrechtmatigheden dan in voorgaande jaren, lijkt dit geen relatie te hebben met deze verandering. Eerder is er een verband met een gewijzigde toepassing van bruto en netto rechtmatigheid, zoals in de paragraaf Bedrijfsvoering wordt toegelicht.

Wij zijn tevreden met de uitkomst van de verantwoording, waarin wij ruim onder de grens van 2% zijn gebleven. De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in de (verbetering van) de interne controle functie. Dit heeft in combinatie met een goede samenwerking met de accountant geleid tot deze eerste rechtmatigheidsverantwoording. De komende jaren zetten wij in op verdere doorontwikkeling en verbetering van processen en de controle daarop.

Leeswijzer

De jaarrekening 2023 is de eerste in de programmaindeling die op 23 juni 2022 is vastgesteld. De gemeenteraad heeft de begroting geautoriseerd op beleidsthemaniveau. Deze jaarstukken worden gepubliceerd via de begrotingsapp van Pepperflow. De indeling en inhoud sluiten aan bij de begroting, zoals is voorgeschreven.

In het jaarverslag treft u zoals gebruikelijk de programma's aan, met een toelichting op de realisatie in 2023.

De indeling per programma verschilt zoals gebruikelijk enigszins van de begroting. Ieder programma begint met een programmabrede hoofdambitie, waarna kort wordt ingegaan op 'wat is er bereikt'.

Omdat in het jaarverslag verantwoording wordt afgelegd is een 'stoplicht'-model opgenomen voor de speerpunten. Uitgangspunt is dat speerpunten die zijn uitgevoerd en dus groen gekleurd, niet meer worden toegelicht tenzij daar een reden voor is. Bij geel (nog niet gereed) of rood (niet uitgevoerd) is uiteraard altijd een toelichting opgenomen.

Onder de noemer 'wat is er gebeurd' wordt meer concreet ingegaan op de belangrijkste gebeurtenissen in 2023.

De onderdelen met betrekking tot beleid en afspraken en het afleggen van verantwoording zijn overwegend gelijk aan de begroting.

Onder 'Wat heeft het gekost' zijn naast de baten en lasten per beleidsthema extra tabellen opgenomen. Deze bevatten de incidentele posten, investeringen en de verschillenanalyse. Bij de tabellen over investeringen hoort de kanttekening dat niet alle beschikbaar gestelde bedragen direct worden uitgegeven omdat de actuele noodzaak soms leidt tot uitstel en herplanning.

Als laatste onderdeel zijn op de programma's de indicatoren opgenomen. Hiervoor zijn de lokale indicatoren gebruikt zoals die in juni 2022 door de raad zijn vastgesteld. In het jaarverslag treft u de meest actuele cijfers per indicator aan. In een aantal gevallen betekent dit dat in deze jaarrekening geen nieuwe actuele cijfers kunnen worden getoond.

De jaarrekening gaat meer cijfermatig in op de resultaten. Dit onderdeel bevat onder meer de balans met toelichting, nadere financiële informatie op programmaniveau en de

verschillenanalyse per programma. Nieuw onderdeel is de vanaf 2023 verplichte rechtmatigheidsverantwoording van het college. De jaarrekening is het deel van deze stukken dat door de accountant is beoordeeld.

Ten slotte melden wij nog dat alle bedragen in de tabellen zijn weergegeven in duizendtallen. Hierdoor is soms sprake van afrondingsverschillen.

Programma 1 Bestuur en veiligheid

Hoofdambitie

De samenleving wordt steeds complexer. Ze verandert in een netwerk waarin de overheid en de gemeente niet langer vanzelfsprekend de regie voeren. Steeds vaker nemen inwoners, bedrijven, non-profit organisaties en professionals het initiatief en vragen de gemeente of zij willen bijdragen.

De gemeente Krimpen aan den IJssel moet daarom wendbaarder worden. Ze moet sneller kunnen én durven handelen. De gemeente wil in de eerste plaats gemakkelijk toegankelijk zijn. De bestuurders vullen dat bijvoorbeeld in door als wijkwethouder in hun wijk aanwezig te zijn. Zij zijn een aanspreekpunt voor inwoners en kunnen actief aan de slag met meldingen.

In de tweede plaats wil de gemeente de inwoners, ondernemers en professionals optimaal betrekken bij belangrijke politieke en bestuurlijke zaken. En hen meer ruimte geven om vanuit hun eigen creativiteit een bijdrage aan de Krimpense gemeenschap te leveren.

Wat is er gebeurd?

In het jaar 2023 hebben we binnen het veiligheidsdomein veel werk verzet. We hebben, samen met onze veiligheidspartners, in een interactief proces een nieuw integraal veiligheidsplan opgesteld. Dat hebben we gedaan om vanuit een strategische focus op de volle breedte van het veiligheidsdomein ook in de komende jaren de veiligheid in onze gemeente te bevorderen. Aan het einde van het jaar heeft de burgemeester het Uitvoeringsprogramma voor 2024 aan de raad aangeboden. De burgemeester heeft samen met de politiechef en de officier van justitie de afstemming gezocht over de inzet en de prioriteiten van de politie binnen de regionale eenheid, het district en de gemeente.

We hebben met team veiligheid veel geïnvesteerd in de verschillende veiligheidsthema's. Het beheersen van veiligheidsrisico's heeft in brede zin onze aandacht gehad. De transitie van de WABO naar de Omgevingswet heeft veel capaciteit gevraagd. In de advisering rond vergunningen hebben we met Bouw- en Woningtoezicht, de DCMR Milieudienst Rijnmond en de Veiligheidsregio nauw samengewerkt om veiligheidsrisico's uit te sluiten dan wel te minimaliseren. We hebben met Gemeentelijk Beleidsteam (GBT) en het bestuur crisisbeheersingsvaardigheden geoefend.

Op het vlak van zorg en veiligheid hebben wij geïnvesteerd in de structuur van de lokale zorg- en veiligheidskamer. We hebben onze regiefunctie ingevuld in diverse soorten processen en casuïstiek zoals groepsaankpak (jeugdproblematiek), complexe volwassenzorg met o.a. de aanpak van problematiek bij personen met onbegrepen gedrag, woonoverlast en huiselijk geweld.

Team handhaving waaronder de BOA's heeft zich ingezet voor het veilig en leefbaar houden van de openbare ruimte. Het team verleent met de hulpdiensten acute hulp (zoals reanimaties) en draagt bij aan de aanpak van ondermijnende criminaliteit. We hebben veel ingezet op preventie en communicatie, onder andere door het organiseren van een Ondermijningsdag om ondernemers bewust te maken van risico's van ondermijnende criminaliteit, het uitbrengen van de Veiligheidskrant, het faciliteren van WhatsAppbuurtpreventiegroepen en het beleggen van preventiebijeenkomsten voor senioren om babbeltrucs en financiële uitbuiting te voorkomen.

Naast onze inzet voor veiligheidsthematiek hebben we ons ook ingespannen om een bijdrage te leveren aan de opvang van Oekraïense ontheemden en asielzoekers. We hebben de voormalige bedrijfsopstallen op locatie De Noord in gereedheid gebracht voor de opvang van Oekraïense ontheemden. De schaarste aan opvangplekken is groot en de situatie vaak schrijnend. We hebben daarom ook gefaciliteerd dat aan boord van het riviercruiseschip de Alemannia circa 150 personen kunnen worden opgevangen.

1.1 Bestuur

Bestuur

In dagelijkse bestuurspraktijk heeft digitalisering een hoge vlucht genomen. Dat betreft de wijze van vergaderen en de documentatie daarvan, maar ook de communicatie tussen gemeente en inwoners. Nieuwe wetgeving stuwt dit proces gestaag voort.

Parallel hieraan is er de beweging van openheid: de gemeente moet transparant zijn in hoe zij bestuurt, toegankelijk zijn voor haar inwoners en kenbaar zijn in haar functioneren.

Wat hebben we bereikt

Digitale archivering raadsvergaderingen

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Momenteel kunnen de zogenoemde videotulen van de gemeenteraad –het geheel van video, geluid, raadsstukken, sprekersmarkeringen van een vergadering- niet worden opgeslagen op een wijze die geschikt is door duurzame archivering. De informatie bevindt zich enkel bij softwareleverancier Notubiz, en kan niet worden overgebracht naar een toekomstig e-depot van het Streekarchief.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Met de aanschaf van een specifieke module in Notubiz (het digitale informatiesysteem van raad en college) kunnen vergaderingen worden beschermd tegen bewerking –bevroren- en vervolgens gereed worden gemaakt voor overbrenging naar de archiefbewaarpplaats. Daarmee wordt bereikt dat de informatie van de gemeenteraad veilig en correct wordt bewaard.

Wat is er gebeurd

De benodigde modules zijn aangeschaft en geïmplementeerd. Geleidelijk worden alle (verslagen van) de commissie- en raadsvergaderingen van de afgelopen jaren gecontroleerd op volledigheid, bevroren voor verdere bewerking en doorgezet voor duurzame bewaring. Omdat veel vergaderingen stukken bevatten waarop geheimhouding rust zal de raad nog

moeten besluiten over het opheffen van geheimhouding, alvorens de stukken op termijn naar een openbare digitale omgeving gaan.

Wat hebben we bereikt

De juiste stappen zijn gezet om het digitaal archiveren mogelijk te maken. Het nalopen van vergaderingen en het 'oplossen' van het toekomstig openbaar maken van (nu nog) geheime stukken is een doorlopend proces en wordt in 2024 vervolgd door de griffie in overleg met de archivaris.

Speerpunten

Videotulen beschermd en digitaal archiveren

Met de aanschaf van de module Record Management bij Notubiz gaan we videotulen beschermen tegen bewerking en kunnen zij worden overgebracht naar het e-depot.

De noodzakelijke applicaties voor het duurzaam bewaken en bewaren van de video-uitzendingen van de gemeenteraad zijn aangeschaft en geïmplementeerd. Sinds de implementatie in 2023 wordt het archief van vergaderingen geleidelijk klaargemaakt voor archivering in het e-depot.

Wat hebben we bereikt

Implementatie Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Begin 2023 zal de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer in werking treden. De wet regelt dat burgers en bedrijven hun zaken die zij met de overheid moeten doen, digitaal kunnen afhandelen. Zij krijgen daarmee het recht om officiële berichten, zoals bijvoorbeeld aanvragen voor vergunningen en bezwaarschriften, elektronisch aan het bestuursorgaan te zenden.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

In eerste instantie is het zaak te voldoen aan de eisen die de wet stelt. Deze wet biedt ons echter de mogelijkheden onze digitale dienstverlening verder te verbeteren en te stroomlijnen. Hiervoor onderzoeken wij de mogelijkheden om onze website uit te breiden met een persoonlijk portaal voor onze inwoners.

Wat is er gebeurd

In 2023 is er onderzocht wat voor digitale klant-portalen er zijn, en welke oplossingen deze portalen kunnen bieden. Verder is er in 2023 inzicht verkregen in de mate waarin wij als gemeente kunnen voldoen aan de eisen van de wet. Recentelijk is de WMEBV opnieuw uitgesteld, nu naar 1 januari 2025 en wordt deze mogelijk nog gewijzigd.

Wat hebben we bereikt

Er is gewerkt aan een plan van aanpak/ impactanalyse WMEBV. In 2023 is er onderzocht wat voor digitale klantportalen er zijn, en welke oplossingen deze portalen kunnen bieden.

Speerpunten

Invoeren persoonlijk internet portaal

We onderzoeken de mogelijkheden van een persoonlijk internet portaal om onze elektronische dienstverlening te verbeteren en de processen te stroomlijnen.

In 2023 is er onderzocht wat voor digitale klant portalen er zijn, en welke oplossingen deze portalen kunnen bieden.

Starten uitvoering WMEBV

We voldoen aan de basisvereisten die de wet aan uitvoering stelt en gebruiken dat als startpunt voor geleidelijke uitbouw.

De wet Modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer is verder uitgesteld naar 1 januari 2025. Mogelijk zal de inhoud van de handreiking dit jaar nog worden aangepast. Er is op basis van wat wij nu weten, gewerkt aan een plan van aanpak/ impactanalyse WMEBV.

Wat hebben we bereikt

Implementatie Wet open overheid

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

De Wet open overheid (Woo) is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De wet is bedoeld om de overheid transparanter te maken en zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De Woo maakt toegang tot publieke informatie expliciet tot een recht van burgers. De Woo is van kracht met ingang van 1 mei 2022.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Wat betreft de Wet open overheid zetten we zoveel mogelijk in op directe toegang tot informatie. Daar past een open bestuursstijl bij en een dienstverlenende houding waar het gaat om het beschikbaar stellen van informatie.

De gemeentelijke digitale informatiehuishouding richten we zo in dat informatie al vooraf beschikbaar is, zodat er niet om gevraagd hoeft te worden.

Wat is er gebeurd

In het kader van de Wet open overheid (Woo) zijn er in het afgelopen jaar 21 verzoeken binnengekomen. Deze zijn nagenoeg allemaal binnen de geldende termijnen afgehandeld en vervolgens openbaar gemaakt op onze website.

Onder de verzoeken waren enkele omvangrijke en complexe dossiers, wat de nodige capaciteit heeft gevraagd van de gemeentelijke organisatie. Om dit proces efficiënter in te richten is eind 2023 een onderzoek gestart naar de mogelijkheden om documenten

geautomatiseerd te anonimiseren en deze rechtstreeks vanuit ons zaakstelsel te publiceren. In 2024 verwachten we dit nieuwe Woo-portaal op te leveren.

Wat hebben we bereikt

Om open en transparant te kunnen zijn als lokale overheid, is het van belang dat de informatiehuishouding op orde is. Dit is ook een belangrijke opgave vanuit de Woo. In dit kader zijn we gestart met het in beeld brengen van de kwaliteit van onze informatie, aan de hand van een nulmeting, en hebben we een kwaliteitssysteem in gebruik genomen. Tenslotte is in samenwerking met het Streekarchief Midden-Holland een e-depot aangeschaft. In het e-depot archiveren wij blijvend te bewaren informatie in digitale vorm. In 2024 zal dit e-depot gevuld gaan worden met onze informatie.

Speerpunten

Actief informatie openbaar maken

We voldoen aan de wettelijke eisen van de Woo door in ieder geval informatie te publiceren van 11 informatiecategorieën via het Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) in de komende vijf jaar.

Duurzaam archiveren

We maken het archief/de archieven duurzaam toegankelijk in de daarvoor in de Woo aangegeven periode van acht jaar.

Wat hebben we bereikt

Raadscommunicatie

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Ter versterking van de rol van de gemeenteraad is het van belang dat wat er zich in de raadzaal afspeelt meer onder de aandacht wordt gebracht bij onze inwoners. Tegelijkertijd bestaat ook de wens om meer inwoners kennis te laten maken met het werk van de raad. Tot op heden is raadscommunicatie een beperkt onderdeel geweest van de ondersteuning van de raad. Het belang en de urgentie van 'eigen' communicatie vanuit het hoogste orgaan van de gemeente, in de balans van macht en tegenmacht, groeit. Om serieus handen en voeten te geven aan communicatie door de gemeenteraad is structurele inzet op raadscommunicatie nodig. Dat vraagt om uitbreiding van de formatie van de raadsgriffie met een raadscommunicatieadviseur en een communicatiebudget.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

In een raadscommunicatieplan is uitgewerkt welke kansen en concrete mogelijkheden er zijn om de zichtbaarheid en toegankelijkheid van de raad te vergroten. Een voorstel tot vaststelling van een communicatieplan wordt aan de raad voorgelegd.

Wat is er gebeurd

Een raadscommunicatieplan is vastgesteld. Met het raadsbesluit is de formatie uitgebreid en is de functie van raadscommunicatieadviseur belegd in het team griffie. Verschillende (nieuwe) activiteiten worden sindsdien uitgevoerd.

Wat hebben we bereikt

Er is in 2023 veel inzet gepleegd om de externe communicatie over de gemeenteraad op de kaart te zetten. Bijvoorbeeld met een maandelijkse digitale nieuwsbrief (met momenteel 230 abonnees), artikelen in de Klinker en het Kontakt en een infographic over de raad.

Speerpunten

Ontwikkelen van een raadscommunicatieplan

Het gaat er om de zichtbaarheid van de gemeenteraad te vergroten en de inwoners dichter bij het functioneren van de raad en zijn besluitvorming te betrekken. Met het oog daarop wordt een raadscommunicatieadviseur aangetrokken.

Het raadscommunicatieplan is vastgesteld. In 2023 is de formatie en functie van raadscommunicatieadviseur duurzaam belegd binnen het team griffie. (Nieuwe) activiteiten rond raadscommunicatie worden uitgevoerd.

Uitdragen belang kindergemeenteraad

De Kindergemeenteraad bewijst zijn nut. De organisatie en het promoten van dit jeugdorgaan wordt enthousiast voortgezet en ondersteund.

De Kindergemeenteraad is bekend en heeft zijn waarde in het raadhuis, op scholen en in de samenleving. Dat is onder andere bereikt door structurele communicatie over de Kindergemeenteraad en de introductie van kinderen met de gemeentepolitiek door de lessen Democracy in de raadzaal.

Wat hebben we bereikt

Restyling gemeentelijke website en huisstijl

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

De huisstijl en website zijn verouderd. De website voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd (veel te veel doorklikken, geen overzicht, niet makkelijk zaken kunnen vinden). Daarnaast vinden we de huisstijl ook wat gedateerd en denken we dat deze meer uitnodigend en verbindend kan zijn.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Er zijn verschillende goede redenen om de huisstijl te veranderen. Subtiele aanpassingen kunnen al een groot verschil maken. Zo denken we aan het toevoegen van een frisse kleur

en andere stijlelementen. Door de subtiele veranderingen blijft de huisstijl herkenbaar, maar spreekt het ook een nieuwe en jongere doelgroep aan.

De website voldoet aan de eisen van deze tijd (minder doorklikken, in 1 overzicht makkelijk zaken kunnen vinden, uitnodigend en verbindend voor alle inwoners (dus inclusief) en gebruiksvriendelijk in taal en beeld.

Wat is er gebeurd

Nadat de huisstijl restyling in het voorjaar een feit was, onderzocht team communicatie waar een goede gemeentelijke website aan moest voldoen en hebben wij dit samen met de huisstijlelementen op papier gezet. De websitebouwer is hiermee aan de slag gegaan. Ondertussen werd gestart met het checken en herschrijven van alle teksten van de website. In de zomer startten wij met de fotografie. Hiervoor is via sociale media en de gemeentepagina een oproep gedaan aan inwoners. Zij zijn te zien op de website. In het najaar vroegen wij inwoners en raadsleden om de website te testen. De resultaten hebben wij verwerkt in de uiteindelijke versie van de website. De website ging half januari 2024 live.

Wat hebben we bereikt

Door de toevoeging van kleuren, nieuwe elementen en het gebruik van meer fotografie is de huisstijl meer van deze tijd en merken we dat het ook een jongere doelgroep aanspreekt. De nieuwe versie van de website is weer qua informatie up-to-date, zij voldoet aan de eisen van deze tijd (weinig doorklikken en duidelijke overzichten) en gebruikers kunnen makkelijker zaken en diensten vinden.

Speerpunten

Aantrekkelijk presenteren gemeente

Door het vernieuwen van de huisstijl (zoals die zichtbaar wordt in onder andere brieven van de gemeente) en het vernieuwen van het ontwerp van de website, willen we ons als gemeente op een eigentijdse en frisse manier presenteren.

Wat hebben we bereikt

Splitsen omgeving Proactis

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

De software van Proactis voor het vastleggen en verwerken van contracten, bestellingen en facturen is ingericht voor Capelle aan den IJssel, IJsselgemeenten en Krimpen aan den IJssel gezamenlijk. In de praktijk blijkt dit niet handig. Er is geen organisatorisch belang meer om in dezelfde omgeving en inrichting te werken. Bij de verdere inrichting van het bestel/orderproces kan een eigen omgeving beter geoptimaliseerd worden. Voor het ontvlechten van de gezamenlijke omgeving en het creëren van een eigen omgeving moeten eenmalige kosten worden gemaakt die niet binnen de begroting van IJsselgemeenten passen.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Door de inrichting van een bestel/orderproces en contractmanagement verbeteren van de rechtmatigheid en verder in control komen.

Wat is er gebeurd

De uitrol van het bestel/order proces is zorgvuldig voorbereid en geïmplementeerd. Desalniettemin worden de nieuwe administratieve handelingen als relatief arbeidsintensief ervaren. Dat was ook wel te verwachten. Er is zo goed mogelijk op ingespeeld. Er zijn diverse scenario's voorgelegd aan teams en nu wordt bekeken welke opties het meest passend zijn.

Wat hebben we bereikt

Het bestel/order proces is bij alle nodige teams geïmplementeerd. Dit proces wordt in 2024 verder geoptimaliseerd zodat we niet alleen aan de wet- en regelgeving en de eisen van de accountant voldoen, maar ook met plezier kunnen werken.

Speerpunten

Implementeren bestel/order proces

Het inrichten van het bestel/order proces en het implementeren ervan in de financiële administratie van de gemeente.

Module bestel/order van Proactis wordt verder geoptimaliseerd. Hiermee verwachten we de aanwezige knelpunten te kunnen elimineren.

Wat hebben we bereikt

Uitvoering Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen (NPVV)

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

De wet NPVV heeft als belangrijkste doel om mogelijkheden te creëren om tijdig voor de vaststelling van de uitslag van een verkiezing eventuele (tel)fouten te constateren en die op een transparante en controleerbare manier te corrigeren. Daarmee is er extra aandacht voor de betrouwbaarheid van de uitslagvaststelling en dat elke stem telt. Op 1 januari 2023 treedt de wet in werking. Die geldt daarmee bij de provinciale staten- en waterschapsverkiezingen van maart 2023.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

De gemeente kan hiermee nog eerder eventuele (tel)fouten constateren en de telling transparant en controlebaar corrigeren. Hiermee is er extra aandacht voor de betrouwbaarheid van de uitslagvaststelling. Dit zorgt voor nog meer vertrouwen bij de juistheid van de uitslagen.

De nieuwe wet zal meer van de gemeentelijke organisatie vragen. Er moet een Gemeentelijk Stembureau worden ingericht en de procedure rondom het telproces moet worden aangepast. Hierbij wordt onder andere het moment van controle van de processen-verbaal een dag later ingepland dan op de gebruikelijke avond van de verkiezingen. Daarmee samenhangend wordt de termijn uitslagvaststelling verlengd van 8 naar 14 dagen.

Gemeenten krijgen om die reden vanaf 2023 een structurele (jaarlijkse) extra vergoeding voor het organiseren van verkiezingen. Het kabinet heeft hiertoe besloten bij de besluitvorming over de laatste voorjaarsnota.

Wat is er gebeurd

Voor de verkiezingen van de Provinciale Staten en Waterschappen in maart 2023 en de tussentijdse Tweede Kamerverkiezing in november 2023 zijn de uitslagen vastgesteld conform de wet Nieuwe Procedure Vaststelling Verkiezingsuitslag. Voor de nieuwe procedure is het proces opnieuw ingericht, een gemeentelijk stembureau samengesteld en de uitslagvaststelling heeft openbaar en de dag na de verkiezingen plaatsgevonden.

Wat hebben we bereikt

De nieuwe procedure heeft ertoe geleid dat de uitslagen transparanter en zorgvuldiger worden vastgesteld. Dit komt mede omdat het proces vraagt om voor ieder verschil een verklaring af te geven.

Uiteindelijk zijn de vastgestelde uitslagen voor alle drie de verkiezingen zonder verzoek om hertelling door het Centraal Stembureau goedgekeurd.

Speerpunten

Garanderen kwaliteit telproces

We gaan het telproces aanpassen en dat via adequate communicatie bekendmaken, dit komt overeen met de eisen van de Wet NPVV.

Centraal Stembureau heeft de vastgestelde uitslag zonder verzoek om hertelling overgenomen. De gestelde kwaliteitsdoelen rondom het telproces zijn in 2023 behaald.

Inrichten Gemeentelijk Stembureau

We gaan een Gemeentelijk Stembureau inrichten met de benodigde kennis en kwaliteit om de uitvoering van de Wet NPVV tot een succes te maken.

Gemeentelijk Stembureau heeft in 2023 drie verkiezingsuitslagen conform de NPPV vastgesteld. Daarmee is de proceswijziging, waarbij voorheen de burgemeester de uitslag vaststelde, succesvol overgegaan naar vaststelling door het Gemeentelijk Stembureau.

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

- Burgerpeiling
- Relatie inwoner en gemeente
- Verkiezingen
- Via centraal stembureau (gemeenteraadsverkiezing)

Op grond van welke beleid/afpraak handelen we

- Persnotitie
- Nota participatie
- Notitie wijkwethouderschap
- Gedragscode politieke ambtsdragers
- Notitie Integriteit
- Reglement van orde van de gemeenteraad
- Verordening op de raadscommissies
- Verordening rekenkamercommissie
- Referendumverordening
- Verordening commissie bezwaarschriften
- Nota Verbonden Partijen
- Kieswet
- Wet digitale toegankelijkheid

1.2 Veiligheid

Veiligheid

Investeren in veiligheid is een van de belangrijkste opgaven die de inwoners van de overheid verwachten. Juist omdat veiligheid bedreigd wordt, is mogelijk het thema urgenter dan ooit. Het beleid van de achterliggende jaren zetten we voort, maar er komen nieuwe accenten bij, zoals aandacht voor de relatie tussen zorg en veiligheid en aandacht voor een veilige uitvoering van publieke taken.

De overheid kan dat niet alleen af. Wij zoeken actief de samenwerking met onze inwoners en het maatschappelijk middenveld, ook om daar de zelfredzaamheid te vergroten.

Wat hebben we bereikt

Veiligheid

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

De afgelopen jaren volgt de ene langdurige crisis de andere langdurige crisis op. Coronapandemie, toeslagenaffaire, crisis in de asielketen, oorlog in Oekraïne. Het gevolg daarvan is een historisch laag vertrouwen in de overheid. Een van de kritische succesfactoren binnen veiligheid is (onderling)vertrouwen. Mede (ook personeel verloop binnen de veiligheidsketen) door de polariserende werking van de diverse crises staat ook in Krimpen aan den IJssel het vertrouwen zo nu en dan onder druk.

In het najaar van 2022 hebben we het integraal veiligheidsbeleid 2018 -2022 geëvalueerd en input gevraagd voor ons nieuw op te stellen veiligheidsbeleid. Dit plan wordt in het laatste kwartaal van 2022 of het eerste van 2023 aan uw raad aangeboden.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Wij gaan aan de slag om de traditie “als we samen de schouders eronder zetten, houden we Krimpen schoon, heel en veilig”, vast te houden. Uiteraard op een wijze die past bij het hier en nu, die door een creatieve en flexibele aanpak aansluit bij de diverse doelgroepen die er zijn.

Wat is er gebeurd

Fors toegenomen drugs-gerelateerd geweld heeft een groot beslag gelegd op de capaciteit van de politie, ook voor onze gemeente. Het bevorderen van de zichtbaarheid van de politie in de buurten kon daarmee niet worden gerealiseerd. Daarentegen is het team handhaving op sterkte gekomen en heeft het nadrukkelijk bijgedragen aan de zichtbaarheid van het overheidsgezag in de buurten.

Wat hebben we bereikt

We hebben binnen het domein veiligheid, samen met de ketenpartners, veel bereikt zoals:

- Het integraal veiligheidsplan is bij besluit van uw raad geactualiseerd.
- Met ketenpartners zijn samenwerkingsafspraken gemaakt binnen zorg en veiligheid.
- Er is een dag georganiseerd in het teken van de ondermijning, waar ongeveer 40 ondernemers bij aanwezig waren.
- We hebben het preventie en handhavingsplan voor de uitvoering van de alcoholwet vastgesteld.
- We hebben nieuw BIBOB-beleid vastgesteld.
- We hebben aan onze inspanningsverplichting en taakstelling voldaan met betrekking tot de regionale afspraken opvang ontheemden en asielzoekers.

Speerpunten

Maatschappelijke opgave ontheemden

We leveren onze bijdrage aan crisisnoodopvang van vluchtelingen en huisvesting van ontheemden uit Oekraïne, maar we doen dat wel met een scherp oog voor de tussen overheden geldende onderlinge solidariteit. Voor de kosten die deze taak met zich meebrengt houden wij de rijksoverheid aanspreekbaar. Wij activeren het maatschappelijk middenveld om de tijdelijke inwoners in onze gemeente een zo goed mogelijk verblijf hier te geven.

Op basis van regionale afspraken hebben wij aan onze verplichting voldaan en blijven wij ons op dit domein inzetten.

Robuuste handhaving

We willen komen tot realisering van de in de begroting voorziene formatie voor handhaving. We lopen daarbij aan tegen belemmeringen in de arbeidsmarkt. Maar in die situatie zoeken we naar mogelijkheden om toch te komen tot een adequaat handhavingsapparaat.

Wij beschikken over een robuust handhavingsteam. Het is adequaat inzetbaar op domein 1 (openbare ruimte). Daarbij is er op een aantal thema's de omslag gemaakt van strafrechtelijk naar bestuursrechtelijk handhaven. Het handhavingsteam functioneert ook goed als toezichthouder op meerdere thema's.

Veilige publieke taak

We willen met onze netwerkpartners bouwen aan een veilig maatschappelijk klimaat, waarin bestuurders, ambtenaren en leerkrachten hun taak in vrijheid en met professionele kunnen uitoefenen. We pakken schendingen uiterst serieus op en we voorzien in protocollen om daaraan opvolging te geven.

Dit is een doorlopend proces, wat we nu binnen het domein veiligheid hebben geborgd.

Weerbaarheid en zelfredzaamheid

We willen de bewustwording (bijvoorbeeld bij senioren) van risico's bevorderen, onze inwoners daartegen wapenen door informatie te verstrekken en een handelingsperspectief te bieden.

Naast deze structurele aandacht komt er actie voor hoe te handelen in acute crisissituaties (bijvoorbeeld uitval vitale infrastructuur). We trekken daarbij op met de Veiligheidsregio.

Er zijn diverse voorlichtingsactiviteiten geweest, zoals:

- Ondernemingsdag
- Broodje brandweer (senioren)
- Internetfraude en babbeltucs (senioren)
- Het uitbrengen van een veiligheidskrant
- Een bijeenkomst met de kindergemeenteraad over brandveilig leven

Zorg en veiligheid

We willen komen tot een lokale zorg- en veiligheidskamer. Dat moet de onderlinge informatie uitwisseling tussen beide processen bevorderen. Zo wordt het mogelijk om met de netwerkpartners te komen tot een gezamenlijke aanpak van problematiek op het snijvlak van zorg en veiligheid.

In 2023 zijn grote stappen gemaakt met betrekking tot de totstandkoming van samenwerkingsafspraken tussen de netwerkpartners op het gebied van Zorg en Veiligheid. Door de vele partijen en complexiteit van de privacy aspecten is het nog niet gelukt om in 2023 tot een getekende overeenkomst te komen.

Op grond van welk beleid/afpraak handelen we

- Integraal Veiligheidsplan 2023 - 2027
- Algemene plaatselijke verordening Krimpen aan den IJssel

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

Veiligheid

- Openbare orde en veiligheid
- Evaluatie integraal veiligheidsplan

- Jaarverslag Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
- Jaarverslag Politie Eenheid Rotterdam
- Jaarverslag Milieudienst DCMR

Op grond van welk beleid/afpraak handelen we?

- Persnotitie
- Nota participatie
- Notitie wijkwethouderschap
- Gedragscode politieke ambtsdragers
- Notitie Integriteit
- Reglement van orde van de gemeenteraad
- Verordening op de raadscommissies
- Verordening rekenkamercommissie
- Referendumverordening
- Verordening commissie bezwaarschriften
- Nota Verbonden Partijen
- Kieswet
- Wet digitale toegankelijkheid

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af?

- Burgerpeiling
 - o Relatie inwoner en gemeente.
- Verkiezingen
 - o Via centraal stembureau (gemeenteraadsverkiezing).

Wat heeft het gekost?

Bestuur en veiligheid	Begroting 2023	Begroting na wijziging	Rekening 2023
Lasten			
Bestuur	2.641	2.910	2.801
Veiligheid	3.419	6.600	6.299
Totaal lasten	6.060	9.510	9.100
Baten			
Bestuur	290	367	373
Veiligheid	106	3.238	3.337
Totaal baten	396	3.606	3.709
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-5.665	-5.904	-5.391
Resultaatbestemming		8	8
Gerealiseerd resultaat	-5.665	-5.897	-5.384

Lopende investeringen 2023	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening totaal
Bestuur en veiligheid			
Geluidshinder Algeracorridor	-280		
Vervanging camera Stormpolder(brug)	46		18
Verbouw brandweerkazerne	291		
Totaal Bestuur en veiligheid	56		18

Incidentele posten	Lasten 2023	Baten 2023	Reserve-mutaties
Bestuur en veiligheid			
Donatie Giro 555 Turkije/Syrië	30		-30
Asielschip	420	308	
Opvang ontheemde Oekraïne (incl. leefgeld)	2.026	2.313	
Opvang ontheemde Oekraïne - transitiekosten	428	428	
Totaal Bestuur en veiligheid	2.903	3.048	-30

Verschillenanalyse per beleidsthema

Thema	Toelichting op verschil bij afwijking > € 50.000	Afwijking x € 1.000	Voordeel / nadeel
Lasten Programma 1			
Bestuur en veiligheid			
Bestuur	De onttrekking uit de voorziening pensioenen wethouders is herberekend, hierdoor is er een voordeel ontstaan van zo'n € 70.000, daarnaast is er een voordeel van zo'n € 26.000 op de verkiezingen	109	voordeel
Veiligheid	De lasten voor de opvang ontheemden Oekraïne zijn geraamd o.b.v. de inkomsten uit de specifieke regeling. De werkelijke kosten zijn € 411.000 lager. Bij de crisisopvang is sprake van € 102.000 aan extra lasten, welke verhaald worden bij het COA	301	voordeel
Baten Programma 1			
Bestuur en veiligheid			
Bestuur		5	voordeel
Veiligheid	Voordeel ontstaat omdat de gemeente de extra gemaakte kosten voor de crisisnoodopvang (asielschip) in rekening kan brengen bij het COA.	98	voordeel

Indicatoren

De ingevulde gegevens bevatten geen streefwaarden, maar betreffen de meest actuele gerealiseerde waarden. In de kolom jaartal staat aangegeven uit welk jaar de gerealiseerde waarden komen.

In de kolom 'Begroting 2023' ziet u de gepresenteerde waarden van de begroting 2023. Het is mogelijk dat deze waarden nadien nog zijn geactualiseerd door de bron.

Basisset indicatoren programma Bestuur en veiligheid	Jaarrekening 2023	Jaartal	Begroting 2023	Jaartal	Bron
Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.	0,70	2023	0,70	2021	Waarstaatjegemeente
Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners.	2,70	2023	2,60	2021	Waarstaatjegemeente
Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.	1,20	2023	0,50	2021	Waarstaatjegemeente
Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.	3,10	2023	3,90	2021	Waarstaatjegemeente
Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-18 jaar	50	2022	30	2021	Waarstaatjegemeente
Het aantal jongeren met een delict voor de rechter in de leeftijd van 12-21 jaar	1%	2022	1%	2020	Waarstaatjegemeente

Lokale indicatoren programma Bestuur en veiligheid	Jaarrekening 2023	Jaartal	Begroting 2023	Jaartal	Bron
% inwoners dat veel vertrouwen heeft in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd	29%	2023	23%	2021	Burgerpeiling
Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven voor de samenwerking met inwoners en organisaties en de mate waarin zij worden betrokken bij de totstandkoming en uitvoering van beleid	4,66	2023	5,88	2021	Burgerpeiling
% uitrukken van de brandweer binnen de normtijd	88%	2023	73%	2021	Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond
% uitrukken ambulance binnen normtijd	80%	2022	83%	2021	Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond
Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven voor de dienstverlening van de gemeente	6,86	2023	6,79	2021	Burgerpeiling
Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven voor de digitale dienstverlening van de gemeente	7,10	2023	6,89	2021	Burgerpeiling

Programma 2 Ruimtelijk domein

Hoofdambitie

Inwoners en ondernemers hechten waarde aan een prettige woon- en leefomgeving. Maar ook aan een succesvol verkeer- en vervoersysteem. Het gemeentebestuur van Krimpen aan den IJssel besteedt daarom veel tijd, aandacht en geld aan het ontwikkelen en beheren van de woon- en leefomgeving en aan de bereikbaarheid van onze gemeente.

Hierbij zijn duurzaamheid en veiligheid het belangrijkste. Een duurzame en veilige inrichting van Krimpen aan den IJssel biedt op termijn dan ook voor iedereen – zowel inwoners als ondernemers – het meeste voordeel.

Een goed functionerend verkeer- en vervoersysteem is geen doel op zich. Het is een randvoorwaarde voor de economische en sociale ontwikkeling van Krimpen aan den IJssel. En van de (metropool)regio waar zij onderdeel van is.

Wat is er gebeurd?

Ook in 2023 hebben we stappen gezet naar een Klimaatneutraal en gezond Krimpen aan den IJssel. Dat doen we door te informeren, stimuleren, faciliteren en door partijen uit te

dagen ook zelf aan de slag te gaan op de thema's energie, circulariteit, klimaatadaptatie en gezondheid en voedsel.

Zelf zetten we in ons groenbeheer meer en meer in op biodiversiteit. De openbare verlichting in de Stormpolder hebben we nu volledig op ons eigen net en naar LED overgezet.

Verminderen van afval en verhogen van het scheidingspercentage is één van de speerpunten uit de Duurzaamheidsagenda 2021-2024. Helaas is er nog steeds sprake van relatief grote afvalhoeveelheden. Ook het scheiden van afval en grondstoffen kan en moet beter om de doelstellingen te halen. Daarom hebben wij in 2023 verschillende scenario's uitgewerkt. Het is nu zaak om – in overleg met inwoners – keuzes te gaan maken.

De gemeente heeft als wettelijke taak haar watergangen te baggeren om deze op voldoende diepte te houden voor de waterkwaliteit en doorstroming. Hiervoor is in 2023 al een groot deel van de wijk Boveneind gebaggerd.

Voor de Algeracorridor hebben wij bestuurlijk het voorkeursalternatief vastgesteld. Dat wordt nu door de gemeente Capelle aan den IJssel verder uitgewerkt en voorbereid voor uitvoering. Ook is besloten om de bestaande P+R voorzieningen langs de N210 op te waarderen. De provincie en de gemeente Krimpenerwaard werken dat verder uit.

De crisis op de woningmarkt heeft zich in 2023 onverminderd doorgezet. Ook in Krimpen doet die crisis zich gelden. Binnen de vele projecten (o.a. Centrum-Zuid, Werf aan den IJssel) die we in de 'pijplijn' hebben zitten, zijn in 2023 de eerste 44 woningen – in Centrum- Zuid – opgeleverd. Hierdoor zijn er verhuisketens op gang gekomen, met veel doorstroming als gevolg.

Op 1 januari 2024 is uiteindelijk toch de Omgevingswet in werking getreden. In 2023 hebben we ons daarop voorbereid door in eerste instantie alleen de zo geheten minimale acties uit te voeren. In 2024 starten we met het proces om een Omgevingsvisie voor onze gemeente op te stellen.

2.1 Openbare ruimte en verkeer

Wat hebben we bereikt

Openbare ruimte - Bevorderen biodiversiteit

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Het bevorderen van de biodiversiteit in de gemeente is belangrijk. We passen al veel bollen toe, maar willen dit uitbreiden door een combinatie van bollen en kruidenmengsels.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Het bevorderen van de biodiversiteit is een actueel thema. We streven naar een langere bloeiperiode, omdat dit positief voor insecten is. Het sluit ook aan bij 'Prachtlint', een initiatief om bloemrijke bermten met elkaar te verbinden.

Wat is er gebeurd

In 2023 hebben wij voor het bevorderen van de biodiversiteit binnen het project Grote Kruising ter hoogte van de Treviso en ter hoogte van de wisselstrook de combinaties van bollen en kruidenvegetatie laten toepassen. Daarnaast zijn met reconstructies in de riolerings- en herstratingsprojecten Vincent van Goghlaan, Gouden Regen en Oud Krimpen

deelgebied 2 (Molenvlietsingel) diverse mengsels zoals een bijenmengsel en een bloemrijke berm toegepast.

Wat hebben we bereikt

Door het aantal bloemrijke bermen met een langere bloeiperiode uit te breiden en waar mogelijk met elkaar te verbinden. Deze maatregelen zijn mede onderdeel van de invulling van de in 2020 vastgestelde Nota Biodiversiteit, Groenbeleids- en beheerplan Krimpen aan den IJssel 2020-2023 en onze deelname aan het initiatief van Prachtlint in de Krimpenerwaard.

Speerpunten

Het bevorderen van de biodiversiteit

In 2023 hebben wij voor het bevorderen van de biodiversiteit binnen het project Grote Kruising ter hoogte van de Treviso en ter hoogte van de wisselstrook de combinaties van bollen en kruidenvegetatie laten toepassen. Daarnaast zijn met reconstructie in de riolerings- en herstratingsprojecten Vincent van Goghlaan, Gouden Regen en Oud Krimpen deelgebied 2 (Molenvlietsingel) diverse mengsels zoals een bijenmengsel en een bloemrijke berm toegepast.

De reden dat wij hierop hebben ingezet is de langere bloeiperiode van de bollen + bloemrijke kruidenvegetatie en dit vooral goed is voor veel insecten. In 2024 en de komende jaren willen wij het aantal locaties (met bollen + bloemrijke kruidenvegetatie) verder uitbreiden.

Hiermee geven wij invulling aan de in 2020 vastgestelde Nota Biodiversiteit, Groenbeleids- en beheerplan Krimpen aan den IJssel 2020-2023 en onze deelname aan het initiatief van Prachtlint in de Krimpenerwaard.

Wat hebben we bereikt

Openbare ruimte - Gedeelte groenonderhoud van B naar A-beeldkwaliteitsniveau

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Het groenonderhoud in de gemeente wordt op beeldkwaliteitsniveau B (basis) uitgevoerd. Het onderhoud op de begraafplaatsen wordt op een hoger niveau uitgevoerd. De vraag heerst of het mogelijk is om ook op sommige andere onderdelen in de gemeente naar een hoger niveau te gaan.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Met name op zichtlocaties als doorgaande wegen het onderhoud van het groen naar een hoger niveau brengen. Dit draagt bij aan de beleving en waardering van de groenvoorziening in onze gemeente. Er wordt een eerste globale raming opgesteld ten behoeve van de Kadernota 2024-2027.

Wat is er gebeurd

Dit is als optie meegenomen in de aanbesteding integraal onderhoudscontract en voor de

definitieve gunning wordt hier een besluit overgenomen in 2024.

Als zichtlocaties hanteren wij het groenonderhoud, vegen en onkruidbestrijding op verharding op/direct langs hoofdwegen (gebiedsontsluitingswegen) en de winkelcentra Crimpenhof, Korf en Olm.

Wat hebben we bereikt

De genoemde zichtlocaties zijn in beeld gebracht. Daarnaast is er een aparte inschrijfstaat gemaakt voor zichtlocaties op A-niveau voor de optionele prijsopgaaf binnen de aanbesteding in 2024.

Speerpunten

Het onderhoud van groen naar een hoger niveau brengen met name op zichtlocaties als doorgaande wegen

Dit is als optie meegenomen in de aanbesteding integraal onderhoudscontract en voor de definitieve gunning wordt hier een besluit overgenomen.

Als zichtlocaties hanteren wij het groenonderhoud, vegen en onkruidbestrijding op verharding op/direct langs hoofdwegen (gebiedsontsluitingswegen) en de winkelcentra Crimpenhof, Korf en Olm. Deze zichtlocaties hebben wij laten opnemen in ons beheerssysteem.

Wat hebben we bereikt

Openbare ruimte - Hanging baskets bij overige winkelcentra

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Rond winkelcentrum Crimpenhof en De Korf zijn hanging baskets aangebracht. Bij De Olm en de winkelstrips hingen nog geen hanging baskets.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Hanging baskets geven meer kleur aan de openbare ruimte rond de winkelcentra. Om meer eenduidigheid te krijgen stellen wij voor om in ieder geval ook bij De Olm hanging baskets aan te gaan brengen.

Wat is er gebeurd / Wat hebben we bereikt

De hanging baskets zijn aangebracht bij de Crimpenhof, Parkzoom, De Olm, Stad en Landschap, De Brink (Lidl) en De Korf in 2023. Dit wordt ieder jaar onder een leasecontract toegepast.

Speerpunten

Aanbrengen van hanging baskets bij De Olm

De hanging baskets zijn aangebracht bij de Crimpenhof, Parkzoom, De Olm, Stad en Landschap, De Brink (Lidl) en De Korf in 2023. Dit wordt ieder jaar onder een leasecontract toegepast.

Wat hebben we bereikt

Openbare ruimte - Kwaliteitsverbetering plantvakken

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Onder andere langs de Nieuwe Tiendweg ter hoogte van de Marathon zijn een aantal grote plantvakken die moeten worden vervangen. Er is beplanting doodgegaan en er is sprake van storende grondlagen, slechte groei en/of woekeronkruiden. Aangezien het een aantal grote vakken betreft is het niet mogelijk om dat binnen het reguliere budget te verbeteren. In de Kadernota 2024-2027 zullen we een voorstel opnemen.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Het vervangen van grond en beplanting in diverse grote plantvakken langs de Nieuwe Tiendweg ter hoogte van de Marathon. De bovenste grondlaag wordt vervangen en er wordt nieuwe, fleurige beplanting aangebracht in deze belangrijke groenstructuur.

Wat is er gebeurd

De bedoeling is om de diverse grote plantvakken langs de Nieuwe Tiendweg ter hoogte van de Marathon in 2024 opnieuw in te richten omdat in dit jaar budget hiervoor beschikbaar is (i.p.v. vorig jaar).

Wat hebben we bereikt

De kwaliteitsverbetering van deze plantvakken is dus nog niet uitgevoerd. De planning is het beschikbaar budget in 2024 hiervoor te benutten.

Speerpunten

Het vervangen van grond en beplanting in diverse grote plantvakken langs de Nieuwe Tiendweg ter hoogte van de Marathon

De bedoeling is om de diverse grote plantvakken langs de Nieuwe Tiendweg ter hoogte van de Marathon in 2024 opnieuw in te richten omdat in dit jaar budget hiervoor beschikbaar is (i.p.v. vorig jaar).

Wat hebben we bereikt

Openbare ruimte - LED verlichting Stormpolder

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Verduurzaming van de openbare verlichting is één van de speerpunten uit de Duurzaamheidsagenda 2021-2024 (thema Energie). Een gedeelte van de Stormpolder moet nog over op eigen net en LED.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Een duurzame openbare verlichting en meer uniformiteit in de Stormpolder.

Wat is er gebeurd

In 2023 is het project grotendeels uitgevoerd en is het resterende gedeelte van de Stormpolder aangesloten op het eigen net en is LED verlichting aangebracht. De afronding vindt plaats in het voorjaar van 2024.

Wat hebben we bereikt

In de hele Stormpolder is de openbare verlichting aangesloten op het eigen net en is overgegaan naar duurzame LED verlichting.

Speerpunten

Openbare verlichting Stormpolder

Het resterende gedeelte van de openbare verlichting in de Stormpolder op het eigen net aansluiten en vervangen door Ledverlichting.

Het project is nagenoeg gereed. Wordt op korte termijn opgeleverd en ook financieel afgerond.

Wat hebben we bereikt

Openbare ruimte - Vervanging oeverbescherming IJsselboulevard

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Het is nodig om de oeverbescherming van de IJsselboulevard aan te vullen en te verstevigen.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Een versteviging van de oeverbescherming. Wij hebben hiervoor een onderzoek laten uitvoeren naar de mogelijkheden. Er moet nog een keuze worden gemaakt in de oplossingsrichting: of de bestaande oever erosiebestendig maken of een kantopsluiting met damwand.

Wat is er gebeurd

In 2023 is onderzocht welke mogelijkheden er zijn.

Wat hebben we bereikt

Het project is in 2024 verder opgepakt (door het IBKW). Er wordt verder onderzoek gedaan naar de (on)mogelijkheden en een bestek en raming opgesteld. De planning van de uitvoering is doorgeschoven naar 2025.

Speerpunten

Oeverbescherming IJsselboulevard

Versteviging van de oeverbescherming IJsselboulevard.

Het project is verder in voorbereiding genomen door het IBKW. Er wordt verder onderzoek gedaan naar de (on)mogelijkheden en een bestek en raming opgesteld. De planning van de uitvoering is doorgeschoven naar 2025.

Wat hebben we bereikt

Verkeer - Aanpassing Omloopstoep

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Met project KIJK (Krachtige IJsseldijken Krimpenerwaard) gaat het Hoogheemraadschap de IJsseldijk versterken en verhogen. Hierin zit ook de reconstructie van de weg(verharding). Deze stopt vanuit het project bij de Omloop ter hoogte van IJsseldijk 131.

Om een mooie overgang te krijgen willen we als gemeente zelf de Omloop hierin meenemen. Zodat de IJsseldijk met zijn nieuwe wegverharding straks doorloopt in een nieuwe verharding richting de Olympiade.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

De Omloop is nu nog een 50km/u-weg, terwijl we de wens hebben om deze terug te brengen naar 30 kilometer per uur en hierin ook de inrichtingseisen van een 30km/u-weg in door te voeren. Zodoende wordt de Omloop een veilige weg.

Wat is er gebeurd / Wat hebben we bereikt

Dit project wordt doorgeschoven. Het ontwerp voor de Omloopstoep wordt wel alvast gemaakt (ook in het kader van de herziene Verkeer- en Vervoervisie). De uitvoering zal na project KIJK plaatsvinden, omdat het anders een onlogische overloop van snelheden is op dit traject.

Speerpunten

Het terugbrengen van de snelheid bij De Omloop naar 30 kilometer per uur en hierin ook de inrichtingseisen van een 30km/u-weg in door te voeren

Het ontwerp voor de Omloopstoep wordt gemaakt (ook in het kader van de herziene Verkeer- en Vervoervisie). De uitvoering zal na project KIJK plaatsvinden, omdat het anders een onlogische overloop van snelheden is op dit traject.

Wat hebben we bereikt

Verkeer - Algeracorridor korte termijn

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

De Algeracorridor kent een reistijd- en betrouwbaarheidsprobleem voor de doorstroming van het wegverkeer. Om hiervoor kortetermijnoplossingen te vinden, is de Korte Termijn Aanpak (KTA) Algeracorridor opgezet. De KTA maakt onderdeel uit van het regionale programma Mobiliteit en Verstedelijking (MoVe). Het gaat daarbij om het realiseren van concrete projecten die, vooruitlopend op de maatregelen voor de lange termijn, nu al verbetering van de bereikbaarheid meebrengen. Een voorbeeld hiervan is de reconstructie van de Grote Kruising.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

In 2023 realiseren we met de gemeente Krimpenerwaard een P+R langs de N210 ter hoogte van de Surfplas. Daarnaast zullen we de succesvolle mobiliteitsmaatregelen uit de mobiliteitsaanpak voor de Grote Kruising behouden. Deze maatregelen waren opgezet door Zuid-Holland Bereikbaar en zijn erop gericht om de gebruikers van de Algeracorridor te stimuleren om op een andere manier te reizen.

Wat is er gebeurd

We verkenden samen met gemeente Krimpenerwaard en provincie Zuid-Holland de meest passende oplossing voor de verplaatsing van de voormalige P+R Krimpen Centrum. Dit deden we op basis van nieuwe informatie na de reconstructie van De Grote Kruising en de coronacrisis.

We behielden in 2023 een aantal succesvolle maatregelen uit de mobiliteitsaanpak voor De Grote Kruising (zoals de Slim Reizen App).

Wat hebben we bereikt

Gemeente Krimpenerwaard, provincie Zuid-Holland en wij zijn het met elkaar eens om vijf P+R's te realiseren langs de N210. Dit zijn bestaande locaties die we opwaarderen. Een heroverweging leidde tot de keuze om de ontwikkeling te spreiden over meerdere locaties in plaats van te concentreren op een locatie. De provincie Zuid-Holland neemt het initiatief voor realisatie en financiering, omdat zij eigenaar is van de (meeste) locaties. De verwachte uitvoering is binnen enkele jaren.

Wij ronden de mobiliteitsaanpak af. In totaal deden 1.838 deelnemers mee aan de maatregelen, waarvan 449 mensen hun reisgedrag aanpasten (408 structureel). Een groot deel van de maatregelen was succesvol, zoals de uitprobeeracties voor (e-)fiets en de Slim Reizen App. Andere maatregelen waren minder succesvol, zoals de werkgeversaanpak, omdat de verwachte verkeershinder uitbleef.

Speerpunten

Mobiliteitsaanpak voortzetten

Voortzetten van succesvolle mobiliteitsmaatregelen uit de mobiliteitsaanpak Grote Kruising.

P+R langs de N210

Realiseren P+R langs de N210 ter hoogte van de Surfplas in samenwerking met gemeente Krimpenerwaard.

De provincie Zuid-Holland zette de opdracht uit bij een (interne) projectleider voor een plan van aanpak om de aanpassingen verder uit te werken en uit te voeren. Dit proces loopt nog en daarom startte de uitvoering nog niet. De verwachte uitvoering is binnen enkele jaren.

Wat hebben we bereikt

Verkeer - Algeracorridor lange termijn

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Op de Algeracorridor werken we toe naar een toekomstbestendige oplossing voor de bereikbaarheidsproblematiek van de corridor met als referentiesituatie 2040. Het werkspoor Algeracorridor maakt onderdeel uit van de MIRT-verkenning Oeververbindingen regio Rotterdam. Daarin wordt onderzocht welke maatregelen bijdragen aan een toekomstbestendige oplossing voor de doorstroming en capaciteit op de corridor. Eind 2022 is het voorkeursalternatief bepaald.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

In 2023 wordt het voorkeursalternatief vastgelegd in een bestuursovereenkomst en wordt het planologisch verankerd in de Omgevingsvisie Zuid-Holland. Deelnemende partijen starten de planuitwerking in het begin van 2023. Een van de aandachtspunten is het beheer van de Algeracorridor. Zie <https://oeververbindingen.nl/> voor meer informatie.

Wat is er gebeurd

We stelden met alle opdrachtgevers een bestuursovereenkomst op voor de formele vastlegging van het voorkeursalternatief. Ook beoordeelden we met alle opdrachtgevers de planologische verankering van het voorkeursalternatief in de Omgevingsvisie Zuid-Holland. Daarnaast startten we de voorbereidingsfase (kwartiermakersfase) van de planuitwerking.

Wat hebben we bereikt

De bestuurders van de opdrachtgevers ondertekenden de bestuursovereenkomst. We legden het voorkeursalternatief daarmee formeel vast.

Samen met de provincie Zuid-Holland toetsten we het voorkeursalternatief aan de huidige omgevingsvisie. We concludeerden dat een herziening onnodig is. Het geformuleerde beleid is voldoende dekkend voor het voorkeursalternatief. Verdere planologische verankering in Omgevingsvisie Zuid-Holland is daarom onnodig.

We startten de voorbereidingsfase (kwartiermakersfase) van de planuitwerkingsfase. De gemeenteraden van Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel gaven

aandachtspunten mee tijdens de besluitvorming over het voorkeursalternatief. Alle opdrachtgevers kwamen in de bestuursovereenkomst overeen dat we de aandachtspunten laten onderzoeken door een kwartiermaker in de voorbereidende fase van de planuitwerking. Voor de aandachtspunten van de gemeenteraden die in potentie een grote scopewijziging betekenen, nemen de bestuurders van de partijen een besluit voor de start van de planuitwerking. De voorbereidingsfase is nodig om de uitgangspunten van de scope van het voorkeursalternatief te bepalen voordat verdere uitwerking kan starten in de planuitwerkingsfase.

Speerpunten

Planologische verankering voorkeursalternatief Algeracorridor

Planologische verankering voorkeursalternatief Algeracorridor in de herziening van de Omgevingsvisie Zuid-Holland.

Starten planuitwerking voorkeursalternatief Algeracorridor

Starten planuitwerking voorkeursalternatief (2023-2026) met als een van de aandachtspunten het beheer van de Algeracorridor.

De voorbereidingsfase (kwartiermakersfase) van de planuitwerking loopt naar huidige verwachting door tot de zomer 2024. Het uitwerken, onderzoeken en afwegen van de aandachtspunten van de twee gemeenteraden kost meer tijd dan verwacht. De voorbereidingsfase blijft nodig om de uitgangspunten van de scope van het voorkeursalternatief te bepalen voordat verdere uitwerking kan starten in de planuitwerkingsfase.

Vastlegging voorkeursalternatief in bestuursovereenkomst

Vastlegging voorkeursalternatief in bestuursovereenkomst met alle opdrachtgevers.

Op grond van welk beleid/afpraak handelen we

- Verkeer- en vervoervisie
- Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte 2022-2026
- Algemene Plaatselijke Verordening
- Groenstructuurplan
- Groenbeleids- en beheerplan
- Nota Biodiversiteit
- Leidraad flora en fauna
- Stedelijk Waterplan

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

Mobiliteit

- Voortgangsrapportages de Grote Kruising (ieder kwartaal)
 - RIB - Algeracorridor - Realisatie 5 P+R's langs N210
 - RIB - Eindrapport mobiliteitsmaatregelen De Grote Kruising
 - RIB - Bestuursovereenkomst Algeracorridor (inclusief langzaam verkeerverbinding) en vervolg

2.2 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Wat hebben we bereikt

Duurzaamheid - Duurzaamheidsagenda

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Onze energievoorziening verandert de komende decennia ingrijpend. We moeten van aardgas overgaan op meer duurzame energiebronnen. En door de hoge energieprijzen is er meer dan ooit aandacht voor het besparen van energie en het verduurzamen van woningen. Hoe we onze inwoners hierbij helpen staat in de Duurzaamheidsagenda 2021-2024.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

We zetten stappen naar een Klimaatneutraal en gezond Krimpen aan den IJssel in 2050. Dat doen we door te informeren, stimuleren, faciliteren en door partijen uit te dagen ook zelf aan de slag te gaan op de thema's energie, circulariteit, klimaatadaptatie en gezondheid en voedsel. Er staan voor deze thema's duidelijke ambities en concrete doelen en acties benoemd. Met de concrete acties willen we verduurzaming dichterbij Krimpenaren brengen. Deze acties ondersteunen we met onze huidige subsidieregeling voor VvE's, collectieve aanschaf zonnepanelen en elektrisch koken.

Wat is er gebeurd

We startten 2023 met inkoopacties voor hybride warmtepompen en isolatie. In Kortland-Noord organiseerden we de laatste warmtesafari in Krimpen.

Om gezond en lokaal voedsel te stimuleren waren er dit jaar 2 succesvolle Oogst- & Streekmarkten. Samen met de VoedselFamilie vertoonden we de film Together We Grow in het Streekmuseum tijdens het Food Film Festival. Ook organiseerden we activiteiten tijdens de Verspillingsvrije Week.

Voor ondernemers introduceerden we het zakelijk energieloket. Ook zijn we van start gegaan met het project Energiehub en de Zonnepolder. Deze projecten lopen door in 2024, maar al meer dan 20 ondernemers sloten zich aan bij deze initiatieven.

Wat hebben we bereikt

Er zijn 69 offertes aangevraagd voor (hybride) warmtepompen maar de inkoopactie leidde niet tot veel conversie. Mogelijk door de overspannen markt en de daarmee samenhangende hoge prijzen. Ook is niet iedereen al zo ver maar is informeren een belangrijke stap in de klantreis. Een thermograaf heeft 'warmtefoto's' van de voorgevel van 1200 woningen gemaakt. Deze actie is gecombineerd met een isolatie-advies en een gemeentebrede inkoopactie voor isolatie. Hiervan hebben 128 bewoners offertes aangevraagd waarvan er 29 offertes bij de door ons geselecteerde partij geaccepteerd zijn.

Van 481 woningen is een digitale versie gemaakt en 120 bewoners hebben een account aangemaakt en hiernaar gekeken. Deze actie heeft weliswaar bijgedragen aan bewustwording met betrekking tot energiebesparingskansen, maar tot weinig concrete offertes geleid die via deze actie gelopen zijn.

Met de subsidies verduurzaming gebouwde omgeving hebben we 1 VvE geholpen met het plaatsen van zonnepanelen op 23 appartementen en schaften 73 huishoudens met elkaar zonnepanelen aan. Ook zijn met de subsidie 91 huishoudens overgestapt op elektrisch koken.

Herkenbaarheid van Krimpen Duurzaam groeit

Via de verschillende online- en offline kanalen geven we constant aandacht aan de 4 thema's in de Duurzaamheidsagenda. Daarnaast haken wij bewust aan bij een breed scala aan evenementen – van herstratingsbijeenkomsten tot de Winterfair - om ook de inwoners die nog niet met duurzaamheid bezig zijn te spreken, te informeren en te inspireren.

Krimpenaren die op zoek zijn naar hulp of informatie voor het zetten van hun duurzame stap kunnen doorlopend terecht op krimpenduurzaam.nl en in Loket Krimpen Duurzaam. Daar kregen ook 40 inwoners een persoonlijk adviesgesprek van de energieadviseur. In de Klimaatweek werd door het aantrekken van nieuwe partners een recordaantal van 22 activiteiten georganiseerd. Ook organiseerden we een goedbezochte bijeenkomst over energie besparen en verder verduurzamen met het Seniorenplatform. En stonden we twee dagen op de Duurzaamheidsbeurs in sporthal de Boog.

Specialistische inzet op VvE's

Naast de inzet voor VvE's in het kader van energiearmoede organiseerden we tijdens de Klimaatweek een drukbezochte informatieavond over zonnepanelen. Onze VvE-adviseur heeft inmiddels met 34 van de 70 VvE's met wooneenheden contact.

Aantal zonnepanelen in Krimpen blijft groeien

Bijna 3.472 daken (zowel groot- als kleinschalig) in Krimpen zijn voorzien van zonnepanelen. Dit weten we op basis van luchtfoto's uit maart 2023. Er liggen meer dan 56.000 panelen. Dat betekent een groei van 45% ten opzichte van 2022. Daarmee zijn we op koers met de zon-op-dak-doelstelling uit de RES en onze Duurzaamheidsagenda.

Veel inzet is gegaan naar de projecten directie isolatie, Witgoedwissel en de Energiefixers. Hiermee hebben we veel Krimpenaren kunnen helpen met het zetten van een duurzame stap.

Speerpunten

Uitvoering geven aan de acties uit de Duurzaamheidsagenda

In de eerder vastgestelde Duurzaamheidsagenda zijn diverse acties opgenomen.

Wat hebben we bereikt

Duurzaamheid - Regionale energiestrategie

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Samen met 22 andere gemeenten, 4 waterschappen, de provincie Zuid-Holland en met

betrokkenheid van netbeheerders, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven hebben we de RES 1.0 ontwikkeld. In de RES geeft de energieregio Rotterdam – Den Haag onder andere aan welke bijdrage zij wil leveren aan de landelijke doelstelling van de opwek 35 TWh duurzame energie op land in 2030. En hoe de regiopartijen samen kansen willen verzilveren voor de (warmte)transitie in de gebouwde omgeving.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

In 2023 leveren we een geactualiseerde regionale energiestrategie op (RES 2.0).

Wat is er gebeurd

Op verschillende manieren werken we binnen de regio aan het vergroten van de duurzame opwek. Onder andere via de aanpak zon op parkeerplaatsen, zon op waterbassins en het verduurzamen van bedrijventerreinen. De voortgangsrapportage 2023 beschrijft en verantwoordt de stappen die tussen juli 2021 en juli 2023 zijn gezet in de realisatie van de ambities zoals die zijn opgenomen in de RES 1.0 van onze regio.

Wat hebben we bereikt

Hoewel op vele fronten hard gewerkt wordt, vraagt tijdige realisatie van de regionale ambitie om versnelling op alle onderdelen van de ambitie. De ondergrens van de ambitie wordt momenteel niet gehaald. De ontwikkeling van nieuwe locaties voor grootschalige opwek middels wind of zon laten weinig voortgang zien. De pijplijn loopt zagezegd leeg.

De regionale structuur warmte laat voortgang zien en heeft tegelijkertijd nog een lange weg te gaan. Er is regionaal draagvlak en er wordt gewerkt aan de invulling van deze samenwerking. Dit vereist een goede samenwerking tussen private en publieke partijen om de schaarste aan warmte op een betaalbare, eerlijke en rechtvaardige manier te verdelen. Wij zijn aangehaakt op dit traject om mee te denken over hoe een goede samenwerking eruit moet zien. Zo kunnen we daarvan profiteren mocht het scenario zich voordoen dat eventuele restwarmte toch ook voor Krimpen een realistisch scenario is.

Speerpunten

Opleveren van de RES 2.0

In de RES geeft de energieregio Rotterdam – Den Haag onder andere aan welke bijdrage zij wil leveren aan de landelijke doelstelling van de opwek 35 TWh duurzame energie op land in 2030.

Regionaal is besloten af te zien van het opstellen van een RES 2.0. Dit omdat het een tijdrovend proces is en we juist willen focussen op de uitvoering van de RES 1.0 en het behalen van de daarin vastgestelde ambitie. Aangezien de RES een programma is onder de Omgevingswet, is besloten om regionaal een planMER uit te voeren. Daar starten we in 2024 mee.

Wat hebben we bereikt

Duurzaamheid - Transitievisie warmte

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Eind 2021 is de Transitievisiewarmte vastgesteld. Daarin staat per wijk welke duurzame alternatieven er zijn voor verwarmen met aardgas. De overstap van aardgas naar duurzame verwarming ziet er niet in iedere buurt hetzelfde uit. Wel zetten we in alle buurten in op energie besparen en het klaarmaken van onze gebouwen voor schone verwarming.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

We willen inzicht in de haalbaarheid van de aanleg van een (lage temperatuur) warmtenet voor de Vijverflats en de Middenweteringflats. Daarbij gaat het om inzicht in de uitvoerbaarheid, draagvlak en de technische en financiële haalbaarheid. In de eerste helft van 2023 moet dit klaar zijn.

We starten een verkenning naar de warmtetransitie op bedrijventerrein de Stormpolder. Uit de TVW leken er mogelijkheden voor een lokaal warmtenet, maar hier is nader onderzoek voor nodig.

We starten in de tweede helft van 2023 een verkenning naar de warmtetransitie in Lansingh-Zuid. Hier ligt een individuele all electric warmteoptie voor de hand.

Wat is er gebeurd

Het onderzoek voor de woongebieden Vijverflats en Middenwetering is afgerond. Voor de onderzoeken voor Lansingh-Zuid en de Stormpolder hebben we een projectleider die voor de zomer van 2024 start.

Wat hebben we bereikt

De uitkomsten van het onderzoek leidt tot de keuze niet in te zetten op een warmtenet in deze gebieden. Dat geeft in ieder geval duidelijkheid voor de gebouweigenaren. Het verder verduurzamen van deze gebieden zal via de gebouweigenaren lopen (QuaWonen/VvE). Daar waar nodig ondersteunen wij hen daarbij.

Speerpunten

Inzicht verkrijgen in de haalbaarheid van de aanleg van een (lage temperatuur) warmtenet voor de Vijverflats en de Middenweteringflats

Wat hebben we bereikt

Energiearmoede

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

De stijgende energieprijzen raken veel Krimpenaren. Inzet op energie besparen in en het verduurzamen van woningen vermindert de kwetsbaarheid voor de fluctuerende energieprijzen en geopolitieke ontwikkelingen. Zo proberen we de stijging van de energierekening af te remmen. Een groot deel van de Krimpenaren met energiearmoede woont in een sociale huurwoning. Daarom trekken we ook samen op met QuaWonen.

Tegelijkertijd zien we dat het aantal particuliere woningeigenaren wat in de problemen komt steeds groter wordt.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Stijging van de energierekening afremmen waardoor er minder Krimpenaren te maken krijgen met energiearmoede. Rond het opleveren van deze begroting ronden we het actieplan 'Aanpak Energiearmoede' af. Hierin staan verschillende acties beschreven die we ook in 2023 oppakken. Daarnaast continueren we de inzet van energiecoaches die al in 2022 is ingezet. Naast verduurzamingsmaatregelen zetten we ook in op (in)directe gevolgen van de energiecrisis. Hierover leest u meer in beleidsthema 4.1.

Wat is er gebeurd

De projecten uit het actieplan Energiearmoede zijn volop in uitvoer. Met alle acties proberen we energiearmoede te verminderen danwel te voorkomen. De energiearmoede-aanpak zoals afgesproken met Havensteder bleek volgens Havensteder onvoldoende effectief. Havensteder kijkt nog naar andere mogelijkheden.

Wat hebben we bereikt

Extra zonnepanelen op huurwoningen

Met behulp van de energiearmoedegelden heeft QuaWonen in 2023 op 90 huurwoningen zonnepanelen geplaatst.

Quickscans voor VvE's

Bij 11 VvE's is een Quickscan uitgevoerd, een op maat gesneden adviesrapport met energetische verbeteringen voor de VvE. Hiermee kunnen VvE's vervolgstappen zetten.

Iedereen kan gebruik maken van een Energieklusser

Vanaf september 2022 zijn er bij 600 huurwoningen bezoeken afgelegd door energieklussers. Ze hebben bewoners voorzien van energiebesparende tips en hebben gemiddeld 6 energiebesparende maatregelen per huishouden aangebracht. Eind december zijn we ook gestart met het bezoeken van koopwoningen.

Directe isolatie aanpak loopt

Meer dan 40 huishoudens hebben tot nog toe gebruik gemaakt van het 'direct isoleren' aanbod. Het betreft dak- of vloerisolatie of vervanging van glas. Spouwmuurisolatie bleek niet mogelijk vanwege de uitspraak van de Raad van State dat alleen natuurvriendelijk isoleren onvoldoende is.

De Witgoedwissel voorziet in een behoefte

Binnen de eerste tranche zijn huishoudens waarvan 1 of meerdere bewoners onder bewind staan aangeschreven. 29 huishoudens hebben gebruik gemaakt van het aanbod. In de tweede tranche zijn huishoudens met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum met kinderen aangeschreven.

Speerpunten

Uitvoering geven aan de aanpak energiearmoede

Rond het opleveren van deze begroting ronden we het actieplan 'Aanpak Energiearmoede' af. Hierin staan verschillende acties beschreven die we ook in 2023 oppakken. Daarnaast continueren we de inzet van energiecoaches die al in 2022 is ingezet.

Wat hebben we bereikt

Ruimtelijke ordening - Implementatie Omgevingswet

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Op moment van schrijven is nog steeds niet zeker of en zo ja, hoe de Omgevingswet op 1 januari 2023 daadwerkelijk in werking treedt. Voor onze gemeente is dat echter minder relevant, omdat we al eerder hebben besloten om in eerste instantie alleen de zo geheten 'minimale acties' uit te voeren en (nog) geen beleidswijzigingen doorvoeren.

De minimale acties hebben vooral betrekking op juridische en bedrijfsmatige eisen. In een aantal gevallen (bijvoorbeeld leges) is daar een besluit van uw raad voor nodig. De voorstellen daarvoor bieden wij in het najaar van 2022 aan.

Pas ná inwerkingtreding van de wet zullen wij uw raad eventuele beleidsmatige keuzes voorleggen. En verder willen we in 2023 starten met een proces dat tot een Omgevingsvisie moet leiden. Die visie moet de Structuurvisie 'Ruimte voor ontwikkeling' uit 2003 gaan vervangen.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

We willen een nieuwe visie op onze gemeente ontwikkelen waarin (voorlopig) de volgende ambities centraal staan:

- Gezondste gemeente van Nederland
- Klimaatneutraal (in 2050)
- Samen denken, samen doen
- Veerkrachtige wijken
- Er zijn voor kwetsbare bewoners

Die visie willen wij vertalen in een omgevingsplan en een uitvoeringsagenda.

Wat is er gebeurd

We zijn bezig geweest met de minimale acties voor de implementatie van de omgevingswet per 1-1-2024. Deze werkzaamheden bevinden zich op verschillende vlakken zoals: de werkprocessen, digitaliseren, financiën en de benodigde raadsbesluiten. Vanwege de uitstel van de omgevingswet is het opstellen van de omgevingsvisie in tijd doorgeschoven.

Wat hebben we bereikt

De benodigde raadsbesluiten zoals het adviesrecht, delegatiebevoegdheid, participatie en de aanpassing van een aantal andere verordeningen zijn door de gemeenteraad genomen.

Daarmee hebben we voldaan aan de minimale acties voor de implementatie van de omgevingswet per 1-1-2024.

Speerpunten

Het vertalen van een nieuwe visie op onze gemeente en deze vertalen in een omgevingsplan en een uitvoeringsagenda

We hebben ons gefocust op de minimale acties voor de implementatie van de omgevingswet per 1-1-2024. Dit is behaald en we gaan nu verder met het maken van de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Hier wordt de raad aan de voorkant bij betrokken.

Wat hebben we bereikt

Volkshuisvesting - Uitvoering woonvisie

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

De huidige crisis op de woningmarkt doet zich ook in Krimpen aan den IJssel gelden: jongeren vinden moeilijk een (bereikbare) woning, de slaagkans is laag, de vergrijzing brengt veel vraag naar levensloopbestendige/toegankelijke woningen en woonvormen met zich mee, de doorstroming op de woningmarkt hapert. In sommige buurten staat de leefbaarheid onder druk of is sprake van woonoverlast.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

We blijven ervoor zorgen dat het prettig wonen is in Krimpen aan den IJssel en dat zoveel mogelijk Krimpenaren in Krimpen kunnen (blijven) wonen. Daarvoor is een aantrekkelijk en passend aanbod van woningen (en voorzieningen) in een leefbare buurt of wijk nodig.

Wat is er gebeurd

De crisis op de woningmarkt heeft zich in 2023 onverminderd doorgezet. Ook in Krimpen doet die crisis zich gelden: jongeren vinden nog steeds moeilijk een (bereikbare) woning te vinden. En ook is de slaagkans nog steeds laag, brengt de vergrijzing veel vraag naar levensloopbestendige/toegankelijke woningen en woonvormen met zich mee, hapert de doorstroming op de woningmarkt en staat in sommige buurten de leefbaarheid en de veerkracht onder druk, of is er sprake van woonoverlast.

Wat hebben we bereikt

Sommige complexen zijn gelabeld voor jongeren en soms worden specifiek daarvoor geschikte en vrijgekomen sociale huurwoningen met voorrang toegewezen aan jongeren. Het aanbieden van Startersleningen is onverminderd voortgezet. Veel op de koopwoningmarkt startende huishoudens hebben daar gebruik van gemaakt. Er zijn 44 levenslooptoegankelijke sociale huurappartementen in blok A in Centrum-Zuid opgeleverd. Een aantal van die woningen is specifiek aan jongeren/starters toegewezen, een aantal aan Krimpense huishoudens met een middelhoog inkomen en de rest (het grootste deel) is met voorrang toegewezen aan huishoudens die een sociale huur eengezinswoning achterlaten in Krimpen. Hierdoor zijn er verhuisketens op gang gekomen, met veel doorstroming als

gevolg. Medio 2023 hebben we met QuaWonen en met Stichting Huurdersbelang nieuwe, 4-jarige, prestatieafspraken gemaakt. In december heeft CircusVis het rapport Veerkrachtig Krimpen gepresenteerd en heeft het college van B&W de raad een voorstel aangeboden om in te stemmen met het aanstellen van een kwartiermaker 'Veerkrachtige buurten'.

Speerpunten

Doorstroming op de woningmarkt

Onderzoek naar hoe we senioren kunnen helpen met hun verhuiscens, waardoor doorstroming tot stand komt met vrijkomende huizen voor starters/jonge gezinnen.

Bij de besluitvorming rond de Meerjarenbegroting 2024-2027 heeft de gemeenteraad besloten het onderzoek naar hoe we senioren (zowel huurders als kopers) kunnen helpen met hun verhuiscens waardoor doorstroming tot stand met vrijkomende huizen voor starters/jonge gezinnen, door te schuiven naar 2024.

Overigens is er door de oplevering van de 44 levensloopbestendige sociale huur appartementen in blok A in Lansingh-Zuid, waarbij een groot deel van de woningen bij voorrang is toegewezen aan met name seniore huishoudens die een sociale huur eengezinswoning in Krimpen achterlaten, een flinke doorstroming tot stand gekomen.

Innovatieve woonvormen

Onderzoek naar hoe en waar we innovatieve woonvormen kunnen realiseren voor senioren of voor andere specifieke (kwetsbare) doelgroepen.

Bij de besluitvorming rond de Meerjarenbegroting 2024-2027 heeft de gemeenteraad besloten het onderzoek naar hoe en waar we innovatieve woonvormen kunnen realiseren voor senioren of andere specifieke (kwetsbare) doelgroepen, te laten plaatsvinden in 2027. In ons woningbouwprogramma zitten al wel enkele locaties waar sprake is van een innovatieve woonvorm voor specifieke (kwetsbare) doelgroepen. Zoals de KOAG-locatie waar een 'Meergeneratiehof' wordt beoogd en Werf aan den IJssel waar zorgstudio's komen voor de doelgroep 'mensen met autisme'.

Onderzoek leefbaarheid in buurten/wijken

We willen een buurt- en wijkgerichte aanpak ontwikkelen en de sociale cohesie stimuleren in samenwerking met onze netwerkpartners. Wij doen daarvoor eerst onderzoek naar de leefbaarheidssituatie in - en de veerkracht van onze buurten/wijken.

In december 2023 heeft CircusVis het rapport Veerkrachtig Krimpen aan den IJssel gepresenteerd en heeft het college van B&W de gemeenteraad een voorstel aangeboden voor het aanstellen van een kwartiermaker Veerkrachtige Buurten. In 2024 wordt dit proces verder uitgerold.

Slaagkansen op de woningmarkt vergroten

Onderzoek naar hoe we de slaagkansen van diverse doelgroepen (gezinnen, starters/jongeren) kunnen vergroten.

Bij de besluitvorming rond de Meerjarenbegroting 2024-2027 heeft de gemeenteraad besloten het onderzoek naar hoe we de slaagkansen van diverse doelgroepen (gezinnen, starters/jongeren) kunnen vergroten, te laten plaatsvinden in 2027.

Speculatie met koopwoningen voorkomen

We zoeken naar mogelijkheden om te voorkomen dat bestaande woningen worden gekocht om ermee te speculeren. De eerste signalen wijzen erop dat dit in Krimpen niet veel voorkomt.

Bij de besluitvorming rond de Meerjarenbegroting 2024-2027 heeft de gemeenteraad besloten het onderzoek naar mogelijkheden om te voorkomen dat bestaande woningen worden gekocht om ermee te speculeren, te laten plaatsvinden in 2027.

Beknpte gegevens van het Kadaster en informatie van de makelaars geven aan dat dit op dit moment in Krimpen niet veel voorkomt.

Tiny houses en flexwoningen

Onderzoek naar de mogelijkheid van tiny houses c.q. flexwoningen. Het streven is er een aantal te realiseren in woningbouwplan DCV Veld 4 en onderzoek te doen naar mogelijkheden op nog enkele andere, kleinere locaties.

Dit onderzoek stond gepland voor 2023 en is inmiddels ook opgestart. In opdracht van het college van B&W heeft Rho Adviseurs inmiddels een eerste grote groslijst gemaakt van mogelijke locaties (rijp en groen) waar wellicht het realiseren van flexwoningen tot de mogelijkheden behoort. In de eerste helft van 2024 wordt de afronding van dit onderzoek verwacht.

Op grond van welk beleid/afspraken handelen we

- Ambitiedocument Duurzaamheid
- Duurzaamheidsagenda 2021-2024
- Regionale Energiestrategie 1.0 Rotterdam Den Haag
- Structuurvisie en bestemmingsplannen
- Meerjaren Perspectief Grondexploitaties
- Nota Grondbeleid
- Beleids- en beheerplan Kunstwerken
- Integraal Huisvestingsplan 2019 - 2023
- Woonvisie Krimpen aan den IJssel 2020-2030
- Meerjarige prestatieafspraken Krimpen aan den IJssel 2023-2026 Goed doen we samen

- Regioakkoord 2022 nieuwe woningmarktafspraken
- Regionale woonvisie

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

Duurzaamheid

- Energietransitie
- Klimaatmonitor
- Realtime status Duurzaamheidsagenda
- Voortgangsrapportage Duurzaamheidsagenda

Beheer en onderhoud

- Duurzame leefomgeving
- Burgerpeiling
- Woon- en leefklimaat
- Schouw openbare ruimte (door Bureau IDVerde, 2 x per jaar)

Ruimtelijke ontwikkeling

- Meerjaren Perspectief Grondexploitaties

Wonen

- Bouwen en Wonen
- Jaarlijkse herijking van de prestatieafspraken

2.3 Afval, riolering en begraven

Wat hebben we bereikt

Afval en grondstoffen

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Verminderen van afval en verhogen van het scheidingspercentage is één van de speerpunten uit de Duurzaamheidsagenda 2021-2024 (thema circulair).

Er is nog steeds sprake van relatief grote afvalhoeveelheden, maar ook het scheiden van afval en grondstoffen kan en moet beter om de doelstellingen te halen. Het vorige beleidsplan liep tot eind 2020. Daarna is een rekenkameronderzoek geweest en is mede op basis van de uitkomsten een plan van aanpak opgesteld. Vervolgens zijn mogelijke scenario's uitgewerkt en deze zijn met een tussentijdse notitie aan de gemeenteraad verzonden. Het is nu zaak om, in overleg met inwoners, keuzes te gaan maken om verder te kunnen optimaliseren qua service, kwaliteit en kosten.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Minder afval, een betere afvalscheiding en hergebruik van grondstoffen. In de tussentijdse notitie hebben wij een ambitie van 100 kilo restafval per inwoner in 2030 voorgesteld. Met een zo hoog mogelijke kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen. Deze voorgestelde ambitie wordt meegenomen in de verdere besprekingen om te komen tot aanvullend beleid.

Voor 2023 is alvast een bedrag opgenomen als projectbudget voor advisering, communicatie

en participatie. Quickwins kunnen hier zo mogelijk ook deels uit worden gefinancierd. De daadwerkelijke kosten voor de totale uitvoering van het gekozen scenario worden te zijner tijd in het raadsvoorstel verwerkt.

Wat is er gebeurd / Wat hebben we bereikt

Een BOT-sessie in april 2023 over de mogelijke scenario's afval en grondstoffen. Op basis van het eerder geformuleerde afval- en duurzaamheidsbeleid zijn in 2023 onder meer de volgende zaken uitgevoerd:

- Ook in 2023 heeft de mobiele milieustraat elke maand bij de markt op het Tuyterplein gestaan. Dit is een laagdrempelige manier voor inwoners om herbruikbare grondstoffen in te leveren.
- Er is een pilot met het huis-aan-huis ophalen van GFT en PMD uitgevoerd in de Vijverflat. In samenwerking met QuaWonen en Promen.
- Handhaving bij verkeerd aangeboden afval en dergelijke is verder opgepakt.
- Wij participeren in een onderzoek naar een circulair ambachtsnetwerk (educatie, bouwmaterialen, vraag-aanbod, etc.) in de regio en in een demontagebedrijf voor de demontage van grof huishoudelijk afval in waardevolle grondstofstromen.
- Er zijn extra ondergrondse containers bij hotspots geplaatst. Aan de Lekdijk zijn minicontainers verstrekt, maar de verdere optimalisatie van de inzamelmiddelen en zoveel mogelijk gescheiden inzameling aan de IJsseldijk wordt in 2024 uitgevoerd.
- Zie verder de raadsinformatiebrief van 17 november 2023.

Speerpunten

Aanvullend beleid afval en grondstoffen vaststellen

Zoals in de RIB van 17 november 2023 is toegelicht, gaan we in 2024 met dit speerpunt verder aan de slag en werken we toe naar een besluit in het najaar van 2024. We zetten in op minder restafval en schone grondstoffen!

Gescheiden inzamelen bevorderen

Initiatieven als de Mobiele Milieustraat verder uitbreiden om het gescheiden inzamelen te bevorderen.

Op basis van het eerder geformuleerde afval- en duurzaamheidsbeleid zijn in 2023 onder meer de volgende zaken uitgevoerd:

- Ook in 2023 heeft de mobiele milieustraat elke maand bij de markt op het Tuyterplein gestaan. Dit is een laagdrempelige manier voor inwoners om herbruikbare grondstoffen in te leveren.
- Er is een pilot met het huis-aan-huis ophalen van GFT en PMD in de Vijverflat uitgevoerd, in samenwerking met Promen en QuaWonen.
- Handhaving bij verkeerd aangeboden afval en dergelijke is verder opgepakt.

- Wij participeren in een onderzoek naar een circulair ambachtsnetwerk (educatie, bouwmaterialen, vraag-aanbod, etc) in de regio en in een demontagebedrijf voor de demontage van grof huishoudelijk afval in waardevolle grondstofstromen.

Optimalisatie inzameling afval en grondstoffen

Verdere optimalisatie van de inzameling van afval en grondstoffen met het oog op service, kwaliteit en kosten.

Er zijn al extra ondergrondse containers bij hotspots geplaatst en minicontainers aan de Lekdijk verstrekt. Maar de verdere optimalisatie van de verzamelcontainers en zoveel mogelijk gescheiden inzameling aan de IJsseldijk wordt in 2024 uitgevoerd (zie ook de RIB van 17 november 2023).

Wat hebben we bereikt

Baggeren watergangen

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Het klimaat is 1 van de thema's uit de Duurzaamheidsagenda 2021-2024.

De gemeente heeft als wettelijke taak de overige watergangen te baggeren om deze op voldoende diepte te houden voor de waterkwaliteit en doorstroming.

Hiervoor is dit jaar al een groot deel van de wijk Boveneind gebaggerd. Verder vinden in de 2e helft van dit jaar waterdieptemetingen plaats in de hele gemeente en een onderzoek naar de mogelijkheden om het baggerdepot aan de Krimpenerbosweg weer in gebruik te nemen.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Het is noodzakelijk dat in de komende jaren meerdere wijken worden gebaggerd. Dit was nog niet in de investeringsagenda opgenomen en is daarom als extra investering aangevraagd. Samen met het hoogheemraadschap (HHSK) wordt dit nog nader uitgewerkt.

Wat is er gebeurd

In 2023 is het baggeren afgerond voor het project Boveneind inclusief het meerwerk voor overige watergangen in Langeland.

Daarnaast zijn waterdieptemetingen uitgevoerd voor alle overige watergangen in de gemeente en een waterbodemonderzoek in de wijk Kortland-Noord.

Wat hebben we bereikt

De watergangen in Boveneind en zijn gebaggerd tot de vaste bodem en liggen weer netjes op diepte. Dit zorgt voor een betere waterkwaliteit en een goede doorstroming. Dat geldt ook voor overige watergangen in Langeland tussen de Cantharel en de Waterkers; alleen is hier gebaggerd tot de onderhoudsdiepte.

Speerpunten

Baggercyclus van 12 jaar

Na 2026 een baggercyclus van 12 jaar (1 keer per 3 jaar ongeveer een kwart van de watergangen baggeren).

Loopt volgens planning: project Boveneind in 2023 + meerwerk afgerond. De overige watergangen worden in de wijk Kortland-Noord in 2024 gebaggerd.

Baggerprojecten

Twee grote baggerprojecten in 2024 en 2026.

In 2023 is het baggerproject Boveneind afgerond (incl. het baggeren als meerwerk van overige watergangen in Langeland). Daarnaast zijn waterdieptemetingen uitgevoerd voor alle overige watergangen en een waterbodemonderzoek in de wijk Kortland-Noord. Verder is er een onderzoek gestart door RPS om het voormalig baggerdepot Krimpenerbosweg opnieuw in te richten als doorgangsdepot en weer in gebruik te nemen. Baggerwerkzaamheden in Kortland-Noord worden in de 2e helft van 2024 uitgevoerd. In de 1e helft van het jaar wordt een bestek opgesteld en de aanbesteding in gang gezet.

Voorbereiding baggerprojecten

Vorbereidende werkzaamheden in 2023 (waterbodemonderzoeken, opstellen bestekken, en dergelijke).

In 2023 is het baggerproject Boveneind afgerond (incl. baggeren als meerwerk van overige watergangen in Langeland).

Baggerwerkzaamheden in Kortland-Noord worden in de 2e helft van 2024 uitgevoerd. In de 1e helft van het jaar wordt een bestek opgesteld en de aanbesteding in gang gezet.

Op grond van welk beleid/afpraak handelen we

- Groenstructuurplan
- Groenbeleid- en beheerplan
- Stedelijk waterplan
- GRP Krimpen aan den IJssel 2023-2027
- Beheerplan Openbare Ruimte 2022-2026
- Grondwaterzorgplan en Beheerplan Water

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

Op grond van welk beleid/afpraak handelen we?

- Integraal Veiligheidsplan 2018-2022
- Ambitiedocument Duurzaamheid
- Duurzaamheidsagenda 2021-2024

- Verkeer- en vervoervisie
- Structuurvisie en bestemmingsplannen
- Meerjaren Perspectief Grondexploitaties
- Nota Grondbeleid
- Groenstructuurplan, Groenbeleid- en beheerplan
- Stedelijk Waterplan, Gemeentelijk Rioleringsplan, Grondwaterzorgplan en Beheerplan Water
- Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte
- Algemene Plaatselijke Verordening
- Beleids- en beheerplan Kunstwerken
- Rapporten, beslisdocumenten en andere publicaties MIRT-verkenning Oeververbindingen regio Rotterdam
- Afsprakenlijst Bestuurlijke Overleggen MIRT 9, 10 en 11 november 2022
- Openbaar vervoer en corona

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af?

Veiligheid

- Openbare orde en veiligheid
- Evaluatie integraal veiligheidsplan
- Jaarverslag Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
 - Komt jaarlijks aan het einde van het tweede kwartaal uit
- Jaarverslag Politie Eenheid Rotterdam
 - Komt jaarlijks aan het einde van het tweede kwartaal uit
- Jaarverslag Milieudienst DCMR
 - Komt jaarlijks in het tweede kwartaal uit
- Op grond van artikel 7.7 van het Besluit omgevingsrecht rapporteert het college periodiek aan de gemeenteraad over onder andere:
 - Het bereiken van de doelen in het handhavingsbeleid
 - De uitvoering van de voorgenomen activiteiten

Duurzaamheid

- Energietransitie
- Klimaatmonitor
- Realtime status Duurzaamheidsagenda
- Voortgangsrapportage Duurzaamheidsagenda

Mobiliteit

- Mobiliteit
- Voortgangsrapportages Grote kruising (ieder kwartaal)
 - Eindrapport mobiliteitsmaatregelen De Grote Kruising
 - Eindrapportage Onderzoek Bedienregime Algerabrug

Beheer en onderhoud

- Duurzame leefomgeving
- Burgerpeiling
 - o Woon- en leefklimaat
- Schouw openbare ruimte (door Bureau IDVerde, 2 x per jaar)

Ruimtelijke ontwikkeling

- Meerjaren Perspectief Grondexploitaties

Wat heeft het gekost?

Ruimtelijk domein	Begroting 2023	Begroting na wijziging	Rekening 2023
Lasten			
Openbare ruimte en verkeer	7.687	7.361	6.836
Volkshuisvesting en ruimtelijke orde	6.852	9.482	6.439
Afval, riolering en begraven	7.388	7.673	7.624
Totaal lasten	21.926	24.516	20.899
Baten			
Openbare ruimte en verkeer	692	716	725
Volkshuisvesting en ruimtelijke orde	5.750	7.860	4.258
Afval, riolering en begraven	9.681	9.717	9.667
Totaal baten	16.124	18.293	14.651
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-5.803	-6.222	-6.249
Resultaatbestemming	-461	139	1.239
Gerealiseerd resultaat	-6.264	-6.084	-5.009

Structurele reservemutaties	Reserve	Begroting 2023	Rekening 2023
Ruimtelijk domein			
Egalisatie opbrengst omgevingsvergunningen	Egalisatie omgevingsvergunning	100	503
Afschrijving riolering klimaatadaptatie	Afschrijving riolering	-11	-11
Grondexploitatie	Grondexploitatie		-300
Totaal Ruimtelijk domein		89	192

Afgeronde investeringen 2023	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening totaal
Ruimtelijk domein			
Herstraten V. van Goghlaan fase 2	641		567
Herstraten V. van Goghlaan fase 1	1.702		1.542
Herstraten Gouden Regen	2.643		2.407
Herstraten Boerhaavelaan fase 1	877		852
Herstraten Boerhaavelaan fase 2	1.924		1.892
Herstr Fresia (fase 3 Langeland)	3.239		3.061
Hers weth Brouwerstr (Oud Krimpen-2)	3.477		3.490
Baggeren watergangen/monitor. water	170		116
Ruimen en ophogen begrpl Wlho fase 2	593		512
Vervanging grote zoutstrooiers 2022	86		90
Totaal afgeronde investeringen 2023	15.351		14.530

Lopende investeringen 2023	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening totaal
Ruimtelijk domein			
Herstraten Boveneind	5.182	2.744	3.135
Herstraten Fresia (Langeland fase 4)	2.708	1.612	2.402
Herstraten Fresia (Langeland fase 5)	4.259	286	404
Hers Noorderstraat (Oud Krimpen-3)	4.201	115	345
Hers Oosterstraat (Oud Krimpen-4)	85	5	86
Hers Lekdijk - fietsstr	472	348	348

Hers vd Giessenweg/S'polderdijk	4.115	69	126
Aanleg rotonde AalbersIn/Koekoekstr	200	16	33
Grote Kruising	15.123	-1.652	11.362
Riolering R'damseweg (fietsstraat)	941		951
Riolering V'dingsweg (fietsstraat)	465		265
Verv balustrade/leun. aanbrug Algera	343	40	40
Algerabrug slijtlaag wisselstrook	132		56
Vervangingen aanlegplaats Waterbus	400		1
Verv snelh.displays/toer bewegw	27		
Verv install/verlichting fonteinen	22		
Vervanging vangrailconstructies	5		
LED-verlichting resterend ged Stormp	200	74	74
Verv oeverbescherming IJsselboulev	375		
Aanpassing omloopstoep	150		
Riolering Nieuwe Tierendweg	160	45	45
Totaal Ruimtelijk domein	39.564	3.703	19.673

Incidentele posten	Lasten 2023	Baten 2023	Reserve-mutaties
Ruimtelijk domein			
Ex-KNIL militairen	26		-27
Energiebesparende maatregelen	194	174	
Sanering bodemverontreiniging Poldersedijk	105		-121
Energiearmoede	591		-1.308
Totaal Ruimtelijk domein	917	174	-1.456

Verschillenanalyse per beleidsthema

Thema	Toelichting op verschil bij afwijking > € 50.000	Afwijking x € 1.000	Voordeel / nadeel
Lasten Programma 2			
Ruimtelijk domein			
Openbare ruimte en verkeer	Vanwege minder calamiteiten, onderhoud en minder benodigde adviezen zijn de totale kosten binnen buitenruimte lager dan begroot. Dit zorgt (incidenteel) voor een voordeel binnen: - het onderhoud van straten en pleinen € 115.000 lager - verkeersveiligheid € 30.000 lager - onderhoud groen en bomenbeheer (totaal € 80.000) lager - onderhoud wegen incl. tractiemiddelen € 70.000 lager - onderhoudskosten (incl. elektra) fonteinen € 45.000 lager - lagere rentetoekening aan investeringen binnen wegbeheer €135.000	525	voordeel
Volkshuisvesting en ruimtelijke orde	Het verloop van grondexploitaties en het activeren van saldi naar de balans leidt tot verschillen op dit programma, die worden gecompenseerd door baten op het programma en reservemutaties. Dit komt vooral door vertraging op actieve projecten waardoor zowel geraamde baten als lasten veel lager zijn. Dit speelt voornamelijk bij Centrum Zuid en Werf aan den IJssel. Door de verhoging van de verliesvoorziening Werf aan den IJssel (€ 1.783.000) is het verschil bij de lasten minder groot dan bij de baten. Daarnaast is er een voordeel van € 222.000 vanwege onderuitputting van het actieplan Energiearmoede (reserve Energiearmoede). Verder is er een voordeel van € 76.000 vanwege onbenut budget in het proces rondom omgevingsvergunningen.	3.043	voordeel
Afval, riolering en begraven		49	voordeel
Baten Programma 2			
Ruimtelijk domein			
Openbare ruimte en verkeer		9	voordeel
Volkshuisvesting en ruimtelijke orde	Zie de verklaring van de lasten bij dit beleidsthema voor het onderdeel grondexploitaties. Daarnaast is er ruim 500.000 euro meer leges omgevingsvergunningen ontvangen dan begroot. Dit komt omdat er veel aanvragen in december binnen zijn gekomen vanwege de invoering van de omgevingswet in 2024. Voor de SPUK regeling Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) hebben we middelen ontvangen. Deze zijn budgettair neutraal opgenomen in de begroting. Omdat wij in 2023 hier ook deels onze eigen salariskosten mee dekken en verantwoord in SISA, boeken wij € 133.000 hogere baten op.	-3.602	nadeel
Afval, riolering en begraven	Opbrengsten uit rioolheffing zijn door veel minder waterverbruik lager dan begroot.	-50	nadeel

Indicatoren

De ingevulde gegevens bevatten geen streefwaarden, maar betreffen de meest actuele gerealiseerde waarden. In de kolom jaartal staat aangegeven uit welk jaar de gerealiseerde waarden komen.

In de kolom 'Begroting 2023' ziet u de gepresenteerde waarden van de begroting 2023. Het is mogelijk dat deze waarden nadien nog zijn geactualiseerd door de bron.

Basisset indicatoren programma Ruimtelijke domein	Jaarrekening 2023	Jaartal	Begroting 2023	Jaartal	Bron
Hernieuwbare elektriciteit	9,4%	2021	6,1%	2020	Waarstaatjegemeente
Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	119,80	2022	116,70	2021	Waarstaatjegemeente
De gemiddelde WOZ waarde van woningen in de gemeente	€ 354.000	2023	€ 289.000	2021	Waarstaatjegemeente
Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen	0,20	2021	0,20	2021	Waarstaatjegemeente
Woonlasten éénpersoonshuishouden	€ 972	2023	€ 935	2022	Waarstaatjegemeente
Woonlasten meerpersoonshuishouden	€ 1.116	2023	€ 1.074	2022	Waarstaatjegemeente
Omvang huishoudelijk restafval in kg per inwoner	209 kg	2022	184 kg	2021	Cyclus

Lokale indicatoren programma Ruimtelijk domein	Jaarrekening 2023	Jaartal	Begroting 2023	Jaartal	Bron
De buurt als woon- en leefomgeving is veilig	86%	2023	89%	2021	Burgerpeiling
Staat van de buurt	Heel (67%) Schoon (51%) Begaanbaar (59%) Groen (49%)	2023	Heel (75%) Schoon (60%) Begaanbaar (60%) Groen (57%)	2021	Burgerpeiling
Waardering van de buurt als leefomgeving	7,86	2023	7,74	2021	Burgerpeiling
Kwaliteitsbeeld verharding	95% minimaal kwaliteitsniveau	2023	88% minimaal kwaliteitsniveau	2021	Kwaliteitsmeting Integrale Schouw BTL
Het aantal sociale huurwoningen van QuaWonen met energielabels A t/m C, als percentage van de totale voorraad sociale huurwoningen van QuaWonen	89,70%	jan-24	79,20%	2022	Gevensopvraag bij QW jan. 2024.
Alle huurwoningen van de woningcorporaties, verdeeld (in procenten) in de segmenten sociale huur en markthuur	95,85% soc. huur 4,15% markthuur	jan-24	95,90% soc.huur 4,1% markthuur	2022	QW: gegevensopvraag bij QW jan. 2024. Mooiland, SOR, Havensteder: prestatieafspraken 2024.
Reële zoekduur starters op de woningmarkt	36 maanden	2023	27 maanden	2021	QuaWonen
Het aantal sociale huurwoningen van de woningcorporaties, als percentage van de totale woningvoorraad in Krimpen aan den IJssel	33,85%	jan-24	33,30%	2022	QW: gegevensopvraag bij QW jan. 2024. Mooiland, SOR, Havensteder: prestatieafspraken 2024. Totale woningvoorraad: uit WOZ-registratie.
Het percentage woningen dat met voorrang voor Krimpenaren wordt geadverteerd en feitelijk wordt toegewezen	53%	dec-23	22%	2021	Rapportage gegevens Woonnet Rijnmond

Programma 3 Maatschappelijk domein

Hoofdambitie

Krimpen aan den IJssel is een gemeente waar het fijn, veilig wonen en werken is. In Krimpen gaan we respectvol om met elkaars vrijheden. Onze samenleving biedt ruimte aan alle inwoners om hun leven naar eigen inzicht in te richten. Iedereen kan meedoen, ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, gender, inkomen, talent of beperking.

Wonen in Krimpen aan den IJssel betekent wonen in een aantrekkelijke gemeente met een gevarieerd aanbod aan woningen, winkels, scholen en andere voorzieningen. Maar ook genieten van de groene Krimpenerwaard én profiteren van de goed bereikbare stedelijke voorzieningen van Rotterdam. Voor jonge gezinnen bieden wij een ruim aanbod aan sport en cultuur. Daarnaast is het van belang om basisvoorzieningen als onderwijsgebouwen en

binnen- en buitensportaccommodaties van hoog kwaliteitsniveau te realiseren en te behouden.

Het aanbod van sport, cultuur en recreatie is breed. Het is voor alle leeftijden geschikt en draagt bij aan een vitale samenleving. Sport en cultuur brengt onze lokale samenleving samen. Het zorgt voor contact tussen mensen, generaties en organisaties. Wij vinden een breed en gevarieerd aanbod, dat toegankelijk is voor alle inwoners, heel belangrijk. Kunst en cultuur dragen bij aan de ontwikkeling van kinderen en het welzijn van ouderen. Ook maakt het onze gemeente aantrekkelijk en leefbaar. Doordat aanbieders van zowel sport als cultuur samenwerken met elkaar en met de gemeente, is er meer te bereiken. Samen maken we de verbinding met andere domeinen als onderwijs, leefbaarheid, zorg en werken en ondernemen.

Krimpen moet interessant blijven voor (potentiële) werkgevers. Daarom investeert de gemeente in een goede detailhandelsstructuur en aantrekkelijke bedrijventerreinen.

[Wat is er gebeurd?](#)

Krimpen aan den IJssel is een gemeente waar het fijn en veilig wonen en werken is. Het aanbod van sport, cultuur en recreatie is breed. Het is voor alle leeftijden geschikt en draagt bij aan een vitale samenleving.

Een sterke economie is van groot belang voor een goed woon-en leefklimaat in onze gemeente. Daartoe is een gunstig vestigings- en werkklimaat voor bedrijven noodzakelijk. De belangrijkste werklocaties in onze gemeente zijn de Stormpolder (met de aanpalende bedrijventerreinen De Krom en Parallelweg) en de winkelcentra. Ook in 2023 hebben we gewerkt aan optimale omstandigheden voor de ondernemers die daar hun bedrijf uitoefenen. Bijzondere aandacht is er geweest voor het stimuleren van het lokale bedrijfsleven om circulair te handelen.

In 2023 hebben wij verder ingezet op het beter profileren van (Theater) de Tuyter. De tribune is vervangen. Zodoende konden wij het aantal zitplaatsen van 120 naar 160 uitbreiden. Inmiddels vinden er 2 keer per maand professionele voorstellingen plaats. Krimpenaren weten de Tuyter steeds beter te vinden voor een avondje uit.

Het jaar 2023 stond ook in het teken van het vernieuwen van het beleid voor sport en bewegen. In december is de nieuwe sport- en beweegnota 'Heel Krimpen beweegt 2024 – 2027' vastgesteld. We willen er met dit vernieuwde beleid voor zorgen dat 50% van de Krimpenaren in 2027 aan de landelijk beweegnorm voldoet.

De realisatie van het nieuwbouwproject sportzaal de Populier en OBS de Groeiplaneet is de eerste in een reeks aan nieuwe schoolgebouwen en binnensportaccommodaties. De komende jaren worden 4 andere scholen en 3 binnensportaccommodaties vernieuwd. De planning hiervan is te vinden in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2023-2027 dat in oktober is geactualiseerd.

3.1 Sport en recreatie

Wat hebben we bereikt

Investerings in een kwalitatief/duurzaam zwembad

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Door mede te investeren in het onderhoud van het zwembad gedurende de exploitatieperiode van Optisport kunnen natuurlijke investeringsmomenten gebruikt worden voor een kwaliteitsverbetering van het zwembad. Die moeten ervoor zorgen dat het zwembad tot 2035 open te houden is.

Het duurzamer maken van het gemeentelijk vastgoed is één van de speerpunten uit de Duurzaamheidsagenda 2021-2024 (thema Energie).

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

We willen vanaf 2023 een kwalitatief en duurzaam zwembad laten exploiteren dat tot 2035 exploitabel is. Dit willen we bereiken door aan te sluiten op de reeds door Optisport geplande werkzaamheden.

Wat is er gebeurd

In 2023 zijn we aangehaakt op het onderhoudsprogramma van het zwembad. In overleg met de exploitant hebben we een prioritering aangebracht voor de beoogde investeringen.

Wat hebben we bereikt

De eerste uitbreiding is het plaatsen van een bicarbonaat installatie om aan de waterkwaliteitseisen in 2024 te voldoen. De volgende investering die we in 2024 doen om de levensduur te verlengen richting 2035 is in de installaties en leidingwerk in de kruipruimte.

Speerpunten

Onderhoud zwembad

Aan te sluiten op de reeds door Optisport geplande werkzaamheden voor het zwembad.

In 2023 zijn we aangehaakt op het onderhoudsprogramma van het zwembad. In overleg met de exploitant hebben we een prioritering aangebracht. De eerste uitbreiding is het plaatsen van een bicarbonaat installatie om aan de waterkwaliteitseisen in 2024 te voldoen. De volgende investering die we in 2024 doen om de levensduur te verlengen richting 2035 is in de installaties en leidingwerk in de kruipruimte.

Wat hebben we bereikt

Sport in de openbare ruimte

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Tijdens de coronacrisis werd steeds vaker door de inwoners van Krimpen gebruik gemaakt van de openbare ruimte om te sporten en te bewegen. Het is van belang deze ontwikkeling te borgen en te stimuleren. Onder andere door dit in de nieuwe Sportnota te verankeren.

Het stimuleren van lopen en fietsen door een aantrekkelijke openbare ruimte is 1 van de speerpunten uit de Duurzaamheidsagenda 2021-2024 (thema Gezond en voedsel).

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Door het uitvoeren van zogenoemde BVO-scans (beweegvriendelijke omgeving-scans) in een tweetal wijken/buurtten in Krimpen willen we het bewegen in de buitenruimte stimuleren en borgen. Dit kan bijdragen aan onze ambitie om een gezonde gemeente te worden.

Wat is er gebeurd

We hebben in 2023 alle benodigde informatie verzameld die nodig is om een pilot met de BVO-scan te gaan uitvoeren in het herstratingsproject Langeland fase 6. In 2024 zijn alle stakeholders die deel zouden kunnen/moeten nemen aan de scan benaderd en middels een presentatie geïnformeerd over wat de scan exact inhoudt.

Wat hebben we bereikt

De scan zelf zal op 4 april 2024 met alle stakeholders uitgevoerd gaan worden. Vervolgens gaan we de pilot in 2024 evalueren en bekijken of we de scan structureel bij de (her-)bestratings- en rioleringsprojecten in willen gaan zetten en op welke wijze.

Speerpunten

Inventariseren van verbeterpunten bewegen/sporten in de openbare ruimte

Inventariseren van verbeterpunten in de openbare ruimte op het gebied van mogelijkheden om te bewegen/sporten.

De pilot met de Beweegvriendelijke Omgeving Scan, die hiervoor gebruikt wordt, zal nog uitgevoerd gaan worden. De voorbereidingen hiervoor zijn reeds afgerond.

Onderzoek bewegen in de buitenruimte

Het inventariseren en vaststellen van de zaken die wij als gemeente op het gebied van bewegen in de buitenruimte willen aanpakken.

De pilot met de Beweegvriendelijk Omgeving Scan om een start te maken het onderzoeken hiervan zal hiervoor uitgevoerd worden. De voorbereidingen hiervoor zijn reeds afgerond.

Uitvoering sporten/bewegen in de openbare ruimte

Het realiseren van de initiatieven die we hebben bepaald in de geselecteerde wijken/buurtten.

De uitvoering sport/bewegen in de openbare ruimte zal plaatsvinden na de nog uit te voeren pilot met de Beweegvriendelijke Omgeving Scan die wij hiervoor in gaan zetten. Dit heeft derhalve nog niet plaatsgevonden.

Wat hebben we bereikt

Stimuleren samenwerking sport en beweegketen

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Uit een rondgang bij de sportverenigingen/sportaanbieders en organisaties uit het maatschappelijk middenveld in het kader van de voorbereiding van de nieuwe Sportnota is gebleken dat er behoefte is aan goed gestructureerd overleg op het gebied van sport en gezondheid. Dit doen wij om te zorgen dat initiatieven op dit gebied breed gedragen worden. Er is consensus over het idee dat dit geborgd kan worden in de vorm van een platform dat zich hiermee bezig gaat houden.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

We willen als gemeente graag een onafhankelijk hybride sport- en beweegnetwerk, gericht op verbinding, belangenbehartiging, ondersteuning, informatie, inspiratie en advisering, in het leven roepen. Het platform zal zich in de loop der tijd steeds meer bezighouden met het maatschappelijk relevante onderwerp 'leefstijl', waarvan sport, beweging en preventie onderdeel uit maken. We willen zo voorsorteren op het feit dat hierop vanuit het Rijk steeds meer de nadruk komt te liggen.

Wat is er gebeurd

Er is met verschillende partners, o.a. sportverenigingen, Stichting Synerkri (uitvoeringsorganisatie), gesproken over de meer concrete invulling van een dergelijk platform.

Wat hebben we bereikt

N.a.v. bovengenoemde gesprekken is er inmiddels een duidelijk beeld van het op te richten platform en dit platform zal onder professionele begeleiding opgericht gaan worden. Dit laatste is geborgd middels het nieuwe vastgestelde sportbeleid.

Speerpunten

Ondersteuning 'Sportplatform Krimpen'

Het faciliteren en stimuleren van het 'Sportplatform Krimpen' in het uitvoeren van haar taken en realiseren van haar doelstellingen.

De ondersteuning 'Sportplatform Krimpen' zal uitgevoerd gaan worden nadat de oprichting van het platform heeft plaatsgevonden. De oprichting van het 'Sportplatform Krimpen' is opgenomen in de uitvoeringsagenda van de in december 2023 door de gemeenteraad vastgestelde Sport- en beweegnota 2024-2027 'Heel Krimpen beweegt' en de oprichting en ondersteuning zijn derhalve nog niet uitgevoerd.

Oprichting 'Sportplatform Krimpen'

Het begeleiden bij - en het oprichten van het 'Sportplatform Krimpen'.

De oprichting van het 'Sportplatform Krimpen' zal nog uitgevoerd worden. Dit speerpunt is opgenomen in de uitvoeringsagenda van de in december 2023 door de gemeenteraad vastgestelde Sport- en beweegnota 2024-2027 'Heel Krimpen beweegt' en derhalve nog niet uitgevoerd.

Wat hebben we bereikt

Stimuleren sport en beweegdeelnemers inwoners

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Een aantal zaken zijn momenteel in voorbereiding, deze worden verder uitgewerkt in de Sportnota. Hierbij valt te denken aan Uniek Sporten en het promoten van sport en bewegen. Financiële ruimte willen wij vast creëren/reserveren.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

We willen, door het promoten en structureel maken van de genoemde zaken, zorgen dat alle Krimpenaren uit alle levensfasen bereikt worden, gemotiveerd worden en de mogelijkheid krijgen om te gaan bewegen/sporten en te werken aan hun gezondheid. Dit kan bijdragen aan onze ambitie om de gezondste gemeente van Nederland te worden.

Wat is er gebeurd

In de nieuwe vastgestelde sport- en beweegnota zijn het Uniek Sporten en het promoten van sport en bewegen bij diverse doelgroepen geborgd.

Wat hebben we bereikt

In deze bereikt dat bovengenoemde zaken structureel voorgezet en verder uitgebreid kunnen worden. Om zo meer Krimpenaren de mogelijkheid te geven om te gaan sporten en bewegen en te werken aan hun gezondheid.

Speerpunten

Promotiecampagne sport

Het jaarlijks campagne voeren om sport in Krimpen bij inwoners in alle levensfasen te promoten.

De promotiecampagne sport zal nog voor de eerste keer uitgevoerd gaan worden en zal daarna jaarlijks terugkeren. De campagne is opgenomen in de uitvoeringsagenda van de in december 2023 door de gemeenteraad vastgestelde Sport- en beweegnota 2024-2027 'Heel Krimpen beweegt' en derhalve nog niet uitgevoerd.

Uniek Sporten

Het stimuleren van Uniek Sporten.

Hiervoor lopen reeds via Stichting Synerkri en diverse sportverenigingen verschillende initiatieven. De wens is om hier nog meer op in te zetten vanuit het nieuwe sportbeleid.

Uniek Zwemmen

Uniek Zwemmen structureel mogelijk maken.

Op grond van welk beleid/afspraken handelen we

- Speelruimtebeleidsplan 2018-2022
- 'Update Uitvoeringsprogramma speelruimte 2021 - 2024'
- Uitvoeringsprogramma Het Jonge Kind
- Begroting 2022 Groenalliantie
- Ontwikkelplan van Groenalliantie
- Sport- en beweegnota 'Heel Krimpen beweegt 2024 - 2027'

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

Recreatie/toerisme

- Jaarverslag Groenalliantie

Sport

- Sport en cultuur
- Rapportages Sport en Gemeente
- "Gezondheid in kaart", 4-jaarlijkse rapportage GGD

3.2 Cultuur

Wat hebben we bereikt

Cultuurprogramma

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Het huidige structurele budget voor het cultuurprogramma in ontmoetingscentrum de Tuyter is 50.000 euro. Hiervan gaat 1/3 naar de daadwerkelijke voorstellingen en 2/3 is nodig om dit programma te realiseren. Dat betekent dat er op dit moment maar 1 keer per maand een professionele voorstelling is.

Het is (onder andere vanuit Arbo-oogpunt) noodzakelijk om de tribune te vernieuwen. Het gaat hier om een reguliere vervanging die al in de begroting voorzien is. Dat biedt de mogelijkheid om van 120 naar 160 plaatsen uit te breiden. Dit biedt de mogelijkheid om voorstellingen te programmeren die meer publiek trekken.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Door de subsidie voor theaterprogrammering te verhogen is het mogelijk om 2 keer per maand naar een professioneel theaterprogramma te gaan. Door de uitbreiding van het aantal zitplaatsen kunnen ook grotere publiekstrekkers worden geprogrammeerd.

Wat is er gebeurd

De subsidie is verhoogd naar 75.000 euro en daarvan is er inmiddels een professioneel theaterprogramma neergezet. De tribune is vernieuwd en uitgebreid tot 160 zitplaatsen. De naam is aangepast naar Theater de Tuyter.

Wat hebben we bereikt

Krimpenaren weten de Tuyter beter te vinden voor een avondje uit. Er vinden twee keer per maand professionele voorstellingen plaats.

Speerpunten

Uitbreiding theaterprogramma

Minimaal 2 keer per maand een professionele voorstelling in de Tuyter.

De subsidie is verhoogd naar 75.000 euro en daarvan is er inmiddels een professioneel theaterprogramma neergezet. Op de tribune kunnen 160 mensen plaatsnemen. De naam is aangepast naar Theater de Tuyter en hierdoor weten organisaties de Tuyter beter te vinden. Er vinden twee keer per maand professionele voorstellingen plaats en de Krimpenaren weten de Tuyter beter te vinden voor een avondje uit.

Wat hebben we bereikt

De Tuyter - Verbetering bedrijfsvoering

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

1. De huidige website van de Tuyter is ooit heel simpel opgezet en is sterk verouderd.
2. Er is geen reserveringssysteem voor zaalruimte waarbij de klant in 1 keer kan aangeven wat de wensen zijn qua datum, zaal, horeca et cetera. Alles gaat via de mail. Dit is inefficiënt en gevoelig voor fouten.
3. De inwoners zien niet wat er in het gebouw gebeurt. Door een digitale zuil aan de buitenkant zien alle passanten automatisch wat het programma van de Tuyter is. Het digitale aanbod is tevens flexibel en duurzaam.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

We willen met deze relatief kleine ingrepen de Tuyter beter positioneren als multifunctionele accommodatie door een meer klantgerichte bedrijfsvoering inclusief marketing en promotie.

Wat is er gebeurd

Door personele onderbezetting zijn de doelstellingen niet bereikt. De website is nog niet van een update voorzien, er wordt gewerkt aan een reserveringssysteem en de digitale zuil is niet geplaatst.

Wat hebben we bereikt

Er zijn plannen gemaakt om in 2024 hier uitvoering aan te geven.

Speerpunten

Marketing en promotie Tuyter

Het college heeft het principebesluit genomen om functies uit de Tuyter te herhuisvesten rondom het raadhuisplein. Het voornemen om een digitale zuil aan de buitenkant van de Tuyter te plaatsen is daarom niet uitgevoerd.

De digitale zuil aan de buitenkant De Tuyter is niet gerealiseerd.

Website en reserveringssysteem Tuyter

Er zijn plannen gemaakt om in 2024 hier uitvoering aan te geven.

De website van de Tuyter heeft nog geen update ondergaan. Er wordt gewerkt aan een reserveringssysteem.

Wat hebben we bereikt

Rotterdampas

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Met de Rotterdampas kun je meer dan 750 leuke dingen in de regio doen, gratis of met korting. Het is een manier om kennis te maken met kunst, cultuur en sport.

Ook Krimpenaren kunnen de Rotterdampas aanschaffen. Als je een laag inkomen hebt, kun je de pas vergoed krijgen uit het Iedereen doet mee fonds. Onze gemeente is zelf echter geen 'deelnemende gemeente'.

Door de prijsstijgingen voor levensmiddelen en energie heeft de minima- en ouderengroep steeds meer moeite om rond te komen, terwijl een groot deel van hen geen sociaal vangnet heeft om op terug te vallen. Mensen houden (te) weinig financiële ruimte over voor ontspanningsactiviteiten / leuke dingen.

Op dit moment wordt het Voorzieningsfonds vooral ingezet voor de betaling van sportlidmaatschappen en bijbehorende kleding. Doordat het budget hieraan op gaat is er binnen het Voorzieningsfonds te weinig ruimte om dit te besteden aan de Rotterdampas. De oplopende inflatie zorgt ervoor dat de ouderen nu te weinig budget hebben voor basisbehoeften en dus al helemaal niet voor sociaal-culturele activiteiten.

Daarom willen we onderzoeken wat de voor- en nadelen zijn om een 'deelnemende gemeente' te worden. Dat zou onder andere betekenen dat we het Voorzieningsfonds ontlasten.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

We willen kinderen, mensen met een minimum inkomen en ouderen activeren om 'leuke dingen' te doen en kennis te maken met kunst, cultuur en sport in Krimpen en de regio.

Wat is er gebeurd

In september 2023 is de update van het 'Actieprogramma Armoede en Schulden' door de gemeenteraad vastgesteld. Het aansluiten als 'deelnemende gemeente' bij de Rotterdampas is in deze update opgenomen als nieuwe maatregel. Hierdoor gaat de gemeente Krimpen aan den IJssel vanaf 2024 de Rotterdampas beschikbaar stellen aan inwoners. De Rotterdampas wordt voor kinderen tot 18 jaar uit de doelgroep minima tot 130% van het wettelijk sociaal minimum gratis, voor volwassenen uit deze doelgroep vijf euro. De Rotterdampas voor de inwoners die het standaardtarief gaan betalen kost 65 euro voor volwassenen en 20 euro voor kinderen tot 18 jaar. Inwoners uit de doelgroep minima houden door deze constructie ook meer ruimte over voor vergoedingen uit het Iedereen doet mee fonds (voorheen Voorzieningsfonds).

Wat hebben we bereikt

Krimpen aan den IJssel is per 1 maart 2024 een 'deelnemende gemeente' aan de Rotterdampas.

Speerpunten

Onderzoek doen naar wat de voor- en nadelen zijn om 'deelnemende gemeente' te worden voor de Rotterdampas

Wat hebben we bereikt

Verhoging subsidie Streekmuseum

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Het museum kampt al jaren met een krappe begroting. Een aantal jaren geleden is al fors bezuinigd op personeel vanwege een gevraagd 'herstelplan' door de gemeente om een dekkende begroting te realiseren. De huisvestingskosten stijgen, het bestuur wil de jaarlijkse marktconforme salarisverhoging kunnen uitkeren en weer een professionele schoonmaak inhuren mede door de noodzakelijke hygiëne die de Covidpandemie duidelijk heeft gemaakt. Op dit laatste is in 2020 bezuinigd.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

De gemeente wil een financieel gezond museum behouden.

Wat is er gebeurd

Het streekmuseum heeft een herstelplan geschreven en inmiddels is in de begroting opgenomen om onder andere een professionele schoonmaak in te huren voor de noodzakelijke hygiëne.

Wat hebben we bereikt

Het streekmuseum heeft een sluitende begroting ingediend.

Speerpunten

Het behouden van een Streekmuseum in de gemeente

Het streekmuseum is bezig met het terugdringen van de collectie in het tijdelijk depot aan de Schaardijk 19, Krimpen aan den IJssel. Het streekmuseum wil de kwaliteit van de collectie verhogen door het terugdringen van de collectie in het depot met minimaal 50%. Dat wil zeggen: van 8.000 objecten naar maximaal 4.000 objecten. Het streekmuseum heeft aanvullende subsidie gekregen voor het terugdringen van de collectie en voor de huur van het depot. Er is hiermee nog geen sprake van een dekkende begroting.

Op grond van welk beleid/afspraken handelen we

- Brede Regeling Combinatiefuncties
- Cultuurnota 2019-2022
- Evenementenvisie 2021
- Regeling CMK (Cultuureducatie met Kwaliteit)

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

Cultuur

- Sport en cultuur
- Uitvoeringsagenda Cultuurnota

3.3 Onderwijs

Wat hebben we bereikt

Onderwijs

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

We hebben een Integraal Huisvestingsplan opgesteld, waarin we met elkaar 25 jaar vooruitkijken. Daarbij kijken we niet alleen naar de schoolgebouwen, maar ook naar de binnensportaccommodaties (aangezien het onderwijs hier de grootste gebruiker van is).

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

We vinden goede onderwijshuisvesting een belangrijke voorwaarde die de school(besturen) de ruimte geeft om kwalitatief goed onderwijs aan te bieden. Goede onderwijshuisvesting is een investering in de ontwikkeling en daarmee toekomst van onze jonge kinderen en jeugd. Tevens dragen goede schoolgebouwen bij aan de leefbaarheid en de vergroening van onze gemeente.

Wat is er gebeurd

In oktober 2023 is het vernieuwde IHP 2023 - 2027 opgesteld. Hierin zijn wederom de (ver)nieuwbouwplannen voor de komende 25 jaar voor onderwijs, kinderopvang en binnensportaccommodaties opgenomen, Tevens zijn de ervaringen vanuit de uitvoering van het IHP 2019-2023 verwerkt en de actuele ontwikkelingen en toekomstige ontwikkelingen opgenomen.

Wat hebben we bereikt

Naast de oplevering van de Populier en de start van de bouw van de Groeiplaneet zijn er stappen gezet in de verdere uitwerking van de plannen voor nieuwbouw voor meerdere scholen, zoals het Octaaf/Mozaïek/gymzaal Una Corda en het Kompas in de Tuinstraat. Ook zijn er verkennende gesprekken gestart over de (ver)nieuwbouw van het Comenius college en de Groenendaal.

Speerpunten

Realisatie Groeiplaneet/Populier

Het nieuwbouwproject Groeiplaneet/Populier wordt gefaseerd gerealiseerd. In de zomer van 2023 is de sportzaal de Populier opgeleverd en in september in gebruik genomen en officieel geopend. De bouw van de Groeiplaneet is gestart in het najaar van 2023 en wordt in het voorjaar van 2024 opgeleverd.

Op grond van welk beleid/afspraken handelen we

- Integraal huisvestingsplan 2023-2027

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

Jeugd

- Onderwijs

3.4 Economie

Wat hebben we bereikt

Circulair (Duurzaamheidsagenda)

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Het opstellen van een visie op een Circulair Krimpen is één van de speerpunten uit de Duurzaamheidsagenda 2021-2024.

Het wordt steeds belangrijker om grondstoffen zo efficiënt mogelijk te gebruiken en toe te werken naar een gesloten kringloop van grondstoffen. In deze gesloten kringloop bestaat afval niet meer, doordat grondstoffen door efficiënt hergebruik hun waarde behouden.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

In 2023 ronden we het visiedocument en het daarbijhorende actieprogramma Krimpen Circulair af waar we vervolgens uitvoering aan geven. We willen met elkaar minder producten gebruiken, de levensduur van producten verlengen en producten hergebruiken en nieuwe producten maken. Het hergebruiken van producten gaat om zowel de originele als verwerkte vorm. Het startpunt ligt bij de zaken waar wij als gemeente de meeste invloed op hebben, zoals circulair inkopen en het uitdragen van een voorbeeldfunctie.

Wat is er gebeurd

Door personele wisselingen heeft het traject vertraging opgelopen. Gaandeweg het proces is ervoor gekozen om te starten met het concreet maken van het brede begrip circulair en op

dit moment geen overkoepelende visie op te stellen. We maken gebruik van landelijke doelstellingen zoals ook opgenomen in de Duurzaamheidsagenda. En hebben ambities en doelstellingen benoemd voor 4 thema's.

Het actieprogramma is de uitkomst van een interactief proces. Vanuit verschillende disciplines is een bijdrage geleverd. Naast partijen die een publieke taak verrichten - zoals Cyclus, DCMR, IBKW en Lelie Zorggroep - hebben ook verschillende bedrijven actief meegedacht.

Wat hebben we bereikt

Een circulair actieprogramma waarin staat dat we samen met stakeholders werken aan:

- Het stimuleren van het lokale bedrijfsleven om circulair te handelen.
- Het inrichten van de gebouwde omgeving volgens circulaire principes.
- Het geven van het goede voorbeeld als gemeente in circulair gedrag.
- Het stimuleren van bewoners om de levensduur van producten en materialen te verlengen.

Speerpunten

Krimpen Circulair

De visie en het actieprogramma voor Krimpen Circulair vaststellen.

Wat hebben we bereikt

Detailhandel

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Uitwerken van de Detailhandel- en horecastructuurvisie.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

We willen de detailhandel in Krimpen zoveel als mogelijk concentreren in de 3 winkelcentra (Crimpenhof, De Korf en De Olm). We willen het Hart van Krimpen verder ontwikkelen.

Wat is er gebeurd

We hebben een gebiedsonderzoek voor het gebied rondom De Olm uitgevoerd. De resultaten worden begin 2024 gepresenteerd.

Wat hebben we bereikt

We hebben met lokale ondernemers en winkeliers verder gesproken over planvorming inzake Hart van Krimpen. Ook zijn er in 2023 verschillende activiteiten georganiseerd rondom het Raadhuisplein in het kader van Hart van Krimpen, zoals de Winterfair, de Oogst- en Streekmarkt, een kofferbakverkoop en een braderie.

Speerpunten

Detailhandelsvisie

Concentratie van detailhandel op 3 winkelcentra en horeca zoveel mogelijk geconcentreerd in het Hart van Krimpen.

Aan de diverse deel-acties wordt gewerkt; een gebiedsonderzoek rondom De Olm wordt momenteel gewerkt. Met de eigenaren van de Crimpenhof wordt regelmatig overlegd over het centrum. Tot slot wordt ook gewerkt aan de herontwikkeling van het horeca-perceel langs de N210 (vrml. Breeka)

Wat hebben we bereikt

Stormpolder

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Krimpen aan den IJssel kent een rijke historie op het gebied van maritieme (maak)industrie. Vanuit die historie zijn we ook rijk aan bedrijven die hieraan gerelateerd zijn.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Wij gaan ons op alle fronten – en natuurlijk binnen het bereik van de mogelijkheden – inzetten om de order voor nieuwe onderzeeboten van het Ministerie van Defensie (mede) naar Krimpen te halen. De Stormpolder is (ook los daarvan) een ideale locatie voor de maritieme maakindustrie. Wij willen dit maximaal benutten.

De plannen voor sanering door het rijk van het EMK-terrein naderen het stadium van uitvoering. Het biedt mooi perspectief op nieuwe uitgifte van bedrijfsgronden op deze strategische zichtlocatie.

Krimpen heeft een rijke historie met de binnenvaart en dat willen we graag continueren.

Wat is er gebeurd

Samen met de schippers zijn de wensen geïnventariseerd omtrent de haven en een onderzoeksbudget hiertoe is beschikbaar. De feitelijke upgrade wordt medio 2024 opgepakt.

Wat hebben we bereikt

Gesprekken met het Rijk omtrent EMK worden blijvend gevoerd. Een lijst met geïnteresseerde ondernemers is beschikbaar.

Speerpunten

Stormpolder 'centrum van maritieme maakindustrie'

We willen de Stormpolder (helpen) ontwikkelen tot het 'centrum van maritieme maakindustrie', zoals een goede benutting van de watergebonden locaties.

We participeren in regionale netwerken zoals Rotterdam Maritime Capital en Rotterdam Port Promotion Council, om Krimpen als maritieme locatie te (laten) promoten en bieden

ook bedrijven een platform. Verder nemen we deel aan regionale initiatieven omtrent (watergebonden) werklocaties en het optimaliseren van de Stormpolder.

Wat hebben we bereikt

Verbinding bedrijfsleven

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Veel lokale bedrijven - en in het bijzonder de middenstand - hebben in coronatijd zware klappen gekregen. Juist in deze moeilijke tijd is er een hechte verbinding gekomen tussen het gemeentebestuur en het bedrijfsleven.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Wij willen de verbinding met het bedrijfsleven verder uitbouwen, verbreden en verdiepen. Hiertoe blijven we overleggen met ondernemers(verenigingen) en investeren we in netwerken. We organiseren regelmatig (thema)bijeenkomsten voor ondernemers, we bezoeken bijeenkomsten van ondernemers en gaan regelmatig op werkbezoek bij lokale ondernemers.

Wat is er gebeurd / Wat hebben we bereikt

Maandelijks wordt een bedrijf door B&W bezocht. Daarnaast worden bedrijven ambtelijk en bestuurlijk vaak bezocht en worden contacten onderhouden. Veel ondernemers weten de bedrijfscontactfunctionaris inmiddels te vinden.

Speerpunten

Verbinding met het bedrijfsleven

Inzet van de bedrijfscontactfunctionaris draagt bij aan een nauwer contact met bedrijven en ondernemers.

Structurele gesprekken met ondernemerskring en winkeliersverenigingen zijn gevoerd. We hebben deelgenomen aan diverse netwerkactiviteiten en hebben ook enkele netwerkbijeenkomsten in samenwerking met de ondernemerskring georganiseerd.

Wat hebben we bereikt

Vestigings- en werkklimaat

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Een sterke economie is van groot belang voor een goed woon-en leefklimaat in onze gemeente. Daartoe is een gunstig vestigings- en werkklimaat voor bedrijven noodzakelijk

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

We werken aan een gunstig vestigings- en werkklimaat voor ondernemers en faciliteren en stimuleren dit zo veel mogelijk. We werken in principe mee aan nieuwe initiatieven als andere belangen daar niet mee in strijd zijn.

Wat is er gebeurd / Wat hebben we bereikt

We hebben deelgenomen aan regionale ontwikkelingen als het gaat om het optimaal benutten van werklocaties. We hebben zoveel als mogelijk meegewerkt aan plannen en ontwikkelingen van ondernemers om hun bedrijfsvoering te optimaliseren en/of uit te breiden. We werken aan een heldere en transparante dienstverlening. We werken mee aan verzoeken als dat kan en leggen uit als iets niet kan.

Speerpunten

Verbeteren (digitale) dienstverlening

Bereikbaarheid en benaderbaarheid van de gemeentelijke organisatie dragen bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven. Ondernemers zoveel mogelijk laten ondernemen draagt eveneens bij.

Op grond van welk beleid/afspraken handelen we

- Detailhandelsvisie
- Stormpolder
- Uitvoeringsagenda Economie
- Circulair Actieprogramma

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

- Bedrijvigheid & Economie

Op grond van welk beleid/afspraken handelen we?

- Integraal Huisvestingsplan 2023-2027
- Speelruimtebeleidsplan 2018-2022 en het uitvoeringsprogramma speelruimte 2019-2022
- Na vaststelling 'Update Uitvoeringsprogramma speelruimte 2021 - 2024'
- Uitvoeringsprogramma Het Jonge Kind
- Begroting 2022 Groenalliantie
- Ontwikkelplan van Groenalliantie
- Na vaststelling nieuwe sportnota 'Krimpen beweegt 2022 - 2026'
- Brede Regeling Combinatiefuncties
- Nationaal en Lokaal Preventieakkoord
- Cultuurnota 2019-2022
- Evenementenvisie 2021
- Brede Regeling Combinatiefuncties
- Regeling CMK (Cultuureducatie met Kwaliteit)
- Woonvisie Krimpen aan den IJssel 2020-2030
- Prestatieafspraken wonen, zorg en welzijn 2019-2023
- Regioakkoord nieuwe woningmarktafspraken
- Regionale woonvisie
- Detailhandelsvisie

- Stormpolder
- Uitvoeringsagenda Economie

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af?

Jeugd

- Onderwijs

Maatschappelijke ondersteuning

- Gemeentelijke monitor Sociaal Domein

Recreatie/toerisme

- Jaarverslag Groenalliantie

Sport

- Sport en cultuur
- Rapportages Sport en Gemeente
- “Gezondheid in kaart”, 4-jaarlijkse rapportage GGD

Cultuur

- Sport en cultuur
- Uitvoeringsagenda Cultuurnota

Wonen

- Bouwen en Wonen
- Jaarlijkse herijking van de prestatieafspraken

Economie

- Bedrijvigheid en economie

Wat heeft het gekost?

Maatschappelijk domein	Begroting 2023	Begroting na wijziging	Rekening 2023
Lasten			
Sport en recreatie	3.605	4.339	4.236
Cultuur	3.540	3.514	3.450
Onderwijs	3.221	2.941	2.894
Economie	388	2.072	509
Totaal lasten	10.753	12.867	11.088
Baten			
Sport en recreatie	942	1.823	1.845
Cultuur	1.120	1.142	1.103
Onderwijs	813	566	567
Economie	41	1.680	35
Totaal baten	2.915	5.211	3.549
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-7.837	-7.656	-7.539
Resultaatbestemming	-31	214	214
Gerealiseerd resultaat	-7.868	-7.441	-7.325

Structurele reservemutaties	Reserve	Begroting 2023	Rekening 2023
Maatschappelijk domein			
Afschrijving Grote Kruising	Afschrijving Grote Kruising	-605	
Afschrijving DCV veld 1	Veld DCV 1		-60
Afschrijving MHCK veld	Veld MHCK		-54
Totaal Maatschappelijk domein		-605	-114

Afgeronde investeringen 2023	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening totaal
Maatschappelijk domein			
Verv invent De Tuyter, incl tribune	213		180
Totaal afgeronde investeringen 2023	213		180

Lopende investeringen 2023	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening totaal
Maatschappelijk domein			
Verv. ballenvangers speelplaatsen	15		
Speelplaatsen ivm speelruimtebeleid	1.055	91	795
Buitenvoorziening jongeren 2023	50		3
Vorbereidingskosten IHP	1.000	171	254
Uitbreiding Mozaiek 2018	227		
Nieuwbouw Groeiplaneet	5.733	3.788	4.914
Nieuwbouw gym Groeiplaneet	3.503	2.786	2.799
Bouwrijp maken Groeiplaneet/Populier	83	45	45
Aanleg voorziening scouting	602	230	230
Vernieuwing sportpark DCV	5.532	12	12
Grond DCV	1.690		
Onderhoud vastgoed; sport(velden) en -accomm	352	184	369
Onderhoud vastgoed; niet sportaccommodaties:	708	366	498

Totaal Maatschappelijk domein	20.549	7.673	9.919
-------------------------------	--------	-------	-------

Incidentele posten	Lasten 2023	Baten 2023	Reserve-mutaties
Maatschappelijk domein			
Sloopkosten sportzaal Populier	110		-123
Vaststelling subsidies 2022	-79		
Totaal Maatschappelijk domein	31		-123

Verschillenanalyse per beleidsthema

Thema	Toelichting op verschil bij afwijking > € 50.000	Afwijking x € 1.000	Voordeel / nadeel
Lasten Programma 3 Maatschappelijk domein			
Sport en recreatie	De sloopkosten voor de Populier zijn voordelig uitgevallen, dit zorgt voor € 14.000 lagere lasten. Daarnaast zijn er ook lagere kosten gemaakt als begroot voor het onderhoud op speelplaatsen en gaan de afschrijvingskosten van de investering een jaar later in. Dit levert een voordeel op van € 48.000. Voor het zwembad was er budget voor extern advies en inhuur van derden, dit is niet nodig gebleken. Dit resulteert in een voordeel van € 27.000. Het restant betreft kleine verschillen binnen het thema.	104	voordeel
Cultuur	De subsidie aan de muziekschool is € 30.000 lager beschikt dan begroot. Daarnaast is er ook € 18.000 minder aan diverse subsidies besteed als verwacht. Het restant betreft kleine verschillen binnen het thema.	64	voordeel
Onderwijs		48	voordeel
Economie	In de begroting werd op basis van het MPG 2023 rekening gehouden met afrekeningen en werkzaamheden voor de grex Stormpolderdijk. In 2023 is daar echter nog geen sprake van geweest.	1.563	voordeel
Baten Programma 3 Maatschappelijk domein			
Sport en recreatie		22	voordeel
Cultuur		-39	nadeel
Onderwijs		1	voordeel
Economie	Zie verklaring bij de lasten. De baten vanwege de grex betreffen de activering naar de balans, die door minder gemaakte kosten ook lager was.	-1.645	nadeel

Indicatoren

De ingevulde gegevens bevatten geen streefwaarden, maar betreffen de meest actuele gerealiseerde waarden. In de kolom jaartal staat aangegeven uit welk jaar de gerealiseerde waarden komen.

In de kolom 'Begroting 2023' ziet u de gepresenteerde waarden van de begroting 2023. Het is mogelijk dat deze waarden nadien nog zijn geactualiseerd door de bron.

Basisset indicatoren programma Maatschappelijk domein	Jaarrekening 2023	Jaartal	Begroting 2023	Jaartal	Bron
Funciemenging (verhouding tussen banen en woningen)	42,6%	2022	42,4%	2021	Waarstaatjegemeente
Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen	6,5%	2022	3,0%	2021	Waarstaatjegemeente
Relatief verzuim per 1.000 leerlingen	19%	2022	21%	2021	Waarstaatjegemeente
% voortijdige schoolverlaters (VO + MBO)	2,8%	2023	1,5%	2021	Waarstaatjegemeente
% niet-sporters	53,8%	2022	58%	2020	Waarstaatjegemeente
Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	542,80	2022	540,10	2021	Waarstaatjegemeente
Demografische druk (groene + grijze druk tov 20-65 jr)	93,4%	2023	93,0%	2022	Waarstaatjegemeente

Lokale indicatoren programma Maatschappelijk domein	Jaarrekening 2023	Jaartal	Begroting 2023	Jaartal	Bron
Het aantal verduurzaamde schoolgebouwen (label A t/m C)	7 van de 15 schoolgebouwen	2020	7 van de 15 schoolgebouwen	2020	Facilicom
Aantal actieve deelnemers sportverenigingsleven (aangesloten bij sportbond)	22,1%	2022	22,1%	2020	monitor sport en gemeenten en NOC-NSF
Bezettingsgraad sportzalen	37%	2022	41%	2020	monitor sport en gemeenten
Aantal kinderen dat lid is van een sportvereniging	34,3%	2020	34,3%	2020	NOC-NSF
Aantal lidmaatschappen bibliotheek en geleende boeken 18 jaar of ouder	lidmaatschappen 4.040. Uitleningen: 103.306	2022	lidmaatschappen 3996. Uitleningen: 110.119	2021	Bibliotheek
Waardering voor het winkelaanbod in Krimpen aan den IJssel	7,11	2023	6,92	2018	Burgerpeiling
Het percentage inwoners dat (zeer) tevreden is over het aanbod van speelvoorzieningen voor kinderen tot 12 jaar in de nabije omgeving	50%	2023	63%	2021	Burgerpeiling

Programma 4 Sociaal domein

Hoofdambitie

Krimpen aan den IJssel is een gemeente waar het fijn en veilig wonen en werken is. Krimpenaren, van jong tot oud, ervaren een goede gezondheid. Kinderen en jongeren groeien gezond, veilig en kansrijk op.

Om inwoners op eigen kracht mee te laten doen, is het nodig dat we blijven inzetten op preventie. Hierdoor voorkomen we grote(re) problemen. Want: voorkomen is beter dan genezen. Preventie levert op de langere termijn kostenbesparing op. Daarnaast geeft preventie ook meer kwaliteit van leven. Preventieve voorzieningen en/of maatregelen zijn voor iedereen toegankelijk.

Wat is er gebeurd?

Preventie is een belangrijke pijler in het sociale domein. Ook dit jaar is hier weer een actieve bijdrage aan geleverd. Door het realiseren van het Digi-Taalhuis maar ook door de eerste activiteiten in het kader van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Zo is dit jaar gestart met Welzijn op recept. Een succesvolle samenwerking tussen huisartsen en onze KrimpenWijzer waar met inzet van welzijnsactiviteiten zwaardere problematiek kan worden voorkomen.

In 2023 zijn de lokale maatregelen ter bestrijding van energiearmoede vastgesteld en uitgevoerd. Door de raad is een ruim budget en een pakket aan maatregelen vastgesteld. Veel maatregelen zijn in 2023 uitgevoerd.

Eind 2023 zijn de voorbereidingen voor de uitbreiding van gratis OV afgerond en hebben wij naar de gemeenteraad een voorstel gestuurd voor uitbreiding van het gratis OV.

Binnen de individuele voorzieningen zien we een stabilisatie van de kosten in de Wmo. Het uitkeringsbestand van de participatiewet is ook stabiel maar binnen de individuele voorzieningen vanuit de jeugdwet zien we in 2023 weer een stijging.

4.1 Preventie

Preventie

Om inwoners op eigen kracht mee te laten doen, is het nodig dat we meer inzetten op preventie. Zo voorkomen we grote(re) problemen. Voorkomen is immers beter dan genezen. Preventie levert op de langere termijn kostenbesparing op en het geeft meer kwaliteit van leven. Voor preventieve voorzieningen en/of maatregelen is geen toegangsbevestiging vereist.

Wat hebben we bereikt

(Digi)Taalhuis

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Mensen die laaggeletterd zijn, zijn geen analfabeten. Zij kunnen wel lezen en schrijven, maar beheersen niet het eindniveau vmbo of niveau mbo-2/3. Vaak zijn zij ook zwak op het gebied van digitale vaardigheden. In Krimpen aan den IJssel wordt het aantal inwoners met laaggeletterdheid geschat tussen 13 en 16 procent.

Daarnaast leiden verschillende actuele trends tot een toename van laaggeletterdheid, zoals:

- Vergrijzing
- Nieuwkomers
- Jongeren
- Toenemende kloof in onderwijs en maatschappij

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Het aantal laaggeletterden in de gemeente verminderen.

Wat is er gebeurd

Het Digi-Taalhuis is opgezet. Tijdens overleggen binnen het lokale taalnetwerk bespreken we de aanpak om effectief te blijven handelen. De dagelijkse leiding is in handen van een coördinator. Het Digi-Taalhuis heeft een fysieke plek in Bibliotheek aan den IJssel en hier vinden verschillende activiteiten plaats.

Wat hebben we bereikt

- Er is een taalakkoord getekend met verschillende partners uit het lokale netwerk: gemeente Krimpen aan den IJssel, Bibliotheek aan den IJssel, ContourdeTwern, Stichting Lezen en Schrijven, KrimpenWijzer en VluchtelingenWerk.

- Professionals vanuit verschillende domeinen hebben meegedaan aan de training 'herkennen en doorverwijzen'. Dit draagt bij aan het vergroten van de bewustwording.
- Via verschillende fysieke activiteiten is de doelgroep in contact gekomen met vrijwilligers en professionals om mensen te begeleiden naar passend (taal)aanbod.
- Via PR-berichten is de bekendheid met het onderwerp laaggeletterdheid vergroot. Denk bijvoorbeeld aan de 'escape-koffer' tijdens de week van het Lezen en Schrijven en nieuwsberichten in het Algemeen Dagblad, het Kontakt en de Klinker.
- Professionals zijn getraind om vrijwilligers via 'train-de-trainer' op te leiden.
- Er is een fysieke plek voor het Digi-Taalhuis aanwezig in de Tuyter.

Speerpunten

Uitvoeren pilot (Digi) Taalhuis

Het opzetten van een pilot (Digi) Taalhuis door de bibliotheek in samenwerking met het al bestaande Taalnetwerk.

De pilot is uitgevoerd. Het Digi-Taalhuis is opgezet en inwoners weten het te vinden.

Wat hebben we bereikt

Armoede

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

De energiecrisis en de hoge inflatie hebben een forse impact op de huishoudboekjes van onze inwoners. De energieprijzen stijgen en de inflatie zorgt er voor dat de dagelijkse boodschappen fors duurder worden. Het Rijk heeft enkele maatregelen aangekondigd om de kosten waarmee de inwoners worden geconfronteerd te beperken. Het wettelijk minimumloon (WML) gaat omhoog met ruim 10 procent. Uitkeringen die gekoppeld zijn aan het minimumloon, zoals AOW, bijstand en de Wajong, gaan hierdoor ook omhoog. Daarnaast zijn de tarieven voor energie gemaximaliseerd en er is een energietoeslag van € 1.300,- voor minima tot 120 procent van het sociaal minimum. Deze maatregelen zullen zeker helpen, maar zullen niet voor alle inwoners toereikend zijn. We zijn de komende periode alert bij het signaleren van situaties waar inwoners in de knel komen. En we kijken of en op welke manier wij als gemeente een nuttige bijdrage kunnen leveren en kunnen werken aan een oplossing. Hierbij hebben we aandacht voor de directe problematiek die is ontstaan. We kijken hoe wij de inwoners hierbij kunnen ondersteunen met hulp bij budgettering, schuldbemiddeling of sanering. Daarnaast kijken we hoe we kunnen ondersteunen met structurele maatregelen die er voor zorgen dat de kosten structureel zullen dalen. Denk hierbij aan verduurzamingsmaatregelen die de energiebehoefte kunnen terugbrengen.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2021 heeft de raad een reserve gevormd van ruim € 2 miljoen ter bestrijding van de energiearmoede. Zoals in beleidsthema 2.2 is aangegeven

wordt het actieplan 'Aanpak Energiearmoede' binnenkort opgeleverd. De focus van dit plan ligt hoofdzakelijk op kostenbesparing via verduurzamingsmaatregelen. Daarnaast kan dit budget ook ingezet worden voor de directe gevolgen van de energiecrisis. Denk hierbij aan ondersteuningsmaatregelen voor doelgroepen die in de knel komen. En aan maatregelen gericht op kinderen die mogelijk door de financiële positie van de ouders onvoldoende leermiddelen hebben of niet meer mee kunnen doen aan sport of culturele activiteiten. Het actieprogramma armoede en schulden zal vanuit de nieuwe problematiek worden aangevuld met maatregelen die nu noodzakelijk zijn.

Wat is er gebeurd

In 2023 zijn er diverse beleidsontwikkelingen geweest rond de thema's armoede en schuldhelpverlening. Begin 2023 is het 'Actieplan Energiearmoede' vastgesteld door de gemeenteraad. In dit plan zijn naast verduurzamingsmaatregelen ook acties opgenomen om inwoners financieel te ondersteunen. In september 2023 heeft de gemeenteraad de update van het 'Actieprogramma Armoede en Schulden' vastgesteld. In deze update zijn extra maatregelen opgenomen op het gebied van armoedebestrijding en schuldhelpverlening. Hierdoor bevorderen we de veerkracht van inwoners en zorgen we dat zij, ondanks de toenemende financiële zorgen, mee kunnen blijven doen. Een aantal maatregelen ging in 2023 al in, de overige maatregelen voeren wij in 2024 uit. Tot slot is er in het najaar van 2023 ook weer een eenmalige energietoeslag verstrekt aan inwoners.

Wat hebben we bereikt

- Het Armoedenetwerk Krimpen aan den IJssel is opgericht.
- De berekenwijze voor de Sociaal Medische Indicatie (SMI) is aangepast en ruimhartiger geworden.
- De inkomensgrens van het Iedereen doet mee fonds (voorheen Voorzieningsfonds) is verhoogd naar 130 procent van het wettelijk sociaal minimum. Ook de vergoedingen vanuit de regeling Indirecte schoolkosten zijn voor het jaar 2023 verhoogd naar 130 procent van het wettelijk sociaal minimum. Er is een campagne geweest ter promotie van het Iedereen doet mee fonds.
- De subsidies voor Stichting Leergeld en Stichting Blijde Gift zijn verhoogd, om mensen met een inkomen tot 130 procent van het wettelijk sociaal minimum te kunnen ondersteunen.
- We hebben ons aangesloten bij het initiatief Geldfit van de Nederlandse Schuldhelproute.
- Er is op lokaal niveau een Noodfonds (energiekosten) ingesteld om te voorkomen dat inwoners door hoge energiekosten tussen wal en schip raken.
- Aan huishoudens met een inkomen tot 120 procent van het wettelijk sociaal minimum is een eenmalige energietoeslag ter hoogte van € 1.300 beschikbaar gesteld. Aan huishoudens met een inkomen tussen de 120 en 130 procent van het wettelijk sociaal minimum, die wonen in een huis met een slecht energielabel (C t/m G), is een eenmalige energietoeslag ter hoogte van € 500,- beschikbaar gesteld.

Speerpunten

Het opleveren en uitvoeren van het actieplan 'Aanpak Energiearmoede'

Wat hebben we bereikt

Gratis regionaal OV voor minima van 67+

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Vanaf 2021 is er voor minima van 67 jaar en ouder met een inkomen tot 120 procent van het sociaal minimum gratis regionaal OV. De komende periode willen we beoordelen of deze regeling kan worden uitgebreid.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Een bredere toegankelijke regeling.

Wat is er gebeurd

We hebben verschillende opties geïnventariseerd om het gratis OV voor minima uit te breiden. Deze inventarisatie is middels een Raadsinformatiebrief op 13 juni 2023 aangeboden aan de gemeenteraad. In de kadernota 2024 is een voorkeursvariant verwerkt: uitbreiding van het gratis OV naar minima met een inkomen tot 130 procent van de bijstandsnorm in alle leeftijden.

Wat hebben we bereikt

Er is een voornemen voor het uitbreiden van het gratis OV voor minima, naar minima met een inkomen tot 130 procent van de bijstandsnorm in alle leeftijden. Besluitvorming hierover heeft plaatsgevonden in het eerste kwartaal van 2024.

Speerpunten

Onderzoek doen naar het uitbreiden van de regeling OV 67+

Wat hebben we bereikt

Ondersteuning inclusieve samenleving

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Vanuit de aanjaagfunctie is er geen ruimte om meer partijen te betrekken bij de vormgeving van de inclusieve samenleving. Daarnaast is er onvoldoende ruimte om de beweging te krijgen naar meer zelf organiserend ambassadeursnetwerk.

Het huidige activiteitenbudget is te laag om de kosten van de activiteiten te dekken.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

We willen meer partijen, waaronder ondernemers, betrekken bij de vormgeving van de inclusieve samenleving én we willen een meer zelf organiserend ambassadeursnetwerk.

Wat is er gebeurd

De ambassadeurs van het ambassadeursnetwerk inclusie hebben met elkaar gezamenlijk enkele activiteiten georganiseerd. Zo is er een theatervoorstelling gericht op inclusie georganiseerd in de Tuyter. Daarnaast is er een bewustwordingscampagne opgezet rond de thema's inclusie en diversiteit. Tegelijkertijd zijn we gestart met een update van inclusie beleid. Hier zijn al de eerste stappen in gezet o.a. door een bot sessie met de gemeenteraad.

Wat hebben we bereikt

Er zijn activiteiten gericht op inclusie georganiseerd en er is een bewustwordingscampagne opgezet.

Speerpunten

Het optimaliseren van de netwerken en het toewerken naar meer zelf organiserend ambassadeursnetwerk.

Het optimaliseren van de netwerken en het toewerken naar een meer zelf organiserend ambassadeursnetwerk is nog niet afgerond. In 2023 is er door adviesbureau "Goed Geschud" een 0-meting gehouden over inclusie in Krimpen aan den IJssel. Hierbij is ook het ambassadeursnetwerk geëvalueerd. De evaluatie wordt begin 2024 opgeleverd, waarna het Actieprogramma inclusie opgesteld wordt. Hierin gaan we concrete stappen zetten om de netwerken te optimaliseren en het ambassadeursnetwerk meer zelf organiserend te maken.

Ondersteunen van aanjaagfunctie inclusieve samenleving

Wat hebben we bereikt

Uitvoeringsprogramma woonzorgvisie

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

De zorgbehoefte van onze inwoners is continu in beweging. In de woonzorganalyse is in beeld gebracht welke zorgvraag er nu is en hoe dit zich gaat ontwikkelen. Ook wordt hierbij geïnventariseerd welke woonvragen er vanuit deze zorgbehoefte zijn en in hoeverre die woonvragen aansluiten bij het huidige woonaanbod. Deze analyse zal vertaald worden in een woonzorgvisie waarin de gemeenteraad aangeeft hoe zij naar dit vraagstuk kijkt. Om uiteindelijk deze visie te kunnen uitvoeren is het noodzakelijk dat er een uitvoeringsprogramma en een afwegingskader wordt opgesteld. Hiervoor is op dit moment geen ambtelijke capaciteit beschikbaar.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Door extra ondersteuning in te huren willen we bereiken dat een uitvoeringsprogramma en afwegingskader wordt opgesteld. Met deze documenten moet het mogelijk worden om

nieuwe initiatieven te toetsen en te bezien of deze al dan niet meerwaarde hebben voor de gemeente.

Wat is er gebeurd

Dit is door andere prioriteiten, zoals het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), niet opgepakt. Dit staat nu voor 2024 in de planning. Er is wel een concept opdrachtformulering en bureaus uitgezocht die deze opdracht op zich zouden kunnen nemen. Begin 2024 wordt de projectgroep weer bijeen geroepen.

Wat hebben we bereikt

In 2023 is de Woonzorganalyse en -visie 2023-2030 vastgesteld. In 2024 moet doorgepakt worden met het opstellen van een uitvoeringsprogramma en afwegingskader, zodat we nieuwe initiatieven kunnen toetsen.

Speerpunten

Het opstellen van afwegingskader woonzorgvisie

In 2024 zal aan een extern bureau een opdracht verleend worden om een afwegingskader voor de woonzorgvisie op te stellen. Door andere onderwerpen zoals GALA en IZA is dit in 2023 niet verder opgepakt.

Het opstellen van uitvoeringsprogramma woonzorgvisie

Wat hebben we bereikt

Vangnetwerken

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Er is geen preventieve voorziening voor volwassenen die te maken hebben met het probleem van (dreigend) sociaal isolement en volwassenen die sociale steun missen. De coronapandemie heeft ervoor gezorgd dat naast deze GGZ doelgroep, meer jongeren en senioren minder vaardig zijn geworden in het maken van sociale contacten. Met eenzaamheid en zelf sociaal isolement tot gevolg.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

We willen een veilige plek realiseren waar mensen met minder sterke sociale vaardigheden op een veilige manier contacten kunnen aangaan. Daardoor kunnen zij succeservaringen opdoen en hun sociale vaardigheden versterken. We willen hiermee bereiken dat minder inwoners sociaal geïsoleerd raken.

Wat is er gebeurd

Er zijn 2 sociaal werkers vanuit de KrimpenWijzer gestart met de cursus en verkenning van

'Vangnetwerken'. In het najaar heeft het welzijnsteam een basistraining 'netwerkversterking' gekregen. Vervolgens is de eerste groep met kwetsbare inwoners van start gegaan.

Wat hebben we bereikt

Trainen van medewerkers in de methode 'Vangnetwerken'.
Opstart uitvoering van methodiek en eerste groep, zodat zij minder eenzaam zijn en minder kwetsbaar zijn door netwerkversterking.

Speerpunten

Oprichten vangnetwerken

Het opzetten van een preventieve voorziening voor mensen met een GGZ achtergrond, door begeleiding en ondersteuning vanuit de KrimpenWijzer te organiseren.

Wat hebben we bereikt

Welzijn op Recept

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Inwoners met psychosociale klachten zoeken vaak de oplossing in het medisch domein. Het is echter vaak zo dat ook sociaal maatschappelijke problemen een rol spelen. Welzijn op Recept is een alternatief voor mensen met psychosociale klachten. In plaats van medische inzet, verwijst de huisarts deze patiënten door naar KrimpenWijzer. Uit evaluatie van de (reeds afgeronde) pilot met één huisartsenpraktijk bleken de interventies van uit Welzijn op Recept succesvol. Welzijn op Recept willen we dan ook borgen en verbreden naar meer huisartsenpraktijken.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Met Welzijn op Recept wordt de samenwerking tussen het medisch en sociaal domein versterkt. We willen hiermee bereiken dat meer inwoners met psychosociale klachten geholpen worden binnen het sociaal domein.

Wat is er gebeurd

Welzijn op Recept is één van thema's uit GALA. Er zijn het afgelopen jaar diverse trajecten afgesloten. Op 16 maart 2023 was er de kick-off van de uitrol van Welzijn op Recept naar alle huisartsenpraktijken.

Op 27 juni 2023 heeft er een evaluatie plaatsgevonden met deze huisartsenpraktijken.

Hierna zijn een aantal verbeteringen doorgevoerd zoals de terugkoppeling naar de huisarts.

Verder vindt er elk kwartaal een evaluatie plaats met de projectgroep waaraan de huisartsen, REOS, welzijnscoaches en Zorggroep Krimpen deelnemen.

Het aanbod aan de inwoners wordt deels gevormd door het bestaande welzijnsaanbod vanuit KrimpenWijzer Welzijn; dit is te vinden in de activiteiten-kalender. Indien dit niet

voldoet, wordt er gezocht naar activiteiten die aansluiten op de behoefte van de hulpvrager (maatwerk), bijvoorbeeld binnen het eigen netwerk of middels het leggen van contact met andere/nieuwe netwerkpartners.

Regionaal is er deelgenomen aan het leernetwerk vanuit de GGD.

Wat hebben we bereikt

Welzijn op Recept **wordt bij alle huisartsenpraktijken toegepast. Goede afstemming** met de huisartsen, POH's en preventie-verpleegkundige.

Ontwikkelen van (specifiek) welzijnsaanbod. Ondersteuning van inwoners met psychosociale klachten middels inzet van een welzijnscoach en welzijnsaanbod.

Speerpunten

Welzijn op recept borgen en verbreden naar de andere huisartspraktijken.

In concreto betekent dit extra inkoop S1 verpleegkundige en welzijnscoach.

Op grond van welk beleid/afspraken handelen we

Binnen het Sociaal Domein is het beleidsplan Sociaal Domein ons kader.

- Actieplan inburgering 2021-2022
- Actieprogramma Armoede en schulden
- Actieplan Energiearmoede
- Actieprogramma Mantelzorg
- Actieprogramma Vrijwilligerswerkbeleid
- Actieprogramma Dementievriendelijke gemeenschap
- Nationaal en Lokaal Preventieakkoord
- Gemeenschappelijke regeling GGD Rijnmond
- Dienstverleningsovereenkomst Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
- Woonzorgvisie 2023-2030

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

- Jeugd en jeugdhulpverlening
- Kwartaalrapportage inburgering
- Onderwijs
- Gemeentelijke monitor sociaal domein
- Gezondheid in kaart (rapportage GGD Rotterdam-Rijnmond 2018-2021)
- Jaarrapportage vroegsignalering schulden (Q1)

4.2 Basishulp

Basishulp

Als Krimpenaren het niet redden op eigen kracht, dan kan hulp nodig zijn. We organiseren onze ondersteuning zodanig dat we onze Krimpense inwoners in hun kracht zetten en dat zij de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben. We zetten in op gemakkelijke toegang tot de juiste ondersteuning/zorg. Geen indicatie, maar passende basishulp. Geen doorverwijzingen

maar “er individuele hulp bij halen”. Ondersteuning en zorg dat snel en op maat beschikbaar is.

Wat hebben we bereikt

Casusregie inburgering

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

In de bestuursafspraken van 26 augustus 2022 over de asielcrisis is afgesproken dat de gemeenten in 2022 vooruit zullen lopen op de huisvesting van statushouders in 2022. De taakstelling voor de huisvesting zal in 2023 verdubbelen. Deze statushouders vallen onder de nieuwe wet inburgering en aan hen moet een inburgeringstraject en begeleiding geboden worden. De verwachting is dat ook in 2024 de taakstelling nog hoog is doordat gezinsherenigers nog zullen nareizen. Voor de jaren na 2024 is nog onduidelijk wat de ontwikkelingen zijn. Een inburgeringstraject duurt 3 jaar. Dat betekent dat de extra capaciteit voor een langere periode noodzakelijk is.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Inburgeraars starten tijdig met een inburgeringsvoorziening en krijgen goede begeleiding, zodat zij zo snel mogelijk (economisch) zelfstandig worden.

Wat is er gebeurd

Sinds 2022 is de Wet inburgering 2021 van kracht. Deze wet geeft de gemeente een belangrijke rol in de uitvoering ervan. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor de begeleiding en ondersteuning van inburgeraars gedurende hun inburgeringstraject. Het opstarten van een inburgeringstraject valt samen met de taakstelling voor de huisvesting van statushouders binnen de gemeente. In 2023 hebben we actief ongeveer 48 inburgeraars begeleid die onder de Wet inburgering 2021 vallen en hen geholpen bij de start en monitoring van hun inburgeringstraject.

Wat hebben we bereikt

De casusregisseurs voor inburgering voeren binnen twee weken na verhuizing een brede intake uit en raadplegen ketenpartners zoals Vluchtelingenwerk en GR IJsselgemeenten. Volgens de wet moet de gemeente binnen 10 weken na inschrijving in de Basisregistratie Personen (BRP) een Persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) opstellen en registreren. Het PIP bevat alle relevante informatie over het inburgeringsaanbod dat geschikt is voor de betreffende inburgeraar. De casusregisseurs inburgering zijn verantwoordelijk voor deze taak, inclusief het aanmelden van inburgeraars en het monitoren van hun voortgang op taalscholen. In 2023 waren er ongeveer 48 lopende inburgeringstrajecten. We hebben een begeleidings- en ondersteuningsproces opgezet waarbij de inburgeraar wordt geholpen met taalonderwijs en te beginnen met het inburgeringstraject. Daarnaast houden we actief de voortgang bij door voortgangsrapportages van de taalschool en doormiddel van gesprekken. Het aantal inburgeringstrajecten neemt tot nu toe elk jaar toe vanwege de jaarlijkse stijging van de taakstelling voor de huisvesting van statushouders.

Speerpunten

Uitbreiding casusregie inburgering

Iedere inburgeraar heeft een casusregisseur die binnen 2 weken na verhuizing een start maakt met de begeleiding van de inburgeraar. We willen dat inburgeraars een goede begeleiding krijgen zodat eventuele knelpunten in de inburgering tijdig worden opgepakt. Dat betekent dat de casusregisseur tijd heeft om af te stemmen met taalaanbieders, IJsselgemeenten en Vluchtelingenwerk en kan doorverwijzen naar extra ondersteuning als dat nodig is.

Sinds 2022 hebben we te maken met de Wet inburgering 2021. In deze wet krijgt de gemeente een belangrijke, uitvoerende rol toebedeeld. De gemeente is verantwoordelijk voor de begeleiding en ondersteuning van de inburgeraars tijdens hun inburgeringstraject. Het starten van een inburgeringstraject valt samen met de taakstelling voor de huisvesting van statushouders binnen de gemeente. De casusregisseurs inburgering zorgen voor een brede intake binnen twee weken na verhuizing en overleggen met ketenpartners zoals Vluchtelingenwerk en IJsselgemeenten. De wet bepaalt dat de gemeente een Persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) moet registreren binnen tien weken na inschrijving BRP. In het PIP wordt alle relevante informatie vastgelegd omtrent het inburgeringsaanbod dat past bij de betreffende inburgeraar. De casusregisseurs inburgering zorgen hiervoor, melden de inburgeraars aan en monitoren de ontwikkeling. In 2023 zijn er ongeveer 48 lopende inburgeringstrajecten. Het aantal inburgeringstrajecten neemt tot nu toe ieder jaar toe in verband met de taakstelling voor de huisvesting van statushouders.

Wat hebben we bereikt

Toekomstbestendig zorg en welzijn

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Met gemeenten, inwoners, Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT), Welzijn, huisartsen en ziekenhuis slaan we de handen ineen. Met elkaar gaan we aan de slag met vraagstukken rond wonen, zorg en welzijn in het licht van de ouder wordende, potentiële zorgvragende inwoner van Krimpen aan den IJssel.

De samenhang en voortgang wordt bewaakt door een stuurgroep, waarin de verschillende partijen zijn vertegenwoordigd. Tevens worden hier de knelpunten opgepakt. Deze stuurgroep wordt ondersteund door een secretaris. Betrokken partijen komen tweemaal per jaar bij elkaar voor inspiratie, afstemming en ontmoeting. Voor dit proces hebben wij ondersteuning nodig van een secretaris en wordt aan de gemeente gevraagd hieraan een bijdrage te leveren. Hiervoor is echter geen ambtelijke capaciteit beschikbaar.

Na eerder gestarte initiatieven, is het de tijd om met elkaar focus, samenhang en voortgang te realiseren. Er is een concept-routekaart opgesteld waarin de ambities en acties beschreven zijn. Enerzijds op wijkniveau, dicht bij de inwoners. Hier worden wijkregisseurs voor aangesteld. Anderzijds wordt een aantal zaken wijk-overstijgend opgepakt door projectleiders.

Vanuit de routekaart 'Domeinoverstijgende samenwerking Wonen, Welzijn & Zorg in Krimpen aan den IJssel' wordt gewerkt met vijf themalijnen, te weten:

1. Preventie
2. Domeinoverstijgend samenwerken
3. Langer thuis wonen
4. Anders werken
5. Cliënt en Samenleving.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Inwoners kunnen langer zelfstandig thuis blijven wonen door het organiseren van toekomstbestendige zorg en welzijn. We investeren in preventie, zodat de zorg niet, of pas later, zwaar en complex wordt en zodat intensief met naasten wordt samengewerkt. Verder bevorderen we het welbevinden en een gezonde leefstijl van Krimpenaren door het domeinoverstijgend organiseren van toekomstbestendige zorg en welzijn.

Wat is er gebeurd

Vanuit Capelle en Krimpen Verbonden is de routekaart vastgesteld en deze wordt uitgevoerd. In onze gemeente zijn 2 wijkregisseurs van start gegaan. Wekelijks is er een overleg met alle wijkregisseurs en de projectleider betrokken bij Capelle en Krimpen Verbonden. Het doel hierbij is vooral om kennis en ervaring uit te wisselen, met elkaar mee te denken en elkaar te ondersteunen waar nodig. Als eerste prioriteit hebben de Krimpense wijkregisseurs de uitrol van valpreventie uitgevoerd en opgepakt.

QuaWonen is toegetreden tot de stuurgroep van Capelle en Krimpen Verbonden. De stuurgroep komt elke maand bijeen. Het netwerkberaad is eenmalig bijeen geweest.

Er heeft een publiciteitscampagne plaatsgevonden "Praat vandaag over morgen".

Wat hebben we bereikt

We hebben met de voorbereidingen en uitrol bereikt dat we in 2024 direct met Valpreventie kunnen starten. Valpreventie wordt breed ingezet, dus niet alleen een valpreventie cursus aanbieden, maar ook voeding, beweging en voorlichting krijgen een prominente plek in het geheel. Valpreventie wordt met diverse samenwerkingspartners opgezet zoals fysiotherapeuten, ergotherapeuten, diëtisten, Vegro, etc.

Wonen is een formeel onderdeel geworden van Capelle en Krimpen Verbonden. Hierdoor vindt er meer domein-overstijgende samenwerking plaats.

Door de publiciteitscampagne bereiden ouderen zich meer voor op het ouder worden en kunnen zij hierop anticiperen. Er zijn meer toereikende sociale verbindingen in de buurt, met als doel dat de buurt en buurtbewoners naar elkaar omkijken.

Speerpunten

De routekaart 'Domeinoverstijgende samenwerking Wonen, Welzijn & Zorg in Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel' uitvoeren

Wat hebben we bereikt

Zorg en Veiligheid

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Er is een groep inwoners met verminderde zelfredzaamheid. Deze inwoners lopen vast op verschillende gebieden in hun leven. Dit zorgt ervoor dat zowel zij, als de samenleving, problemen en overlast hebben op het snijvlak van zorg en veiligheid.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

We willen een werkstructuur bereiken waarin collega's en netwerkpartners uit het zorg-, sociaal-, en veiligheidsdomein samenwerken aan een domein-overstijgende, sluitende persoonsgerichte aanpak rondom kwetsbare inwoners.

Ter voorkoming van:

- Verslechtering van woon- en leefomgeving
- Incidenten in de openbare orde
- Inzet van specialistische hulpverlening zonder resultaat

Ter bevordering van:

- Collegiale consultatie
- Doorontwikkeling van de aanpak op specifieke thema's
- Verminderen van kwetsbaarheid in solistische taken

Wat is er gebeurd

We hebben in kaart gebracht op welke manieren we dienstverlening bieden aan kwetsbare inwoners. Vervolgens hebben we beschreven op welke wijze we dit kunnen verbeteren. Daarnaast hebben we onze nieuwe werkwijze voorgelegd aan de netwerkpartners in een conferentie Zorg en Veiligheid. Aan de hand daarvan zijn we gestart met het opstellen van nieuwe samenwerkingsafspraken.

Wat hebben we bereikt

We hebben een meldpunt Zorg en Veiligheid opgericht. We hebben onze werkprocessen aangepast zodat een verbeterde verbinding tussen het sociaal domein en veiligheid is ontstaan. We hebben nieuwe samenwerkingsafspraken opgesteld met partners uit het zorg-, sociaal-, veiligheids- en strafdomein.

Speerpunten

Oprichten meldpunt zorg & veiligheid

Inrichten van de ambtelijke werkstructuur rondom Zorg en Veiligheid door middel van extra regie op de werkstructuur, werkprocessen en samenwerking tussen het sociaal-, en veiligheidsdomein.

Het meldpunt Zorg en Veiligheid is per 01-07-2023 opgericht.

Op grond van welk beleid/afspraken handelen we

Binnen het Sociaal Domein is het beleidsplan Sociaal Domein ons kader.

- Regiovisie Huiselijk geweld en kindermishandeling
- Wet Inburgering 2021

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

We leggen verantwoording af via 'waar staat je gemeente':

- Onderwijs
- Gemeentelijke monitor sociaal domein

4.3 Individuele hulp

Individuele hulp

De gemeente verstrekt vanuit de maatwerkvoorzieningen (geïndiceerde zorg). Dit gebeurt als een inwoner geen mogelijkheden heeft om op eigen kracht, met hulp van het netwerk, of via een andere (voorliggende) voorziening, de zelfredzaamheid of participatie te handhaven of te verbeteren. Daarmee staat de eigen verantwoordelijkheid voorop en is de maatwerkvoorziening altijd aanvullend.

Wat hebben we bereikt

Specialistische jeugdhulp

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Met ingang van 2023 is de regionale jeugdhulp (met uitzondering van gesloten jeugdhulp) opnieuw aanbesteed. Zeven systeemaanbieders, zeven prestatieaanbieders (forensische zorg) en flexaanbieders zijn gecontracteerd. Er wordt minder regionale hulp ingekocht.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

We willen bereiken dat de overgang van regionale inkoop naar lokale inkoop goed verloopt. Geen kind mag tussen wal en schip geraken. Indien nodig organiseren we maatwerk.

Wat is er gebeurd

In 2023 is de nieuwe regionale inkoopssystematiek geïmplementeerd. Deze aanbesteding heeft ook geleid tot een gedeeltelijke overheveling van de lichtere vormen van zorg naar de gemeente.

Wat hebben we bereikt

Vanuit de KrimpenWijzer wordt voor de inzet van specialistische jeugdhulp gebruik gemaakt van de nieuwe gecontracteerde aanbieders. Deze overgang van de oude naar de nieuwe

systematiek is met de nodige ambtelijke inspanning voor de klanten soepel verlopen. Landelijk en dus ook in de regio en lokaal zien we nog steeds een doorlopende stijging van de kosten van zorg. Naast de landelijke hervormingsagenda is er in de regio gewerkt aan een pakket van maatregelen om dit tij te keren.

Speerpunten

Het goed verlopen van de overgang van regionaal naar lokale inkoop

De uitstroom vanuit de regionaal ingekochte dagprogramma's stagneert omdat er geen passend onderwijs beschikbaar is. Regionaal en lokaal ingekochte jeugdhulp sluiten nog niet goed op elkaar aan. We zijn in gesprek gegaan met de aanbieders en de samenwerkingsverbanden passend onderwijs, om met elkaar te zorgen voor een meer sluitend aanbod. Waar nodig hebben we maatwerk ingezet.

Wat hebben we bereikt

SROI beleid en uitvoering

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Krimpen aan den IJssel kent wel een – in de regio op elkaar afgestemd – SROI-beleid, maar schiet tekort in de uitvoering daarvan. Er bestaat regionale druk om, naast het beleid, ook de uitvoering eensgezind op te pakken en te bewaken. Dat leidt tot een bredere inzet van mensen met een beperking c.q. afstand tot de arbeidsmarkt, hetgeen op haar beurt weer leidt tot een vermindering van kosten voor bijstand c.a.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

Met deze inzet wil de gemeente bereiken dat wat beleidsmatig is vastgesteld, ook in de uitvoering daadwerkelijk wordt gehandhaafd. Meer concreet: we gaan bewaken dat koop-een aanbestedingscontracten waarin een SROI-verplichting is opgenomen ook werkelijk dienovereenkomstig worden uitgevoerd door de aannemende contractpartij.

Wat is er gebeurd

Het afgelopen jaar is het uniforme regionale social return beleid uit 2019 en de uitvoering geëvalueerd. Het eindresultaat biedt volop inspiratie en ambities om social return verder te brengen. Dit wordt vastgelegd in een vernieuwd regionaal social return beleid 2023 - 2027, arbeidsmarktregio Rijnmond.

Wat hebben we bereikt

Met de aankomende vaststelling van het vernieuwde regionale social return beleid, hebben we voor het bereiken van handhaving in de uitvoering van de SROI-verplichting actieve inzet nodig. In 2023 heeft dit nog niet geleid tot een actieve aanpak. In 2024 zullen we door middel van het aanstellen van een projectleider die zich richt op duurzame uitstroom uit de Participatiewet ook het monitoren van de naleving van de SROI-verplichting verder vormgeven.

Speerpunten

Bevorderen arbeidsparticipatie

Door een consequente en strakke uitvoering op het regionaal vastgestelde SROI-beleid bevorderen we het deelnemen aan het arbeidsproces voor mensen met een beperking c.q. een afstand tot de arbeidsmarkt.

Om maximale arbeidsparticipatie te stimuleren is social return (SR) door de overheid in het leven geroepen en maakt de SR-verplichting in Krimpen aan den IJssel deel uit van aanbestedingen. In de arbeidsmarktregio Rijnmond werken wij actief samen. En we hebben de afgelopen periode het tweede uniforme regionale social return beleid uit 2019, en de uitvoering met de deelnemende gemeenten, geëvalueerd. Vanaf 2024 zal het toezicht op de naleving van de social return-verplichting verder worden ontwikkeld met de inzet van een projectleider die zich specifiek richt op duurzame uitstroom uit de Participatiewet.

Harmoniseren aanpak in regio

In regioverband hebben gemeenten met elkaar afspraken gemaakt over harmonisatie van SROI-beleid. Als volgende stap zetten we nu in op harmonisatie van uitvoering van dat beleid.

Regionaal beleid social return 2023 - 2027, arbeidsmarktregio rijnmond wordt vastgesteld om regionale aanpak te harmoniseren.

Wat hebben we bereikt

Wijzigingen Participatiewet

Wat was er aan de hand (begroting 2023)

Met ingang van 2023 zal de Participatiewet naar verwachting op een aantal punten wijzigen. Dit is een gevolg van de uitvoering 'het Breed Offensief': een manier om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen. Eind september 2022 stemt de eerste kamer over de wetwijzigingen.

Daarnaast heeft de minister laten weten dat zij voornemens is om de Participatiewet op een aantal punten te wijzigen naar aanleiding van de beleidsanalyse "De Participatiewet in balans". Het gaat met name om meer eenvoud en menselijke maat in een wet die op sommige onderdelen als "hard" wordt omschreven.

In het bestuursakkoord is opgenomen dat wetten beoordeeld worden op eenvoud, menselijke maat en uitvoerbaarheid en waar nodig worden verbeterd.

Wat wilden we bereiken (begroting 2023)

We willen bereiken dat de wetwijzigingen zo snel mogelijk worden verwerkt in verordeningen, beleidsregels en in de uitvoering.

Wat is er gebeurd

Het wetsvoorstel Breed Offensief Participatiewet is op 29 november 2022 door de Eerste Kamer aanvaard als voorloper op de Participatiewet in Balans. Het Breed Offensief is een brede agenda om de arbeidsmarktkansen voor mensen met een arbeidsbeperking te vergroten. Het Breed Offensief hield tevens een verordening plicht voor gemeenten in per 1 juli 2023. Daarmee is de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Krimpen aan den IJssel afgelopen jaar aangepast alsmede de daarbij behorende Nadere regels.

Wat hebben we bereikt

De belangrijkste wijziging biedt zowel de (aspirant) werkgever als de (aspirant) werknemer de mogelijkheid om bij de gemeente een voorziening aan te vragen. In de nieuwe Re-integratieverordening is deze wijziging verwerkt. De wijziging geeft geen verandering in het aanbod van voorzieningen voor mensen uit de doelgroep. De voorzieningen zoals bijvoorbeeld jobcoaching, de participatieplaats, beschut werk en werkstage waren al onderdeel van de huidige Re-integratieverordening. Daarnaast is de hoogte van de uitstroompremie aangepast en wordt deze breder toegekend. De uitstroompremie is een financiële stimulans en ondersteuning die wordt aangeboden aan mensen die uit de Participatiewet stromen.

Speerpunten

Het zo snel mogelijk verwerken van de wetswijzigingen in verordeningen, beleidsregels en in de uitvoering

Op grond van welk beleid/afpraak handelen we?

Binnen het Sociaal Domein is het beleidsplan Sociaal Domein ons kader.

- Verordeningen met betrekking tot de Jeugdwet
- De verordening en uitvoeringsregels met betrekking tot het leerlingenvervoer
- Verordeningen met betrekking tot de Wmo
- Regionaal Beleidsplan Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen 2022-2026
- De verordeningen en nadere regels met betrekking tot de Participatiewet
- De gemeenschappelijke regeling IJsselgemeenten
- De gemeenschappelijke regeling Promen
- De gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond
- De gemeenschappelijke Regeling Beschermd Wonen
- De verordening Voorzieningenfonds
- Regionaal social return beleid 2023 - 2027, arbeidsmarktregio Rijnmond

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af?

- Gemeentelijke monitor sociaal domein
- Sturingsanalyse arbeidsparticipatie
- Kwartaalrapportages Sociale Zaken IJsselgemeenten
- Rapportages GR Promen
- Kwartaalrapportages Sociale Zaken IJsselgemeenten
- Bestuursrapportages GR Jeugdhulp Rijnmond

Op grond van welk beleid/afpraak handelen we?

Binnen het Sociaal Domein is het beleidsplan Sociaal Domein ons kader.

- Actieplan inburgering 2021-2022
- Actieprogramma Mantelzorg
- Actieprogramma Vrijwilligerswerkbeleid
- Actieprogramma Dementievriendelijke gemeenschap
- Integraal plan van aanpak GALA

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af?

- Jeugd en jeugdhulpverlening
- Kwartaalrapportage inburgering
- Onderwijs
- Gemeentelijke monitor sociaal domein
- Gezondheid in kaart (rapportage GGD Rotterdam-Rijnmond (2018-2021))
- Jaarrapportage vroegsignalering schulden (Q1)

Wat heeft het gekost?

Sociaal domein	Begroting 2023	Begroting na wijziging	Rekening 2023
Lasten			
Preventie	2.534	3.016	2.805
Basishulp	3.037	3.014	2.785
Individuele hulp	33.556	36.892	36.672
- Jeugd	10.333	11.781	11.490
- Participatie	14.876	17.430	17.271
- WMO	8.347	7.681	7.912
Totaal lasten	39.127	42.922	42.263
Baten			
Preventie	54	1.655	1.597
Basishulp	241	260	250
Individuele hulp	8.445	9.471	9.950
- Jeugd	129	552	766
- Participatie	7.977	8.527	8.784
- WMO	338	392	401
Totaal baten	8.740	11.387	11.798
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-30.387	-31.536	-30.465
Resultaatbestemming		1.355	1.355
Gerealiseerd resultaat	-30.387	-30.180	-29.109

Incidentele posten	Lasten 2023	Baten 2023	Reserve-mutaties
Sociaal domein			
Specifieke uitkering IZA		1.257	
Afrekening TOZO 2022		-81	
KOTA verantwoording	584	584	
Energietoeslag 2023	1.547	1.490	
Uitvoering motie mantelzorgondersteuning 2023	90		-90
Energiearmoede	404		-707
Vaststelling subsidies 2022	-265		
Totaal Sociaal domein	2.360	3.249	-797

Verschillenanalyse per beleidsthema

Thema	Toelichting op verschil bij afwijking > € 50.000	Afwijking x € 1.000	Voordeel / nadeel
Lasten programma 4 Sociaal domein			
Preventie	<p>Er is sprake van een onderbesteding op het gratis OV voor minima van € 41.000. Er heeft een verrekening in 2023 plaatsgevonden over de reiskosten van 2021/2022. De kosten zijn lager uitgevallen dan vooraf verwacht. Onder andere door de coronapandemie.</p> <p>Wij hebben een specifieke uitkering GALA (gezond en Actief Levenakkoord) ontvangen. Voor een aantal (deels nieuwe) onderdelen binnen deze uitkering is in 2023 sprake van onderbesteding, zoals de onderdelen aanpak overgewicht, valpreventie en regionale aanpak preventie. Dat komt doordat deze uitkering pas in april 2023 is versterkt. Het gaat om een bedrag van € 84.000. Een deel van deze middelen mag overigens worden meegenomen naar 2024.</p> <p>De budgetsubsidie aan het CJG is in 2023 lager uitgevallen dan begroot wat zorgt voor een voordeel van € 23.000. In 2023 waren er lagere kindaantallen, waardoor de subsidieaanvraag lager was.</p> <p>Uit de afrekening 2023 van de GGD blijkt dat de kosten voor inspecties van kinderdagverblijven € 20.000 lager zijn dan begroot.</p> <p>Het restant van € 42.000 betreft een groot aantal kleine verschillen, zoals een budget voor projectsubsidies collectieve GGZ van € 7.000 wat niet volledig is uitgegeven en € 14.000 lagere kosten voor onderhoud en verduurzaming van gemeentelijk vastgoed (UMAM-gebouw).</p>	211	voordeel
Basishulp	<p>Bij de kosten die vallen onder de wet inburgering heeft een verschuiving plaatsgevonden tussen het thema basishulp en het thema individuele hulp ten opzichte van de begrote budgetten. Dit resulteert in een voordeel van € 138.000 op dit thema. Daarnaast zijn ook de kosten voor stichting Vluchtelingenwerk € 16.500 lager uitgevallen dan begroot.</p> <p>Het budget van de Krimpenwijzer is niet volledig benut, wat zorgt voor een voordeel van € 40.000, waarvan € 35.000 kan worden verklaard door lagere inhuurkosten voor cliëntondersteuning.</p> <p>Ook voor het Krimpen sociaal team zijn de gemaakte kosten voor inhuur € 12.000 lager dan begroot.</p> <p>Het restant van € 22.500 wordt veroorzaakt door overige kleine verschillen.</p>	229	voordeel
Individuele hulp	<p>Aan het einde van 2023 zijn het aantal BUIG dossiers gestegen waardoor de uitkeringslasten zijn toegenomen met € 300.000. De kosten voor de bijzondere bijstand zijn € 168.000 lager als begroot doordat o.a. de kosten van bewindvoering en de collectieve verzekering lager zijn uitgevallen. De te verwachte kosten voor de regeling energietoeslag 2023-2024 waren volledig geraamd in 2023. Het restant budget wordt overgeheveld naar 2024 omdat deze regeling nog doorloopt in 2024. Dit resulteert in een voordeel van € 246.000 in 2023. Vanuit het actieplan armoede 2023 is er budget beschikbaar gesteld voor uitkering van energietoeslag voor huishoudens met een slecht energielabel met een inkomen tussen de 120% en 130%. Met het doorlopen van de regeling energietoeslag tot de zomer 2023 wordt het restant budget van € 96.000 overgeheveld naar 2024. Het overige bedrag wordt verklaard door diverse kleine verschillen.</p>	220	voordeel
Baten programma 4 Sociaal domein			
Preventie	<p>Wij hebben een specifieke uitkering GALA (gezond en Actief Levenakkoord) ontvangen. Deze is budgetneutraal verwerkt. Doordat deze pas laat is verstrekt is er sprake van een onderbesteding. Naar verwachting moeten we op basis van de SiSa verantwoording 2023 een bedrag van € 32.000 terugbetalen aan het Rijk. Een bedrag van € 25.000 mogen we meenemen naar 2024. Daarom is een bedrag van € 57.000 naar de balans geboekt, wat zorgt voor een nadeel.</p>	-58	nadeel
Basishulp		-10	nadeel
Individuele hulp	<p>De kosten voor de BUIG zijn in 2023 hoger uitgevallen dan verwacht, daardoor komen we in aanmerking voor een vangnetuitkering. Dit zorgt voor € 155.000 hogere baten dan begroot.</p> <p>Voor de SiSa 2021 en 2022 zijn diverse afrekeningen ontvangen welke leiden tot een voordeel van € 40.000.</p> <p>Voor de kinderopvangtoeslagaffaire hebben we meer kosten gemaakt dan begroot, deze kosten kunnen we ook declareren wat leidt tot hogere baten van € 186.000.</p> <p>Het definitieve budget wet inburgering 2023 is € 54.000 hoger dan het voorlopig budget.</p> <p>Het restant betreft kleine verschillen binnen het thema.</p>	480	voordeel

Indicatoren

De ingevulde gegevens bevatten geen streefwaarden, maar betreffen de meest actuele gerealiseerde waarden. In de kolom jaartal staat aangegeven uit welk jaar de gerealiseerde waarden komen.

In de kolom 'Begroting 2023' ziet u de gepresenteerde waarden van de begroting 2023. Het is mogelijk dat deze waarden nadien nog zijn geactualiseerd door de bron.

Basisset indicatoren programma Sociaal domein	Jaarrekening 2023	Jaartal	Begroting 2023	Jaartal	Bron
% kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	6,0%	2022	5,0%	2020	Waarstaatjegemeente
Netto arbeidsparticipatie	73,6%	2023	68,5%	2020	Waarstaatjegemeente
% werkloze jongeren in de leeftijd van 16-22 jaar	1,0%	2022	2,0%	2020	Waarstaatjegemeente
Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners	292,10	2023	335,60	2021	Waarstaatjegemeente
Het aantal lopende reïntegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	268,4	2023	266,2	2020	Waarstaatjegemeente
% Jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp	16,7%	2023	18,9%	2021	Waarstaatjegemeente
% Jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming	1,0%	2023	1,5%	2021	Waarstaatjegemeente
% Jongeren met jeugdreclassering in de leeftijd van 12-23 jaar	0,2%	2022	0,2%	2021	Waarstaatjegemeente
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement per 10.000 inwoners	580	2023	630	2021	Waarstaatjegemeente
% Werkelozen ten opzichte van de beroepsbevolking	3,2%	2023	3,4%	2020	Waarstaatjegemeente
% Huishoudens met een bijstandsuitkering	4,3%	2023	4,3%	2021	Waarstaatjegemeente

Lokale indicatoren programma Sociaal domein	Jaarrekening 2023	Jaartal	Begroting 2023	Jaartal	Bron
Het percentage inwoners dat zich belemmerd voelt in zijn of haar dagelijkse activiteiten door het geven van zorg aan een hulpbehoevende naaste	34%	2023	32%	2021	Burgerpeiling
Vaccinatiegraad	75,3%	2022	78,7%	2021	Jaarverslag CJG Rijnmond
Melding partnergeweld	85	2022	70	2021	Waarstaatjegemeente
Meldingen kindermishandeling	80	2022	80	2021	Waarstaatjegemeente
Verward gedrag: crisismaatregelen	4	2023	5	2021	Khonraad
% aantal meldingen bij Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR)	222	2023	156	2021	Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR)
Bereikbaarheid Krimpenwijzer ("Ik wist waar ik moest zijn met mijn hulpvraag")	85%	2022	80%	2021	Waarstaatjegemeente / KTO
Door de dienstverlening die ik vanuit KrimpenWijzer/Krimpens Sociaal Team heb gekregen heb ik een betere kwaliteit van leven	78%	2022	78%	2021	Waarstaatjegemeente/ KTO
Klantwaardering dienstverlening GR IJsselgemeenten	7,8	2022	7,3	2021	GR IJsselgemeenten
Inwoners van 70 jaar en ouder die zelfstandig wonen; per 1000 inwoners	962	2023	964	2021	Waarstaatjegemeente
Aantal mantelzorgers bekend bij Krimpenwijzer	535	2023	580	2021	Waarstaatjegemeente / KTO
Aantal meldingen schuldhulpbemiddelen GR IJsselgemeenten	27	2023	37	2021	GR IJsselgemeenten
% Huishoudens zonder voorzieningen	77%	2022	77%	2021	Waarstaatjegemeente
Huishoudens met 1 t/m 5 voorzieningen	2.855	2022	2.835	2021	Waarstaatjegemeente
Huishoudens met 6 of meer regelingen	195	2022	185	2021	Waarstaatjegemeente
Huishoudens met Wmo voorzieningen	1.775	2022	1.770	2021	Waarstaatjegemeente

Middelen

Overhead

Inleiding

Dit hoofdstuk biedt inzicht in de overhead van de gemeente Krimpen aan den IJssel. De programma's bevatten alleen de lasten en baten van het primaire proces.

De overheadkosten die we toerekenen aan investeringen en grondexploitaties verantwoorden we in eerste instantie op overhead en belasten we vanuit daar door. Daarbij hanteren we een vaste opslag per formatieplaats. Deze berekenen we door alle overhead om te slaan over de direct toerekenbare formatie.

In overhead zijn diverse onderdelen opgenomen, op basis van de definitie zoals deze door het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is gegeven. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

- Directe kosten rekenen we zoveel mogelijk direct toe aan de betreffende taakvelden.
- Ondersteunende taken zijn niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product en behoren daarom tot de overhead. Wanneer we deze ondersteunende taken uitbesteden, behoren de uitbestedingskosten bedrijfsvoering tot de overhead (bijvoorbeeld uitbesteding ICT).
- De positionering van een functie binnen de organisatie heeft geen invloed op de beoordeling of er sprake is van overhead.

Voor het inzicht in de opbouw van de overheadkosten wordt een onderverdeling van de overhead gemaakt in personele en niet- personele lasten. De verdeling wordt gemaakt voor de verschillende onderdelen van de overhead, zoals bestuursondersteuning, financiën, HR, informatiebeheer, facilitaire zaken, juridische zaken en communicatie. Voor huisvesting en ICT is uitsluitend sprake van niet-personele lasten.

Wat heeft het gekost?

Overhead	Begroting 2023	Begroting na wijziging	Rekening 2023
Lasten			
Personele lasten	5.768	6.067	6.264
Niet personele lasten	5.324	5.689	5.689
Totaal lasten	11.092	11.756	11.953
Baten			
Personele baten			
Niet personele baten	327	372	338
Totaal baten	327	372	338
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-10.765	-11.384	-11.614
Resultaatbestemming	432	616	616
Gerealiseerd resultaat	-10.333	-10.768	-10.998

Incidentele posten	Lasten 2023	Baten 2023	Reserve-mutaties
Overhead			
Toekomstfonds	15		-65
Implementatie omgevingswet	105		-143
Restyling website en huisstijl	37		-32
Totaal Overhead	157		-240

Verschillenanalyse per beleidsthema

Thema	Toelichting op verschil bij afwijking > € 50.000	Afwijking x € 1.000	Voordeel / nadeel
Lasten			
Overhead			
Overhead	De post dubieuze debiteuren is verhoogd met € 82.000, daarnaast zijn de lasten aan het Raadhuisplein 2 hoger dan geraamd. Dit komt door hogere energielasten € 57.000. Tevens is er sprake van een nog te betalen post aan de GR IJsselgemeenten (€ 56.000), welke niet was geraamd.	-196	nadeel
Baten			
Overhead			
Overhead		-34	nadeel

Indicatoren

De ingevulde gegevens bevatten geen streefwaarden, maar betreffen de meest actuele gerealiseerde waarden. In de kolom jaartal staat aangegeven uit welk jaar de gerealiseerde waarden komen.

In de kolom 'Begroting 2023' ziet u de gepresenteerde waarden van de begroting 2023. Het is mogelijk dat deze waarden nadien nog zijn geactualiseerd door de bron.

Basisset indicatoren Overhead	Jaarrekening 2023	Jaartal	Begroting 2023	Jaartal	Bron
Formatie in fte per inwoner x 1.000	6,05	2023	5,68	2021	Eigen berekening
Bezetting in fte per inwoner x 1000	5,79	2023	5,42	2021	Eigen berekening
Apparaatskosten per inwoner	714,17*	2023	657,88*	2021	Eigen berekening
Externe inhuur als % van totale kosten loonsom	21,11%	2023	2,50%	2021	Eigen berekening
Overhead als % van totale lasten	11,31%	2023	11,31%	2021	Eigen berekening

*Er heeft een verbetering van de toerekeningssystematiek van de apparaatskosten plaatsgevonden bij het opstellen van de begroting 2024. Om een reële weergave van de ontwikkeling van de apparaatskosten te tonen, is er een herijking in de berekening voor de begroting 2023 doorgevoerd, welke tevens is toegepast voor de jaarrekening 2023.

Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

In dit hoofdstuk zetten we de algemene dekkingsmiddelen, de heffing voor de vennootschapsbelasting en de post onvoorzien op een rij. Er bestaat een onderscheid tussen algemene en specifieke dekkingsmiddelen. De algemene dekkingsmiddelen zijn middelen die vrij zijn aan te wenden. De besteding van deze inkomsten is niet aan een bepaald programma gebonden. De algemene dekkingsmiddelen vormen de financiële dekking van de negatieve financiële saldi van de programma's. De algemene dekkingsmiddelen beslaan voor meer dan de helft van de totale baten van de gemeente en de belangrijkste daarvan zijn:

- uitkering uit het gemeentefonds
- inkomsten uit de onroerendezaakbelastingen (OZB)
- inkomsten uit dividend

De uitkering uit het gemeentefonds is de grootste bron van gemeentelijke inkomsten. Eigen inkomsten als de OZB vormen slechts een beperkt deel van de totale baten.

Algemene dekkingsmiddelen

In de rekening zijn de volgende algemene dekkingsmiddelen opgenomen:

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2023	Begroting na wijziging	Rekening 2023
Lokale heffingen			
OZB gebruikers	978	978	958
OZB eigenaren	3.934	3.930	3.933
OZB eigenaren niet-woningen	1.292	1.292	1.307
WOZ	-247	-267	-259
Algemene uitkering	55.519	58.229	58.111
Dividend	153	245	245
Deelnemingen			
Saldo van de financieringsfunctie	3	72	22
Overige algemene dekkingsmiddelen	-57	-57	-33
Vennootschapsbelasting	-4	-4	-3
Onvoorzien			
Stelposten	-1.250		
Algemene dekkingsmiddelen	60.321	64.419	64.281

Structurele reservemutaties	Reserve	Begroting 2023	Rekening 2023
Algemene dekkingsmiddelen			
Vrijval obv rentevoordeel	Overrente	-207	-207
Totaal Algemene dekkingsmiddelen		-207	-207

Lokale heffingen

Voor een uitgebreidere toelichting en overzicht op de lokale heffingen verwijzen we naar paragraaf A. Lokale Heffingen.

Uitkering Gemeentefonds

De gemeente Krimpen ontving in het uitkeringsjaar 2023 in totaal een bedrag van ruim € 58 miljoen aan uitkeringen uit het gemeentefonds. Dit bedrag bestaat uit de uitkering voor het jaar 2023 (€ 53,8 miljoen), de integratie uitkeringen voor participatie (€ 2,2 miljoen) en een aantal overige decentralisatie- en integratie uitkeringen (€ 2,1 miljoen). Daarnaast werd een klein bedrag aan verrekeningen over eerdere jaren ontvangen.

Inkomsten van het Rijk op basis van Specifieke Uitkeringen worden verantwoord in de betreffende programma's.

Dividenden

De dividenden worden ontvangen van Stedin (€ 163.000) en de BNG (€ 82.000). Het dividend van Stedin betreft voor € 78.000 het verwachte dividend over 2023 vanwege de cumulatief preferente aandelen. Het resterende deel is het dividend over het boekjaar 2022 dat in 2023 is uitgekeerd. Het dividend van de BNG heeft volledig betrekking op in 2023 uitgekeerd dividend over het boekjaar 2022.

Saldo van de financieringsfunctie

Dit betreft het saldo van het taakveld treasury. Door de verplichte toerekening van de rente aan programma's vindt plaats op basis van de omslag rente. Dit leidt tot een saldo.

Bovendien is in 2023 een nieuwe lening afgesloten en zijn vervolgens liquiditeiten kortdurend uitgezet. In paragraaf D Financiering wordt dit nader toegelicht.

Vennootschapsbelasting (vpb)

De Belastingdienst is van mening, dat de reclameopbrengsten bij abri's en aan lantaarnpalen een ondernemersactiviteit is en als zodanig onder de vpb valt. Gelet op de voor Krimpen geringe (financiële) impact ligt het niet voor de hand hiertegen een procedure op te starten. Net als in voorgaande jaren heeft de gemeente deze belastingaangifte afgewikkeld.

Onvoorzien

De post onvoorzien is volgens het Besluit Begroting en Verantwoording een verplicht onderdeel van de begroting, maar de gemeente Krimpen aan den IJssel heeft deze op basis van de notitie Begrotingsruimte vastgesteld op € 0 per inwoner. De begrotingswijzigingen verrekenen we met de beschikbare begrotingsruimte (het geprognosticeerde begrotingsresultaat).

Verschillenanalyse per programma

Thema	Toelichting op verschil bij afwijking > € 50.000	Afwijking x € 1.000	Voordeel / nadeel
Lasten Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien			
Algemene middelen	Het saldo van rentebaten en -lasten is lager geworden dan begroot. De rentetoerekening is daardoor ook lager op basis van nacalculatie (zie ook paragraaf D financiering).	-425	nadeel
Baten Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien			
Algemene middelen	Nadeel van € 118.000 op de algemene uitkering (decembercirculaire) en een voordeel op treasury van € 380.000 vanwege hogere rente schatkistbankieren en kortdurende uitzettingen.	286	voordeel

Op grond van welk beleid/afpraak handelen we?

- Nota lokale heffingen 2019
- Belastingverordeningen
- Financiële verordening gemeente Krimpen aan den IJssel
- Nota reserves en voorzieningen
- Notitie Begrotingsruimte

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af?

- Begrotingswijzigingen (in principe elke raadsvergadering)
- Jaarrekening (voor 15 juli t+1)

Paragrafen

Paragraaf A Lokale heffingen

Inleiding

Bij lokale heffingen gaat het om inkomsten die verkregen worden op grond van publiekrechtelijke regels. Dit zijn voornamelijk belastingen, heffingen en retributies die de overheid heft op grond van wettelijke bepalingen.

In onze gemeente worden de volgende heffingen opgelegd:

- onroerende zaakbelastingen (ozb)
- afvalstoffenheffing
- rioolheffing
- haven- en marktgelden
- lijkbezorgingsrechten
- leges, waaronder de leges voor de omgevingsvergunning

Als uitgangspunten voor 2023 hebben de Nota Lokale heffingen 2019 en de Kadernota 2023 gediend. Deze uitgangspunten zijn vertaald in de Begroting 2023, concreet in de ramingen die voor 2023 en volgende jaren tot stand zijn gekomen.

Ontwikkelingen 2023

Lokale heffingen

Het beleidsmatig kader voor de gemeentelijke belastingen en heffingen is verwoord in de 'Nota lokale heffingen'. In april 2019 is de Nota Lokale heffingen 2019 vastgesteld. In deze nota zijn voor de diverse kostendeckende heffingen en retributies bandbreedtes vastgelegd.

Bij de begroting 2023 zijn deze heffingen en retributies binnen deze bandbreedten geraamd. In 2023 is als ozb-opbrengst het volume uit 2022 geraamd en verhoogd met de reguliere gebiedsuitbreiding. Daarnaast vond een inflatiecorrectie plaats van het ozb-volume. Dit alles leidde tot een verhoging van het ozb-volume van 4%.

Wet Waardering Onroerende Zaken

Jaarlijks wordt de waardering in het kader van de wet WOZ uitgevoerd. Het sluitstuk vormt de WOZ-waarde aan elke belanghebbende, die wordt bekend gemaakt in de vorm van een beschikking. In februari 2023 heeft vrijwel elke belanghebbende van een object de nieuwe waarde ontvangen en zijn de aanslagen voor de onroerende zaakbelastingen 2023 opgelegd.

Bezwaar- en beroepschriften WOZ

Er werden in 2023 globaal 650 bezwaarschriften ontvangen tegen de WOZ-beschikking (2022 nog ca 300 bezwaarschriften). In totaal 5 % van het totaal aantal beschikte objecten. Het landelijk bezwaarpercentage bedroeg in 2023 7,2 %. Deze enorme toename is vooral te verklaren door de enorme aandacht voor dit onderwerp. Met name veroorzaakt door de reclame gemaakt door het groeiende aantal commerciële bezwaarbureaus.

Van de ontvangen bezwaarschriften werd ongeveer 17 % toegekend. Een veel lager percentage dan voorheen (40%). De conclusie lijkt gerechtvaardigd dat door alle toegenomen aandacht mensen eerder geneigd zijn om bezwaar in te dienen onder het motto: 'niet geschoten is altijd mis'.

No cure no pay bedrijven

Een belangrijke ontwikkeling bij de bezwaarschriften is de toename van het aantal ingediende bezwaar- en beroepschriften door zogenaamde 'no cure no pay' bedrijven. In 2023 werden ruim 300 bezwaarschriften ingediend door een dergelijk bedrijf. Bij honorering van het bezwaarschrift leidt dit tot een proceskostenvergoeding op basis van het Besluit proceskosten bestuursrecht (Bpb). Deze ligt vaak vele malen hoger dan de belastingteruggave voor de inwoner. De bewoners profiteren hier dus niet van. Terwijl de regeling is bedoeld als kostenvergoeding voor de burger. Het voeren van een procedure tegen een WOZ-beschikking lijkt op deze manier te zijn ingegeven door een verdienmodel. Ondanks de enorme toename van het aantal bezwaarschriften zijn deze binnen de daarvoor wettelijk vastgestelde termijn afgedaan. Tot op heden is er tegen circa 50 gevallen tegen de uitspraak op het bezwaarschrift beroep aangetekend bij de rechtbank. Dit betekent eveneens een flinke toename (2022: 20 gevallen) In vrijwel alle gevallen is beroep aangetekend door een no cure no pay bedrijf.

Per 1 januari 2024 is de wetgeving gewijzigd om de uitwassen van no cure - no pay aan te pakken. Met ingang van 1 januari 2024 is de wet Herwaardering proceskostenvergoedingen WOZ en bpm in werking getreden. Daardoor zijn de proceskostenvergoeding die betaald worden bij gehonoreerde bezwaar- en beroepsprocedures tegen WOZ-waarden verlaagd en worden deze vergoedingen altijd uitbetaald aan belanghebbenden.

Het toezichthoudende orgaan betreffende de wet WOZ, de Waarderingskamer, heeft in 2021 onze gemeente beoordeeld. Deze beoordeling betrof de processen van de administratie, de marktanalyse en de waardebepaling. De kwalificatie van de procesgang binnen onze gemeente is als 'goed' gewaardeerd.

Omgevingswet

Met ingang van 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Het jaar 2023 is gebruikt om de legesverordening hierop voor te bereiden. De legesverordening is met ingang van 1 januari 2024 hierop aangepast.

Werkelijke inkomsten

Hieronder volgt een overzicht van de diverse heffingen, in de overzichten van de kostendekking is naast de werkelijke lasten, baten en kostendekking ook de kostendekking uit de begroting weergegeven. In de rekening 2023 zijn de volgende opbrengsten verantwoord:

Onroerende zaakbelastingen

	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Onroerendezaakbelasting			
> ozb gebruikers	929	978	958
> ozb eigenaren	5.066	5.291	5.310

Overzicht baten en lasten

Conform artikel 10 BBV wordt vanaf de begroting 2017 in de paragraaf lokale heffingen een overzicht van baten en lasten opgenomen voor de heffingen waarbij sprake is van het verhalen van kosten. In de volgende onderdelen volgt een overzicht van de diverse heffingen waarbij sprake is van het verhalen van de kosten.

Afvalstoffenheffing

In de Nota Lokale heffingen 2019 is voor de afvalstoffenheffing een bandbreedte van kostendekking vastgesteld van een percentage tussen de 90% en 100%. In de begroting 2023 is gekozen voor maximale kostendekking. Om in 2023 de kostendekking op 100% te houden volstaat een verhoging van de afvalstoffenheffing van 2,6%. De directe kosten behorende bij het taakveld afval werden voor 100% toegerekend aan de heffing. Straatvegen is een activiteit die indirect een bijdrage levert aan de afvalexploitatie, hiervan wordt 25% van de kosten toegerekend.

In Krimpen aan den IJssel hangt het tarief af van de omvang van de huishoudens. Voor 2023 bedraagt het tarief onderscheid tussen één- of meerpersoonshuishoudens ruim 71 euro.

Dit alles geeft het volgende beeld.

	jaarrekening 2023			begroting 2023
	lasten	baten	kostendekking	kostendekking
			g	g
Afvalstoffenheffing	5.652	5.338	95%	100%

Geconstateerd kan worden dat bij de afvalstoffenheffing de kostendekking lager is dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere lasten in verband met hogere verwerkingskosten van afval.

Rioolheffing

Bij de Nota Lokale heffingen 2019 is voor de rioolheffing een bandbreedte van kostendekking afgesproken tussen de 90% en 100% dekking. In de begroting 2023 is gekozen voor maximale kostendekking. Om in 2023 de kostendekking op 100% te houden moet de rioolheffing met 4,4% worden verhoogd. 0,4% hoger dan de index van 4%. Daarmee komt de kostendekking op 100%. De directe kosten behorende bij het taakveld riolering worden voor 100% toegerekend aan de heffing. Daarnaast wordt bij de berekening van de kosten voor straatvegen en onkruidbestrijding 25% toegerekend aan de riooexploitatie en 20% aan het onderhoud aan binnenwater en beschoeiing.

In Krimpen geldt het beleid waarbij sprake is van een rioolheffing in de vorm van een aansluitrecht voor de eigenaar en een afvoerrecht voor de gebruiker.

Dit alles geeft het volgende beeld over 2023.

	jaarrekening 2023			begroting 2023
	lasten	baten	kostendekking	kostendekking
			g	g
Rioolheffing	3.707	3.802	103%	100%

Geconstateerd kan worden dat bij de rioolheffing de kostendekking hoger is dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere lasten in verband met het langer doorlopen van investeringsprojecten. De overdekking van circa € 95.000 is toegevoegd aan de egalisatiereserve riolering.

Havengelden

In de Nota Lokale heffingen 2019 is besloten dat voor de kostendekking van de havengelden een bandbreedte zal worden gehanteerd van een percentage tussen de 75% en 100%. Toepassing van een index van 4% zou voldoende moeten zijn om de kostendekking binnen deze bandbreedte te houden.

Een overzicht van de lasten en batens in 2023 leidt tot het volgende overzicht.

	jaarrekening 2023			begroting 2023
	lasten	batens	kostendekking	kostendekking
			g	g
Haven	116	66	57%	80%

Geconstateerd kan worden dat bij de havengelden de kostendekking lager is dan is begroot. Dit wordt veroorzaakt door hogere energielasten en waterverbruik.

Marktgeden

In de Nota Lokale heffingen 2019 is besloten dat voor de kostendekking van de marktgeden een bandbreedte zal worden gehanteerd van een percentage tussen de 80 en 100%.

Toepassing van een index van 4% zou voldoende moeten zijn om de kostendekking binnen deze bandbreedte te houden.

Een overzicht van de lasten en baten in 2023 leidt tot het volgende overzicht.

	jaarrekening 2023			begroting 2023
	lasten	baten	kostendekking	kostendekking
			g	g
Markt	57	34	59%	95%

Geconstateerd kan worden dat bij de marktgeden de kostendekking lager is dan is begroot. Dit wordt veroorzaakt door hogere onderhoudslasten van de markt.

Lijkbezorgingsrechten

In de Nota Lokale heffingen 2019 is voor de lijkbezorgingsrechten een bandbreedte in kostendekking vastgesteld tussen de 70% en 80%. In de begroting 2023 is gekozen voor de bovenkant van deze bandbreedte. Daarnaast is in het bestuursakkoord de keuze gemaakt om een extra verhoging van de kostendekking van 5% toe te passen. Toepassing van deze verhoging brengt de kostendekking in 2023 op 85%.

Een overzicht van de lasten en baten in 2023 leidt tot het volgende overzicht.

	jaarrekening 2023			begroting 2023
	lasten	baten	kostendekking	kostendekking
			g	g
Lijkbezorging	774	499	65%	85%

Geconstateerd kan worden dat bij de lijkbezorgingsrechten de kostendekking lager is dan is begroot. Dit wordt veroorzaakt door lagere lijkbezorgingsrechten dan begroot.

Legesverordening

Met de beleidslijn, welke bij de bepaling van de leges wordt gehanteerd, is een integrale kostendekking te bereiken van maximaal 100%. Bij de berekening daarvan vormen de leges voor de omgevingsvergunning zowel absoluut als relatief de hoofdmoot. Ook vanwege het per jaar wisselende bouwprogramma zijn de leges omgevingsvergunning, wat betreft de mate van kostendekking, onvoorspelbaar. De overige diensten hebben dus minder effect op de volledige kostendekking.

De legesverordening is onderverdeeld in titels en hoofdstukken. Hierna volgt een weergave van de kostendekking op onderdelen gevolgd door de totale kostendekking van de verordening. Een overzicht van de lasten en baten in 2023 leidt tot het volgende overzicht.

jaarrekening 2023			begroting 2023	
	lasten	baten	kostendekking	kostendekking
1 Algemeen	0	0		
2 Bestuursstukken	0	0		
3 Burgerlijke stand	140	40	29%	21%
4 Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	13	15	112%	96%
5 Gemeentearchief	0	0		
6 Informatieverstrekking ruimtelijke plannen	0	0		
7 Reisdocumenten	290	168	58%	44%
8 Rijbewijzen	99	111	112%	112%
9 Wet op de kansspelen	0	1	597%	738%
10 Winkeltijdenwet	0	0	0%	0%
11 Huisvestingswet	0	3	0%	0%
12 Verkeer en vervoer	34	14	40%	55%
13 Plaatselijke verordening	5	3	58%	170%
14 Muziekvergunningen	0	0		
15 Marktstandplaatsen	0	0		
16 Diversen	15	0	0%	0%
17 Kabels en leidingen	62	229	370%	116%
18 Kinderopvang en peuterspeelzalen	116	2	2%	0%

Totaal titel 1	775	585	76%	52%
jaarrekening 2023				begroting 2023
	lasten	baten	kostendekking	kostendekking
			g	g
Titel 2 Omgevingsvergunning	705	1.176	167%	81%
jaarrekening 2023				begroting 2023
	lasten	baten	kostendekking	kostendekking
			g	g
1 Drank- en Horecawet	21	1	3%	3%
2 Organiseren van evenementen en markten				
3 Brandbeveiligingsverordening				
Totaal titel 3	21	1	3%	3%
jaarrekening 2023				begroting 2023
	lasten	baten	kostendekking	kostendekking
			g	g
Totale legesverordening	1.501	1.762	117%	65%

Geconstateerd kan worden dat de baten hoger zijn dan begroot bij de omgevingsvergunningen. De overdekking van circa € 503.000 is toegevoegd aan de egaliseringsreserve omgevingsvergunningen.

Lastendruk situatie 1

Op basis van de nieuwe tarieven kan de lastendruk voor 2023 worden berekend. Hierna wordt deze weergegeven voor twee situaties. In deze situaties is geen rekening gehouden met een wijziging van de WOZ-waarde van de woning. Deze is moeilijk te voorspellen en niet voor iedereen gelijk. Situatie 1 Een huurwoning met een WOZ-waarde van € 200.000, bewoond door 1 persoon, het waterverbruik is 45 m³.

Model 1	Onderdeel	2022	2023
---------	-----------	------	------

Een huurwoning met een WOZ-waarde van € 200.000, bewoond door 1 persoon, het waterverbruik is 45 m3.	Rioolheffing, het gebruikersdeel	69,60	72,60
	Afvalstoffenheffing éénpersoonshuish.	349,00	358,00
	Totale lastendruk per jaar	418,60	430,60

In model 1 is de lastendruk in 2023 gestegen met € 12,00 ofwel 3%.

Lastendruk situatie 2

Een huurwoning met een WOZ-waarde van € 200.000, bewoond door meer dan 2 personen, het waterverbruik is 150 m3.

Model 2	Onderdeel	2022	2023
Een huurwoning met een WOZ-waarde van € 200.000, bewoond door meer dan 2 personen, het waterverbruik is 150 m3.	Rioolheffing, het gebruikersdeel	139,20	145,20
	Afvalstoffenheffing meerpersoonshuish.	411,60	418,80
	Totale lastendruk per jaar	550,80	564,00

In model 2 is de lastendruk in 2023 gestegen met € 13,20 ofwel 2%. In paragraaf B 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' is het kengetal belastingcapaciteit opgenomen.

Lastendruk situatie 3

Een koopwoning met een WOZ-waarde van € 250.000, bewoond door 2 personen, het waterverbruik is 90 m3.

Model 3	Onderdeel	2022	2023
Een koopwoning met een WOZ-waarde van € 250.000, bewoond door 2 personen, het waterverbruik is 90 m3.	OZB	239,75	250,88
	Rioolheffing, eigenarendeel	166,73	174,15
	Rioolheffing, gebruikersdeel	69,60	72,60
	Afvalstoffenheffing meerpersoonshuish.	383,90	393,80
	Totale lastendruk per jaar	859,98	891,43

In model 3 is de lastendruk in 2023 gestegen met € 31,45 ofwel 4%.

Lastendruk situatie 4

Een koopwoning met een WOZ-waarde van € 250.000, bewoond door meer dan 2 personen, het waterverbruik is 150 m3.

Model 3	Onderdeel	2022	2023
Een koopwoning met een WOZ-waarde van € 250.000, bewoond door meer dan 2 personen, het waterverbruik is 150 m3.	OZB	239,75	250,88
	Rioolheffing, eigenarendeel	166,73	174,15
	Rioolheffing, gebruikersdeel	139,20	145,20
	Afvalstoffenheffing meerpersoonshuish.	418,80	429,60
	Totale lastendruk per jaar	964,48	999,83

In model 4 is de lastendruk in 2023 gestegen met € 35,35 ofwel 4%.

Woonlasten (vergelijking met omliggende gemeenten)

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) geeft met de 'Atlas van de lokale lasten' inzicht in de woonlasten per gemeente. Ook geeft het inzicht in de posities die de gemeenten ten opzichte van elkaar innemen in Nederland. Hierbij geldt dat nummer 1 de goedkoopste gemeente is.

In 2023 stond Krimpen aan den IJssel op plaats 305 van de 342 gemeenten. In 2022 nam Krimpen aan den IJssel nog een 311e plaats in van de 354 gemeenten.

Wat betreft de omringende gemeenten zijn de woonlasten als volgt (peiljaar 2023):

Gemeente	Netto woonlast (duur-> goedkoop)	Rangnummer COELO
Gouda	1.175	318
Krimpen aan den IJssel	1.116	305
Zuidplas	1.006	245
Krimpenerwaard	925	149
Rotterdam	918	143
Capelle aan den IJssel	734	7

Kwijtschelding

Voor mensen met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid van gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de lokale lasten. De regels voor het toekennen worden bepaald door de rijksoverheid en neergelegd in de Invorderingswet. Het beleid met betrekking tot de kwijtschelding is verder uitgewerkt in de 'regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen' van de gemeente Krimpen aan den IJssel. Deze is door de raad vastgesteld op 17 december 2015.

De uitvoering van de kwijtschelding, die betrekking heeft op een doelgroep bestaande uit globaal 300 personen/gezinnen.

In 2023 gaat het om de volgende bedragen die zijn kwijtgescholden:

Kwijtscheldingen	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Afvalstoffenheffing	114	128	118
Rioolheffing	29	29	29

Paragraaf B Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing gaat in op de risico's, de bijbehorende beheersmaatregelen en de mate waarin de gemeente voldoende buffer heeft om risico's af te dekken. In de nota weerstandsvermogen en risicobeheersing (2023) is het beleid vastgelegd dat de basis vormt voor de gevolgde werkwijze.

Door de complexe samenleving, de veelzijdige gemeentelijke activiteiten en veranderingen in wet- en regelgeving lopen gemeenten veel risico's. Risico's zijn onvermijdelijk, maar kunnen wel worden beheerst. De gemeente beschikt over vrij aanwendbare middelen die, indien nodig, worden ingezet om tegenvallers op te vangen. De zogeheten weerstandscapaciteit.

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door de financiële omvang van de gemeentelijke risico's te vermenigvuldigen met de ingeschatte kans dat deze risico's zich ook echt gaan voordoen. De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit bepaalt of de gemeente voldoende weerstandsvermogen heeft.

Bestuurlijke informatievoorziening

In de belangrijkste planning en control-documenten (kadernota, begroting en jaarrekening) treft u altijd een geactualiseerd overzicht van de belangrijkste risico's en een analyse van het weerstandsvermogen aan. Het betreft de hoofdlijnen van de risicobeheersing. Door de wetgever, de toezichthouder en de raad wordt in toenemende mate belang gehecht aan risicobeheersing.

Risico's

Risico inventarisatie jaarrekening 2023 (actuele risico's)

Gedurende het jaar krijgt risicobeheersing doorlopend aandacht. In het overzicht van de risico's zijn de 10 grootste risico's qua omvang opgenomen, waaronder ook de verzamelde risico's van de verbonden partijen. Deze hebben direct gevolgen voor de financiën van onze gemeente. In deze jaarrekening betreft het een overzicht van de actuele risico's, waarvoor op het moment van opstellen weerstandscapaciteit nodig is. Zo kan worden bepaald wat het actuele weerstandsvermogen is.

Risico's jaarrekening 2023

GEKWANTIFICEERDE RISICO'S bedragen x 1.000	S / I	Max kosten bij gevolg	Kans op gevolg	Benodigde capaciteit	Beheersmaatregelen
Grondexploitatie					
1. MPG2024 Bij de actualisatie van het Meerjaren Perspectief Grondexploitatie (MPG) zijn meerdere risico's met mogelijke financiële consequenties gedefinieerd en gewogen. Het aantal risico's is toegenomen doordat de uitvoering van enkele projecten in een vervolgfase is gekomen. Doordat beter zicht is gekomen op de uitvoering kunnen de risico's ook beter worden ingeschat en kunnen gerichte beheersmaatregelen worden ingezet.	I	4.236	div.	1.116	Diverse beheersmaatregelen zijn van toepassing, deze zijn per grondexploitatie geïnventariseerd.
Algemene uitkering / Middelen					
2. Tijdelijk karakter Specifieke Uitkeringen (SPUK's) Diverse specifieke uitkeringen hebben een tijdelijk karakter, terwijl er structurele uitgaven mee gedekt worden. In de meerjarenraming wordt uitgegaan van voortzetting van de regelingen. Als het Rijk besluit ermee te stoppen of te minderen leidt dit tot tekorten.	S	2.000	10%	200	Wanneer het Rijk een regeling wijzigt of beëindigt wordt het door de regeling gedekte takenpakket heroverwogen om het nadeel te compenseren.
Ruimtelijk domein					
3. Grote projecten Buitenruimte Kosten kunnen aanzienlijk oplopen in verband met marktwerking bij aanbestedingen en tijdens de uitvoering van projecten. Ook de planning van projecten is een risico. We hebben gezien dat de prijzen en levertijden van allerlei grondstoffen en materialen stijgen. Het zijn inmiddels forse prijsstijgingen en de komende ontwikkeling is niet goed te voorzien.	I	2.500	10%	250	Monitoring en waar nodig en waar mogelijk anticiperen bij opstellen meerjarenplanning herstraten en riolering. Bij de actualisatie BOR hebben we rekening gehouden met 2,5-3% index.
Sociaal Domein					
4. Kosten bijstand De inkomsten van de Specifieke uitkering BUIG (Bundeling Uitkering Inkomensvoorzieningen Gemeenten) laat een grillig verloop zien. Mogelijk wijkt het definitief budget voor 2023 sterk af van het voorlopig budget BUIG en nader voorlopig budget BUIG. Dat geldt ook het voorlopig budget voor 2024. De beschikking ontvangen wij te laat om nog in de begroting 2024 te verwerken. Daarnaast hebben wij nog een taakstelling in de begroting verwerkt van 160.000 in 2024 en 235.000 vanaf 2025, waarvan de effecten nog in kaart moeten worden gebracht. De kwartiermaker is immers nog niet gestart.	I	500	50%	250	Op basis van monitoring wordt bezien in hoeverre er sprake is van een toename in de zorgvraag. Een incidenteel effect kan hiermee worden opgevangen. Structurele verwerking moet plaatsvinden via een begrotingswijziging 2023 op een later moment.
5. Gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond Er zijn verschillende ontwikkelingen binnen de GRJR die gevolgen kunnen hebben voor de exploitatie. Eén daarvan is dat in de begroting 2024 rekening is gehouden met de gevolgen van de Begrotingswijziging 2024 van de GRJR (besluitvorming volgt nog in AB van april 2024). Mogelijk doen zich echter toch nog andere onvoorziene ontwikkelingen voor die kunnen leiden tot hogere kosten in 2024.	I	700	25%	175	Er vindt monitoring plaats. Eventuele afwijkingen worden meegenomen in een begrotingswijziging en zo nodig structureel verwerkt.
6. Gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond Er zijn verschillende ontwikkelingen binnen de GRJR die gevolgen kunnen hebben voor de exploitatie. Eén daarvan is dat vanaf 2025 in onze begroting structureel rekening is gehouden met een taakstelling van totaal € 425.000 op jeugdzorg. In relatie tot de stijging van de bijdrage aan de GRJR hebben wij vanaf 2025 een stelpost van 50% (€ 425.000) opgenomen voor verwachte kostendaling en/of compensatie van het Rijk.	S	425	50%	213	Er wordt gewerkt aan maatregelen om de taakstelling in te vullen vanaf 2025. Wanneer de maatregelen onvoldoende blijken wordt de begroting structureel bijgesteld via een begrotingswijziging.

7. Open einde regelingen irt stijgende vraag naar zorg Er is (landelijk) sprake van een stijgende vraag naar zorg. Dit heeft effect op zowel de lokale als de regionale budgetten voor jeugdzorg en Wmo.	S	400	50%	200	Effecten van vergrijzing en de gevolgen van het abonnementstarief met betrekking tot vervoersvoorzieningen en woningaanpassingen worden meegenomen in de reële raming van de begroting. Op basis van monitoring wordt bezien in hoeverre er sprake is van een toename in de zorgvraag. Een incidenteel effect kan hiermee worden opgevangen. Structurele verwerking moet plaatsvinden via een begrotingswijziging 2024 op een later moment.
8. Voorschot mandaatgemeente Rotterdam m.b.t. Nieuwe Specifieke uitkering Integraal Zorgakkoord De gemeente Rotterdam heeft als mandaatgemeente voor onze regio een specifieke uitkering integraal Zorgakkoord ontvangen. Op basis van het vastgestelde regioplan hebben wij een voorschot ontvangen in 2023 van 1,2 miljoen. Wij verantwoorden in onze jaarrekening 2023 de bestedingen. Vervolgens neemt de mandaatgemeente Rotterdam in haar SISA-verklaring bij de jaarrekening 2024 onze bestedingen 2023 mee in de verantwoording. Een accountantstoets op onze bestedingen moet nog plaatsvinden. Daarnaast vindt de vaststelling over 2023 door het Rijk pas plaats op basis van de SISA-verantwoording van de mandaatgemeente in 2024. het risico bestaat dat we een deel van het voorschot moeten terugbetalen.	S	1.200	25%	300	Afhankelijk van de bevindingen van onze accountant in de SISA verantwoording 2023 en de toets van het Rijk op de SISA verantwoording van de mandaatgemeente Rotterdam in 2024, bestaat de kans dat een deel van het ontvangen voorschot moet worden terugbetaald.
Overhead					
9. Cao gemeenten Onduidelijk is welke effecten de CAO onderhandelingen voor de cao per 31 maart 2025 hebben voor de gemeente. Denk aan de gevolgen voor de loonkosten, alsook kosten voor hybride werken en duurzaam verplaatsen.	S	300	75%	225	
Verbonden partijen					
10. Risico's die geheel of gedeeltelijk afgewend kunnen worden op de gemeente (verbonden partijen).	I	-		-	
Overige risico's					
Risico's die niet binnen de top 10 vallen.	I/S	5.075	div.	1.551	
TOTAAL					
		17.336		4.480	

Terugblik risico's

Met het vaststellen van de nota weerstandsvermogen en risicomanagement is afgesproken om bij de jaarrekening ook een terugblik te doen op de risico top 10 zoals opgenomen in de begroting, in dit geval dus de begroting 2023.

Terugblik risico's begroting 2023

GEKWANTIFICEERDE RISICO'S bedragen x 1.000	S / I	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
1. Grondexploitatie			
Bijstelling o.b.v. MPG 2023 naar € 1.430 mln.	I	540	1.116
2. Algemene uitkering / Middelen			
Loon- en prijsontwikkeling: Dit risico was opgenomen op basis van de ongebruikelijke ontwikkeling van lonen en prijzen vanaf begin 2022. Inmiddels is de inflatie weer op een stabiel niveau. Dit risico is daarmee overbodig geworden, hoewel met name loonontwikkeling in de zorg nog voor forse verschillen kan zorgen.	S	500	-
Renteontwikkeling Dit risico betrof de verwachte rentestijgingen die tot hogere rentelasten op nieuw af te sluiten leningen konden leiden. Om dit risico te beperken is begin 2023 een lening afgesloten tegen een relatief gunstig percentage. Het risico blijft echter ook de komende jaren aanwezig, gezien de omvang van het investeringsprogramma, de daarvoor benodigde financiering en de aanhoudende onzekerheid over de rente ontwikkeling, vooral op langere termijn.	S	150	150
3. Bedrijfsvoering			
CAO De Cao 2024 is verwerkt in de begroting 2024. Deze Cao loopt door t/m 31 maart 2025. Onduidelijk is welke effecten de CAO onderhandelingen voor de cao per 31 maart 2025 hebben voor de gemeente. Denk aan de gevolgen voor de loonkosten, alsook kosten voor hybride werken en duurzaam verplaatsen.	S	150	225
Formatie en flexibele schil De gemeente beweegt zich in een omgeving die voortdurend verandert door technologische ontwikkelingen en verandering van gemeentelijke taken. Er is weinig flexibele capaciteit en (financiële) ruimte beschikbaar. Onduidelijk is welke kosten het wendbaar en duurzaam inzetbaar houden van medewerkers met zich mee brengt.	S	100	100
4. Ruimtelijk domein			
Grote projecten Buitenruimte Kosten kunnen aanzienlijk oplopen in verband met marktwerking bij aanbestedingen en tijdens de uitvoering van projecten. Ook de planning van projecten is een risico. We hebben gezien dat de prijzen en levertijden van allerlei grondstoffen en materialen blijven stijgen. Het zijn inmiddels forse prijsstijgingen en de komende ontwikkeling is niet goed te voorzien.	I	300	250
Omgevingswet De Omgevingswet vormt de (nieuwe) basis voor een samenhangende benadering van de 'fysieke' woon- en leefomgeving. Om de samenhangende benadering verder vorm te geven bevat de wet (nieuwe) instrumenten zoals de Omgevingsvisie, het Omgevingsplan en het Programma. Gemeenten dragen hun eigen invoeringskosten, waaronder investeringen in digitale middelen, veranderkosten, coördinatie en invoeringskosten. Hiervoor zijn in de begroting nog geen extra (incidentele) middelen opgenomen.	I	150	-
5. GR Jeugdhulp Rijnmond			
Kostenontwikkeling: De vlaktakssystematiek is afgeschaft per 01-01-2023. Via begrotingswijzigingen bent u geïnformeerd over de afwikkeling van de genoemde risico's, door de hoogte van de budgetten hierop aan te passen. Het hieraan gekoppelde risico kan dan ook vervallen. In de begrotingswijziging van december 2023 hebben wij zelfs al geanticipeerd op de prognose voor 2023 opgenomen in de 2e Burap 2023 van de GRJR. De nadelige gevolgen van € 850.000 zijn hiermee verwerkt. We proberen op deze wijze om een zo realistisch/ actueel mogelijke begroting te presenteren. Hiervoor is geen begrotingswijziging meer aangeleverd door de GRJR.	I/S	200	-
Wachlijstproblematiek: De GRJR heeft in 2023 geen apart budget meer opgenomen voor het wegwerken van wachtlijsten. De financiële gevolgen zijn onderdeel geworden van de reguliere exploitatie. Het risico is hiermee vervallen.	I	100	-
Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling: De gevolgen van de OVA index zijn inmiddels meerjarig verwerkt in de begroting. Door aanpassing van de systematiek bij het opstellen van de begroting en bijbehorende begrotingswijzigingen door de GRJR wordt de OVA index voor het huidige begrotingsjaar en komende jaren nu tijdig bijgesteld. Het risico kan daarmee vervallen.	I	150	-
Inkoopssystematiek: De nieuwe inkoopssystematiek is van start gegaan. De effecten hiervan en de bijbehorende kosten zijn onderdeel van de reguliere exploitatie van de GRJR. Het risico kan daarmee vervallen.	S	50	-
6. Implementatie nieuwe taken Sociaal Domein			

Woonplaatsbeginsel: Inmiddels zijn de gevolgen van het woonplaatsbeginsel verwerkt. De overgang heeft niet geleid tot onvoorziene extra kosten. Het risico kan dan ook vervallen.	I	150	10
Beschermd wonen, en inburgering: In 2023 is er sprake geweest van meer trajecten met betrekking tot onderwijs- en taalroutes dan verwacht. Het risico op meerkosten dan dat we via de specifieke uitkeringen Wet Inburgering en Onderwijsroutes ontvangen blijft bestaan. Voor wat betreft Beschermd wonen blijft het risico bestaan. Er is nog niet inzichtelijk hoeveel budget de gemeente ontvangt voor de uitvoering van de taken. Wederom is sprake van uitstel in de overheveling van taken van de centrumgemeente naar lokale gemeenten. De termijn is vooralsnog verschoven naar 01-01-2025.			
7. Wmo verordening			
In 2023 bleef dit risico ongewijzigd. De consequenties van de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep d.d. 20 februari 2024 zijn gecommuniceerd via een raadsinformatiebrief. Geconcludeerd is dat wij niet langer kunnen doorgaan met het hanteren van een inkomenstoets voor de maatwerkvoorziening hulp bij het huishouden. De financiële gevolgen hiervan worden verwerkt via een wijziging van de begroting 2024.	I	250	125
8. Bijstand			
BUIG: Het risico over 2023 is zoveel mogelijk ondervangen door bijstelling van de begroting 2023. Echter blijkt dat de realisatie nadelig is uitgevallen. Dit risico doet zich jaarlijks voor.	S	150	250
9. REMU-claim			
De Remu-claim is afgewikkeld en heeft niet geleid tot een verplichting voor de voormalige Eneco-gemeenten.	I	100	-
10. Risico's verbonden partijen			
Risico's die geheel of gedeeltelijk afgewend kunnen worden op de gemeente (verbonden partijen).	I	97	-

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit betreft de middelen waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten te dekken. In hoofdzaak bestaat de weerstandscapaciteit uit drie onderdelen:

- reserves (eigen vermogen)
- onbenutte belastingcapaciteit
- onvoorzien

Reserves

Van de reserves worden de algemene reserve, de algemene reserve grondexploitatie, de algemene reserve begrotingstekorten, de vrije reserve en de bestemmingsreserves tot de weerstandscapaciteit gerekend. Van de bestemmingsreserves wordt met name het deel dat verband houdt met benoemde risico's of nog vrij besteedbaar is meegeteld. Dat wil zeggen dat de benodigde reservemiddelen voor reeds genomen besluiten in principe niet meetellen voor de weerstandscapaciteit.

De algemene reserve heeft als hoofdfunctie het vormen van een buffer vanwege risico's. In de Nota Reserves en Voorzieningen (raad 30 maart 2023) is vastgelegd dat de algemene reserve een omvang heeft tussen 5% en 10% van het begrotingsvolume. Wanneer het saldo meer dan 10% is, wordt het meerdere naar de vrije reserve overgeheveld. De vrije reserve wordt omgekeerd ook aangesproken wanneer de algemene reserve door de bodem (5%) zakt.

Per 31 december 2023 bedraagt de algemene reserve € 6,8 miljoen en valt daarmee binnen de bandbreedte.

Wanneer bestemmingsreserves een rechtstreekse relatie met benoemde risico's hebben worden deze reserves eveneens meegeteld als weerstandsvermogen.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit heeft betrekking op de vier belangrijkste eigen inkomsten van de gemeente, te weten de OZB, de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de leges (voor zover deze niet al 'maximaal' of kostendekkend zijn).

De Onroerend Zaakbelasting is in Krimpen niet gemaximeerd en biedt dus in principe ruimte. Een belangrijk standpunt van de raad en het college is echter dat lastenstijging voor de burger zoveel mogelijk wordt beperkt. Het rekenen met onbenutte belastingmogelijkheden past niet in dat beeld. Daarom is de onbenutte belastingcapaciteit vanwege de OZB op € 0 gesteld. De afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn in Krimpen aan den IJssel 100% kostendekkend. Op deze heffingen is dus geen sprake van onbenutte ruimte.

De onderdekking op de totale leges die de gemeente in rekening brengt is niet eenvoudig in beeld te brengen. Het legespakket is zeer divers en er is nauwelijks op de opbrengsten te sturen. Ook voor dit onderdeel wordt daarom geen onbenutte ruimte meegerekend. Evenmin gebeurt dat voor de begraafrechten, de markt- en havengelden. In de paragraaf lokale heffingen wordt op de kostentoerekening en kostendekkendheid van tarieven ingegaan.

Post onvoorziene lasten en saldo begroting

In de begroting wordt een verplichte post voor onvoorziene lasten opgenomen. De omvang van deze post bedraagt €0, conform de Financiële Verordening (artikel 4.2). Het saldo van het jaar 2023 maakt eveneens onderdeel uit van de weerstandscapaciteit.

Berekening weerstandscapaciteit

Op basis van de driedeling die hiervoor is toegelicht is het volgende overzicht van de weerstandscapaciteit opgesteld:

Weerstandscapaciteit	2023
Reserves	
Algemene reserve – algemene dienst	5.663
Algemene reserve – grondexploitatie	3.478
Algemene reserve – begrotingstekorten	4.000
Vrije reserve (vrij besteedbaar deel)	270
Subtotaal	13.410
Onbenutte belastingcapaciteit	
OZB	pm
Rioolrechten	
Afvalstoffenheffing	
Leges en andere heffingen	pm
Subtotaal	
Onvoorzien en saldo	
Onvoorzien	
Saldo rekening 2023	6.685
Saldo begroting 2024	307
Subtotaal	6.992
Totale weerstandscapaciteit	20.402

Weerstandsvermogen

Voor de bepaling van het weerstandsvermogen zetten we het totaal aan beschikbare vrije middelen af tegen het totaal aan gekwantificeerde risico's.

Daarmee is het weerstandsvermogen met 4,55 uitstekend. Bij de begroting 2023 bedroeg de ratio 5,01 en bij de begroting 2024 was deze 3,95. De lichte daling van de ratio komt voornamelijk door hoger risicoprofiel bij de grondexploitaties.

Volgens de nota risicomangement en weerstandsvermogen is een ratio van minimaal 1,0 acceptabel. Daar zit het nu berekende weerstandsvermogen dus fors boven. De kaders van de algemene reserve:

- Ondergrens is 5% omvang lasten begroting (2024) = 5,42 mln. (of als weerstandsratio onder 1,0 komt)
- Bovengrens is 10% omvang lasten begroting (2024) = 10,85 mln.

De stand van de algemene reserve valt met 6,8 mln. binnen deze kaders, er is geen storting naar of onttrekking van de vrije reserve nodig.

Berekening weerstandsvermogen	2023
Beschikbare weerstandscapaciteit	20.402
Benodigde weerstandscapaciteit	4.480
Weerstandsvermogen	4,55

Financiële kengetallen

In planning en control documenten wordt altijd aandacht besteed aan de financiële positie. Bij de beoordeling van de financiële positie wordt met de set verplichte kengetallen het inzicht in de financiële positie en de toekomstbestendigheid verbeterd. De kengetallen zijn niet genormeerd, maar vooral bedoeld om de financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken. Hieronder volgt een korte toelichting op de (berekening van de) kengetallen, een tabel met (meerjarige) uitkomsten en een beoordeling van de onderlinge verhouding in relatie tot de financiële positie.

Netto schuldquote

Deze quote drukt de schulden van de gemeente uit als aandeel van de totale baten in een jaar. Hiermee wordt een indicatie gegeven van de druk vanwege rente en aflossing op de begroting. Omdat de gemeente ook geld doorleent wordt dit kengetal tevens berekend zonder (correctie) verstrekte leningen. De ontwikkeling van de schuldquote wordt beoordeeld met behulp van de daarvoor ontwikkelde scan van de VNG.

Solvabiliteitsratio

Deze ratio betreft de verhouding tussen het eigen vermogen (reserves) en het totale vermogen. De uitkomst geeft aan in hoeverre de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Een hogere ratio duidt op een grotere weerbaarheid.

Grondexploitatie

De ratio voor grondexploitatie wordt berekend door de balanswaarde van de grondposities te delen door het totaal van de jaarlijkse baten. Een hoge uitkomst geeft de indicatie dat de gemeente veel risico loopt wanneer de ontwikkeling van de grondposities achterblijft.

Structurele exploitatieruimte

De begroting dient structureel in evenwicht te zijn. Dit houdt in dat de structurele lasten kunnen worden gedragen door de structurele baten. De indicator structurele begrotingsruimte drukt het structurele saldo uit als aandeel van de totale baten. De uitkomst dient uiteraard positief te zijn en geeft een indicatie van mate waarin de gemeente nog structurele financiële ruimte heeft.

Belastingcapaciteit

Het kengetal belastingcapaciteit bestaat uit een berekening van de totale gemeentelijke woonlasten voor een gezin bij gemiddelde WOZ-waarde, afgezet tegen het landelijk gemiddelde van het voorgaande jaar. De lokale uitkomst geeft aan in hoeverre (positief of negatief) van het gemiddelde wordt afgeweken en geeft dus tevens een indicatie van de wendbaarheid van de begroting door inzet van belastingverhoging als dekkingsmiddel. Hoewel zoals hiervoor opgemerkt geen normering is vastgesteld, wordt vaak gebruik gemaakt van de volgende signaleringswaarden:

Kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1.a Netto schuldquote zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130%	> 130%
1.b Netto schuldquote met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0,2%	0 - 0,2%	< 0%
5. Belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

Hierbij geldt dat Categorie A het minst risicovol is en Categorie C het meest. Daarbij is van belang dat de kengetallen vooral in samenhang met elkaar moeten worden beoordeeld.

Duiding uitkomsten kengetallen

In de berekeningen van de kengetallen wordt er gebruik gemaakt van balansstanden. Voor de begrotingsjaren wordt er uitgegaan van balansstanden per 1-1 van het betreffende jaar. Voor de jaarrekening 2023 is gebruik gemaakt van de balansstanden per 31-12-2023. In de tabel zijn de kleuren gebruikt uit de tabel met signaleringswaarden.

Kengetallen	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Netto schuldquote	37,58%	60,20%	40,27%

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	25,29%	46,55%	27,60%
Solvabiliteitsratio	46,47%	38,65%	42,31%
Structurele exploitatieruimte	5,48%	1,10%	2,08%
Grondexploitatie	7,80%	5,54%	8,09%
Belastingcapaciteit	117,25%	119,03%	122,01%

Netto schuldquote

De netto schuldquote is licht gestegen, maar veel lager dan in de begroting 2023. Begin 2023 is een lening afgesloten waarmee vanwege de stijgende rente vooruit werd gelopen op verwachte grote uitgaven. Omdat sprake is van vertraging in de uitvoering van een aantal grote projecten is eind 2023 nog sprake van een liquiditeitsoverschot. De schuldquote is daardoor lager dan verwacht, maar zal de komende jaren stijgen.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteit is nog steeds goed mede door de Enecoverkoop en de positieve rekeningresultaten. Door de inzet van reserves zal de solvabiliteit de komende jaren waarschijnlijk licht dalen.

Structurele exploitatieruimte

Voor de jaarrekening in 2023 is de structurele exploitatieruimte opnieuw positief. De voornaamste oorzaak zijn de hogere ontvangsten uit het gemeentefonds, bij de mei- en septembercirculaire. Bovendien blijken de ambities hier en daar te groot in relatie tot de uitvoeringskracht en lopen plannen vanwege de complexiteit vertraging op.

Grondexploitatie

De grondexploitatie quote is licht gestegen omdat de grondoverdracht van met name het project Centrum-Zuid nog niet in 2023 heeft plaatsgevonden. Door de overwegend faciliterende rol van de gemeente blijft dit kengetal echter relatief laag en kan worden gesteld dat de gemeente weinig risico loopt op de grondposities. De prognoses en risico's van de grondexploitaties zijn in het MeerjarenPerspectief Grondexploitaties geanalyseerd en toegelicht.

Belastingcapaciteit

Het kengetal belastingcapaciteit is in 2023 licht toegenomen ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De lokale lastendruk blijft onverminderd hoog en wordt vooral veroorzaakt door de afvalstoffen- en rioolheffing.

Conclusie kengetallen

De samenhang en ontwikkeling van de kengetallen zeggen meer dan de absolute uitkomsten.

Het totaalbeeld van 2023 is dat de waarden van kengetallen niet ingrijpend zijn gewijzigd. Krimpen aan den IJssel heeft een gezonde financiële positie, met lage schulden, positieve rekeningresultaten en voldoende reserves. Op de grondposities wordt relatief weinig risico gelopen. Daar staat tegenover dat belastingverhoging als middel om structurele tekorten verder terug te dringen nog maar zeer beperkt inzetbaar is.

Paragraaf C Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente Krimpen aan den IJssel beheert de openbare ruimte en gebouwen waarbinnen wordt gewoond, gewerkt en gerecreëerd. Hierdoor beschikt de gemeente over kapitaalgoederen zoals gebouwen, wegen, bruggen, hekwerken, riolering, openbare verlichting, speelvoorzieningen, water en groen. Al deze kapitaalgoederen dienen goed onderhouden te worden.

Hierbij spelen - naast de wettelijke eisen en verplichtingen - de volgende aspecten een rol: gebruik, levensduur en het leveren van bijdragen aan de programmadoelstellingen voor milieu, onderwijs, openbare ruimte en verkeer. Dit vergt beleidsvisies op het beheer van de kapitaalgoederen, planmatig en integraal beheer en onderhoud, een actuele meerjaren-onderhoudsplanning en een adequate vertaling van de financiële consequenties in toereikende budgetten en voorzieningen.

Het algemene beleid omtrent het onderhoudsniveau binnen de gemeente Krimpen aan den IJssel is sober maar doelmatig. Veiligheidsaspecten spelen hierbinnen een belangrijke rol. De benodigde middelen hiervoor waren op basis daarvan in de begroting opgenomen. Dit geldt zowel voor kleinschalig (dagelijks) onderhoud als het groot (vervangings)onderhoud. Naast veiligheid is ook duurzaamheid een belangrijk thema bij het onderhoud van de kapitaalgoederen.

Deze paragraaf geeft aan op welke wijze in 2023 de kapitaalgoederen onderhouden zijn. Dit heeft voornamelijk plaatsgevonden op basis van de volgende vastgestelde beleidskaders en beheersplannen:

Onderdeel	Beleids- of beheersplan	Jaar vaststelling	Looptijd t/m	Financieel vertaald in jaarrekening
riolering	-Gemeentelijk Rioleringsprogramma (GRP)	2022	2027	ja
	-Basis Rioleringsplan + (BRP+), incl. stresstest wateroverlast	2019	2023	
wegen	-Herstrating- en rioleringsplanning	2022	2031	ja
	-Beheerplan Krimpen aan den IJssel	2022	2026	
groen	-Groenstructuurplan	2010	Onbepaalde tijd.	ja
	-Groenbeleid- en beheerplan	2020	2030	
water	-Geactualiseerd Grondwaterzorgplan	2017	2027	ja
kunstwerken-bruggen	-Beleidsplan civiele kunstwerken	2019	2024	ja
	-Beleidsplan duikers	2023	2027	ja
alles m.b.t. de openbare ruimte	-Integraal beheerplan Krimpen ad IJ.	2016	2041	ja
	-Speelruimtebeleidsplan	2017	2022	
gebouwen en accommodaties	-Opzet nieuwe meerjarige onderhoudsplanning; met onderhoudsplan voor het betreffende jaar	2018	2042	ja
		2021		

De kapitaalgoederen in de openbare ruimte (stelselwijziging BBV)

De kapitaalgoederen in de openbare ruimte bestaan uit wegen, riolering, watergangen, civiele kunstwerken (bruggen), groenvoorziening, speelvoorzieningen, hekwerken en openbare verlichting. Met ingang van 2017 is het voor deze investeringen niet meer mogelijk deze te dekken uit een voorziening. De enige uitzondering hierop is de riolering. De overige investeringen worden dus vanaf dat moment geactiveerd. Jaarlijks worden voor deze onderdelen van de kapitaalgoederen kredieten beschikbaar gesteld door de raad. Begin 2022 is het geactualiseerd beheerplan vastgesteld. In de meerjarenbegroting 2023-2026 is rekening gehouden met de daaruit voortvloeiende (kapitaal)lasten. Op basis van dit nieuwe beheerplan en de huidige manier van verwerken kunnen de afschrijvingslasten naar verwachting t/m ± 2039 worden gedekt uit de reserve.

Riolering

De werkzaamheden op dit terrein zijn gebaseerd op het in december 2022 vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsprogramma (GRP). Dit plan loopt tot en met 2027. De kaders van het GRP zijn leidend voor de investeringen op het gebied van de riolering en klimaatveranderingen. Het doel van het GRP is een duurzame bescherming van de volksgezondheid en handhaving van een goede leefomgeving. Een ander doel is voldoen aan de wettelijke eisen met efficiënt onderhoud en beheer van het afval-, hemel- en grondwater.

De uitvoering van het GRP hangt overigens nauw samen met het beheer van wegen, groen, openbare verlichting en bruggen. Waar mogelijk worden combinaties van uit te voeren werken gezocht, om de kosten en de overlast te beperken.

Gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk hebben gezamenlijk een Deltaprogramma opgesteld. Hierin is het document "Ruimtelijke Adaptatie" opgenomen. Dit document bevat maatregelen gericht op het beschermen van inwoners van Nederland tegen de gevolgen van klimatologische ontwikkelingen.

Het Deltaprogramma geeft de overheid de taak de uitvoering van ruimtelijke adaptatie te versnellen en daarmee actief aan de slag te gaan. Eén van de benoemde verplichtingen voor gemeenten is het uitvoeren van een 'stresstest klimaat'. De gemeente Krimpen aan den IJssel is hiermee al in 2018 aan de slag gegaan (door middel van een 'stresstest light'). Deze test werd in 2019 gevolgd door een verdiepende "stresstest wateroverlast". Inmiddels is ook bekend dat in Oud-Krimpen en Langeland klimaat- adaptieve maatregelen genomen moeten worden. De (financiële) gevolgen daarvan zijn aanzienlijk en (uiteeraard) niet voorzien in de voorziening rioleringen. Vanaf 2019 is dan ook besloten om deze investeringen te activeren en de afschrijving ten laste te brengen van programma 2.

In 2021 heeft de gemeente een aanvraag ingediend bij het Rijk om in aanmerking te komen voor de Impulsregeling Klimaatadaptatie 2021-2027. Deze is toegekend en wordt nu ingezet voor de projecten in Langeland en Oud-Krimpen. In samenwerking met Quawonen en het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard worden verdere plannen uitgewerkt om te komen tot een klimaatbestendige woonomgeving.

Huisaansluitingen	13.243
Kolken	18.022
Vrijerval riolering (60% gemengd stelsel, 24% hemelwaterafvoer en 16% drainage)	211,494 km
Putten	6.470
Drukriolering/persleiding	13,35 km
Bergbezinkvoorzieningen (500m3)	1 stuks
Bergbezinkleidingen (150+200m3)	2 stuks
Gemalen	86 stuks
Pompunits	86 stuks
Monitoringskasten	16 meetpunten
Grondwaterpeilbuizen	65 meetpunten

Wegen

De kaders waarbinnen het wegbeheer worden uitgevoerd zijn de CROW-richtlijnen en het integraal Kwaliteitsplan Openbare Ruimte. Dit beleidsplan geeft de kaders en normen aan die als input voor het beheer van wegen dienen.

De onderhoudsfrequenties worden bepaald door de huidige kwaliteit van de verhardingen, onderliggende funderingskwaliteit, plaatselijke omstandigheden en het gewenste onderhoudsniveau. Met de rapportage Monitoring Kwaliteit Openbare Ruimte controleren we dit. Ook geven we verdere invulling aan het Fietsstructuurplan en is de vastgestelde verkeers- en vervoersvisie mede bepalend bij de planvorming. De investeringen in de wegen worden geactiveerd. Hierbij komen de afschrijvings- en rentelasten vanaf dat moment ten laste van programma 2 Ruimtelijk domein.

Grote kruising

Een aparte 'weg' in dit kader is het project van de 'Grote Kruising', waarvan de voorbereidende werkzaamheden in 2019 zijn gestart en de daadwerkelijke reconstructie van de Grote Kruising zelf gestart is in 2021. Niet alleen qua financiën, maar zeker ook qua bereikbaarheid tijdens de werkzaamheden, heeft dit een grote impact gehad op (de inwoners van) Krimpen. De werkzaamheden zijn voorspoedig verlopen en het voornaamste werk (de renovatie van de kruising zelf) was halverwege 2022 afgerond, waarna de kruising

weer alle verkeer geopend is. De gemeente heeft voor dit aanzienlijke project niet alleen eigen middelen, maar ook cofinanciering. Zowel de provincie, de MRDH als het Hoogheemraadschap dragen bij in de kosten. De toezeggingen omtrent de bijdragen voor de doorstroommaatregelen en die van de reconstructie van de kruising zijn ontvangen. De definitieve afrekeningen vond eind 2023 plaats.

Areaalgegevens wegen	2023
Asfaltverharding	284.585 m2
Elementverharding (klinkerbestrating, trottoirs)	1.194.228 m2
Overige verharding, halfverharding en grasbetontegels	36.311 m2

Openbare verlichting

Het onderhoud en de vervanging van de openbare verlichting zijn opgenomen in het hiervoor genoemde kwaliteitsplan. Hierbij is specifiek aandacht gegeven aan de wijze waarop het beheer plaats moet vinden.

Naast de jaarlijkse budgetten voor onderhoud en vervanging ten laste van programma 2 Ruimtelijk domein, worden verlichtingsplannen tegelijkertijd met herstratingswerkzaamheden uitgevoerd en geactiveerd.

Daarnaast vindt vervanging plaats ten laste van de exploitatie. Hiervan is voornamelijk sprake vanwege de ouderdom, energiebesparing en wanneer remplacers nodig is, terwijl op korte termijn voor dat gebied geen herstrattingen op de planning staan. Er is gekozen om deze min of meer jaarlijks terugkerende 'investeringen' rechtstreeks ten laste te brengen van de exploitatie en ze niet te activeren.

Areaalgegevens openbare verlichting	2023
Lichtmasten	8.096 stuks
Armaturen	8.166 stuks

Verkeersregelininstallaties

De verkeersregelininstallaties (VRI's) zijn na de her-ingebruikname van de kruising inmiddels allemaal opnieuw aangesloten op de hoofdpst van de verkeersregelkamer van de gemeente Rotterdam. Hierdoor kan op afstand worden ingespeeld op verkeersaanbod en calamiteiten, met als doel een verbetering van de doorstroming. Alle VRI's rondom de kruising zijn vervangen c.q. vernieuwd. In de loop van 2023 zal de enig overgebleven VRI (kruising Nieuwe Tiendweg/Stad en Landschap) vervangen worden.

Areaalgegevens verkeersregelininstallaties	2023
Kruising met verkeersregelininstallaties	4 stuks

Groen

In de integrale beheerplannen voor de openbare ruimte is ook het groen opgenomen. Er worden tot op heden geen specifieke middelen vrijgemaakt om in het onderhoud van het openbaar groen te voorzien. Jaarlijks vindt onderhoud van het groen op contractbasis plaats ten laste van programma 2 Ruimtelijk domein en onderdelen van andere programma's zoals in het geval van de begraafplaatsen. Omvormingen van plantsoenen komen eveneens ten laste van programma 2.

Daarnaast vinden investeringen in het openbaar groen plaats bij reconstructies. Dekking daarvan vindt eveneens plaats door middel van activering en afschrijving.

Areaalgegevens groen	2023
Bomen	10.839 stuks
Heesterbeplanting	350.594 m ²
Vaste planten	26.043 m ²
Gras/gazon/kruidenvegetaties	686.803 m ²

Watergangen

De watergangen zijn verdeeld in primaire en secundaire watergangen. De primaire watergangen (de hoofdwatergangen) worden beheerd en onderhouden door het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) in samenwerking met de gemeente. De partijen houden zich aan een gezamenlijk contract. De secundaire watergangen (de sloten) worden beheerd door de gemeente of, in sommige gevallen, door particulieren. Het onderhoud van het openbare water binnen de gemeente vindt plaats aan de hand van het jaarlijkse baggerprogramma en komt deels ten laste van programma 2 Ruimtelijk domein. Daarnaast wordt gewerkt aan de uitvoering van het Stedelijk Waterplan, waarin het beleid en kaders voor de watergangen zijn vastgelegd.

De jaarlijkse lasten voor baggerwerkzaamheden zijn opgenomen in de exploitatie. Voor het onderdeel Stedelijk Waterplan is sprake van afschrijvingslasten, indien investeringen hiervoor hebben plaatsgevonden. De komende jaren zijn hiervoor investeringsbedragen opgenomen, zodat uitvoering gegeven kan worden aan het Stedelijk Waterplan.

Areaalgegevens watergangen	2023
Hoofd watergangen	341.736 m ² (34 ha)
overige watergangen	397.590 m ² (40 ha)

Speelvoorzieningen

Op basis van het beheersysteem worden alle speeltoestellen binnen de gemeente door middel van periodieke keuringen geïnspecteerd. De resultaten worden in logboeken verwerkt en bijgehouden. Een onafhankelijke partij voert de jaarlijks verplichte keuring van

de toestellen uit. Preventief onderhoud en kleine reparaties worden door de eigen buitendienst uitgevoerd.

Daarnaast is het speelruimtebeleidsplan in 2018 geactualiseerd en is er een uitvoeringsprogramma speelruimte 2019-2022 opgesteld. De financiële gevolgen daarvan zijn opgenomen in de begroting als afschrijvingslast. Dit betreft de lasten voor vervanging van de bestaande speelplaatsen, alsmede voor eventuele impulsen op dit terrein. De komende jaren wordt verder uitvoering gegeven aan het speelruimtebeleidsplan.

Areaalgegevens speelvoorzieningen	2023
Speeltoestellen	587 stuks
Speellocaties	111 stuks

Civiele kunstwerken (bruggen en duikers)

De gemeente Krimpen aan den IJssel heeft een aanzienlijk aantal bruggen, waarvoor onderhoud nodig is. Dat kan zowel gaan om dagelijks onderhoud, als om groot onderhoud in de zin van vervanging/renovatie van de brug. In 2019 is het Beleidsplan civiele kunstwerken geactualiseerd en is met de (afschrijving) lasten als gevolg van investeringen uit dit plan rekening gehouden. Net als in 2021 zijn er ook in 2022 diverse vervangingen uitgevoerd. Hiervan is de 1e afschrijving in het jaar 2023 zichtbaar.

In 2020 is krediet gevraagd voor de vervanging van verschillende zogeheten Waco-duikers, omdat geconstateerd was, dat deze in zeer slechte staat zijn. Ter plaatse van de werkzaamheden aan de Grote Kruising zijn deze inmiddels vervangen, terwijl de andere in slechte staat verkerende duikers worden vervangen op het moment, dat daar werkzaamheden in het kader van herstratingen gaan plaatsvinden.

Naast onderstaande areaalgegevens van de bruggen zijn er nog 14 bruggen in de gemeente die in beheer en onderhoud zijn bij het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard.

De gemeente Krimpen beheert 125 duikers. In de primaire (hoofd)watergangen liggen 46 duikers. De totale lengte is circa 3,3 kilometer. De gemeente is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van deze duikers. De vervanging en reconstructiekosten van de duikers zijn opgenomen in de integrale meerjarenplanning openbare ruimte. In 2023 wordt het Beleidsplan duikers geactualiseerd.

Areaalgegevens civiele kunstwerken (bruggen en duikers)	2023
Fiets/voetgangersbruggen	89 stuks
Verkeersbruggen	43 stuks
Oversteek (plank)	4 stuks
Vlonder/steiger (hout)	4 stuks
Betonnen/pvc/hdpe duikers	125 stuks

Tunnels

1 stuks

De volgende werken zijn in 2023 uitgevoerd:

Dit overzicht betreft de investeringen maatschappelijk nut in de buitenruimte en betreffen zowel gereed gekomen als nog in uitvoering zijnde projecten. De investeringen op het gebied van herstraten en klimaat-adaptieve maatregelen riolering worden geactiveerd. De "reguliere" rioleringswerkzaamheden komen ten laste van de voorziening.

Financiële kaders openbare ruimte	Totaal 2023	activ. herstr.	activ. riol.	tlv voorz riolering
Boerhaavelaan fase 1	6	-1	4	4
Boerhaavelaan fase 2	-85	-42	-14	-29
Boveneind	2.744	1.424	491	830
Fresia (fase 3 Langeland)	61	-34	32	62
Fresia (fase 4 Langeland)	1.612	840	305	466
Fresia (fase 5 Langeland)	280	201	46	33
Gouden Regen	776	378	3	395
Nieuwe Tiendweg	45			45
Noorderstraat (Oud Krimpen-3)	115	113		2
Oosterstraat (Oud Krimpen-4)	5	5		
V. van Goghlaan fase 1	-348	-286	-101	39
V. van Goghlaan fase 2	495	486		9
vd Giessenweg/S'polderdijk	69	69		
weth Brouwerstr (Oud Krimpen-2)	46	57		-11
Subtotaal	5.822	3.209	766	1.847
Uitgevoerde werken niet gerelateerd aan herstraten en/of riolering				
Verv balustrade/leun. aanbrug Algera	40			
Subtotaal	40			
Totaal	5.862	3.209	766	1.847

Het kapitaalgoed gebouwen

De gemeente Krimpen aan den IJssel bezit gebouwen die deels bedrijfsmatig en deels functioneel beheerd worden. Hierbij valt te denken aan onder andere het raadhuis, het gebouw aan de Stormsweg en de Van Utrechtweg, sporthallen, gymlokalen, peuterspeelzalen en de kerktoren. Deze gebouwen beheert en onderhoudt de gemeente aan de hand van een meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Het bedrag dat per jaar gemiddeld nodig is voor de uitvoering van dit MJOP (planmatig onderhoud) wordt jaarlijks gestort in de 'voorziening onderhoud kapitaalgoederen'.

In tegenstelling tot de investeringen in de openbare ruimte worden de onderhoudslasten van deze gebouwen gewoon ten laste gebracht van de genoemde voorziening. De gemeente is economisch eigenaar (heeft het economisch claimrecht) van alle schoolgebouwen voor primair en voortgezet onderwijs. De verantwoordelijkheid voor het (planmatig) onderhoud voor zowel primair als voortgezet onderwijs ligt bij de schoolbesturen.

Bij de opzet van het (planmatig) onderhoud van de gemeentelijke gebouwen wordt uitgegaan van sober en doelmatig onderhoud. Hierbij is het uitgangspunt dat de gebouwen technisch in orde zijn en voldoen aan de eisen van veiligheid.

Samenvattend kan worden vastgesteld dat het onderhoud van de gebouwen is te splitsen in dagelijks onderhoud en planmatig onderhoud. Waarbij de eerste rechtstreeks ten laste van de exploitatie is gekomen en het planmatig onderhoud via de voorzieningen is gelopen. Over de werkzaamheden die vallen onder het planmatig onderhoud zijn afspraken gemaakt. Levensduur verlengende maatregelen (renovaties, functieverbeteringen of (ver)nieuwbouw) vallen daar niet onder. Ook maatregelen in het kader van de duurzaamheid vallen hier niet onder. In voorkomende gevallen denken we tijdig na over het al dan niet verder exploiteren van de accommodatie.

Areaalgegevens gebouwen in onderhoudsplanning 2023

Gebouwonderhoud eigen beheer	26 stuks
Gebouwonderhoud externe exploitant	7 stuks
Gebouwonderhoud schoolbesturen	14 stuks

Voorziening OK-gebouwen en rioleringen

Verloop van de voorziening OK-gebouwen en de voorziening rioleringen:

Voorziening gebouwen en riolering	voorziening gebouwen	voorziening rioleringen
Stand 1 januari 2023	956	5.959
Storting tlv exploitatie	738	1.771
Investeringen 2023	-550	-1.847
Stand 1 januari 2024	1.144	5.883

Paragraaf D Financiering

Inleiding

De paragraaf financiering is bedoeld voor transparantie van de treasuryfunctie (financiering) van decentrale overheden. In deze paragraaf zetten we zo duidelijk mogelijk de plannen, feiten en visie over de financiering op een rij.

De Wet Financiering Decentrale Overheden (wet FIDO) schept een duidelijk kader voor de treasuryfunctie, levert een bijdrage aan de kredietwaardigheid van de openbare lichamen en bevordert de transparantie van de treasuryfunctie. Deze wet introduceert twee instrumenten op het gebied van de treasuryfunctie:

1. Het treasurystatuut
2. De financieringsparagraaf

In het treasurystatuut 2021 zijn de doelstellingen van het treasurybeleid opgenomen. Het tweede instrument, de financieringsparagraaf, heeft als doel inzicht te geven in de algemene interne en externe ontwikkelingen die van belang zijn voor de treasury. Ook geeft het inzicht in de concrete plannen op het gebied van risicobeheer, financieringspositie en leningen- en uitzettingenportefeuille.

Risicobeheersing

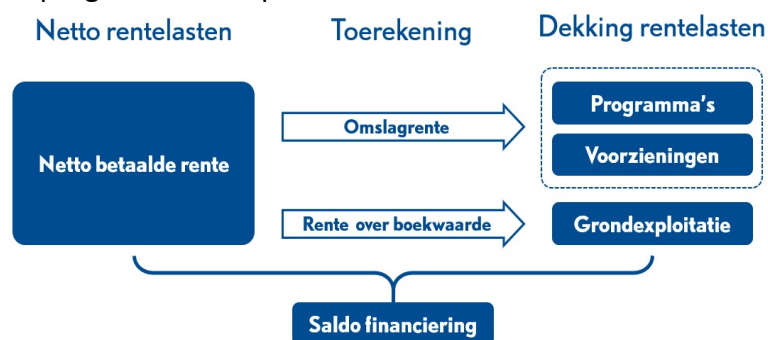
Risicobeheersing is een belangrijk onderdeel van de Wet FIDO. Voor onze gemeente gaat het daarbij met name om het renterisico en het kredietrisico. De behoefte aan risicobeheersing is toegenomen door de toename van voorgenomen en recent uitgevoerde grote investeringen. Daarnaast kan een informatierisico worden benoemd. Dat is het risico dat relevante informatie niet tijdig of volledig beschikbaar is voor de treasuryfunctie.

Rentevisie en rentekosten

De grote algemene banken en de banken voor de publieke sector (waaronder onze 'huisbank' BNG) houden de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt nauwlettend in de gaten. Wij volgen wij de rentevisie van de BNG en betrekken die bij de planning voor het aantrekken van financiering op het meest gunstige moment in relatie tot de financieringsbehoefte van de gemeente. Op het gebied van beleggingen en leningen zijn de afgelopen jaren verschillende besluiten genomen, waardoor de mogelijkheden voor gemeenten om zich 'vrij' op de kapitaalmarkt te begeven zijn ingeperkt.

Rentetoerekening

Conform het besluit begroting en verantwoording (BBV) is toerekening van rentelasten aan de programma's verplicht. Hieronder wordt schematisch het renteresultaat weergegeven:

Voor de toerekening van rente aan de grondexploitaties wordt een percentage berekend: het gemiddelde rentepercentage van de leningenportefeuille vermenigvuldigd met de debt ratio (de verhouding vreemd vermogen / totaal vermogen). De uitkomst van deze berekening voor 2023 is 1,5%.

Het zogenaamde rente-omslagpercentage wordt gebruikt om tot een verdeling van de (resterende) rente over de programma's te komen. Het saldo van rentelasten en baten wordt daarvoor gedeeld op het totaal van de vaste activa. De uitkomst mag binnen een bandbreedte van 0,5% worden afgerond. Hiermee wordt een jaarlijkse wijziging van het percentage voorkomen. Bij de begroting 2023 is het percentage vastgesteld op 1,00%. Dit percentage wordt berekend over de boekwaarden van de activa en verantwoord op de programma's waar deze activa onderdeel van uitmaken.

De gerealiseerde door te berekenen netto rentelasten zijn over 2023 fors lager dan in de begroting. Begin 2023 is een lening eerder dan gepland afgesloten vanwege de oplopende

rente. Omdat de liquiditeiten nog niet direct nodig waren is een deel van dit geld tijdelijk weer uitgezet tegen een rentevergoeding. Dit betekent extra rentebaten en een lagere door te berekenen netto rentelast. Omdat het verschil met de begrote door te berekenen netto rentelasten groter is dan 25% moet op basis van nacalculatie de rentetoerekening worden aangepast. Het omslagpercentage op basis van nacalculatie bedraagt 0,55%.

Hieronder het renteschema dat behoort bij deze berekening.

Renteschema 2023	Begroting 2023	Rekening 2023
Externe rentelasten over korte en lange financiering	1.222	1.289
Externe rentebaten	-/- 300	-/- 696
Totaal door te rekenen externe rente	922	593
Rente die aan grexen moet worden doorberekend	-/- 127	-/- 111
Rente die wordt doorberekend ogv projectfinanciering	-/-	-/-
Saldo door te rekenen externe rente	796	481
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	-/- 868	-/- 484
Renteresultaat op taakveld treasury	-73	-3

Renterisico

De Wet FIDO verplicht de kasgeldlimiet en de renterisiconorm in beeld te brengen. De provincie gebruikt deze bij het uitoefenen van haar toezichthoudende functie. De kasgeldlimiet betreft het renterisico van de vlottende schuld, terwijl de renterisiconorm het renterisico van de langlopende schuld betreft.

De wettelijk vastgestelde renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Berekening renterisico gemeente Krimpen aan den IJssel:

Renterisiconorm	2023
1. Renteherziening op vaste schuld o/g	
2. Te betalen aflossingen	2.698
3. Renterisico op vaste schuld (1+ 2)	2.698
Berekening rente risiconorm	
4. Begrotingstotaal (excl. reservemutaties)	90.844
5. Percentage regeling	20%
Toets renterisiconorm	
6. Renterisiconorm (4 * 5)	18.169
7. Renterisico op vaste schuld (1+ 2)	2.698
Ruimte onder rente risiconorm (6 - 7)	15.471

Kasgeldlimiet

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie - dit is de mate waarin op korte termijn aan de opeisbare verplichtingen kan worden voldaan - is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Dit is het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het ministerie van Financiën vastgesteld percentage, vermenigvuldigd met het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar.

Berekening kasgeldlimiet gemeente Krimpen aan den IJssel:

Kasgeldlimiet	2023
Omvang begrotingstotaal (lasten) per 1 januari 2023	90.844
Toegestane kasgeldlimiet	
- in procenten van de grondslag	8,5%
- in bedrag	7.722
Omvang vlottende korte schuld (+/+)	
Opgenomen gelden < 1 jaar	
Schuld in rekening courant	
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	14
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	
Vlottende middelen (-/-)	
Contante gelden	6
Tegoeden in rekening courant	2
Overige uitstaande gelden <1 jaar	15.292
Toets kasgeldlimiet	
Totaal netto vlottende schuld	-14.452
Toegestane kasgeldlimiet	7.722
Ruimte (+) / overschrijding (-)	22.174

Kredietrisico

Naast het renterisico loopt de gemeente ook nog risico bij het zelf verstrekken van gelden. Afhankelijk van het type instelling kan een zeker risico worden bepaald.

In de onderstaande tabel zijn de verstrekte gelden gegroepeerd naar de onderscheiden risicogroepen.

Kredietrisico op verstrekte gelden	Met/zonder (hyp.) zekerheid	Restant Schuld per 1-1-2023	%
Woningcorporaties met garantie WSW	Met (50%)	111	1%
Hypotheekverstrekkingen aan ambtenaren	Met	7.766	67%
Overige toegestane instellingen volgens treasurystatuut	Zonder	3.652	32%
Totaal		11.529	100%

Financieringspositie

De financiering van de gemeentelijke activiteiten vindt plaats op basis van 'totaal financiering'. Dit betekent dat we op basis van de liquiditeitspositie bepalen of leningen moeten worden aangetrokken. Projectfinanciering passen we dan ook in principe niet toe.

Leningenportefeuille

De volgende tabel geeft inzicht in de samenstelling, de grootte en de rentegevoeligheid van de opgenomen leningen. In 2023 is een langlopende lening van € 15 miljoen aangetrokken. De mutaties voor 2023, als gevolg van nieuwe leningen, aflossingen en rente zijn:

Mutaties in leningenportefeuille	Bedrag	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari 2023	43.442	2,03%
Nieuwe leningen	15.000	
Reguliere aflossingen	-2.698	
Vervroegde aflossingen		
Stand per 31 december 2023	55.744	1,96%

Uitzetten en aantrekken

De verplichting tot schatkistbankieren beperkt de mogelijkheden om overtollige liquide middelen uit te zetten. Voor 2023 bedraagt de drempel 2% van het begrotingstotaal met een ondergrens van € 1 miljoen.

De gemeente maakt gebruik van zero-balancing. Dit betekent dat het saldo op de bankrekening bij de BNG aan het eind van de dag automatisch wordt afgeroomd of aangevuld tot nul.

In 2023 is een lening van € 15 miljoen aangetrokken die niet direct nodig was vanwege liquiditeitspositie. Een bedrag van € 10 miljoen is tweemaal voor een periode van 3 maanden uitgezet bij een andere gemeente.

Paragraaf E Bedrijfsvoering

Inleiding

De bedrijfsvoering is ondersteunend aan en mede bepalend voor de kwaliteit van het primaire proces en de realisatie van de beoogde maatschappelijke effecten. De interne organisatie staat volledig ten dienste aan het primaire proces. Dit betekent dat de kwaliteit en omvang van de gemeentelijke organisatie van grote invloed is op het behalen van de gewenste effecten.

Organisatie

Organisatie van de toekomst

Onze ambtelijke organisatie opereert in een voortdurend veranderende omgeving. We streven ernaar om flexibel en wendbaar te zijn, zodat we kunnen inspelen op veranderende taken van de gemeente en technologische ontwikkelingen. In 2023 hebben we een bevlogenheidsonderzoek uitgevoerd, waarvan we de resultaten gebruiken om onze werkwijze te verbeteren. De verdieping en concrete acties zullen in 2024 plaatsvinden. We zijn ook begonnen met het vernieuwen van ons functiehuis om beter aan te sluiten op onze manier van werken en tegelijkertijd toekomstbestendig te zijn. Hybride werken, ook bekend als 'Konnnect werken', is in de afgelopen jaren de norm geworden binnen onze organisatie. Hierbij besteden we aandacht aan het mentale, digitale en fysieke aspect van werken. In 2023 hebben we een persoonlijk budget vrijgemaakt voor het optimaliseren van thuiswerkplekken.

Boeien en binden

Het aantrekken en behouden van talent blijft een uitdaging in de huidige arbeidsmarkt. Daarom hebben we in 2023 extra capaciteit toegevoegd aan onze recruitmentafdeling. Het afgelopen jaar zijn er 28 nieuwe medewerkers bij ons in dienst gekomen, terwijl 18 medewerkers ons hebben verlaten. De gemiddelde leeftijd van onze medewerkers is stabiel

gebleven op 49 jaar. We hebben onze arbeidsmarktcommunicatie verbeterd om potentiële medewerkers een duidelijk beeld te geven van wie we zijn, met voortdurende en brede communicatie via verschillende kanalen. Hiervoor is onze werken bij site volledig vernieuwd.

Medewerker van de toekomst

Om een wendbare en toekomstbestendige organisatie te zijn, hebben we wendbare medewerkers nodig. We moedigen onze medewerkers aan om met plezier hun talenten in te zetten, zowel in hun huidige als toekomstige werk, met behoud van gezondheid en welzijn. We gebruiken de resultaten van het bevoegdheidsonderzoek om dit verder te versterken. Daarnaast stimuleren we persoonlijke ontwikkeling door middel van ons opleidingsbudget, dat is berekend op 1,5% van de loonsom. In 2023 hebben we een vergelijkbaar bedrag uitgegeven aan opleiding en ontwikkeling als in 2022, waarbij ongeveer 190 opleidingen zijn aangevraagd.

Omvang organisatie

In 2023 is onze totale formatie gegroeid met 11,36 fte naar 178,36 fte, inclusief de griffie. Op 31 december 2023 hadden we 198 medewerkers in dienst, wat 11 meer is dan het jaar ervoor. Het percentage vrouwen in onze organisatie is nagenoeg gelijk gebleven op 63,13% ten opzichte van het voorgaande jaar. In 2023 hebben we voor 64 projecten flexibel personeel ingehuurd. Specifiek voor verzuim hebben we een flexibel budget van 2,5% gereserveerd. Het verzuimpercentage in 2023 is 6,79%, ruim 1 procent lager dan in 2022.

Financiën

Over het boekjaar 2023 legt het college voor het eerst een rechtmatigheidsverklaring af. In de voorbereiding daarop is de interne controle versterkt. Bovendien zijn wijzigingen in de financiële verordening doorgevoerd en is beleid voor misbruik en oneigenlijk gebruik vastgesteld.

In het eerste kwartaal is de herziene nota reserves en voorziening door de raad vastgesteld. In 2023 is de implementatie van de verplichtingenadministratie afgerond. De komende jaren moet dit uitgroeien tot een belangrijk instrument bij het bewaking van budgetten en verantwoording over rechtmatigheid.

Huisvesting en facilitair

In 2023 hebben we onderzocht of we de vergaderruimten van het raadhuis beter kunnen inzetten. Hiervoor wordt in 2024 een project opgestart. Daarnaast is de huidige staat van het inventaris in kaart gebracht gezien het naderende einde van de economische levensduur. In 2023 zijn we ook van start gegaan met teamgesprekken over de werkplekken op alle locaties. Dit loopt verder door in 2024.

ICT

De taken op het gebied van ICT zijn volledig uitbesteed aan GR IJSSELgemeenten. Daartoe is een dienstverleningsovereenkomst gesloten met afspraken over:

- de aanschaf en levering van ICT-infrastructuur, vaktoepassingen, telefonie en audiovisuele apparatuur;
- de diensten van de servicedesk;
- wijzigingsverzoeken;
- systeem- en applicatiebeheer;
- adviesdiensten;
- diensten voor de gemeentelijke crisisorganisatie;

- bedrijfskritische problemen;
- informatieveiligheid (CISO).

De beleidsmatige kant van de informatievoorziening ligt bij de gemeente zelf. In 2023 is informatiemanagement daaraan toegevoegd. Hiermee gaan we zelf meer sturing geven aan de ontwikkeling van onze informatievoorziening. Dit doen we samen met gemeente Capelle aan den IJssel en daarbij streven we ernaar om zoveel mogelijk hetzelfde pad in te slaan.

Informatiebeheer/archief

In 2023 is de volgende stap gezet voor het behouden van onze digitale informatie, door de aanschaf van een e-depot.

Daarnaast is de opslag van analoge informatie fors afgenomen, door deze vervangen door een digitale variant.

Om de kwaliteit van onze informatiehuishouding te achterhalen, is voor het eerst gebruik gemaakt van een kwaliteitssysteem.

Met behulp van dit systeem is het gemakkelijker om te zien of ons informatie en archiefbeheer voldoet aan de geldende wet- en regelgeving.

Informatieveiligheid en privacy

In 2023 is het dreigingsbeeld van digitale aanvallen uitgegroeid tot alarmerende proporties. Het aantal hacks en phishingaanvallen is ook na de stijging die wij in het vorige jaar al zagen, in zorgwekkend tempo en in complexiteit blijven toenemen. In 2023 is de bewustzijns campagne voortgezet om medewerkers te trainen in digitale veiligheid en in het omgaan met privacy-aspecten. Deze training heeft een looptijd van vier jaar en is voor alle medewerkers verplicht. Daarnaast is in 2023 een verplichte training informatieveiligheid aan alle medewerkers gegeven.

Op het gebied van privacy zijn flinke stappen gezet met het op orde brengen van de governance van dit onderwerp. In alle privacy-intensieve teams is de rol van privacycontactpersoon ingevuld. Deze privacycontactpersonen zijn getraind in de Avg en samen met hen is de governance (verwerkingenregister, verwerkersovereenkomsten en risicoanalyses) verder vorm gegeven.

Inkoop

Eind 2022 is gestart met verplichtingenadministratie én een contractmanagementsysteem. Dit heeft in 2023 een vervolg gekregen en is geïmplementeerd. Tegelijkertijd is nieuw inkoopbeleid van kracht geworden. De verdere implementatie van de daarbij behorende werkwijzen en afspraken is door een langdurige vacature nog niet afgerond.

Rechtmatigheid

Het juridische begrip rechtmatigheid heeft betrekking op alle geldende wetten en regels. Rechtmatigheid is dan het handelen in overeenstemming met alle wetten en regels. Het begrip rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is een minder omvattend begrip. Bij rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. Er moet immers worden verantwoord dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Het gaat om de financiële beheershandelingen.

De beoordeling van de rechtmatigheid gebeurt op basis van drie criteria.

- Het begrotingscriterium: Dit criterium betreft het budgetrecht van de raad. Beoordeeld wordt of de door de raad beschikbaar gestelde middelen per beleidsthema en voor investeringen zijn overschreden.
- Het voorwaardecriterium: Dit betreft de controle op afwijkingen van relevante wet- en regelgeving, zoals door de raad vastgesteld in het normenkader.
- Het M&O-criterium (Misbruik en Oneigenlijk gebruik): *Onder misbruik wordt verstaan*: Het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen of niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. *Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan*: Het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan.

Vanaf het boekjaar 2023 legt het college van burgemeester en wethouders in de jaarstukken verantwoording af over de rechtmatigheid.

De bepaling van de verantwoordingsgrens is voorbehouden aan de gemeenteraad en vastgesteld op 2% van de totale lasten inclusief reservemutaties. Deze wordt vastgelegd in de financiële verordening, welke wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Ten tijde van de vaststelling van de financiële verordening, was het uitgangspunt dat de begrotingsrechtmatigheid op eenzelfde wijze zou worden beoordeeld voor de rechtmatigheidsverantwoording als in het verleden. In het verleden, toen het oordeel hieromtrent nog door de accountant werd afgegeven, telde enkel de netto-onrechtmatigheden mee in het oordeel van de accountant. Op basis van de werkwijze uit het verleden zouden wij komen op een rechtmatig oordeel met 0,86% aan rechtmatigheidsfouten. Doordat de beoordeling van de begrotingsonrechtmatigheden over 2023 bruto meetellen voor het oordeel, valt het totaal aan rechtmatigheden hoger uit, namelijk 1,26% aan rechtmatigheidsfouten. Voor een verdere toelichting op de bruto- en netto-begrotingsrechtmatigheden, zie het onderdeel Begrotingsrechtmatigheid onder de Baten en lasten.

De verantwoording door het college vindt plaats in een verplicht model, dat in de jaarstukken is opgenomen onder de baten en lasten verantwoording. De toelichting daarop, inclusief acties om tot verbetering te komen, worden hieronder toegelicht. De toelichting bevat in ieder geval de volgende onderdelen:

- een toelichting op alle afwijkingen in rechtmatigheid voor zover deze de rapportagegrens (€ 100.000) overschrijden;
- welke maatregelen zijn/worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen;
- een overzicht van en toelichting op niet-financiële onrechtmatigheden;
- rapportage van het veelvuldig niet naleven van normen uit de gids proportionaliteit en/of slechte documentatie of naleving hiervan;
- geconstateerde fraude door eigen medewerkers.

Afwijking in de rechtmatigheid, groter dan € 100.000

Uit de interne audits zijn fouten geconstateerd m.b.t. het voorwaarden criterium op het gebied van Europese aanbestedingen. Uit de zogenaamde spendanalyse op inkopen is gebleken dat in totaal voor een bedrag van € 663.469 niet rechtmatig is ingekocht. Een van de betreffende contracten is inmiddels beëindigd, maar voor een deel is ook nog sprake van doorwerking in 2024. Inmiddels wordt actie ondernomen om deze werkzaamheden zo snel mogelijk op een rechtmatige wijze (opnieuw) aan te besteden.

In de verschillenanalyse (onder de baten en lasten) zijn drie begrotingsonrechtmatigheden geconstateerd (zie ook het onderdeel Begrotingsrechtmatigheid onder de Baten en lasten). Onderstaand een duiding van de betreffende begrotingsonrechtmatigheden:

1. Een overschrijding van € 196.000 op de overhead, mede veroorzaakt door een verhoging van de post dubieuze debiteuren (€ 82.000) en hogere lasten aan het Raadhuisplein 2 dan geraamd. De hogere lasten aan het Raadhuisplein 2 worden veroorzaakt door hogere energielasten (€ 57.000). Daarnaast was er sprake van een uitgave aan de gemeenschappelijke regeling IJsselgemeenten (€ 56.000), welke niet was geraamd.
2. Een overschrijding van € 425.000 op de algemene dekkingsmiddelen. Doordat het saldo van rentebaten en -lasten lager is geworden dan begroot, is de rentetoerekening ook lager op basis van nacalculatie.
3. Een overschrijding van € 45.000 op investeringen. Doordat de indexaties van materialen hoger zijn dan geraamd heeft er een overschrijding plaatsgevonden.

Om deze begrotingsonrechtmatigheden volgend jaar te voorkomen, wordt deze informatie gedeeld met de (budget)verantwoordelijken. Hiermee hopen wij dit tijdig te constateren en te informeren d.m.v. een begrotingswijziging.

Vanuit de toetsing op het M&O-criterium zijn er geen bevindingen.

Niet-financiële onrechtmatigheden

Gedurende 2023 zijn er twee leningen uitgezet aan andere gemeenten, waarbij de gemeente het geldende Treasurystatuut niet volledig heeft nageleefd. Bij beide uitleningen was wel sprake van functiescheiding, maar was er geen akkoord van de door de gemeenteraad aangewezen tweede functionaris in het geldende Treasurystatuut.

Niet naleven normen gids proportionaliteit

In de Gids Proportionaliteit (= flankerend beleid bij de Aanbestedingswet 2012) zijn de voorschriften uitgewerkt over de eisen, voorwaarden en criteria die aan inschrijvers en inschrijvingen worden gesteld. De Gids Proportionaliteit is opgenomen in het gemeentelijke inkoopbeleid. Naast de Europese aanbestedingsregels, waarvan niet toepassen een onrechtmatigheid betekent, is ook het naleven van de overige normbedragen uit de Gids van belang. Afwijken van die normbedragen leidt niet tot financiële rechtmatigheidsfouten voor zover de gemeente afwijking hiervan adequaat heeft gedocumenteerd en gemotiveerd. Uit de interne controle over 2023 is gebleken dat geen sprake is geweest van ongeoorloofde afwijkingen.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

Binnen de gemeentelijke organisatie worden zowel preventieve als controlerende acties uitgevoerd om misbruik en oneigenlijk gebruik tegen te gaan. Preventief zijn de acties vooral gericht op het integer handelen van de ambtelijke organisatie. Daarnaast wordt binnen de administratieve organisatie met name ingezet op relevante functiescheiding en het 4-ogen

principe om de kans op misbruik en oneigenlijk gebruik zoveel mogelijk te beperken. Daarnaast wordt vanuit de Verbijzonderde Interne Controle achteraf ook getoetst of regelgeving juist is toegepast. Bovendien is het M&O-beleid op 14 december 2023 vastgesteld door de gemeenteraad.

Fraude eigen medewerkers

Er is in 2023 geen fraude door eigen medewerkers geconstateerd. Er is een frauderisico-analyse, die in 2024 wordt geactualiseerd. De aandachtspunten uit die analyse worden opgepakt.

Frauderisicobeheersing

Vanaf het controlejaar 2022 is de accountant verplicht om in de controleverklaring te rapporteren over fraude. Dit is aanleiding om ook in deze paragraaf voortaan expliciet aandacht te besteden aan het beheersen van frauderisico's.

In 2022 is gestart met de voorbereidingen voor de rechtmatigheidsverantwoording door het college. De interne beheersing is in 2023 verder geprofessionaliseerd om te kunnen voldoen aan de gestelde eisen. Met betrekking tot fraude en misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) is geïnventariseerd welke kaders en documenten al beschikbaar zijn en wat nog ontbreekt. Vanuit die inventarisatie is in 2023 het M&O-beleid tot stand gekomen. Hiervoor is een brede aanpak gekozen om tevens de bewustwording te vergroten. Het beleid is onder de aandacht gebracht binnen de organisatie. In 2024 zal een fraudeprotocol worden opgesteld.

Paragraaf F Verbonden partijen

Inleiding

Onder de verbonden partijen van de gemeente Krimpen aan den IJssel vallen gemeenschappelijke regelingen en (privaatrechtelijke) deelnemingen. In deze paragraaf wordt eerst ingegaan op de gemeenschappelijke regelingen en vervolgens op de deelnemingen.

Gemeenschappelijke regelingen

Deelname aan een gemeenschappelijke regeling is een manier om een gemeentelijk doel effectiever te bereiken in een 'dynamisch' speelveld van steeds meer samenwerkende (lagere) overheden. In het algemeen gaat de gemeente een relatie met een gemeenschappelijke regeling aan, omdat zij verwacht dat de gemeenschappelijke regeling dezelfde activiteiten effectiever en beter kan uitvoeren. Daarnaast worden risico's gespreid en gedeeld met andere deelnemers én ontstaat er een kwaliteitsvoordeel als de gemeenschappelijke regeling kennis in huis heeft die de gemeente zelf niet (meer) heeft. Ook ontstaat er vaak grotere effectiviteit en bestuurlijke slagkracht, waardoor nieuwe activiteiten sneller kunnen worden gerealiseerd. Tegelijkertijd kiest de gemeente er bij gemeenschappelijke regelingen bewust voor om zelf invloed te houden, omdat deze activiteiten te kwetsbaar zijn om volledig uit te besteden.

Op basis van deze uitgangspunten is een afwegingskader opgesteld voor het al dan niet aangaan van samenwerking met nieuwe gemeenschappelijke regelingen. Het afwegingskader dient als beleidslijn, wanneer de vraag speelt of de gemeente een nieuwe financiële en bestuurlijke relatie aan zou moeten gaan of niet. Dit kader vormt een handreiking waarin het gemeentelijk beleid voor gemeenschappelijke regelingen een plaats

kan krijgen. Het is geen digitaal instrument dat onafwendbaar tot een bepaalde keuze leidt. Een keuze voor het aangaan van een nieuwe financiële en bestuurlijke relatie is in alle gevallen een politiek-bestuurlijke keuze.

In de door de gemeenteraad vastgestelde Nota verbonden partijen is het afwegingskader nader uitgewerkt en ook een 'governance' voor verbonden partijen geformuleerd. In het voorjaar van 2024 wordt de governance opnieuw tegen het licht gehouden op basis van financiële en bestuurlijke risico's.

De eigen risico's van de gemeenschappelijke regelingen die geheel of gedeeltelijk van toepassing zijn voor de gemeente Krimpen aan den IJssel werden eerder in paragraaf B weerstandsvermogen en risicobeheersing toegelicht.

Ontwikkelingen

Jeugdhulp Rijnmond (GRJR)

In 2023 hebben er een aantal belangrijke ontwikkelingen plaatsgevonden binnen de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond. Waarvoor dat noodzakelijk was, is uw raad tussentijds geïnformeerd via begrotingswijzigingen, dan wel via de risicoparagraaf:

- Samen met de gemeenten heeft de GRJR met de kennis in het voorjaar 2022 de uitgaven 2023 zo realistisch mogelijk ingeschat. Halverwege 2023 heeft de GRJR de ramingen bijgesteld, rekening houdend met de verwachting van sommige gemeenten dat beoogde kostenbeperkende effecten nog wel zouden optreden. In de tweede helft van het jaar bleken ook deze verwachtingen nog te rooskleurig. Wij hebben daarom besloten om op basis van de 2e Bestuursrapportage van de GRJR onze begroting structureel bij te stellen met € 850.000. Op basis van de voorlopige jaarrekening 2023 moet de gemeente Krimpen een extra bijdrage betalen van € 904.000. Hiermee is er sprake van een nadelig effect op onze begroting van € 54.000
- In 2023 heeft uiteindelijk de afwikkeling plaatsgevonden van de nog openstaande vraag van onze gemeente over de teveel betaalde bijdrage in 2019. Wij hadden geconstateerd dat er verschillen zaten tussen de definitieve afrekenbrieven van zorgaanbieders en de definitieve jaarrekening van de GRJR, waardoor wij nadelig werden belast. Wij zijn door de GRJR in het gelijk gesteld en ontvangen het teveel betaalde bedrag van € 168.000 terug.
- In 2023 zijn stappen in gang gezet voor kostenbeheersing en transformatie van de jeugdhulp.

Dat de kosten stijgen en ingrijpende maatregelen nodig zijn is in lijn met de Hervormingsagenda-discussie. De Hervormingsagenda Jeugd bevat langere termijn maatregelen, maar leidt ook tot de conclusie dat onvermijdelijke tekorten bij gemeenten niet door het Rijk worden gecompenseerd. De GRJR brengt dit punt consequent ter tafel bij de VNG. Daarnaast is de GRJR eind 2023 een grootschalig kostenbeheersingsprogramma gestart, met gemeenten en aanbieders.

- In 2023 is door de GRJR een onderzoek gestart naar mogelijkheden voor meer grip op backofficetaken. De interne beheersing en rechtmatigheidsborging is complex voor de GRJR omdat de kosten op de regionale (GRJR-)contracten grotendeels voortvloeien uit uitvoerende besluiten van de afzonderlijke gemeenten. De mogelijkheden om dit proces te verbeteren maken onderdeel uit van het onderzoek naar de backofficetaken.

Weerstandsvermogen

De gemeenschappelijke regelingen hebben en geven steeds meer inzicht in hun risico's en weerstandsvermogen. De aandacht voor dit onderwerp leidt in enkele gevallen tot een behoefte aan groei van de algemene reserve (weerstandscapaciteit). Wij vinden het niet zonder meer noodzakelijk dat gemeenschappelijke regelingen er zelf een toereikend weerstandsvermogen op na houden. Zeker wanneer voor de aanvulling van het weerstandsvermogen extra middelen van de deelnemende gemeenten nodig zijn. Dan geven wij er de voorkeur aan om risico's in het gemeentelijke risicoprofiel op te nemen. In deze jaarrekening maken enkele risico's van verbonden partijen deel uit van het gemeentelijk risicoprofiel. Daarnaast zijn er nog enkele verbonden partijen die het risicomanagement niet op orde hebben. De risico's zijn daardoor niet goed in beeld. Bij het bepalen van de sturingsarrangementen spelen de risico's en het inzicht daarin een belangrijke rol. Langs die weg wordt aandacht gevraagd voor adequaat inzicht en informatie met betrekking tot risico's.

Overzicht gemeenschappelijke regelingen

Hieronder is een overzicht van de gemeenschappelijke regelingen opgenomen inclusief de financiële bijdrage.

Gemeenschappelijke regelingen	Vertegenwoordiging	Programma	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting na wijziging	Rekening 2023
Metropoolregio Rotterdam- Den Haag	AB/DB	Ruimtelijk domein	83	83	83	83
Streekarchief Midden-Holland	AB	Overhead	139	178	187	188
GR IJsselgemeenten	Bestuur	Sociaal domein + Overhead	4.752	4.882	5.013	5.013
Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond	AB	Bestuur en veiligheid	1.456	1.645	1.667	1.615
Groenalliantie Midden-Holland en Koepelschap Buitenstedelijk Groen	Bestuur	Maatschappelijk domein	216	223	223	223
GGD Rotterdam Rijnmond	AB	Maatschappelijk- en Sociaal domein	213	253	273	237
Jeugdhulp Rijnmond	DB	Sociaal domein	5.887	5.486	6.690	6.734
Werkvoorzieningschap PROMEN	AB	Sociaal domein	1.982	2.056	1.917	1.965
Ingenieursbureau Krimpenerwaard (IBKW)	Bestuur	Ruimtelijk domein	42		3	
DCMR (milieu)	AB	Bestuur en veiligheid	521	546	551	551
Totaal			15.291	15.352	16.606	16.609

Gemeenschappelijke regeling

Bij deze gemeenschappelijke regelingen is de gemeente vertegenwoordigd in het bestuur. Aan de gemeenschappelijke regelingen zijn financiële risico's verbonden.

Streekarchief Midden-Holland		
Gemeentelijk belang	Het op een verantwoorde wijze beheren, ontsluiten en ter beschikking stellen van permanent te bewaren gemeentelijke archiefbescheiden.	
Jaarrekening:		
Bijdrage Krimpen	187.940	
Financiële resultaat	25.421	
Balans:	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	295.209	301.072
Vreemd vermogen	275.017	336.277

GR IJsselgemeenten		
Gemeentelijk belang	De GR IJsselgemeenten verzorgt de volledige ondersteuning van de gemeentelijke organisatie op het gebied van ICT. De GR IJsselgemeenten verzorgt ook de uitvoering van het taakveld werk en inkomen (sociale zaken).	
Jaarrekening:		
Bijdrage Krimpen	5.013.233	
Financiële resultaat	0	
Balans:	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	1.648.000	861.000
Vreemd vermogen	7.697.000	8.307.000

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond		
Gemeentelijk belang	Het doelmatig organiseren en coördineren van werkzaamheden die noodzakelijk zijn voor een doeltreffende rampenbestrijding en crisisbeheersing.	
Jaarrekening:		
Bijdrage Krimpen	1.614.698	
Financiële resultaat	2.361.000	
Balans:	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	6.157.000	9.664.000
Vreemd vermogen	107.479.000	99.080.000

Ingenieursbureau Krimpenerwaard (IBKW)		
Gemeentelijk belang	IBKW richt zich volledig op de adviesdiensten voor weg- en waterbouwprojecten van het college. De uitgangspunten voor de uitgevoerde werkzaamheden zijn efficiency, transparantie en verantwoording.	
Jaarrekening:		
Bijdrage Krimpen	176	
Financiële resultaat	0	
Balans:	1-1-2023	31-12-2023

Eigen vermogen	1.162.261	1.095.112
Vreemd vermogen	429.964	770.296

DCMR		
Gemeentelijk belang	De uitvoering van de Wet milieubeheer. DCMR draagt bij aan het verlagen van de milieubelasting van bedrijven en het verhogen van de milieukwaliteit en veiligheid. Daarnaast werkt DCMR ook aan de integratie van milieuaspecten in andere beleidsterreinen en aan milieu en veiligheid gerelateerde maatschappelijke vraagstukken en nieuwe ontwikkelingen.	
Jaarrekening:		
Bijdrage Krimpen	550.644	
Financiële resultaat	607.000	
Balans:	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	5.038.000	5.159.000
Vreemd vermogen	11.779.000	21.270.000

Metropoolregio Rotterdam-Den Haag		
Gemeentelijk belang	Het verbeteren van de bereikbaarheid, duurzaamheid, attractiviteit en economische vernieuwingen van en binnen de metropoolregio.	
Jaarrekening:		
Bijdrage Krimpen	82.953	
Financiële resultaat	N.n.b.	
Balans:	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	33.843.976	36.702.117
Vreemd vermogen	1.550.055.080	1.526.354.746

Groenalliantie Midden-Holland		
Gemeentelijk belang	Deelname aan strategische besluitvorming betreffende het beheer en de ontwikkeling van natuur- en recreatiegebieden binnen het werkgebied van de deelnemende gemeenten. In het deelgebied Krimpenerwaard betreft het de gebieden Krimpenerhout en Loetbos.	
Jaarrekening:		
Bijdrage Krimpen	222.600	
Financiële resultaat	702.802	
Balans:	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	10.722.131	11.306.058
Vreemd vermogen	2.375.272	2.428.187

GGD Rotterdam Rijnmond		
Gemeentelijk belang	Invulling geven aan de wettelijke taken op grond van de wet Publieke Gezondheid. Dit omvat o.a. epidemiologisch onderzoek, Infectieziekten bestrijding, Milieu & Hygiëne en Persoonsgerichte zorg. Ook voorziet het GGD in een rampen opvangplan (GROP) en in inspecties kinderopvang.	

Jaarrekening:		
Bijdrage Krimpen	236.889	
Financiële resultaat	n.v.t.	
Balans:	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.

Werkvoorzieningschap Promen		
Gemeentelijk belang	Het uitvoeren van Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) taken en het verzorgen van arbeidsgerichte trajecten (waaronder beschut werken).	
Jaarrekening:		
Bijdrage Krimpen	1.965.419	
Financiële resultaat	82.000	
Balans:	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	3.269.000	2.427.000
Vreemd vermogen	8.049.000	8.587.000

Jeugdhulp Rijnmond		
Gemeentelijk belang	Het verzorgen van de inkoop van individuele voorzieningen Jeugdhulp, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering.	
Jaarrekening:		
Bijdrage Krimpen	6.734.251	
Financiële resultaat	-22.100.000 (waarvan -904.000 Krimpen)	
Balans:	1-1-2023	31-12-2023
Eigen vermogen	0	0
Vreemd vermogen	61.098.000	86.447.000

Deelnemingen

De (privaatrechtelijke) deelname in het aandelenkapitaal van een aantal vennootschappen vloeit vooral voort uit de maatschappelijke belangen die door deze vennootschappen worden/werden nagestreefd.

Stedin

Voor netwerkbeheerder Stedin staan de komende jaren vanwege de energietransitie substantiële investeringen te wachten in de infrastructuur. De betekent een forse kapitaalbehoefte en de noodzaak tot het versterken van het eigen vermogen. In de afgelopen jaren is hier door bestaande aandeelhouders invulling aan gegeven door winst uit verkopen van onderdelen van de onderneming niet uit te keren en via de uitgifte van

cumulatief preferente aandelen. In 2023 is de Staat aandeelhouders geworden voor een bedrag van € 500 miljoen. Dit betekent dat voor de komende jaren is voorzien in de behoefte aan versterking van het eigen vermogen. Bovendien heeft de toetreding van de Staat tot gevolg dat de creditrating verbetert, omdat de rating agency's ervanuit gaan dat de Staat bij eventuele problemen financieel bijspringt.

De gemeente Krimpen aan den IJssel had in 2023 deelnemingen in een viertal ondernemingen.

Het financiële risico strekt zich uit tot de waarde van de deelneming. In de balans is de aankoopprijs van de aandelen als waarde opgenomen. Het risico betreft feitelijk de economische waarde van het aandelenpakket, indien deze lager ligt dan de aankoopprijs. Tevens is in de tabel de dividenduitkering opgenomen. Mogelijke fluctuaties in de hoogte van de dividenduitkering vormen een risico, met effecten op het begrotingsresultaat. Om deze reden zijn wij terughoudend in het ramen van de opbrengsten uit dividend.

Deelnemingen	Dividend				
	Nominale deelname	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting na wijziging	Rekening 2023
Stedin N.V.	3.267	83	78	163	163
OASEN	13				
Bank Nederlandse Gemeenten	75	75	75	82	82
Cyclus N.V.	271				

Paragraaf G Grondbeleid

Inleiding

Net als geld is 'grond' een schaars middel. Verschillende functies, zoals infrastructuur, woningen, bedrijven, maatschappelijke voorzieningen en recreëren 'concurreren' als het ware om de beperkte ruimte binnen onze gemeentegrenzen. Daarom is het belangrijk om, door het vaststellen van ruimtelijk beleid, het duurzame gebruik van die ruimte vast te leggen en te bevorderen.

De ruimtelijk gezien meest relevante (sectorale) beleidsnota's zijn:

Functie/Thema	Belangrijke documenten
Wonen	Woonvisie Krimpen aan den IJssel 2020-2030
	Regio akkoord nieuwe woningmarktafspraken
	Regionale woonvisie
Werken/Economie	Detailhandelsvisie
	Missie en strategie voor de Stormpolder
Maatschappelijke voorzieningen	Woonzorgzoning
	Integraal huisvestingsplan 2019-2023

Vrije tijd	Sportnota "Krimpen beweegt 2022-2026" (nog vast te stellen)
	Speelruimtebeleidsplan 2018-2022
Ruimtelijke randvoorwaarden	Welstandsnota
	Ambitiedocument duurzaamheid
	Duurzaamheidsagenda 2021-2024
	Archeologische waardenkaart
	Cultuurhistorische waardenkaart
	Groenbeleid
	Groenstructuurplan
	Stedelijk waterplan
Centrumgebied	Centrumvisie

Grondbeleid

Grondbeleid is een middel dat wordt ingezet om ruimtelijk beleid te realiseren. In 2017 is de nota Grondbeleid vastgesteld. Hierin is vastgelegd welke uitgangspunten de gemeente hanteert bij de (her)ontwikkeling van plangebieden. In beginsel opereren wij daarbij faciliterend. Wij kiezen voor actief grondbeleid vanuit een bestaande gemeentelijk grondpositie of wanneer zonder gemeentelijke sturing niet de gewenste ruimtelijke eindsituatie tot stand komt. De gemeente is actief wanneer zij zelf gronden in bezit heeft, zoals bijvoorbeeld in de IJsseldijkzone en delen van het Centrum. Of als zij gronden verwerft, zoals bijvoorbeeld in de Stormpolder, Centrum-Zuid en de Van Duijvendijk-locatie. Duidelijk mag zijn dat de gemeente dan zelf het financiële risico loopt.

Kostenverhaal

Indien de gemeente een faciliterende rol heeft, maakt de gemeente vrijwel uitsluitend plankosten. Die kosten worden – bij voorkeur via een privaatrechtelijke overeenkomst – op de exploitant verhaald. Als de gemeente een grondpositie heeft, worden alle kosten in principe via de grondverkoop verhaald. Dit is ook een soort privaatrechtelijke overeenkomst.

Ontwikkelingen 2023

In 2023 zijn belangrijke stappen gezet om tot concrete invulling van een aantal (her)ontwikkellocaties te komen. Vooral op locaties waar de gemeente eigenaar is van de grond is sprake van voortgang.

Projecten in de rode fase

Voor Werf aan den IJssel is er sprake van een forse tegenvaller bij de grondsanering, daarnaast is er bezwaar gemaakt tegen het bestemmingsplan "Werf aan den IJssel 2022". Er

is nog geen zicht op wanneer de bezwaarprocedure afgerond kan worden. Bij Centrum-Zuid wordt gestaag verder gebouwd aan de appartementencomplexen. Blok A is inmiddels opgeleverd en de bouw van blok B, C en D is in volle gang. Start van de bouw van blok E en F (deelgebied 3) staat voor respectievelijk Q2 2024 en Q2 2025 op de planning. In 2023 is voor de KOAG-locatie een Europese aanbestedingsprocedure gestart. In augustus 2024 is de gunningsfase afgerond en vindt de gunning plaats aan de marktpartij, die deze locatie gaat ontwikkelen. Het bestemmingsplan voor de locatie is in april 2024 ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd.

Projecten in de gele fase

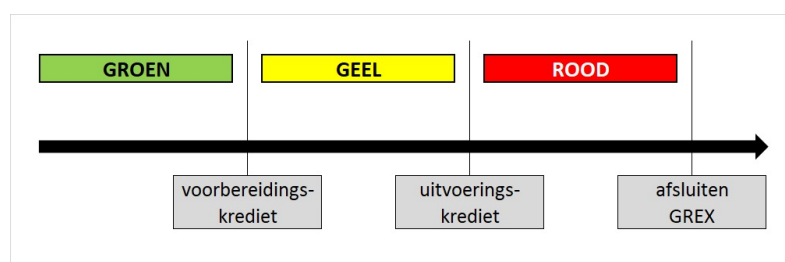
Voor de (faciliterende) projecten Crimpenersteyn en Hof van IJssel wordt gewerkt naar besluitvorming voor de realisatiefase. Voor locatie Crimpenersteyn wordt ingezet op besluitvorming in het derde kwartaal van 2024. Voor Hof van IJssel wordt een bestemmingsplanprocedure gevolgd. De planning is erop gericht om deze procedure in het tweede kwartaal 2024 af te ronden. Op de locatie Stormpolderdijk zijn de saneringswerkzaamheden gestart, het gesprek met het Rijk rondom de businesscase lopen nog steeds.

Meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG)

Via een jaarlijks geactualiseerd MPG wordt steeds in het voorjaar integraal inzicht verkregen in de financiële positie van de grondexploitaties. Tevens geeft dit document de gemeenteraad de mogelijkheid om te sturen in de projectenportefeuille.

Het meest recente MPG werd vastgesteld in de raad van 25 april 2023 en bevat 11 grondexploitaties, waarbij voor de locatie Centrum-Zuid sprake is van twee delen (actief en facilitair):

- 4 projecten in uitvoering (rode fase)
- 4 project in haalbaarheidsfase (gele fase)
- 3 projecten in initiatieffase (groene fase)

De grondexploitatie voor de mogelijke ontwikkeling van de locatie Merelstraat werd als nieuw project (groen) toegevoegd.

Een overzicht van de netto contante waarden per 1 januari 2024 van de projecten is hierna weergegeven:

MPG 2024	bedragen x 1.000
Rood	-422
Geel	124
Groen	-378

Groen	-378
-------	------

Totaal -676

In deze jaarrekening worden ook de besluiten met betrekking tot 2023 verwerkt. Deze zijn bij vaststelling van het MPG 2024 genomen.

Tussentijds winstnemen

In de notitie grondbeleid van juli 2019 heeft de commissie BBV toegelicht op welke wijze tussentijds winstnemen op grondexploitatie moet worden uitgevoerd. Het voorzichtigheidsprincipe is leidend in de regelgeving over grondexploitaties en bij de inrichting van het MPG in Krimpen is daar nadrukkelijk invulling aan gegeven. In de genoemde notitie grondbeleid is echter ook bepaald dat tussentijds winstnemen op basis van de voortgang (percentage of completion) een verplichting is. Voor het vastgestelde MPG2024 en deze jaarrekening geldt dat er sprake is van tussentijdse winstneming bij het project Centrum-Zuid:

Winstneming Centrum Zuid		
	Kosten (A)	Opbrengsten (B)
Totaal	4.605	6.203
Gerealiseerd	4.258	846
Procentueel	92%	14%
Resultaat eindwaarde (C)	1.887	
Winstneming (CxAxB)	238	

Bovenstaande berekening is de voorgeschreven methode, hieruit volgt dat 13% (=92% x 14%) van het verwachte eindresultaat nu als winst moet worden genomen. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de algemene reserve grondexploitatie.

Risico's

De gemeente Krimpen aan den IJssel voert een behoudend waarderingsbeleid ten aanzien van de grondexploitaties, waarmee in feite risicomijdend wordt geraamd. Ondanks dit voorzichtigheidsprincipe gaan grondexploitaties altijd vergezeld van risico's. In het MPG zijn per project de risico's systematisch geïnventariseerd. Risico's waarvan de kans groter is dan 50% worden integraal vertaald in de grondexploitatie. De overige risico's zijn gewogen waarna een netto af te dekken risico van circa € 1,12 miljoen resulteert. De risico's van de grondexploitaties maken deel uit van het gemeentelijke risicoprofiel, waarop in de paragraaf 'Weerstandsvormen en risicobeheersing' verder wordt ingegaan.

Budgetten 2023

Via de begroting 2023 zijn budgetten beschikbaar gesteld die nodig waren ten behoeve van voorbereiding, planvorming en onderzoek van de diverse ontwikkelingen. Via het MPG wordt aangegeven hoe de systematiek van groene, gele en rode projecten werkt.

De gele en rode projecten worden via het MPG of tussentijdse vaststelling van grondexploitaties geautoriseerd. Voor groene projecten en algemene kosten is jaarlijks een budget beschikbaar. In 2023 was hiervoor een gezamenlijk bedrag van € 300.000 beschikbaar.

De kosten bestaan voor een groot deel uit ambtelijke uren, adviezen van derden en onderzoekskosten. Hierbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan stedenbouwkundige adviezen, verkeerskundige adviezen, bodemonderzoeken, juridische adviezen enzovoort. In

2023 is voor deze onderwerpen in totaal € 180.226 uitgegeven. Dat is minder dan het beschikbare budget. De afgelopen jaren zijn meerdere projecten overgegaan naar een volgende fase, waardoor de af te boeken kosten over 2023 voor groene projecten lager zijn. De verantwoording van deze budgetten verloopt via programma 2. De dekking vindt plaats via resultaatbestemming ten laste van de algemene reserve bouwgrondexploitatie.

Algemene reserve Grondexploitatie

Alle resultaten van de grondexploitaties worden verrekend met de algemene reserve grondexploitatie. Er zijn naast deze reserve geen andere reserves voor de projecten beschikbaar. Tevens dient de algemene reserve grondexploitatie als risicobuffer en telt deze mee in de weerstandscapaciteit. Vanwege het bijstellen van de verliesvoorziening Werf aan den IJssel en het maken van een verliesvoorziening voor de KOAG locatie is de omvang van de reserve (sterk) afgenomen, maar nog ruim voldoende als buffer voor risico's.

Paragraaf H Subsidies

Inleiding

Subsidieverlening vindt zijn wettelijke basis in de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Hierin zijn algemene regels opgenomen over subsidiëring die ook voor de gemeentelijke overheid gelden. De hoofdregel van de subsidietitel in de Awb is dat subsidies gebaseerd moeten zijn op een wettelijk voorschrift. Voor gemeenten is dat wettelijk voorschrift een gemeentelijke verordening als aanvulling op en verbijzondering van de Awb. Voor de gemeente Krimpen aan den IJssel zijn deze vastgelegd in het algemene subsidiebeleidskader en de Algemene Subsidieverordening 2018.

Subsidieplafonds

In uw raadsvergadering van 10 november 2022 heeft u de plafonds voor subsidieverlening in 2023 vastgesteld. In 2023 zijn vervolgens nog een aantal begrotingswijzigingen verwerkt. De subsidieverlening 2023 mag de plafonds na wijzigingen per programma niet overschrijden.

Programma	Plafond primair	Plafond na wijzigingen	Verlening
Programma Bestuur en Veiligheid	0	10.008	9.990
Programma Ruimtelijk Domein	521.838	515.150	504.049
Programma Maatschappelijk Domein	3.751.972	3.754.115	3.723.909
Programma Sociaal Domein	2.479.713	2.806.840	2.681.886
Totaal	6.753.523	7.086.113	6.919.834

Subsidieverlening

In de volgende tabel is een overzicht opgenomen met de subsidieverlening in 2023. Op programmaniveau is zichtbaar dat in 2023 niet meer subsidie is verleend dan het beschikbare vastgestelde plafond voor 2023.

De opgenomen bedragen in de kolom verlening zijn overigens geschoond voor de subsidievestigingen 2022, zodat daadwerkelijk alleen de subsidieverlening 2023 zichtbaar is. Dit om een zuivere vergelijking te kunnen maken tussen het plafond en de verlening. Partijen waaraan wij een bedrag van € 50.000 of meer hebben beschikt zijn bij de betreffende beleidsregel benoemd.

Beleidsregel	Omschrijving beleidsregel	Subsidieverlening >= € 50.000	Plafond	Verlening	Plafond	Verlening	Plafond	Verlening	Plafond	Verlening	Plafond	Verlening
			d	g	d	g	d	g	d	g	d	g
			Bestuur en Veiligheid		Ruimtelijk Domein		Maatschappelijk Domein		Sociaal Domein		Totaal 2023	
3.0	Sociaal Domein Algemeen								11	11	11	11
3.1	Jeugdparticipatie											
3.2	Bibliotheekwerk	Bibliotheek					697	697			697	697
3.3	Kunst en musea	Steekmuseum, Synerkri					354	349			354	349
3.4	Muziek						15	14			15	14
3.5	Media						24	24			24	24
3.6	Sport						7	27			7	27
3.7	Evenementen						33	23			33	23
3.8	Maatschappelijke participatie samenleven						18	17			18	17
3.9	Peuterspeelzaalwerk inclusief VVE	Madelief, Kinderdam, Reformatorische Kinderopvang					587	587			587	587
3.10	Verkeersbrigadiers											
3.11	Gemeentelijke antidiscriminatievoorziening								22	22	22	22
3.12	Fonds bewonersinitiatieven											
3.13	Beheer Binnensportaccommodaties	Synerkri					957	957			957	957
3.14	Beheer Kinderboerderij	Kinderboerderij			514	502					514	502
3.15	Cultuureducatie	Muziekschool					591	558			591	558
4.0	Krimpenwijzer	Contourdetwern	10	10			36	36	533	553	579	600
4.1	Maatschappelijke participatie preventie	Synerkri, ContourdeTwern					435	435	339	220	774	656
4.2	Deskundigheidsbevordering vrijwilligers								3	4	3	4
4.3	Informele zorg door vrijwilligersorganisatie											
4.4	Jeugdgezondheidszorg	Centrum voor Jeugd en Gezin							884	861	884	861
4.5	Opvoed- en opgroeiondersteuning								16	16	16	16
4.6	Jeugd- en Jongerenwerk	Gro Up Jongerenwerk							435	434	435	434
4.7	Preventieve gezondheidszorg								115	125	115	125
4.8	Algemeen maatschappelijk werk	ContourdeTwern							450	436	450	436
5.0	Basishulp Krimpens Sociaal Team											
5.1	Integrale arrangementen en innovatie Sociaal Domein											
7.1	Groene daken en verticaal groen/											
7.2	Rioolgerelateerde voorzieningen				1	2					1	2

Totaal		10	10	515	504	3.754	3.724	2.807	2.682	7.086	6.920
--------	--	----	----	-----	-----	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Waarvan:	Plafond	Verlening	Plafond	Verlening	Plafond	Verlening	Plafond	Verlening	Plafond	Verlening
	Bestuur en Veiligheid		Ruimtelijk Domein		Maatschappelijk Domein		Sociaal Domein		Totaal 2023	
Budgetsubsidies			409	397	2.799	2.737	1.885	1.763	5.092	4.897
Erkenningssubsidies		10			66	61	82	66	149	137
Projectsubsidies	10		1	2	198	233	598	608	807	844
Huurvergoeding			105	105	661	662	242	244	1.008	1.011
Subsidie besteding OAB middelen					31	30			31	30
Totaal	10	10	515	504	3.754	3.724	2.807	2.682	7.086	6.920

Paragraaf I Openbaarheidsparagraaf

Openbaarheidsparagraaf

Openheid en transparantie vormen al jaren een groot goed binnen onze gemeente. De Woo die in 2022 in werking is getreden, geeft hier nog maar eens een extra impuls aan. In het licht van deze wet hebben we dan ook de ambitie informatie zo optimaal mogelijk te delen met de samenleving. Dat doen we door informatie passief maar ook actief uit onszelf openbaar te maken. Om dit juist te kunnen doen, is het een voorwaarde dat we onze informatiehuishouding op orde krijgen. Het afgelopen jaar is gebleken dat het soms eenvoudig is om hierin stappen te zetten, maar dat we vooral ook regelmatig te maken hebben gekregen met landelijke ontwikkelingen of ontwikkelingen binnen de wereld van ICT, die ertoe bijdragen dat het meer tijd kost om zaken te realiseren.

Openbaar maken

Al bij het ingaan van de Woo hebben we ervoor gekozen om het de inwoner digitaal zo gemakkelijk mogelijk te maken om een Woo-verzoek in te dienen. En dat heeft effect gehad want afgelopen jaar zijn er liefst 21 verzoeken binnengekomen. Doordat we hebben gekozen voor een persoonlijke aanpak, waarbij zo snel mogelijk contact werd gezocht met de inwoner, hebben we lange doorlooptijden kunnen beperken. Op enkele omvangrijke en complexe verzoeken na, zijn alle verzoeken dan ook binnen de geldende afhaaltermijn afgehandeld. Aangezien bij de Woo de behandeltermijn voor verdaging van vier naar twee weken is ingekort, kunnen we er vanuit gaan dat in hoge mate heeft bijgedragen aan een grotere tevredenheid bij de verzoeker. De vakteams hebben hierin een voorname rol gespeeld.

Het adequaat afhandelen van de Woo-verzoeken heeft wel de nodige capaciteit gekost, daarom zijn we gestart met een onderzoek om dit proces efficiënter in te richten, onder andere door documenten binnen ons zakensysteem geautomatiseerd te anonimiseren. Komend jaar maken we hierbij de keuze aan te sluiten bij de betrekkelijk nieuwe ontwikkelingen van het Open Web Concept (OWC) of dat we voor een bestaande oplossing van een leverancier kiezen. Het OWC gaat uit van het gezamenlijk ontwerpen en gebruiken van digitale dienstverlening. Gemeenten trekken zo samen op om kosten te besparen en

niet het wiel elke keer opnieuw uit te vinden. Bovendien maken ze gebruik van elkaars kennis, tools, modules en oplossingen.

Actief openbaar maken

Naast de passieve openbaarmaking schrijft de Woo voor dat gemeenten informatie uit 11 informatiecategorieën actief publiceren. In dit kader spannen we ons in om zoveel documenten actief te openbaren. Een aantal categorieën (raads- en bestuursstukken, organisatie- en bereikbaarheidsgegevens, etc.) publiceren we al, daar zijn de Woo-verzoeken inclusief achterliggende documenten inmiddels bijgekomen. Onze website is daarvoor het lokale aangewezen medium. We werken inmiddels aan een “breder” Woo-portaal waarbij het voor inwoners ook gemakkelijker wordt documenten te zoeken en te vinden. Ook hier wordt gekeken wat de mogelijkheden zijn binnen het OWC.

Daarnaast bestaat er nog de landelijke Woo-index als de toekomstige zoekmachine waar informatie gezocht kan gaan worden. De Woo-index bevat alleen verwijzingen naar gegevens uit de 11 informatiecategorieën zoals bedoeld in de Woo. Afgelopen jaar is de eerste versie van de Woo-index beschikbaar geworden. Van een aantal informatiecategorieën voor onze gemeente is de informatie ondertussen in deze Woo-index te vinden. Dat is echter nog geen verplichting. De verplichting tot het publiceren via de Woo-index zal samenvallen met de te nog te nemen Koninklijke Besluit(en).

Informatiehuishouding

Om open en transparant te kunnen zijn als lokale overheid, is het verder van belang dat onze informatiehuishouding op orde is. Dit is ook een belangrijke opgave vanuit de Woo. In dit kader zijn we gestart met het in beeld brengen van de kwaliteit van onze informatie, aan de hand van een 0-meting, en hebben we een kwaliteitssysteem in gebruik genomen. De nulmeting heeft wel enige vertraging opgelopen omdat dit een omvangrijke klus en meer capaciteit van de gemeentelijke organisatie vraagt dan vooraf ingeschat.

Tenslotte is in samenwerking met het Streekarchief Midden-Holland een e-depot aangeschaft. In een e-depot archiveren we blijvende te bewaren informatie in digitale vorm. In 2024 zal dit e-depot gevuld gaan worden met onze informatie, welke beschikbaar wordt voor onze inwoners.

Balans

Activa en passiva

Activa

Balans activa	Ultimo 2022	Ultimo 2023
Vaste activa		
Materiële vaste activa	84.384	91.338
Investerings met een economisch nut	42.919	47.783
Investerings met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	9.902	10.495
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	31.564	33.060
Financiële vaste activa	15.155	16.231
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- Deelnemingen	3.626	3.626
Leningen aan:		
- Openbare lichamen	0	0
- Woningbouwcorporaties	111	97
- Deelnemingen	0	0
- Overige langlopende leningen u/g	11.418	12.508
Totaal vaste activa	99.539	107.569
Vlottende activa		
Voorraden	7.323	8.047
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	7.323	8.047
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar	18.386	28.605
Vorderingen op openbare lichamen	8.598	8.654
Schatkistbankieren	7.909	17.367
Overige vorderingen	1.880	2.583
Liquide middelen	6	7
Kassaldi	5	2
Banksaldi	1	4
Overlopende activa	5.275	6.306
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	1.955	1.889
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	3.320	4.417
Totaal vlottende activa	30.990	42.965
Totaal generaal	130.529	150.533

Passiva

Balans passiva	Ultimo 2022	Ultimo 2023
Vaste passiva		
Eigen vermogen:	60.664	63.687
Algemene reserves	14.445	15.532
Bestemmingsreserves	36.928	40.326
Egalisatiereserves	617	1.144
Gerealiseerd resultaat	8.674	6.685
Vorzieningen:	10.983	11.859
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	956	1.093
Vorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.126	3.956
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	942	927
Vorzieningen voor vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	5.959	5.883
Vaste schulden met een rente typische looptijd van 1 jaar of langer:	43.456	55.755
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	30.842	28.743
- openbare lichamen	12.600	27.000
Waarborgsommen	14	12
Totaal vaste passiva	115.103	131.301
Flottende passiva		
Netto flottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar	8.851	10.262
Kasgeldleningen	0	0
Bank- en giroaldi	1	1
Overige schulden	8.850	10.261
Overlopende passiva	6.575	8.971
Totaal flottende passiva	15.426	19.232
Totaal generaal	130.529	150.533
Gewaarborgde geldleningen	248.844	233.588
Garantstellingen	469	178

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarstukken 2023 zijn opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Daarbij komt dat de jaarrekening 2023 is opgezet analoog aan de begroting 2023. In deel I wordt de beleidsverantwoording gepresenteerd, waarin voor de beleidsthema's uit de acht programma's van de begroting, de 3 W-vragen worden beantwoord: 'Wat hebben we bereikt?', 'Wat hebben we ervoor gedaan?' en 'Wat heeft het gekost?'. De beleidsverantwoording over 2023 laat zien dat veel is gedaan om de beoogde doelen te verwezenlijken. De resultaten en de toelichting daarop geven een helder beeld van de verrichte inspanningen en dienen ter verbetering van beleid en uitvoering in de toekomst. In

deel II van de jaarstukken wordt de financiële verantwoording over 2023 afgelegd. Door de afrondingen in de tabellen kunnen verschillen ontstaan.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Voor de resultaatbepaling wordt het stelsel van baten en lasten gehanteerd. Dit houdt in, dat de baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Dit uitgangspunt is voor 2023 zoveel mogelijk toegepast. De algemene uitkering is, zoals de commissie BBV heeft voorgeschreven, opgenomen conform de laatste accresmededeling (de septembercirculaire).

De materiële vaste activa (gronden, terreinen, gebouwen etc.) zijn gewaardeerd tegen historische aanschafwaarde, verminderd met de jaarlijkse afschrijvingen. De afschrijvingen geschieden over het algemeen lineair met inachtneming van de verwachte gebruiksduur en over het algemeen op basis van begrote investeringsbedragen. Voor nieuwe investeringen hanteren we de regel dat vanaf het jaar volgend op het jaar van aanschaf of van gereedkomst afgeschreven wordt.

Voor een aantal activa geldt, dat zij op basis van annuïteiten worden afgeschreven. Voor activa met een waarde lager dan € 25.000 geldt overigens dat deze in het jaar van aanschaf direct (in een keer) worden afgeschreven.

De financiële vaste activa (leningen) zijn voor de nominale waarde op de balans opgenomen. De aandelen daarentegen zijn tegen de verkrijgingsprijs op de balans opgenomen. De overige activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarden. De vaste activa sluiten aan met de in het overzicht van activa vermelde bedragen.

De erfpachtgronden zijn gewaardeerd tegen de gekapitaliseerde opbrengstwaarde. Voor nieuw uit te geven erfpachtgronden zal echter de BBV worden gevolgd, zodat die zullen worden gewaardeerd tegen de waarde bij eerste uitgifte of registratie waarde, indien sprake is van eeuwigdurend.

De in exploitatie genomen gronden zijn opgenomen tegen de vervaardigingsprijs, inclusief bijgeschreven exploitatiekosten en verminderd met de opbrengst wegens gerealiseerde verkopen.

De in de jaarrekening opgenomen primitieve begrotingscijfers 2023 zijn inclusief de amendementen die samen met de begrotingscijfers 2023 zijn vastgesteld tijdens de raadsvergadering van 10 november 2022.

Vanaf dit jaar is de rechtmatigheidsverantwoording een nieuw onderdeel in de jaarrekening. Een leidraad hiervoor is de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Daarnaast is het verantwoordingspercentage opgenomen in de financiële verordening en wordt er getoetst aan de hand van de geldende normen die zijn opgenomen in het normenkader.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen, die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte levensduur, waarbij geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 25.000 worden direct (in een keer) afgeschreven, uitgezonderd gronden. De niet in exploitatie genomen gronden staan in verband met de BBV voorschriften op de balans onder de materiële vaste activa (MVA) onder strategische gronden. Ook de erfpachtgronden zijn onder de MVA opgenomen. In de nota Vaste Activa die per 1 januari 2018 in werking is getreden heeft de raad vastgelegd wat het beleid is rondom het activeren en afschrijven van investeringen. Hieronder is een lijst met afschrijvingstermijnen voor verschillende categorieën activa opgenomen.

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren geldt voor de investeringen vanaf het begrotingsjaar 2017.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs van de aandelen zal afwaardering plaatsvinden. Voor de aanwezige aandelenportefeuille geldt dat de actuele waarde ruim boven de verkrijgingprijs ligt. De gemeente is niet in het bezit van obligaties.

Bijdragen aan activa van derden worden conform het individuele besluit van de raad geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdrage(n) worden afgeschreven in de door de raad eveneens individueel vastgestelde periode.

Afschrijvingstermijnen vaste activa

Materiële vaste activa			termijnen	
Economisch nut	aandelen		geen	
	automatisering	hardware/software/telefonie	5 / n.v.t.	
	begraafplaats	aanleg, uitbreiding	40	
	gebouwen	gronden		geen
		nieuwbouw		40
		installaties		15
		renovatie		25
		uitbreiding, verbouwing		25
	algemeen	hekwerken		15
	inventaris / (vaste) inrichting			10
	gronden			geen
	machines, tractie, gereedschap	gladheidbestrijdingsmiddelen		10
		vrachtwagens/(bestel)auto's		7 / n.v.t.
		machines		10
		gereedschappen		5
	riolering	bezinkbassins		50
		rioleringen		50
		gemalen		25
		pompen		15
	scholen	grond		geen
nieuwbouw			40	
installaties			15	
renovatie			25	
uitbreiding, verbouwing			25	
noodlokalen			10	
voorbereidingskosten	afschrijvingstermijn bijbehorende investering			
Maatschappelijk nut	bruggen / tunnels	nieuwbouw beton		80
		nieuwbouw hout		40
		reconstructie beton/hout		20
		beschoeiingen		20
		duikers		25
	wegen (incl. fiets- en voetpaden)	1e aanleg		n.v.t. BE
		reconstructie - ten noorden Nwe Tiendweg		25
		reconstructie - ten zuiden Nwe Tiendweg		25
		verkeersregelinstallaties ca		10
	openbaar groen	aanleg		40
		reconstructie		25
	speelplaatsen	aanleg en inrichting		15
		vervanging toestellen		15
	openbare verlichting	armaturen		25
		lichtmasten		40
	sportvoorzieningen	natuurgrasvelden		15
		tennisbanen (gravel en kunstgras)		10
		kunstgrasveld - toplaag		10
		kgv - sporttechnische laag		20
		kgv - onderlaag		40
asfalt handbalveld			25	
straatmeubilair			10	
Immateriële vaste activa				
	onderzoek en ontwikkeling	alleen bij vervangingsinvesteringen - afschrijvingstermijn bijbehorende investering		

Financiële vaste activa	
bijdragen activa van derden	afschrijvingstermijn betreffend kapitaalgoed

Flottende activa

Voorraden

De (als onderhanden werk) in exploitatie genomen gronden zijn opgenomen tegen de verkrijgings-/vervaardigingsprijs, inclusief bijgeschreven exploitatiekosten en verminderd met de opbrengst wegens gerealiseerde verkopen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht.

De voorziening wordt in eerste instantie dynamisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen en de ouderdom van de vordering.

Daarbij wordt de volgende staffel gehanteerd:

ouderdom vordering	percentage oninbaar
> 3 maanden en < 6 maanden	25%
> 6 maanden en < 9 maanden	50%
> 9 maanden en < 12 maanden	75%
> 12 maanden	100%

Daarnaast worden de vorderingen wel beoordeeld op hun inbaarheid (statisch). Zo wordt over het algemeen voor vorderingen op overheidsinstanties (RIJK, Provincie en Metropoolregio) geen voorziening voor oninbare bedragen opgenomen. Afrekeningen met deze instanties kunnen wel eens lang duren.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren (groot) onderhoud aan het gemeentelijke vastgoed, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die daarvoor geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen, die is opgenomen in het jaarverslag, is het beleid hiervoor nader uiteengezet.

Voor de riolering geldt dat voor vervangingsinvesteringen een voorziening wordt gevormd, dat jaarlijkse exploitatie overschotten in een bestemmingsreserve worden gestort voor zover het efficiencyvoordelen betreft en dat nieuwe of uitbreidingsinvesteringen worden afgeschreven. Wanneer zich aanbestedingsvoordelen voordoen bij

vervangingsinvesteringen, worden deze voordelen betrokken bij de jaarlijkse herrekening van de voorziening op basis van het gemeentelijk rioleringsplan en de meerjarenplanning.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van 1 jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de gemeente zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 dienen gemeenten verantwoording af te leggen over het resultaat en vermogen van onder de vennootschapsbelasting (Vpb) vallende activiteiten. Ook gemeenten zijn dan onderhevig aan de vennootschapsbelasting. Over 2023 zal de gemeente aangifte doen, die naar verwachting zo'n € 3.500 zal zijn.

Toelichting op de vaste activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Boekwaarde materiële vaste activa	2022	2023
Investerings met een economisch nut	42.919	47.783
Investerings met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	9.902	10.495
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	31.564	33.060
Totaal	84.384	91.338

Investerings met een economisch nut

De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Boekwaarde investeringen economisch nut	2022	2023
Gronden en terreinen	3.606	3.585
Strategische gronden	1.341	300
Bedrijfsgebouwen (incl. scholen)	31.851	37.571
Overige materiële vaste activa	1.285	1.507
Machines, apparaten en installaties	2.323	2.236
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	2.512	2.583
Totaal	42.919	47.783

Verloop boekwaarde investeringen met een economisch nut

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut weer:

Investerings economisch nut	Boekwaarde 1-1-2023	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	3.468	17	0	20	0	3.465
Erfpachtgronden	138	0	17	0	0	121
Strategische gronden	1.341	0	1.041	0	0	300
Bedrijfsgebouwen (incl scholen)	31.851	7.327	0	1.261	346	37.571
Overige materiële vaste activa	1.285	331	0	109	0	1.507
Machines, apparaten en installaties.	2.323	90	0	176	0	2.236
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.512	311	0	215	25	2.583
Totaal	42.919	8.075	1.058	1.781	372	47.783

Belangrijkste investeringen met een economisch nut

De belangrijkste investeringen (krediet > €1.000.000) met een economisch nut staan in onderstaand overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2023 daadwerkelijke bestede bedrag en het totaalbedrag, dat tot en met 2023 ten lasten van het krediet is gebracht.

Belangrijkste investeringen met een economisch nut	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2023	cumulatief t.l.v. krediet
Speelplaatsen ivm speelruimtebeleid	1.055	91	795
Nieuwbouw Groeiplaneet	5.733	3.788	4.914
Nieuwbouw gym Groeiplaneet	3.503	2.786	2.799
Vernieuwing sportpark DCV	5.532	12	12

Investerings met een economisch nut (met heffing)

De boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Investerings economisch nut (met heffing)	2022	2023
Gronden ENH	269	269
Bedrijfsgebouwen ENH	1.383	1.317
Grond-weg-en wbk ENH	3.648	3.661
Riolering klimaatadapt ENH	4.126	4.841
Ov mat activa ENH	476	407
Totaal	9.902	10.495

Verloop boekwaarde investeringen met een economisch nut (met heffing)

De boekwaarde van de investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven had het volgende verloop:

Investerings economisch nut (met heffing)	Boekwaarde 1-1-2023	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden ENH	269	0	0	0	0	269
Bedrijfsgebouwen ENH	1.383	0	0	65	0	1.317
Grond-weg-en wbk ENH	3.648	185	0	171	0	3.661
Riolering klimaatadapt ENH	4.126	761	0	45	0	4.841
Ov mat activa ENH	476	0	0	70	0	407
Totaal	9.902	946	0	352	0	10.495

Belangrijkste investeringen met een economisch nut (met heffing)

De belangrijkste investeringen (krediet > € 500.000) staan in onderstaand overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2023 daadwerkelijke bestede bedrag en het totaalbedrag, dat tot en met 2023 ten lasten van het krediet is gebracht.

Belangrijkste investeringen met een economisch nut (met heffing)	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2023	cumulatief t.l.v. krediet
Riolering Klimaatadaptie Gouden Regen	550	3	501
Riolering Klimaatadaptie Fresia (fase 4 Langeland)	524	305	455
Riolering klimaatadaptie Boveneind	830	491	491
Ruimen en ophogen begraafplaats Waalhoven fase 2	593	185	512

Investeringen met een maatschappelijk nut

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut, bestaan enkel uit grond-, weg- en waterbouwkundige werken en kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Boekwaarde investeringen maatschappelijk nut	2022	2023
Aanleg/onderhoud wegen en straten	29.251	30.926
Aanleg/onderhoud bruggen en tunnels	886	880
Aanleg/onderhoud VRI	583	620
Aanleg/onderhoud openbare verlichting	844	633
Totaal	31.564	33.060

Verloop boekwaarde investeringen met een maatschappelijk nut

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

Investeringen maatschappelijk nut	Boekwaarde 1-1-2023	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Wegen en straten	29.251	7.258	0	323	5.260	0	30.926
Bruggen en tunnels	886	91	0	46	51	0	880
VRI	583	156	0	119	0	0	620
OV	844	75	0	28	258	0	633
Totaal	31.564	7.581	0	516	5.569	0	33.060

Belangrijkste investeringen met een maatschappelijk nut

De belangrijkste investeringen (krediet > € 2.000.000) staan in onderstaand overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2023 daadwerkelijke bestede bedrag en het totaalbedrag, dat tot en met 2023 ten lasten van het krediet is gebracht.

Belangrijkste investeringen met een maatschappelijk nut	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2023	cumulatief t.l.v. krediet
Herstraten Fresia - fase 5 Langeland	3.411	206	324
Herstraten Weth. Brouwerstraat (Oud Krimpen - 2)	2.045	57	2.029
Herstraten Boveneind	2.873	1.424	1.768
Grote kruising N210	15.123	-1.652	11.362

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Kapitaalverstrekkingen en leningen	Boekwaarde 1-1-2023	Investerings	Desinvesterings	Aflossing	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekkingen aan:						
Deelnemingen	3.626	0	0	0	0	3.626
Leningen aan:						
Openbare lichamen	0	0	0	0	0	0
Woningbouwcorporaties	111	0	0	14	0	97
Deelnemingen	0	0	0	0	0	0
Overige langlopende leningen u/g	11.418	1.524	309	126	0	12.508
Totaal	15.155	1.524	309	139	0	16.231

Deelnemingen

Specificatie deelnemingen:

Boekwaarde deelnemingen	2022	2023
Aandelen Stedin N.V.	3.267	3.267
Aandelen Oasen	13	13
Aandelen Bank Nederlandse Gemeenten	75	75
Aandelen Cyclus	271	271
Totaal	3.626	3.626

Toelichting op de vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Balanswaarde voorraden grond- en hulpstoffen	2022	2023
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	7.323	8.047
Totaal	7.323	8.047

Bouwgronden in exploitatie

Financieel overzicht bouwgrondexploitatie 2023:

Bouwgronden in exploitatie	Boekwaarde 1-1-2023	Verliesvoorziening	Balanswaarde 1-1-2023	Investeringen	Opbrengsten	Afsluiting	Winstuitname	Boekwaarde 31-12-2023	Verliesvoorziening	Balanswaarde 31-12-2023
Stormpolderdijk	3.403	0	3.403	96	0	0	0	3.499	0	3.499
Werf aan de IJssel	377	-261	115	1.128	204	0	0	1.300	-1.300	0
Centrum-Zuid actief	3.683	0	3.683	575	1.065	0	239	3.431	0	3.431
KOAG	122	0	122	51	0	0	0	173	-173	0
Kerkdreef woningbouw	0	0	0	1.123	6	0	0	1.117	0	1.117
Totaal	7.584	-261	7.323	2.973	1.275	0	239	9.520	-1.473	8.047

Bouwgronden in exploitatie	Boekwaarde 31-12-2023	geraamde nog te maken kosten	geraamde nog te realiseren opbrengsten	geraamd eindresultaat
Stormpolderdijk	3.499	8.901	12.400	0
Werf aan de IJssel	1.300	4.155	3.411	-2.044
Centrum-Zuid actief	3.431	347	5.415	1.637
KOAG	173	3.270	3.127	-316
Kerkdreef woningbouw	1.117	459	1.712	136
Totaal	9.520	17.132	26.065	-587

Uitgangspunten bouwgronden in exploitatie

Volgens het MPG2023 gelden de volgende uitgangspunten voor de bouwgronden in exploitatie:

- **Rente kosten en opbrengsten:** De rente wordt conform BBV berekend op basis van de gemiddelde rente van de leningen o/g en de verhouding vreemd vermogen/ totaal vermogen, de zogenaamde debt ratio, beiden per 01-01-2022.

Berekening rente grexen	Berekening 2023	Werkelijk 2023
Totaal leningen o/g	46.140	43.442
Externe rentelasten (inclusief kosten)	1.141	1.289
Gemiddelde rente	2,47%	2,97%
Totaal vermogen	120.544	130.529
Vreemd vermogen	71.799	69.865
Debt ratio (vv/tv)	59,56%	53,52%

Rente grexen	1,47%	1,59%
--------------	-------	-------

- **Prijspeil:** alle kosten en opbrengsten zijn geraamd op prijspeil 01-01-23. De civieltechnische ramingen zijn ten opzichte van prijspeil 01-01-22 met 11,2% geïndexeerd. Het percentage is door het IngenieursBureau Krimpenerwaard (IBKW) onderbouwd, waarbij rekening is gehouden met kosten voor arbeid en materiaal. Overigens is voor vrijwel alle grexen een geactualiseerde civieltechnische berekening opgesteld, op basis van prijspeil 2023.
- **Inflatie:** de in de grondexploitatieberekeningen geraamde bedragen op prijspeil 01-01-23 worden naar de toekomst toe geïndexeerd. In de grondexploitaties wordt er gebruik gemaakt van één index per categorie. In algemene zin is rekening gehouden met de volgende indexcijfers per jaar (o.b.v. Outlook 2023 van Metafoor d.d. 13 december 2022):

Kostenindex

Omdat er sprake is van sterk fluctuerende indexcijfers, wordt dit als volgt meerjarig in de prognoses van de grexen opgenomen:

2023	+/- 6,0%
2024-2025	+/- 4,0%
2026 e.v.	+/- 2,0%

Opbrengstenindex

Ook voor de opbrengsten wordt voortaan de meerjarige prognose gevolgd, waarbij voor de woningen als bedrijventerreinen met het middensegment gerekend wordt:

	Woningen	Bedrijven
2023	0,0%	-/- 0,5%
2024-2025	-/- 1,0%	-/- 0,5%
2026 e.v.	+/- 2,0%	+/- 2,0%

- **Interne uurtarieven:** In dit MPG wordt gerekend met (afgeronde) interne uurtarieven, gebaseerd op de begroting 2023. Dit uurtarief bestaat uit de componenten salaris en overhead. In de urenverdeling wordt onderscheidt gemaakt tussen schalen 1-8 en 9-15. In het MPG worden geen uren toegerekend van medewerkers in de categorie schalen 1-8. Het uurtarief voor salaris in de categorie 9-15 € 118,41.
- **Taxatie:** Voor iedere grex wordt jaarlijks bepaald of een taxatie nodig is. Voor ongewijzigde plannen mag een taxatie maximaal drie jaar oud zijn. In een aparte notitie wordt ingegaan op de benodigde taxaties voor het MPG 2023.

Uitzettingen korter dan een jaar

Soort vordering	Saldo 31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2023	Gecorrigeerd saldo 31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	8.654	0	8.654	8.598
Schatkistbankieren	17.367	0	17.367	7.909
Overige vorderingen	3.183	600	2.583	1.880
Totaal	29.205	600	28.605	18.386

Vordering openbare lichamen

De post vorderingen op openbare lichamen kan als volgt worden gespecificeerd:

Vorderingen op openbare lichamen	2022	2023
Debiteuren	829	1.849
Te vorderen BTW (gewone + compensatiefonds)	7.769	6.805
Totaal	8.598	8.654

Schatkistbankieren

Voor het Schatkistbankieren moeten de bedragen boven het drempelbedrag aangehouden worden op een rekening bij het Rijk. Onderstaand een overzicht van de berekening van het drempelbedrag en van welke bedragen er buiten de schatkist zijn aangehouden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren 2023					
Drempelbedrag	(1)	1.519			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	(2)	12	8	7	7
Ruimte onder het drempelbedrag	(3a) = (1) > (2)	1.507	1.511	1.511	1.511
Overschrijding van het drempelbedrag	(3b) = (2) > (1)	-	-	-	-

Overige vorderingen

De post overige vorderingen kan als volgt worden gespecificeerd:

Overige vorderingen	2022	2023
Nog te ontvangen posten inzake bijstandsuitkeringen	1.639	1.506
Debiteuren (privaat) 2019	1	0
Debiteuren (privaat) 2020	3	0
Debiteuren (privaat) 2021	5	1
Debiteuren (privaat) 2022	571	6
Debiteuren (privaat) 2023	0	966
Debiteuren handhaving 2023	0	19
Belasting debiteuren 2018	7	0
Belasting debiteuren 2019	0	0
Belasting debiteuren 2020	11	2
Belasting debiteuren 2021	20	4
Belasting debiteuren 2022	163	51
Belasting debiteuren 2023	0	423
Overige posten	0	204
Totaal	2.420	3.183

Voorziening dubieuze debiteuren

Het verloop van de voorziening dubieuze debiteuren is als volgt:

Voorziening dubieuze debiteuren	Saldo	1-1-2023	Toevoegingen	Aanwendungen	Vrijval	Saldo	31-12-2023
Voorz. dubieuze debiteuren algemeen		85	83	12	0		156
Voorz. dubieuze debiteuren sociale zaken		455	64	75	0		444
Totaal		540	148	88	0		600

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen, die vrij opneembaar zijn, bestaat uit de volgende componenten:

Boekwaarde liquide middelen	2022	2023
Kassaldi	5	2
Banksaldi	1	4
Totaal	6	7

Met de BNG-bank is een financieringsovereenkomst gesloten, waarbij een kredietlimiet van € 500.000 en Intra-daglimiet van € 1.000.000 in rekeningcourant is toegestaan. Voor het niet opgenomen deel van de kredietlimiet moet bereidstellingsprovisie worden betaald.

Overlopende activa

Boekwaarde overlopende activa	2022	2023
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	1.955	1.889
Overige nog te ontvangen bedragen	806	1.677
Vooruitbetaalde bedragen	2.514	2.740
Totaal	5.275	6.306

Nog te ontvangen bedragen overheidslichamen

De nog te ontvangen bedragen overheidslichamen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Nog te ontvangen bedragen overheidslichamen	Saldo 1-1-2023	toevoeging	Ontvangst	Saldo 31-12-2023
Rijk:				
Vangnetuitkering	91	175		266
Algemene uitkering 2021	0	28		28
Bijdrage kosten toeslagaffaire	626	589	626	590
Ministerie J en V noodopvang Oekrainers	1.081	0	1.081	0
SPUK inburgeringsvoorzieningen G10	0	360	305	55
SPUK onderwijsroute G13	0	31	27	4
Subsidie stil wegdek	1	0	1	0
Subsidie geluidschermen Boerhaavelaan	2	0	0	2
Subsidie fietsstraat Lekdijk	0	454	0	454
Subsidie Vincent van Goghlaan fase 2	0	295	0	295
Subsidie leefgeld	0	27	0	27
Overige overheid:				
Veiligheidsregio crisisnoodopvang	136	110	136	110
GR IJsselgemeenten resultaat 2023 Sociale zaken	0	60	0	60
Subsidie 75 jaar vrijheid	8	0	8	0
Subsidie skatepark	10	0	10	0
Totaal	1.955	2.127	2.193	1.889

Toelichting op de vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen	2022	2023	
Algemene reserves		14.445	15.532
algemene reserve	6.977		6.843
vrije reserve	1.031		292
algemene reserve grondexploitatie	6.437		4.396
algemene reserve begrotingstekorten	0		4.000
Bestemmingsreserves		36.928	40.326
Egalisatiereserves		617	1.144
Gerealiseerd resultaat		8.674	6.685
Totaal		60.664	63.687

Verloop per reserve

Het verloop in 2023 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

verloopoverzicht reserves	Saldo 1-1-2023	Resultaat bestemming	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2023
Algemene reserve	6.977	554		688	6.843
Resultaat 2022	8.674	-8.674			0
Vrije reserve	1.031			739	292
Algemene reserve grondexploitatie	6.437		239	2.279	4.396
Algemene reserve begrotingstekorten	0	4.000			4.000
Reserve Eneco	9.200			160	9.040
Reserve overrente	1.451			207	1.245
Reserve maatschappelijk vastgoed	2.806			2.806	0
Reserve maatschappelijke voorzieningen	3.326	939	2.726	2.564	4.427
Reserve nog uit te voeren werkzaamheden	1.181		491	1.181	491
Reserve energiearmoede	2.015		1.020	2.015	1.020
Reserve asielopvang	0	1.181			1.181
Reserve Hart van Krimpen	0	1.000			1.000
Reserve Toekomstfonds	0	1.000			1.000
Reserve afschrijving Grote Kruising	15.123				15.123
Reserve afschrijvingen Maatschappelijk Nut	1.392		1.659		3.051
Reserve afschrijving riolering fase 1 Oud Krimpen	434			11	423
Reserve kapitaallasten veld DCV 1	0		831	60	770
Reserve kapitaallasten veld DCV 3+4	0		866		866
Reserve kapitaallasten veld MHCK	0		744	54	690
Reserve omgevingsvergunningen	197		503		700
Reserve reiniging	72			72	0
Reserve riolering	348		96		443
Totaal reserves	60.664	0	9.174	12.836	57.002

Toelichting mutaties en reserves

Hierna volgt een toelichting per reserve op de mutaties van de reserves. Volgens de BBV dienen alle mutaties van de reserves te verlopen over de resultaatbestemmingsrekeningen. Alle boekingen voor het dienstjaar 2023 zijn gemaakt op basis van dit principe. Indien er voor een mutatie een raming is opgenomen, dan wordt verwezen naar het raadsbesluit. Bij de mutaties is dit raadsbesluit tussen haakjes opgenomen. Om inzicht te bieden wordt per reserve het verloop getoond. Tevens wordt voor afwijkingen van meer dan € 50.000 ten opzichte van de begroting een toelichting gegeven.

Algemene reserve

Dit is een verplichte reserve ten behoeve van het opvangen van risico's, waarvoor geen of onvoldoende middelen in een bestemmingsreserve of voorziening zijn vastgezet.

Algemene reserve	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
2023 - Saldo per 1 januari	6.977		
Stortingen:			
Energietoeslag 2023 (rb 22-6-2023)	528	528	0
Voorbereiding SPUK-aanvraag (rb 22-6-2023)	23	23	0
Saldo jaarrekening 2022	4		4
Onttrekkingen:			
Sanering bodemverontreiniging Poldersedijk (rb 15-12-2022)	-121	-121	0
Energietoeslag 2023 (rb 23-2-2023)	-528	-528	0
Voorbereiding SPUK-aanvraag (rb 23-2-2023)	-23	-23	0
Dekking saneren Memlingstraat 2 (rb 24-4-2023)	-17	-17	0
Subtotaal	-134	-138	4
2023 - Saldo per 31 december	6.843		

Vrije reserve

Doel: Financiële ruimte reserveren voor incidentele dekking van nieuw beleid c.q. intensivering van bestaand beleid.

Vrije reserve	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
2023 - Saldo per 1 januari	1.031		
Onttrekkingen:			
Detailhandelsvisie (rb 10-11-2022)	-10	-10	0
Restyling website en huisstijl (rb 10-11-2022)	-32	-32	0
Inhuur personeel projecten (rb 10-11-2022)	-400	-400	0
Digitalisering archief (rb 15-12-2022)	-85	-85	0
ex-KNIL militairen (rb 15-12-2022)	-27	-27	0
Giro 555 Turkije en Syrie (motie) (rb 23-2-2023)	-30	-30	0
Uitvoering motie mantelzorgondersteuning 2023 (rb 20-6-2023)	-90	-90	0
Opstellen Toekomstfonds (rb 20-4-2023)	-65	-65	0
Subtotaal	-739	-739	0
2023 - Saldo per 31 december	292		

Algemene reserve grondexploitatie

Doel: risico's in de grondexploitaties te kunnen opvangen, voor zover hiervoor geen voorzieningen zijn gevormd.

Algemene reserve grondexploitatie	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
2023 - Saldo per 1 januari	6.437		
Stortingen:			
Winstneming Centrum-Zuid (rb 25-4-2024)	239	0	239
Onttrekkingen:			
Structureel algemeen (rb 25-4-2024)	-131	-300	169
Groene projecten (rb 25-4-2024)	-49	0	-49
Verliesvoorziening KOAG (rb 25-4-2024)	-316	0	-316
Verliesvoorziening Werf aan den IJssel (rb 25-4-2024)	-1.783	0	-1.783
Subtotaal	-2.040	-300	-1.740
2023 - Saldo per 31 december	4.396		

Algemene reserve Begrotingstekorten

Doel: deze reserve is gevormd om te anticiperen op toekomstige begrotingstekorten.

Algemene reserve begrotingstekorten	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
2023 - Saldo per 1 januari	0		
Stortingen:			
Vorming reserve begrotingstekorten (rb 6-7-2023)	4.000	4.000	0
Subtotaal	4.000	4.000	0
2023 - Saldo per 31 december	4.000		

Reserve Eneco

Doel: deze reserve is gevormd bij de verkoop van de aandelen Eneco en dient ter dekking van diverse beleidsvoorstellen.

Reserve Eneco	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
2023 - Saldo per 1 januari	9.200		
Onttrekkingen:			
Subsidies verduurzaming gebouwde omgeving (rb 10-11-2022)	-100	-100	0
Verduurzaming gemeentelijke vastgoed TCK (rb 14-12-2023)	-24	-24	0
Verduurzaming gemeentelijke vastgoed MHCK (rb 14-12-2023)	-16	-16	0
Verduurzaming gemeentelijke vastgoed UMAM (rb 14-12-2023)	-10	-10	0
Verduurzaming gemeentelijke vastgoed Brandweer (rb 14-12-2023)	-11	-11	0
Subtotaal	-160	-160	0
2023 - Saldo per 31 december	9.040		

Reserve overrente

Na verkoop van de aandelen Eneco viel een structurele baat (dividend) weg uit de gemeentebegroting. Deze bestemmingsreserve is bedoeld om dit -middels overrente- te dempen.

Reserve overrente	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
2023 - Saldo per 1 januari	1.451		
Onttrekkingen:			
Vrijval obv rentevoordeel offerte BNG 25-11-2020 (rb 10-11-2022)	-207	-207	0
Subtotaal	-207	-207	0
2023 - Saldo per 31 december	1.245		

Reserve maatschappelijk vastgoed

Doel: bevordering van de (ver)bouwplannen in het kader van het integraal huisvestingsplan onderwijs en (ver)bouwplannen overig maatschappelijk vastgoed.

Reserve maatschappelijk vastgoed	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
2023 - Saldo per 1 januari	2.806		
Onttrekkingen:			
Verwijderen fundering vm Admiraal de Ruyterschool (rb 30-3-2023)	-80	-80	0
Samenvoegen met reserve maatschappelijke voorzieningen (rb 6-7-2023)	-2.726	-2.726	0
Subtotaal	-2.806	-2.806	0
2023 - Saldo per 31 december	0		

Reserve maatschappelijke voorzieningen

Doel: Toekomstbestendig maken van maatschappelijke voorzieningen.

Reserve maatschappelijke voorzieningen	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
2023 - Saldo per 1 januari	3.326		
Stortingen:			
Storting vanuit reserve maatschappelijk vastgoed (rb 6-7-2023)	2.726		2.726
Storting resultaat jaarrekening 2022 (rb 6-7-2023)	939		939
Onttrekkingen:			
Vorming kapitaallastenreserve veld 1 DCV (rb 6-7-2023)	-831	-831	0
Vorming kapitaallastenreserve veld MHCK (rb 6-7-2023)	-744	-744	0
Vorming kapitaallastenreserve veld 3 en 4 DCV (rb 30-11-2023)	-866	-866	0
Sloopkosten sportzaal Populier (rb 1-6-2023)	-123	-123	0
Subtotaal	1.101	-2.564	3.665
2023 - Saldo per 31 december	4.427		

Reserve nog uit te voeren werkzaamheden

Deze reserve is bestemd voor de overheveling van jaargebonden budgetten.

Reserve nog uit te voeren werkzaamheden	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
2023 - Saldo per 1 januari	1.181		
Storting overhevelingen: (rb 14-12-2023)			
Flexwoningen	11	11	0
Volkshuisvesting (vervolg Circusvis)	15	15	0
Afval/grondstoffen	90	90	0
Publiekshal en kennissysteem	34	34	0
Omgevingsvisie	50	50	0
Planuitwerking Algeracorridor	20	20	0
Inzet Nieuw Beleid Zorg en veiligheid 2023	33	33	0
Verbetering Bedrijfsvoering Tuyter	65	65	0
Evenementen	40	40	0
Wet Open Overheid	50	50	0
Implementatie omgevingswet	83	83	0
Onttrekking: (rb 15-12-2022)			
DU cliëntondersteuning	-133	-133	0
Duurzaamheidsagenda	-132	-132	0
Duurzaamheidsagenda (TVW)	-43	-43	0
IJsseldijk	-20	-20	0
Verkeersmaatregel Olympiade (de Korf)	-40	-40	0
Energiebesparende maatregelen	-396	-396	0
Economische zaken	-42	-42	0
Wet open overheid	-89	-89	0
Aanpassingen KCC	-30	-30	0
Evenementen	-30	-30	0
Omgevingswet	-226	-226	0
Subtotaal	-690	-690	0
2023 - Saldo per 31 december	491		

Reserve energiearmoede

Stijgende energieprijzen leiden bij inwoners met beperkte financiële armslag snel tot (extra) armoede. Doel van deze reserve is bij deze vorm van armoede, ook wel energiearmoede genoemd, ondersteuning te bieden.

Reserve energiearmoede	Rekening 2023	Begroting 2023	Verschil
2023 - Saldo per 1 januari	2.015		
Storting overhevelingen: (rb 14-12-2023)			
Actieplan energiearmoede communicatie	61	61	0
Actieplan energiearmoede zakgeldproject	30	30	0
Actieplan energiearmoede indirecte schoolkosten	100	100	0
Actieplan energiearmoede inkomenstoest energietoelage	12	12	0
Actieplan energiearmoede noodfonds	100	100	0
Energiearmoede duurzaamheid	717	717	0
Onttrekkingen:			
Inzet energiearmoede fase 1 (rb 15-12-2022)	-1.083	-1.083	0
Inzet energiearmoede fase 2 (rb 20-4-2023)	-932	-932	0
Subtotaal	-995	-995	0
2023 - Saldo per 31 december	1.020		

Reserve Asielopvang

Doel: deze reserve is gevormd met het oog op de taakstelling die de gemeente krijgt wanneer de Spreidingswet in werking treedt.

Reserve asielopvang	Rekening 2023	Begroting 2023	Verschil
2023 - Saldo per 1 januari	0		
Stortingen:			
Storting resultaat jaarrekening 2022 (rb 6-7-2023)	1.181	1.181	0
Subtotaal	1.181	1.181	0
2023 - Saldo per 31 december	1.181		

Reserve Hart van Krimpen

Doel: financiële ruimte scheppen om de ontwikkeling van het centrum van Krimpen vorm te geven.

Reserve Hart van Krimpen	Rekening 2023	Begroting 2023	Verschil
2023 - Saldo per 1 januari	0		
Stortingen:			
Storting resultaat jaarrekening 2022 (rb 6-7-2023)	1.000	1.000	0
Subtotaal	1.000	1.000	0
2023 - Saldo per 31 december	1.000		

Reserve Toekomstfonds

Doel: deze reserve is gevormd om initiatieven van inwoners uit te kunnen betalen middels aanwending van de reserve.

Reserve Toekomstfonds	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
2023 - Saldo per 1 januari	0		
Stortingen:			
Storting resultaat jaarrekening 2022 (rb 6-7-2023)	1.000	1.000	0
Subtotaal	1.000	1.000	0
2023 - Saldo per 31 december	1.000		

Reserve Afschrijving grote kruising

Doel: dekking voor afschrijvingslasten grote kruising.

Afschrijving Grote Kruising	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
2023 - Saldo per 1 januari	15.123		
Subtotaal	0	0	0
2023 - Saldo per 31 december	15.123		

Reserve afschrijvingen maatschappelijk nut

Doel: dekking voor afschrijvingslasten investeringen maatschappelijk nut.

Afschrijvingen Maatschappelijk Nut	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
2023 - Saldo per 1 januari	1.392		
Stortingen:			
Storting tlv exploitatie programma ruimtelijk domein (rb 10-11-2022 +21-9-2023)	1.628	1.628	0
Storting tlv exploitatie programma maatschappelijk domein (rb 10-11-2022)	31	31	0
Subtotaal	1.659	1.659	0
2023 - Saldo per 31 december	3.051		

Reserve afschrijving riolering fase 1 Oud Krimpen

Doel: dekking afschrijving riolering klimaat fase 1 Oud Krimpen.

Reserve afschrijving riolering fase 1 Oud Krimpen	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
2023 - Saldo per 1 januari	434		
Onttrekkingen:			
Afschrijving riolering klimaat fase 1 Oud Krimpen (rb 10-11-2022)	-11	-11	0
Subtotaal	-11	-11	0
2023 - Saldo per 31 december	423		

Reserve kapitaallasten veld DCV 1

Doel: dekking afschrijving veld 1 van DCV

Reserve kapitaallasten veld DCV 1	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
2023 - Saldo per 1 januari	0		
Stortingen:			
Onttrekking uit reserve maatschappelijke voorzieningen (rb 6-7-2023)	831	831	0
Onttrekkingen:			
Afschrijving kuintgrasveld 1 DCV (rb 21-9-2023)	-60	-60	0
Subtotaal	770	770	0
2023 - Saldo per 31 december	770		

Reserve kapitaallasten veld DCV 3 + 4

Doel: dekking afschrijving velden 3 en 4 van DCV

Reserve kapitaallasten veld DCV 3+4	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
2023 - Saldo per 1 januari	0		
Stortingen:			
Onttrekking uit reserve maatschappelijke voorzieningen (rb 30-11-2023)	866	866	0
Subtotaal	866	866	0
2023 - Saldo per 31 december	866		

Reserve kapitaallasten veld MHCK

Doel: dekking afschrijving veld MHCK

Reserve kapitaallasten veld MHCK	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
2023 - Saldo per 1 januari	0		
Stortingen:			
Onttrekking uit reserve maatschappelijke voorzieningen (rb 6-7-2023)	744	744	0
Onttrekkingen:			
Afschrijving kuintgrasveld MHCK (rb 21-9-2023)	-54	-54	0
Subtotaal	690	690	0
2023 - Saldo per 31 december	690		

Reserve omgevingsvergunningen

Deze reserve is bedoeld om gelijkmatige exploitatiesaldo te creëren binnen het product omgevingsvergunningen.

Reserve omgevingsvergunningen	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
2023 - Saldo per 1 januari	197		
Stortingen:			
storting saldo bouwleges (rb 14-12-2023)	503	-114	617
Subtotaal	503	-114	617
2023 - Saldo per 31 december	700		

Reserve egalisatie reiniging

Doel: Het voorkomen van ongewenste fluctuaties in de kostendekkende tarieven voor afvalstoffenheffing.

Reserve egalisatie reiniging	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
2023 - Saldo per 1 januari	72		
Onttrekking:			
Onttrekking tbv exploitatie reiniging	-72		-72
Subtotaal	-72		-72
2023 - Saldo per 31 december	0		

Reserve riolering

Doel: Opvangen van rekeningverschillen in de rioleringexploitatie. Wanneer de rioleringexploitatie een tekort vertoond wordt dit uit deze reserve gedekt voor zover dit toereikend is. Het resterende deel wordt ten laste van het rekeningsaldo gebracht.

Exploitatieoverschotten worden in deze reserve gestort.

Reserve riolering	Rekening 2023	Begroting 2023	Vershil
2023 - Saldo per 1 januari	348		
Storting:			
Storting riolering overdekking kpb riool	96		96
Subtotaal	96	0	96
2023 - Saldo per 31 december	443		

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Voorzieningen	Saldo 1-1-2023	Toevoegingen	Aanwendingen	Vrijval	Saldo 31-12-2023
Onderhoudsegalisatievoorzieningen					
Voorz. Onderhoud kapitaalgoederen	956	738	550	51	1.093
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Voorz. Verlofsparen	15	48	0	0	63
Voorz. Pensioen- en wachtgeldverplichtingen	3.111	205	311	0	3.005
Verliesvoorziening Werf aan de IJssel	0	744	0	0	744
Verliesvoorziening Driekamp	0	143	0	0	143
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting					
Voorz. Spaarsaldi Hypotheek Totaal Plan	942	70	85	0	927
Voorzieningen voor vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven					
Voorz. Rioleringen	5.959	1.771	1.847	0	5.883
Totaal voorzieningen	10.983	3.719	2.792	51	11.859

Toelichting mutaties voorzieningen

Voorziening onderhoud kapitaalgoederen

Doel: Het egaliseren van niet jaarlijks terugkerend groot onderhoud aan gemeentelijke accommodaties.

Aan de voorziening is een bedrag toegevoegd voor onderhoud (jaarlijkse storting) van € 737.622 ten laste van de exploitatierekening. De storting is 100%. Volgens het onderhoudsplan is een bedrag van € 550.046 uitgegeven aan diverse kapitaalwerken. Het betrof onder andere € 104.294 voor diverse werkzaamheden streekmuseum, € 109.555 voor dakafwerking brandweerkazerne en € 111.061 voor dak en scheidingswand sporthal de Boog. Als gevolg van de verkoop van Poldersedijk 16a is het bedrag van € 50.837 dat hiervoor in de voorziening zat vrijgevallen.

Voorziening verlofsparen

Het verlofsparen is nieuw in de cao. Omdat bij verlofsparen sprake is van arbeidskostengerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw hebben, wordt hiervoor een voorziening gevormd.

In 2023 is een bedrag van € 47.962 in de voorziening verlofsparen gestort. In totaal is 1.427 uur verlof gespaard.

Voorziening Pensioen- en Wachtgeldverplichtingen

Doel: Inspelen op de verwachte ontwikkeling ten aanzien van de overdracht van de pensioenen van (oud-)wethouders naar een pensioenfonds (ABP).

De overdracht van het saldo naar het ABP laat nog steeds op zich wachten. Er is nog geen datum bekend waarop dit gaat gebeuren. De intentie lijkt er nog wel te zijn.

Volgens de jaarlijkse berekeningen door Visma/Idella bedraagt het saldo op 31-12-2023 € 3.005.459. Voor 2023 is € 204.713 in deze voorziening gestort. Voor uitbetaalde pensioenen is een bedrag van € 310.539 aan de voorziening onttrokken.

Voorziening Spaarsaldi Hypotheek Totaal Plan

Doel: Het reserveren van het spaardeel dat jaarlijks voor de personeelshypotheek door de hypotheeknemers wordt betaald en dat bestemd is voor de aflossing van de hypotheek.

Voor ambtenaren die een spaarhypotheek hebben afgesloten, worden de gespaarde saldi aan de gemeente uitgekeerd. Deze saldi worden totdat de polissen worden beëindigd in de voorziening bewaard. In 2023 werden een bedrag van € 39.160 voor rente en een bedrag van € 31.088 voor gespaarde saldi in deze voorziening gestort. Er werd een bedrag van € 85.000 opgenomen.

Voorziening rioleringen

Doel: Waarborgen van de gebruiksmogelijkheid van het gemeentelijke rioleringsstelsel door middel van groot onderhoud en vervanging.

Aan de voorziening is voor onderhoud (jaarlijkse storting) een bedrag toegevoegd van € 1.771.217 ten laste van de exploitatierekening. Volgens het rioleringsplan is aan diverse rioleringswerken een bedrag van € 1.846.756 uitgegeven. Het betrof onder andere de projecten riolering Gouden Regen € 395.353, riolering Boveneind € 829.663 en riolering Fresia fase 4 € 466.153.

Vaste schulden met een rente typische looptijd langer dan 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

Boekwaarde vaste schulden	2022	2023
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	30.842	28.743
- openbare lichamen	12.600	27.000
Waarborgsommen	14	12
Totaal	43.456	55.755

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar:

Onderhandse leningen	Saldo 1-1-2023	Toevoegingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2023
Lening BNG	250		250	0
Lening BNG	840		120	720
Lening BNG	960		120	840
Lening ASN	667		333	333
Lening BNG	11.625		375	11.250
Lening BNG	10.800		600	10.200
Lening BNG	5.700		300	5.400
Lening provincie Noord-Brabant	12.600		600	12.000
Lening provincie Limburg	0	15.000		15.000
Waarborgsommen	14	5	7	12
Totaal	43.456	15.005	2.705	55.755

De totale rentelast voor het jaar 2023 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 1.188.487

Toelichting op de vlottende passiva

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Boekwaarde vlottende passiva	2022	2023
Schulden < 1 jaar	8.851	10.262
Overlopende passiva	6.575	8.971
Totaal	15.426	19.232

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden:

Boekwaarde kortlopende schulden	2022	2023
Kasgeldleningen	0	0
Banksaldi	1	1
Overige schulden	8.850	10.261
Totaal	8.851	10.262

Overige schulden

De post overige schulden kan als volgt worden gespecificeerd:

Overige schulden	2022	2023
Crediteuren	7.285	8.673
Nog te betalen loonheffing	860	867
Nog te betalen sociaal domein	645	722
Overige nog te betalen	60	0
Totaal	8.850	10.261

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Boekwaarde specificatie overlopende passiva	2022	2023
Vooruitontvangen bedragen overheidslichamen	2.953	3.901
Vooruit ontvangen bedragen	1.065	1.504
Nog te betalen kosten	2.556	3.566
Totaal	6.575	8.971

Vooruitontvangen bedragen

Het verloop van de vooruit ontvangen bedragen van overheidslichamen wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Vooruit ontvangen bedragen overheidslichamen	Saldo 1-1-2023	toevoeging	vrijval/ afrekening	Saldo 31-12-2023
Ministerie van BZK - Algemene uitkering 2023	0	301		301
Ministerie van BZK - Middelen aanpak energiearmoede C55	392	179	194	377
Ministerie van VRO - SPUK verduurzaming slecht geïsoleerde woningen C94		517		517
Ministerie van OCW - Subsidie OAB middelen D8	427	656	492	591
Ministerie van OCW - Subsidie COVID19 onderwijsvertragingen D14	192	142	154	180
Ministerie van IenW - Subsidie wegschermen geluidsanering E3	10			10
Ministerie van IenW - Subsidie uitvoeringskosten gevelmaatregelen E3	280		4	276
Ministerie van IenW - Subsidie IJsseldijk/Industrieweg E3	20		12	7
Ministerie van IenW - Subsidie geluidsanering woningen E3	153		47	106
Ministerie Klimaat en Energie (RVO.nl) F28	0	529	463	66
Ministerie van SZW - BBZ 2020 G3	0	26	7	19
Ministerie van SZW - Wet inburgering 2021 G10	38		25	12
Ministerie van SZW - SPUK onderwijsroute G13	25	27	52	0
Ministerie van VWS - Spuk-uitkering BTW H4	140	355	71	424
Ministerie van VWS - Spuk sportakkoord H8	0	40		40
Ministerie van VWS - Spuk preventieakkoorden of preventieaanpakken H12	22			22
Ministerie van VWS - Spuk GALA H30	0	525	467	57
Provincie - Subsidie sociale woningbouw Centrum-Zuid	240	255	495	0
Provincie - Subsidie project Ontwikkeling voormalig veld 4 DCV	240			240
Provincie - Subsidie project Crimpenersteijn	164			164
Gemeente Rotterdam - Duvo middelen	35		35	0
Gemeente Rotterdam - POK middelen-Toekomstscenario 2023	0	18		18
GR IJsselgemeenten - TOZO debiteuren	551		78	473
Hoogheemraadschap bijdrage herhuisvesting Scouting	25		25	0
Totaal	2.953	3.570	2.622	3.901

Nog te betalen kosten

Nog te betalen kosten betreft:

Nog te betalen kosten	2022	2023
Rente	564	901
Extra bijdrage Jeugdhulp Rijnmond	736	904
Lokale jeugd	45	105
Financiële bijdrage provincie geluidswal N210	375	375
Oasen afrekening afvalstoffen- en rioolheffing	165	149
Martens bijdrage 2023	0	246
Optisport loonsuppletie	131	0
Grote Kruising	0	231
Overige	541	656
Totaal	2.556	3.566

Niet uit de balans blijvende verplichtingen en rechten

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Waarborgen en garanties

Woningbouw (50% contragarantie rijk)

Bedrag lening	Naam van geldnemer	Saldo 1-1-2023	Toename	Aflossing	Saldo 31-12-2023
5.000	Stichting Qua Wonen	5.000			5.000
5.000	Stichting Qua Wonen	5.000		5.000	0
7.000	Stichting Qua Wonen	7.000			7.000
10.000	St. Ouderenhuisvesting Rdam	10.000			10.000
10.000	St. Ouderenhuisvesting Rdam	10.000			10.000
15.000	St. Ouderenhuisvesting Rdam	15.000			15.000
10.000	Stichting Qua Wonen	10.000			10.000
5.000	Stichting Qua Wonen	5.000			5.000
7.000	Stichting Qua Wonen	7.000			7.000
10.000	Stichting Qua Wonen	10.000			10.000
5.000	Stichting Qua Wonen	5.000		5.000	0
5.000	Stichting Qua Wonen	5.000		5.000	0
5.000	Stichting Qua Wonen	5.000			5.000
5.000	Stichting Qua Wonen	5.000			5.000
20.000	St. Ouderenhuisvesting Rdam	20.000			20.000
10.000	St. Ouderenhuisvesting Rdam	10.000			10.000
10.000	St. Ouderenhuisvesting Rdam	10.000			10.000
25.000	St. Ouderenhuisvesting Rdam	25.000			25.000
5.000	Stichting Qua Wonen	5.000			5.000
6.000	Stichting Qua Wonen	6.000			6.000
8.000	Stichting Qua Wonen	8.000			8.000
8.000	Stichting Qua Wonen	8.000			8.000
7.500	Stichting Qua Wonen	1.500			1.500
6.000	Stichting Qua Wonen	6.000			6.000
10.000	Stichting Qua Wonen	10.000			10.000
8.000	Stichting Qua Wonen	8.000			8.000
8.000	Stichting Qua Wonen	8.000			8.000
8.000	Stichting Qua Wonen	8.000			8.000
8.000	Stichting Qua Wonen	8.000			8.000
5.000	Stichting Qua Wonen	5.000			5.000
248.500	Subtotaal	242.500	0	15.000	227.500

100% risico gemeente:

Naam van de geldnemer	Doel van de geldlening	Saldo 1-1-2023	Toename	Aflossing	Saldo 31-12-2023
St. Gezondheidscentrum	nieuwbouw gezondheidscentrum	5.164		95	5.068
St. Gezondheidscentrum	nieuwbouw gezondheidscentrum	1.180		160	1.020
Totaal		6.344	0	255	6.088

Garanties eigen woningen:

Naam van de geldnemer	Doel van de geldlening	Saldo 1-1-2023	Toename	Aflossing	Saldo 31-12-2023
Diverse personen	Aankoop eigen woning	469		291	178
Totaal		469	0	291	178

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijken, financiële verplichtingen. Hieronder

volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen:

Operational leasecontracten

Leasemaatschappij	Datum contract	Ingangsdatum	Looptijd	Merk en type	Leaseprijs (excl. BTW)
Roteb Lease	24-1-2018	17-1-2011	156 mnd	MB Sprinter CC 310CDI	1212,55 p/m
Roteb Lease	28-2-2019	4-7-2019	72 mnd	Nissan E-NV 200	970,30 p/m
Roteb Lease	28-8-2018	17-7-2018	72 mnd	Goupil G4	789,29 p/m
Roteb Lease	6-3-2015	18-2-2015	onbepaald	Ford Transit CC 310	952,16 p/m
Roteb Lease	6-5-2015	12-3-2015	onbepaald	Ford Transit CC 310	1.258,63 p/m
Roteb Lease	24-1-2018	11-11-2015	onbepaald	Renault Kangoo	632,20 p/m
Roteb Lease	27-6-2016	2-6-2016	onbepaald	Canter CC3S13 2500	1.532,13 p/m
Roteb Lease	19-10-2021	15-9-2021	84 mnd	Mitsubishi Fuso Canter	1459,65 p/m
Van Mossel Autolease	23-9-2020	23-7-2021	60 mnd	Nissan NP300 Navara	1283,26 p/m

Overige meerjarige inkoopcontracten

contract voor	startdatum	einddatum	resterende looptijd	contractwaarde	resterende verplichting
Groenonderhoud	1-1-2022	31-12-2025	24 mnd	4.448.640	2.224.320
Exploitatie zwembad	1-4-2017	31-3-2027	39 mnd	2.480.120	806.039
WMO en leerlingenvervoer	1-8-2022	31-7-2023	7 mnd	1.003.000	585.000
Onderhoud raadhuis	1-1-2015	31-12-2034	132 mnd	4.105.224	2.562.559
Gas en elektra	1-1-2023	31-12-2024	12 mnd	1.237.109	600.000
Beveiliging	1-4-2023	31-3-2024	3 mnd	83.173	21.250

Niet uit de balans blijken rechten

Eigen bijdrage via het CAK

In deze jaarrekening zijn de van het CAK ontvangen eigen bijdragen van cliënten verantwoord m.b.t. Wmo-voorzieningen, totaal € 211.987. Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (zbo) dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is en daarom niet onder de de rechtmatigheidscontrole valt.

Wet normering topinkomens

Bezoldiging topfunctionarissen

In het kader van de WNT (wet normering topinkomens) moet de bezoldiging van topfunctionarissen openbaar worden gemaakt. Voor gemeenten zijn de gemeentesecretaris en de griffieraangewezen als topfunctionarissen.

Bedragen x € 1	A. Boele	O. Vliegenthart
Functiegegevens	secretaris	griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning+belastbare onkostenvergoedingen 2023	128.784	95.127
Beloningen betaalbaar op termijn 2023	21.574	15.330
Subtotaal	150.358	110.457
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	223.000	223.000
Totale bezoldiging 2023	150.358	110.457
Gegevens 2022		
Functiegegevens	secretaris	griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning+belastbare onkostenvergoedingen 2022	123.539	89.348
Beloningen betaalbaar op termijn 2022	22.013	14.407
Subtotaal	145.552	103.755
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	216.000	216.000
Totale bezoldiging 2022	145.552	103.755

Baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

Het overzicht van baten en lasten x € 1.000	Begroting 2023			Begroting 2023 na wijzigingen			Rekening 2023			Verschil begroting en rekening		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Programma												
Bestuur en veiligheid	6.060	396	-5.665	9.510	3.606	-5.904	9.100	3.709	-5.391	-409	104	513
Ruimtelijk domein	21.926	16.124	-5.803	24.516	18.293	-6.222	20.899	14.651	-6.249	-3.617	-3.643	-26
Maatschappelijk domein	10.753	2.915	-7.837	12.867	5.211	-7.656	11.088	3.549	-7.539	-1.778	-1.662	116
Sociaal domein	39.127	8.740	-	42.922	11.387	-31.536	42.263	11.798	-	-660	411	1.071
			30.387						30.465			
Overhead	11.092	327	-	11.756	372	-11.384	11.953	338	-	196	-34	-230
			10.765						11.614			
Totaal programma's	88.958	28.501	-	101.570	38.868	-62.702	95.303	34.046	-	-6.267	-4.823	1.444
			60.457						61.258			
Algemene dekkingsmiddelen												
Lokale heffingen	312	6.269	5.957	336	6.269	5.933	329	6.269	5.939	-7		6
Algemene uitkeringen	23	55.541	55.519		58.229	58.229		58.111	58.111		-118	-118
Dividend		153	153		245	245		245	245			
Deelnemingen												
Saldo van de financieringsfunctie	242	245	3	355	427	72	809	831	22	454	405	-50
Overige algemene dekkingsmiddelen	57		-57	57		-57	33		-33	-23		23
Onvoorzien												
Vennootschapsbelasting	4		-4	4		-4	3		-3			
Stelposten	1.250		-1.250									
Totaal algemene dekkingsmiddelen	1.887	62.208	60.321	751	65.170	64.419	1.175	65.456	64.281	424	286	-138
Saldo van baten en lasten	90.844	90.709	-135	102.322	104.038	1.716	96.479	99.502	3.023	-5.843	-4.537	1.306
Resultaatbestemming per programma												
Bestuur en veiligheid				33	41	8	33	41	8			
Ruimtelijk domein	1.628	1.167	-461	5.593	5.731	139	6.368	7.608	1.239	776	1.876	1.101
Maatschappelijk domein	31		-31	2.576*	2.790*	214	2.576	2.790	214			
Sociaal domein				112	1.467	1.355	112	1.467	1.355			
Overhead		432	432	84	701	616	84	701	616			
Algemene dekkingsmiddelen		207	207		229	229		229	229			
Resultaatbestemming	1.659	1.805	147	8.398	10.960	2.562	9.174	12.836	3.662	776	1.876	1.101
Resultaat	92.503	92.514	11	110.720	114.998	4.278	105.653	112.338	6.685	-5.067	-2.660	2.407

*In de vergadering van 6 juli 2023 is door de gemeenteraad besloten om vanuit de reserve maatschappelijke voorzieningen een reserve te vormen voor DCV veld 1 (€ 830.803) en veld MHCK (€ 743.614). Deze besluiten zijn in het vervolg per abuis niet verwerkt in de begrotingswijziging. Na afstemming met- en goedkeuring van- de accountant heeft de verwerking alsnog plaatsgevonden.

EMU-saldo

De berekening van het EMU-saldo vindt plaats op kasbasis. Omdat gemeenten echter een gemodificeerd baten- en lastenstelsel hanteren en daar dus ook op sturen, krijgt het EMU-saldo in de begrotings- en verantwoordingscyclus niet de gewenste aandacht. Het EMU-saldo wordt afgeleid als het saldo van mutaties in de vorderingen en de mutaties in de schulden, ofwel de som van de mutaties van de vaste en vlottende financiële activa minus de som van de mutaties van de vaste en vlottende schuld.

EMU-saldo	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Berekend EMU-saldo	-10.699	-3.779

Incidenteel / structureel

Incidentele baten en lasten

In de financiële verordening 2023 staat beschreven dat er onderscheid wordt gemaakt in incidentele baten en lasten. In onderstaande tabel worden de incidentele baten en lasten per programma vanaf € 20.000 weergegeven.

Incidentele posten	Lasten 2023	Baten 2023	Reserve-mutaties	Toelichting
Donatie Giro 555 Turkije/Syrië	30		-30	Betreft een éénmalige donatie
Asielschip	420	308		De noodopvang van asielzoekers is tijdelijk
Opvang ontheemde Oekraïne (incl. leefgeld)	2.026	2.313		De opvang van Oekraïners heeft een tijdelijk karakter
Opvang ontheemde Oekraïne - transitiekosten	428	428		De opvang van Oekraïners heeft een tijdelijk karakter
Totaal programma 1 Bestuur en veiligheid	2.903	3.048	-30	
Ex-KNIL militairen	26		-27	Betreft uitvoering motie bijzondere status graven Molukse ex-KNIL militairen.
Energiebesparende maatregelen	194	174		Regeling loopt door tot 31 december 2025
Sanering bodemverontreiniging Poldersedijk	105		-121	Sanering bodemverontreiniging betreffen incidentele lasten
Energiearmoede	591		-1.308	Het actieplan energiearmoede loopt in 2024 af
Totaal programma 2 Ruimtelijk domein	917	174	-1.456	
Sloopkosten sportzaal Populier	110		-123	Sloopkosten betreffen éénmalige lasten
Vaststelling subsidies 2022	-79			Vaststelling van subsidies betreffen incidentele middelen
Totaal programma 3 Maatschappelijk domein	31		-123	
Specifieke uitkering IZA		1.257		De gemeente Krimpen heeft een voorschot ontvangen van € 1.256.662 van de mandaatgemeente Rotterdam in het kader van de specifieke uitkering IZA (Integraal Zorgakkoord). In de begrotingswijziging van december 2023 bent u hierover geïnformeerd.
Afrekening TOZO 2022		-81		Alle coronagerelateerde baten en lasten zijn incidenteel
KOTA verantwoording	584	584		KOTA baten en lasten zijn vooralsnog incidenteel vanwege de aanvankelijk verwachte looptijd van het project
Energietoeslag 2023	1.547	1.490		De energietoeslag loopt in 2024 af
Uitvoering motie mantelzorgondersteuning 2023	90		-90	Voor de uitvoering van de motie mantelzorgwaardering
Energiearmoede	404		-707	Het actieplan energiearmoede loopt in 2024 af
Vaststelling subsidies 2022	-265			Vaststelling van subsidies betreffen incidentele middelen
Totaal programma 4 Sociaal domein	2.360	3.249	-797	
Toekomstfonds	15		-65	Betreft éénmalige voorbereidingsmiddelen voor het opstellen van het toekomstfonds
Implementatie omgevingswet	105		-143	Betreft de implementatiekosten voorafgaand aan de invoering van de omgevingswet
Restyling website en huisstijl	37		-32	Betreffen éénmalige middelen
Totaal Overhead	157		-240	
Winstneming Centrum-Zuid			239	Winstneming bij een grondexploitatie heeft een incidenteel karakter
Verliesvoorziening KOAG			-316	Verliezen op een grondexploitatie zijn incidenteel van aard
Verliesvoorziening Werf aan den IJssel			-1.783	Verliezen op een grondexploitatie zijn incidenteel van aard
Totaal Resultaatbestemming			-1.860	
Totaal Incidenteel	6.368	6.471	-4.507	

Structurele begrotingsruimte

Het verloop van de (structurele) begrotingsruimte in 2023 was als volgt:

Structurele begrotingsruimte	Begroting 2023
Structureel saldo primitieve begroting	997
Begrotingswijziging 15 december 2022	138
Begrotingswijziging februari	139
Begrotingswijziging maart	
Begrotingswijziging juni	- 496
Begrotingswijziging september	1.618
Begrotingswijziging oktober	186
Begrotingswijziging 14 december 2023	1.146
Structureel saldo begroting 2023	3.728

Structurele reservemutaties

Programma	Structurele reservemutaties	Reserve	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Ruimtelijk domein	Egalisatie opbrengst omgevingsvergunningen	Egalisatie omgevingsvergunning	100	503
Ruimtelijk domein	Afschrijving riolering klimaatadaptatie	Afschrijving riolering	-11	-11
Ruimtelijk domein	Grondexploitatie	Grondexploitatie		-300
Maatschappelijk domein	Afschrijving Grote Kruising	Afschrijving Grote Kruising	-605	
Maatschappelijk domein	Afschrijving DCV veld 1	Veld DCV 1		-60
Maatschappelijk domein	Afschrijving MHCK veld	Veld MHCK		-54
Algemene dekkingsmiddelen	Vrijval obv rentevoordeel	Overrente	-207	-207
Totaal structurele reservemutaties			-722	-129

Investerings

Investerings

Afgeronde investeringen 2023	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening totaal
Ruimtelijk domein			
Herstraten V. van Goghlaan fase 2	641		567
Herstraten V. van Goghlaan fase 1	1.702		1.542
Herstraten Gouden Regen	2.643		2.407
Herstraten Boerhaavelaan fase 1	877		852
Herstraten Boerhaavelaan fase 2	1.924		1.892
Herstr Fresia (fase 3 Langeland)	3.239		3.061
Hers weth Brouwerstr (Oud Krimpen-2)	3.477		3.490
Verv invent De Tuyter, incl tribune	213		180
Baggeren watergangen/monitor. water	170		116
Ruimen en ophogen begrpl Wlho fase 2	593		512
Vervanging grote zoutstrooiers 2022	86		90
Totaal afgeronde investeringen 2023	15.565		14.710

Lopende investeringen 2023	Begroting 2023	Rekening 2023	Rekening totaal
Bestuur en veiligheid			
Geluidshinder Algeracorridor	-280		
Vervanging camera Stormpolder(brug)	46		18
Verbouw brandweerkazerne	291		
Totaal Bestuur en veiligheid	56		18

Ruimtelijk domein			
Herstraten Boveneind	5.182	2.744	3.135
Herstraten Fresia (Langeland fase 4)	2.708	1.612	2.402
Herstraten Fresia (Langeland fase 5)	4.259	286	404
Hers Noorderstraat (Oud Krimpen-3)	4.201	115	345
Hers Oosterstraat (Oud Krimpen-4)	85	5	86
Hers Lekdijk - fietsstr	472	348	348
Hers vd Giessenweg/S'polderdijk	4.115	69	126
Aanleg rotonde AalbersIn/Koekoekstr	200	16	33
Grote Kruising	15.123	-1.652	11.362
Riolering R'damseweg (fietsstraat)	941		951
Riolering V'dingsweg (fietsstraat)	465		265
Verv balustrade/leun. aanbrug Algera	343	40	40
Algerabrug slijtlaag wisselstrook	132		56
Vervangingen aanlegplaats Waterbus	400		1
Verv snelh.displays/toer bewegw	27		
Verv install/verlichting fonteinen	22		
Vervanging vangrailconstructies	5		
LED-verlichting resterend ged Stormp	200	74	74
Verv oeverbescherming IJsselboulev	375		
Aanpassing omloopstoep	150		
Riolering Nieuwe Tiendweg	160	45	45

Totaal Ruimtelijk domein	39.564	3.703	19.673
Maatschappelijk domein			
Verv. ballenvangers speelplaatsen	15		
Speelplaatsen ivm speelruimtebeleid	1.055	91	795
Buitenvoorziening jongeren 2023	50		3
Vorbereidingskosten IHP	1.000	171	254
Uitbreiding Mozaiek 2018	227		
Nieuwbouw Groeiplaneet	5.733	3.788	4.914
Nieuwbouw gym Groeiplaneet	3.503	2.786	2.799
Bouwrijp maken Groeiplaneet/Populier	83	45	45
Aanleg voorziening scouting	602	230	230
Vernieuwing sportpark DCV	5.532	12	12
Grond DCV	1.690		
Onderhoud vastgoed; sport(velden) en -accomm	352	184	369
Onderhoud vastgoed; niet sportaccommodaties:	708	366	498
Totaal Maatschappelijk domein	20.549	7.673	9.919
Totaal lopende investeringen 2023	60.169	11.376	29.610

Verschillenanalyse jaarrekening

Verschillenanalyse

Thema	Toelichting op verschil bij afwijking > € 50.000	Afwijking x € 1.000	Voordeel / nadeel
Lasten Programma 1			
Bestuur en veiligheid			
Bestuur	De onttrekking uit de voorziening pensioenen wethouders is herberekend, hierdoor is er een voordeel ontstaan van zo'n € 70.000, daarnaast is er een voordeel van zo'n € 26.000 op de verkiezingen	109	voordeel
Veiligheid	De lasten voor de opvang ontheemden Oekraïne zijn geraamd o.b.v. de inkomsten uit de specifieke regeling. De werkelijke kosten zijn € 411.000 lager. Bij de crisisopvang is sprake van € 102.000 aan extra lasten, welke verhaald worden bij het COA	301	voordeel
Baten Programma 1			
Bestuur en veiligheid			
Bestuur		5	voordeel
Veiligheid	Voordeel ontstaat omdat de gemeente de extra gemaakte kosten voor de crisisnoodopvang (asielschip) in rekening kan brengen bij het COA.	98	voordeel
Lasten Programma 2			
Ruimtelijk domein			
Openbare ruimte en verkeer	Vanwege minder calamiteiten, onderhoud en minder benodigde adviezen zijn de totale kosten binnen buitenruimte lager dan begroot. Dit zorgt (incidenteel) voor een voordeel binnen: - het onderhoud van straten en pleinen € 115.000 lager - verkeersveiligheid € 30.000 lager - onderhoud groen en bomenbeheer (totaal € 80.000) lager - onderhoud wegen incl. tractiemiddelen € 70.000 lager - onderhoudskosten (incl. elektra) fonteinen € 45.000 lager - lagere rentetoerekening aan investeringen binnen wegbeheer €135.000	525	voordeel
Volkshuisvesting en ruimtelijke orde	Het verloop van grondexploitaties en het activeren van saldi naar de balans leidt tot verschillen op dit programma, die worden gecompenseerd door baten op het programma en reservemutaties. Dit komt vooral door vertraging op actieve projecten waardoor zowel geraamde baten als lasten veel lager zijn. Dit speelt voornamelijk bij Centrum Zuid en Werf aan den IJssel. Door de verhoging van de verliesvoorziening Werf aan den IJssel (€ 1.783.000) is het verschil bij de lasten minder groot dan bij de baten. Daarnaast is er een voordeel van € 222.000 vanwege onderuitputting van het actieplan Energiearmoede (reserve Energiearmoede). Verder is er een voordeel van € 76.000 vanwege onbenut budget in het proces rondom omgevingsvergunningen.	3.043	voordeel
Afval, riolering en begraven		49	voordeel
Baten Programma 2			
Ruimtelijk domein			
Openbare ruimte en verkeer		9	voordeel
Volkshuisvesting en ruimtelijke orde	Zie de verklaring van de lasten bij dit beleidsthema voor het onderdeel grondexploitaties. Daarnaast is er ruim 500.000 euro meer leges omgevingsvergunningen ontvangen dan begroot. Dit komt omdat er veel aanvragen in december binnen zijn gekomen vanwege de invoering van de omgevingswet in 2024. Voor de SPUK regeling Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) hebben we middelen ontvangen. Deze zijn budgettair neutraal opgenomen in de begroting. Omdat wij in 2023 hier ook deels onze eigen salariskosten mee dekken en verantwoorden in SISA, boeken wij € 133.000 hogere baten op.	-3.602	nadeel
Afval, riolering en begraven	Opbrengsten uit rioolheffing zijn door veel minder waterverbruik lager dan begroot.	-50	nadeel

Lasten Programma 3 Maatschappelijk domein			
Sport en recreatie	De sloopkosten voor de Populier zijn voordelig uitgevallen, dit zorgt voor € 14.000 lagere lasten. Daarnaast zijn er ook lagere kosten gemaakt als begroot voor het onderhoud op speelplaatsen en gaan de afschrijvingskosten van de investering een jaar later in. Dit levert een voordeel op van € 48.000. Voor het zwembad was er budget voor extern advies en inhuur van derden, dit is niet nodig gebleken. Dit resulteert in een voordeel van € 27.000. Het restant betreft kleine verschillen binnen het thema.	104	voordeel
Cultuur	De subsidie aan de muziekschool is € 30.000 lager beschikt dan begroot. Daarnaast is er ook € 18.000 minder aan diverse subsidies besteed als verwacht. Het restant betreft kleine verschillen binnen het thema.	64	voordeel
Onderwijs		48	voordeel
Economie	In de begroting werd op basis van het MPG 2023 rekening gehouden met afrekeningen en werkzaamheden voor de grex Stormpolderdijk. In 2023 is daar echter nog geen sprake van geweest.	1.563	voordeel
Baten Programma 3 Maatschappelijk domein			
Sport en recreatie		22	voordeel
Cultuur		-39	nadeel
Onderwijs		1	voordeel
Economie	Zie verklaring bij de lasten. De baten vanwege de grex betreffen de activering naar de balans, die door minder gemaakte kosten ook lager was.	-1.645	nadeel
Lasten programma 4 Sociaal domein			
Preventie	<p>Er is sprake van een onderbesteding op het gratis OV voor minima van € 41.000. Er heeft een verrekening in 2023 plaatsgevonden over de reiskosten van 2021/2022. De kosten zijn lager uitgevallen dan vooraf verwacht. Onder andere door de coronapandemie.</p> <p>Wij hebben een specifieke uitkering GALA (gezond en Actief Levenakkoord) ontvangen. Voor een aantal (deels nieuwe) onderdelen binnen deze uitkering is in 2023 sprake van onderbesteding, zoals de onderdelen aanpak overgewicht, valpreventie en regionale aanpak preventie. Dat komt doordat deze uitkering pas in april 2023 is versterkt. Het gaat om een bedrag van € 84.000. Een deel van deze middelen mag overigens worden meegenomen naar 2024.</p> <p>De budgetsubsidie aan het CJG is in 2023 lager uitgevallen dan begroot wat zorgt voor een voordeel van € 23.000. In 2023 waren er lagere kindaantallen, waardoor de subsidieaanvraag lager was.</p> <p>Uit de afrekening 2023 van de GGD blijkt dat de kosten voor inspecties van kinderdagverblijven € 20.000 lager zijn dan begroot.</p> <p>Het restant van € 42.000 betreft een groot aantal kleine verschillen, zoals een budget voor projectsubsidies collectieve GGZ van € 7.000 wat niet volledig is uitgegeven en € 14.000 lagere kosten voor onderhoud en verduurzaming van gemeentelijk vastgoed (UMAM-gebouw).</p>	211	voordeel
Basishulp	<p>Bij de kosten die vallen onder de wet inburgering heeft een verschuiving plaatsgevonden tussen het thema basishulp en het thema individuele hulp ten op zichte van de begrote budgetten. Dit resulteert in een voordeel van € 138.000 op dit thema. Daarnaast zijn ook de kosten voor stichting Vluchtelingenwerk € 16.500 lager uitgevallen dan begroot.</p> <p>Het budget van de Krimpenwijzer is niet volledig benut, wat zorgt voor een voordeel van € 40.000, waarvan € 35.000 kan worden verklaard door lagere inhuurkosten voor cliëntondersteuning.</p> <p>Ook voor het Krimpen sociaal team zijn de gemaakte kosten voor inhuur € 12.000 lager dan begroot.</p> <p>Het restant van € 22.500 wordt veroorzaakt door overige kleine verschillen.</p>	229	voordeel

Individuele hulp	Aan het einde van 2023 zijn het aantal BUIG dossiers gestegen waardoor de uitkeringslasten zijn toegenomen met € 300.000. De kosten voor de bijzondere bijstand zijn € 168.000 lager als begroot doordat o.a. de kosten van bewind voering en de collectieve verzekering lager zijn uitgevallen. De te verwachte kosten voor de regeling energietoeslag 2023-2024 waren volledig geraamd in 2023. Het restant budget wordt overgeheveld naar 2024 omdat deze regeling nog doorloopt in 2024. Dit resulteert in een voordeel van € 246.000 in 2023. Vanuit het actieplan armoede 2023 is er budget beschikbaar gesteld voor uitkering van energietoeslag voor huishoudens met een slecht energielabel met een inkomen tussen de 120% en 130%. Met het doorlopen van de regeling energietoeslag tot de zomer 2023 wordt het restant budget van € 96.000 overgeheveld naar 2024. Het overige bedrag wordt verklaard door diverse kleine verschillen.	220	voordeel
Baten programma 4 Sociaal domein			
Preventie	Wij hebben een specifieke uitkering GALA (gezond en Actief Levenakkoord) ontvangen. Deze is budgetneutraal verwerkt. Doordat deze pas laat is verstrekt is er sprake van een onderbesteding. Naar verwachting moeten we op basis van de SiSa verantwoording 2023 een bedrag van € 32.000 terugbetalen aan het Rijk. Een bedrag van € 25.000 mogen we meenemen naar 2024. Daarom is een bedrag van € 57.000 naar de balans geboekt, wat zorgt voor een nadeel.	-58	nadeel
Basishulp		-10	nadeel
Individuele hulp	De kosten voor de BUIG zijn in 2023 hoger uitgevallen dan verwacht, daardoor komen we in aanmerking voor een vangnetuitkering. Dit zorgt voor € 155.000 hogere baten dan begroot. Voor de SiSa 2021 en 2022 zijn diverse afrekeningen ontvangen welke leiden tot een voordeel van € 40.000. Voor de kinderopvangtoeslagaffaire hebben we meer kosten gemaakt dan begroot, deze kosten kunnen we ook declareren wat leidt tot hogere baten van € 186.000. Het definitieve budget wet inburgering 2023 is € 54.000 hoger dan het voorlopig budget. Het restant betreft kleine verschillen binnen het thema.	480	voordeel
Lasten Overhead			
Overhead	De post dubieuze debiteuren is verhoogd met € 82.000, daarnaast zijn de lasten aan het Raadhuisplein 2 hoger dan geraamd. Dit komt door hogere energielasten € 57.000. Tevens is er sprake van een nog te betalen post aan de GR IJsselgemeenten (€ 56.000), welke niet was geraamd.	-196	nadeel
Baten Overhead			
Overhead		-34	nadeel
Lasten Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien			
Algemene middelen	Het saldo van rentebaten en -lasten is lager geworden dan begroot. De rentetoerekening is daardoor ook lager op basis van nacalculatie (zie ook paragraaf D financiering).	-425	nadeel
Baten Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien			
Algemene middelen	Nadeel van € 118.000 op de algemene uitkering (decembercirculaire) en een voordeel op treasury van € 380.000 vanwege hogere rente schatkistbankieren en kortdurende uitzettingen.	286	voordeel
Lasten Reservemutaties			
Reservemutaties	Het verschil wordt verklaard door: - de storting in de egaliseriereserves (€ 503.000 omgevingsvergunningen en € 96.000 rioleringen) - de winstneming van grondexploitatie Centrum Zuid € 239.000	-776	nadeel
Baten Reservemutaties			
Reservemutaties	Het verschil wordt verklaard door: - de mutatie op de reserve grondexploitatie voor de vorming van de verliesvoorzieningen voor Werf aan den IJssel (€ 1.783.000) en KOAG (€ 316.000). Op afboeken groene kosten is er een nadeel van € 128.000.	1.876	voordeel

Overhevelingen

Overhevelingen

Bij de begrotingswijziging van december 2022 zijn middelen overgeheveld naar 2023. De daadwerkelijke realisatie van de nog uit te voeren prestaties zou naar verwachting in 2023 plaatsvinden. Hieronder is kort weergegeven hoe de uitvoering hiervan in 2023 is verlopen.

Overhevelingen 2022-2023	Bedrag	Uitvoering
DU cliëntondersteuning	133	Gerealiseerd.
Duurzaamheidsagenda jaarschijf 2022	175	Deels gerealiseerd, restant overgeheveld naar 2024.
IJsseldijk	20	Gerealiseerd.
Verkeersmaatregel Olympiade (de Korf)	40	Gerealiseerd, restant middelen (€7.000) vrijgevallen in het resultaat.
Energiebesparende maatregelen	396	Deels gerealiseerd, restant overgeheveld naar 2024.
Economische zaken	42	Niet ingezet, middelen vrijgevallen in resultaat.
Wet open overheid	89	Deels gerealiseerd, restant overgeheveld naar 2024.
KCC – diverse aanpassingen incl zuil in de hal	30	Niet gerealiseerd, overgeheveld naar 2024.
Impuls vernieuwende evenementen	30	Gerealiseerd.
Implementatie omgevingswet	226	Deels gerealiseerd, restant overgeheveld naar 2024.
Digitalisering archief	85	Gerealiseerd, restant middelen (€ 9.000) vrijgevallen in het resultaat.
Totaal overhevelingen	1.266	

Kerngegevens

Kerngegevens

Financiële structuur	Rekening 2022	Begroting 2023 na wijz	Rekening 2023
Lasten	81.908	102.322	96.479
Baten	93.827	104.038	99.502
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	11.919	1.716	3.023
Mutaties reserves	-3.245	2.562	3.662
Gerealiseerd resultaat	8.674	4.278	6.685

Kerngegevens	Einheid	2023
Woonruimten	woonruimten	12.572
WOZ-waarde woningen	€ 1 mln	4.452
WOZ-waarde niet-woningen	€ 1 mln	474
Inwoners	personen	29.504
Jongeren 18-	personen	6.221
Ouderen 75+	personen	3.821
Inwoners met migratieachtergrond	personen	3.206
Eenpersoonshuishoudens	huishoudens	3.895
Huishoudens met laag inkomen	huishoudens	3.900
Bijstandontvangers	personen	501
Leerlingen VO	personen	1.252
Oppervlakte land	hectaren	768
Oppervlakte binnenwater	hectaren	127
Oppervlak bebouwing	hectaren	131
Slechte bodem	percentage	90%
Bedrijven	vestigingen	2.915

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoording College van B&W

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 14 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.113.051. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidsverantwoording vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

‘Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma’s (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, evenals het begrotingsjaar van belang zijn.’

Voor de begrotingsrechtmatigheid kan er onderscheid worden gemaakt in 2 soorten: bruto onrechtmatigheden en netto onrechtmatigheden. Een bruto onrechtmatigheid is de totale afwijking van de begroting. Bij een netto onrechtmatigheid zijn de zogenaamde acceptabele afwijkingen verwerkt. Er zijn drie scenario's waarbij de afwijking als acceptabel wordt gezien:

1. Indien er directe baten tegenover een lastenoverschrijding staan;
2. Indien er sprake is van een open einde regeling (regeling waarbij er geen budgettair plafond wordt toegekend);
3. Indien de afwijking van de begroting niet in de laatste begrotingswijziging kon worden opgenomen, omdat deze ten tijde hiervan nog niet bekend was.

In de volgende tabel is per programma en per beleidsthema de lastenoverschrijding (zowel bruto als netto) ten opzichte van de begroting weergegeven.

Beleidsthema	Bruto x € 1.000	Over-/onder- schrijding	Open einde	Baten	Fin. Verordening	Netto x € 1.000	Over-/onder- schrijding
Lasten Programma 1 Bestuur en Veiligheid	409	Onderschrijding				409	Onderschrijding
Bestuur	109	Onderschrijding				109	Onderschrijding
Veiligheid	301	Onderschrijding				301	Onderschrijding
Lasten Programma 2 Ruimtelijk domein	3.617	Onderschrijding				3.617	Onderschrijding
Openbare ruimte en verkeer	525	Onderschrijding				525	Onderschrijding
Volkshuisvesting en ruimtelijke orde	3.043	Onderschrijding				3.043	Onderschrijding
Afval, riolering en begraven	49	Onderschrijding				49	Onderschrijding
Lasten Programma 3 Maatschappelijk domein	1.778	Onderschrijding				1.778	Onderschrijding
Sport en recreatie	104	Onderschrijding				104	Onderschrijding
Cultuur	64	Onderschrijding				64	Onderschrijding
Onderwijs	48	Onderschrijding				48	Onderschrijding
Economie	1.563	Onderschrijding				1.563	Onderschrijding
Lasten Programma 4 Sociaal domein	660	Onderschrijding				660	Onderschrijding
Preventie	211	Onderschrijding				211	Onderschrijding
Basishulp	229	Onderschrijding				229	Onderschrijding
Individuele hulp	220	Onderschrijding				220	Onderschrijding
Lasten Overhead							
Overhead	-196	Overschrijding				-196	Overschrijding
Lasten Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien							
Lasten	-425	Overschrijding		425			Overschrijding
Totaal	-621	Overschrijding		425		-196	Overschrijding
Investerings	-45	Overschrijding				-45	Overschrijding
Totaal overschrijdingen lasten	-666	Overschrijding		425		-241	Overschrijding

Toelichting op de begrotingsonrechtmatigheden

Er is sprake van overschrijdingen op de geautoriseerde lasten binnen Overhead, Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien en toevoegingen reserves. We lichten deze overschrijdingen hieronder toe.

Overhead

Aan de voorziening voor de dubieuze debiteuren heeft een extra toevoeging plaatsgevonden (€ 82.000). Deze toevoeging had redelijkerwijs in 2023 ingeschat kunnen worden, waardoor deze toevoeging zowel voor de bruto- als de netto-overschrijding meetelt.

Voor de hogere energielasten aan het Raadhuisplein 2 geldt dat deze meetelt voor zowel de bruto- als de netto-overschrijding. Bij de afrekening voor gas en elektra (welke in maart 2024 is ontvangen), bleken de betaalde voorschotten niet toereikend. Hierdoor is er een nadeel van € 57.000 ontstaan, welke niet in de begrotingswijziging december 2023 meegenomen kon worden.

Voor de uitgave aan de gemeenschappelijke regeling IJsselgemeenten (€ 56.000) geldt dat deze zowel bruto als netto meetelt in het oordeel.

Conclusie

De bruto-overschrijding op Overhead is gelijk aan de netto-overschrijding en bedraagt € 196.000

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Het saldo van rentebaten en -lasten is lager geworden dan begroot. De rentetoe rekening is daardoor ook lager op basis van nacalculatie (zie ook paragraaf D financiering). Aangezien hier baten tegenover staan telt deze niet mee bij de bepaling van de netto-overschrijding.

Conclusie

De bruto-overschrijding op Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien bedraagt € 425.000
De netto-overschrijding op Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien bedraagt € 0

Investeringsen

Op de volgende investeringen is er sprake van een bruto-overschrijding:

- Herstraten Wethouder Brouwerstraat (Oud Krimpen 2) (€ 13.000 overschrijding) vanwege hogere prijzen van materialen, betreft 0.3% van de totale projectkosten.
- Vervanging grote zoutstrooiers 2022 (€ 4.000 overschrijding) vanwege hogere prijzen van materialen.
- Herstraten Oosterstraat (Oud Krimpen 4) (€ 1.000 overschrijding) vanwege hogere voorbereidingskosten.
- Riolering Rotterdamseweg (€ 10.000 overschrijding) vanwege hogere prijzen van materialen.
- Onderhoud vastgoed: sport(velden) en -accommodaties (€ 17.000 overschrijding) vanwege hogere prijzen van materialen.

Conclusie

De bruto-overschrijding op investeringen is gelijk aan de netto-overschrijding en bedraagt € 45.000

